OVVM
OPVS

BEATIS
SIMO.PA
PE.DAMA
SO.IERO
NIMVS.

Beatissimo Papae
Damaso
Hieronymus.

OVVM
OPVS

me facere cogis exuerti. ut post exemplaria scripturarum. toto orbe dispersa. quasi quidam arbiter sedeam. & quia inter se uariant. quę sint illa. quę cum greca consentiant ueritate decernam. Puis labor: sed periculosa presumptio. iudicare de cęteris: ipsum ab omnibus iudicandum. sensus mutare linguam. & canescentem mundum admitta retrahere puruulorum. Quis enim doctus pariter uel indoctus: cū manus suo lumen adsumpserit. & a salua quā semel imbiberit. uidebit discrepare quod lectitat. non statim erumpat in uocem. mendosarium. me clamans esse sacrilegum. qui audeam aliquid in ueteribus libris addere. mutare. corrigere. Aduersus quam inuidiam duplex causa me consolatur. quod & tu qui summus sacerdos es fieri iubes. & uerum non esse quod uariat. & iam maledicorum testimonio comprobatur: Si enim latinis exemplaribus fides est adhibenda. respondeant quibus tot sint exemplaria pene quot codices: sin autem ueritas est querenda de pluribus: cur non ad grecam originem reuertentes. ea quę uel

autiosi sinterpretibus male edita. uel apre
sumptoribus impermisemendata peruersius.
uel librariis dormitantibus aut addita sunt.
aut mutata corrigimus. Neq; uero ego de ue
teri dispuro testamento quod a lxx. senoribus
in grecam linguam uersum. tertio gradu ad
nos usq; peruenit. Non quero quid aquila.
quid symmachus sapiant. quare theodotion in
ter nouos & ueteres medius incedat. sit illa ue
ra interpretatio. quam apli probauerunt. de
nouo nunc loquor testamento quod grecum
esse non dubium est. excepto apl'o matheo qui
primus in iudea euangelium xpi ebraicis litte
ris edidit. Hoc certe quod in nostro sermone
discordat. & diuersos riuulorum tramites du
cit. uno de fonte querendum est. preter mitto
eos codices quos alitiano & esychio nuncupatos
paucorum hominum asserit peruersa conten
tio. Quibus iniq; nec mueteri instrumento
post lxx. interpretes emendare quid licuit.
nec inouo profuit emendasse. cum multarum
gentium linguis scriptura ante translata do
ceat falsa esse quę addita sunt. Igitur hęc
presens prefatiuncula pollicetur: quatuor
tantum euangelia. quorum ordo iste est.

Matheus. Marcus. Lucas. Iohannes.
Codicum grecorum emendata conlatio
ne sed ueterum. quę ne multum alectionis
latine consuetudine discreparent. ita cala
mo impauimus. ut his tantum quę sensum inde
bantur mutare correctis. reliqua manere pate
remur ut fuerant. Canones quoq; quos euse
bius cesariensis eps. alexandrinum secutus am
monium. in. x. numeros ordinauit. sicut in
greco habentur expressimus. Quod si quis de
curiosis uoluerit nosse quę in euangelius. uel
eadem. uel uicina. uel sola sint. eorum distinc
tione cognoscat. Magnus siquidem hic in ꝝis
codicibus error moleuit. dum quod in eadem
re alius euangelista plus dixit. in alio quia mi
nus putauerunt addiderunt. uel dum eundem
sensum. alius aliter expressit. Ille qui unū
equationi primū legerat. ad eius exemplum
cęteros quoq; estimauerit emendandos. Vn
de accidit. ut apud nos mixta sint omnia.
Etm marco plura. lucę atq; mathei. Ru
sum in matheo. iohannis æ marci. æ in cęteris
reliquorum quę mali is propria sint inueni
antur. Cum itaq; canones legeris qui sub
iecti sunt. confusionis errore sublato. æ sim

lia ommium ſeriē. æ ſingulis ſua quecq; reſtituēs.
In canone primo concordant quatuor: mathe
us. marcus. lucas. iohannes. In ſecundo tres.
matheus. marcus. lucas. In tertio tres. matheꝰ.
lucas. iohannes. In quarto tres. matheus. mar
cus. iohannes. In quinto duo. matheus. lucas.
In ſexto duo. matheus. marcus. In ſeptimo duo.
matheus. iohannes. In octauo duo. lucas. mar
cus. In nono duo. lucas. iohannes. In decimo
propria unuſquiſq; que non habentur alius
ediderunt. Singuli uero euangeliſta a primo
incipiens. uſq; ad finem librorū diſparē numeruꝫ
meteſcit. Hic nigro colore perſcriptus. ſub ſe
habet alium ex minio numerum diſcolorē. qui
ad decem uſq; procedens. indicat priorē numeruꝫ
in quo ſit canone requirendus. Cum igitur ap
to codice uerbi gratia illud ſiue illud capitulū
ſcire uoluerīs cuius canonis ſit. ſtatim ex ſubiec
to numero doceberis. æ recurrens ad principia
in quibus canonum eſt diſtincta congeries. eo
demq; ſtatim canone ex titulo frontiſpicio illū
lum quē quærebas numerum eiuſdē euangeliſ
tæ qui æ ipſe ex ſcriptione ſignat inuenies.
atq; cuncto cæteroꝝ tam libris inſpectis. quoꝫ
numeros eregione habeant adnotabis. Et cū

scieris recurris ad uolumina singulorum. æ si
ne mora reperis numeris quos ante signauera s re
peres. æ loca in quibus uel ea de uel ucina dixer̄.
Opto ut in xp̄o ualeas. æ memineris mei papa
beatissime.

PROLOGVS.

.IIII. EVANGELIORVM SVPER QVI EVAN

gelia scripserunt fuisse. æ lucas euangelis
ta testatur dicens: Quoniam quide multi co
nati sunt ordinare narrationē rerum quę in
nobis completę sunt. sicut tradiderunt nobis
qui ab initio ipsi uiderunt sermonē. æ ministra
uerunt ei. æ psecuta nia usq; ad presens tempus
monumenta declarant. Quę a diuersis auc to
ribus edita. diuersarū hereseum fuere principia.
ut est illud uxta egy ptios. æ thomā. æ mathiā.
æ bartholomeū. Duodecim quoq; apl̄os. æ ba
silidis atq; apelles. ac reliquos. quos enumera
re longissimū est. Cum hoc tamē impresentia
rū necesse sit dicere extitisse quos sda qui sine spu
æ gr̄ā di conati sunt magis ordinare narratio
nē. quā historię texere ueritatē. Quib' iure po
test illud ppheticū coaptari. Vę qui pphetāt
de corde suo. qui ambulant post spūm̄ suum.
qui dicunt. die dns. æ dns non misit eos. Oe

quibus & saluator meuangelio iohis loquitur:
Omnes qui ante me uenerunt fures fuerunt & latrones. qui uenerunt non qui missi sunt. Ip se enim ait. Venebant. & ego non mittebar eos. In uerbis presumptuo temeritatis: in missis obsequiū seruitutis est. Ecclia autē que sup petram dñi noce fundata est. quam introduxit rex in cubiculi sinum. & ad quā p foramen descensionis occulte misit manū suā similis dammule hinuloq; ceruor. quatuor flumina paradisi instar eructuans: quatuor angulos & anulos sit. p quos quasi arca testamenti. & custos legis dñi ligneis mobilibus uehit. Primus omnium matheus est publicanus: cognomento leui. qui euangeliū in iudea hebreo sermone edidit. ob eoq; uel maxime causam qui unū credideram ex iudeis: & ne qua quā legis umbra succedente euangelii ueritatē seruabant. Secundus marcus: interpres apli petri. & alexandrine ecclie primus epē. qui dñm qui de saluatorē ipse non uidit. sed ea quę magistrū audierat predicantē uxta fidē magis gestorū narrauit quā ordinem. Tertius lucas medicus: natione syrus: antiocensis: cuius laus in euglio. qui & ipse discipulus apli pauli. achaię. bithiniq;

partibus suolumen condidit· quod a altius repetens·
æ ipse in proemio confitet audita magis quã in
sa describens· V trumus iohannes apl's & euangelis
ta· quẽ ihc amauit plurimũ· qui sup pectus dñi re
cumbens· purissima doctrinarum fluenta pota
uit· & qui solus de cruce meruit audire· ecce matt̃
tua· I scum eẽt masia· & iam tunc hereticor̃ semi
na pululareñt· cerenthi· ebionis· & ceteror̃ quine
gam· xpm in carne uenisse· quos & ipse in epistola
sua anti· xpo suocat· & apl's paulus frequenter̃
pcutit· coactus est ab omnibus pene tunc asie epis·
& multarũ ecclesiarum legationibus· de diuini
tate saluatoris altius scribere· & ad ipsum ut ita
dicam di uerbum· non tam audaci quã felici te
meritate prumpere· ut ecclesiastica narraret histo
ria· cum a fratrib' cogerentur· ut scriberet· ita fac
turum respondisse· si indicto ieunio in commu
ne omnes dñm precarent̃· Q uo expleto reuela
tione saturatus illud proemium celo uemens·
eructauit· I n principio erat uerbũ· & uerbũ
erat apud dñm· & d's erat uerbu· hoc erat in prin
cipio apud dñm· H ec igitur quatuor· euangelia
multo ante predicta· ezechielis quoq; uolumen
pbat· in quo prima uisio ita contexit̃· & in me
dio sic̃ similitudo quatuor· animalium· & uul

tus coꝝ facies hominis. & facies leonis. & facies vi
tuli. & facies aquile. Prima hominis facies. ma
theum significat. qui quasi de homine exorsus ē
scribere. Liber generationis ihu xpi filii dauid
filii abraham. Secunda marcū. in quo uox leo
nis in heremo rugientis audit̄. Vox clamantis
in deserto. parate uiam dñi. rectas facite semitas
eius. Tertia uituli. que euangelistam lucam a
zacharia sacerdote sumpsisse mitium prefigu
rat. Quarta iohannem euangelistam. qui ad
sumptis pennis aquile. & ad altiora festinans de
uerbo dei disputat. Cetera que sequunt̄. meum
dem sensum pficiunt. Crura coꝝ recta. & penna
ti pedes. & quo cumq; spe ibat. ibant & non reuer
tebant̄. & dorsa coꝝ plena oculis. & semille ac
lampades in medio discurrentes. & rota in rotā.
& in singulis quatuor facies. Vnde & apocalip
sis iohannis post expositionē. xx. iii. seniorꝝ.
qui tenentes cythoras & fialas. adorant agnū
dei. Introducit fulgora & tonitrua. & vii. spe
discurrentes. & mare uitreum. & quatuor ani
malia plena oculis dicens. Animal primum.
simile leoni. & secundum simile uitulo. & tertiū
simile homini. & quartum simile aquile uolan
ti. Et post paulolum. plena inquit erant ocu

lus. & requiem non habebant die ac nocte dicen
tia. scs. scs. scs. dns ds omps. qui erat & qui est. &
qui uenturus est. Quibus cunctis perspicue os
tenditur quatuor tantū debere suscipi euangelia.
& omīs apocrifor nemas. mortuus magis hereticis
quā ecclesiasticis uiuus emendas.

FINIT. PROLOGVS. ALIVS. HIC. INCIPIT.

EVSEBIVS Carpiano fri in dno salutem.
Ammonuus quide alexandrinus magno
studio atq; industria unum nob̄ p quatuor
euangelus dereliquit. Namq; trium euangeli
orum sensus exceptos omnes similes contentusq;
matthei euangelio quasi adunum congestos ad
nexuit. ita ut eorum de quantum ad tenorem
pinet lectionis. sequens iam stilus interruptus
esse uideatur. Verum ut saluo corpore. siue
textu ceteror. hoc est euangeliū ppria & famili
aria loca in quibus eade simultes q; dixerint.
scire possis aciere differere accepta occasione
ex predicti uiri studio alia ratione decē nume
ro tibi titulos designaui. Quor primus qua
tuor unse continet numeros. in quib̄ similia ab
uniuersis dicta sunt. matheo. marco. luca. Io
hanne. Secundus. in quib̄ tres. matheus.

marcus: lucas: Tertius in quibus tres: matheus:
lucas: iohs. Quartus in quibus tres: matheus: mar-
cus: iohannes: Quintus: in quib' duo. matheus: lu
cas: Sextus in quib' duo. matheus: marcus: Sep
timus in quibus duo. matheus: iohannes: Octauus:
in quibus duo. marcus: lucas: Nonus: in quib' duo.
lucas: iohs. Decimus: in quibus singuli de quibus
dam ppria scripserunt: & quide subiecton titulo
rum. id est argumentum. clara uero con narratio
hec est. Et tenum p singula loca euangelion qui
dam numerus uidetur adpositus paulatim in
cipiens a primo. deinde secundo. postremo tres.
& p ordinem librom finem usq; progredien's. Itaq;
p singulos numeros suppurato p mmm distinctio
nem muenit incerta. significans cui deci tituli
adpositus numerus dnoscit. uelim si quid de pri
mu certum est in primo. si uero in secdo. & eod' mo
do usq; ad .x. Sigmur euolumo uno qualicuq;
de .iiii. euangelis: cuilibet capitulo uelis insiste
re & reserre qui similia dixerint. & loca propria
agnoscere singulon in quibus eadem sint p locu
ti cuius de sensus quem tenes relegens propositum
numerum quesitu q: cum titulo que demons
trat tituli subnotatio. continuo scire poteris ex
superscriptionibus: quas in fronte notas inuen

es. qui aut quot de his que inquirissimilia dixe
rint. uemens et iam ad reliqua euangelia p eim
dem numerum quem continens iude bis ad posi
tos p singulos numeros. atq; eos in sinus ppriusq; lo
cis similia dixisse repies.

IERONIMVS S. DA MASO. PAPE.

Scien dum est etiam ne quem ignarum ex si
militudine numerorum error immoluat.
quod sicut in subnotatione canonum dis
tinctorum in canone quolibet tres euangelistę bis
uel ter uel quater: aut etiam amplius eundem
numerum p ordinem habuerint adnotatum.
Et quartus e contrario discrepans quod id quod
tres illi in eo loco semel dixerint. Quartus tot
ens in corpore uolumini sui ponat. quotiens di
uersi numeri in eius canone positi sunt. cum a
predictorum numerorum communitate similitudines.
Item si in uno quolibet eorum aut etiam duo
bus ibidem in canone numeris. bis. ter: aut eo
amplius reperiat. ordine con locatus. ac dis
pariter inueniatur. in ceteris dubium non erit.
quod id quod illius illorum ue canones nume
ris bis ter repetitum ab his in uolumine semel
dictum sit. alteri uero co rotiens in uno atq;

eodem sensu loquantur: quotiens pretulerint
numerorum adnotatione distantiam. hoc & m
omnium. viii. canonum conlatione seruabitur:
Ceterum in decimo qñ ppria singulor tantum
modo comment: Non potest contra id compara
tio esse quod solum est. O pro ut nr̃o valeas.
& memmerismei beatissime papa.

INCIPIT. ARGVM̄ TVM. EVANGE LII. SECVN DVM. MA THEVM.

Matheus exiudea sicut mordine pri
mus ponitur: ita euangelium iudea
primus scripsit. Cuius uocatio addin expu
blicanis actibus fuit. duor ingeneratione xpi
principia presumens. unius cuius prima circū
cisio in carne. alterius cuius secundum cor elec
tio fuit. & exutrisq; inpartibus xp̃c. sicq; quat̄
denario numero triformiter posito principi
um a credendi fide in electionis tempus porri
gens. & exelectione usq; in transmigrationis
diem dirigens. atq; a transmigrationis die in
xpm definens. decursam aduentus dñi often
dit generationem. ut & numero satisfaciens

ætempori. æ se quod cēt ostenderet. æ di in se opus
mon strans. æ iam in his quorum genus ponit xpi
opantis a principio testimonium non negaret.
Q uarum omniū rerum. tempus. ordo. numerus.
dispositio uel ratio quod fidei necessarium est ds
xpc est. Q ui factus est ex muliere. factus sub le
ge. natus ex uirgine. passus in carne. oīa meru
ce fixit. ut triumphans ea in semetipso. resurgens
in corpore. æ patris nomen in patribus filio. æ fi
lii nomen patri restituens in filius. sine principio
sine fine ostendens unum se cum patre esse. qua
unus est. I n quo euangelio utile est desideran
tibus dm̄ sic prima uel media. uel p̄fecta cognos
cere. ut æ uocationem apli. æ opus euangelii. æ
dilectionem di in carne nascentis p̄ uniuersa
legentes intelligant. atq; id meo in quo adpre
hensi sunt. æ adprehendere expetunt recognos
cant. N obis enim hoc in studio argumenti fiunt.
æ fidem secte rei tradere. æ opantis dī intelli
gendam diligenter esse dispositionem queren
tibus hoc tacere.

EXPLICIT. ARGVMENTVM. INCIPIT. BREVIARIVM. EVAN

CAPITVLA SVP. MATHEVM.

I NATIVITAS xpi. magi cum muneribus uenerunt. & ioseph ab angelo per uisum admonitus cum puero & matre ei in egyptum fugit. infantes interficiuntur.

II Regressio ihu ex egypto in nazareth. de baptismate iohannis in iordane. de xpi baptismate.

III Ihc post ieiunium. xl. dierum. & xl. noctium. temptatur a diabolo. petrum & andream. iacobum & iohannem. piscatores conuocat. & circuiens galileam. uarios languores hominum curat.

IIII Beatitudo & cetera mandata. id est de homicidio. de oblatione. de adulterio. de oculo uel manu eruenda. uxorem nisi ob adulterium non dimittendam. de iuramentis. de oculo. & dente. unum cos diligendos. de elemosinis.

V Oratio. ieunium. de thesauro mendum. lucerna corporis esse oculum. & non posse duobus dominis seruire. nec cogitandum de esca & uestimento. uolatilibus. & liliis agri. & sollicitudine diei.

VI Non esse iudicandum. de festuca & trabe mox do. de margaritis ante porcos. petendum. queren

diu pulsandu. de pseudo prophetis. quia non
omnis qui dicit mihi dne dne intrabit in regnū
cęlorū. de domo edificata supra petram uel harenā.

VII Descendens de monte leprosum mundat. puerum
centurionis. paralyticum curat. socrum petri afe
bribus liberat. de plurimis curis. æscribe uolenti
se sequi dicit. non habere filium hominis ubi ca
put reclinet. atq; ut alios relicto patris corpore
sequatur. precepit.

VIII In nau cum dormientē excitant discipuli. ut
tempestatem sedaret. æ in terra gerasenorum
demonia eicit.

VIIII Vbi paralyticus lectum ferret. matheum comuo
cat. ac phariseis murmurantibus de comuuio
publicanorū dicit. non esse opus sanis medico.
discipulis iohannis interrogantibus quare nō
ieunarent discipuli eius. parabolam panni
æ scissure. æ utrium. æ uim pont. filiam prin
cipis mortuam dum uadit suscitare. mulierē
a pfluuio liberat. ceci oculi apiuntur. surdum
æ mutum demoniū eicitur. æ in principe de
monorū id facere dicitur.

X Duodecim aplos premittit. cum omni doctrina.
ac dicit. quod nō uenit pacē mittere in terram.
sed gladium.

XI Iohannes de carcere ad ihm. & ihc de iohanne ad turbas loquit. atq; increpat ciuitates quę pen tentiā non egerunt. confessio ihu ad patrē. & iugum domini leue esse.

XII Discipuli spicas uellunt. manū aridā sanat. ho minē a demonio cęcū & mutū curat. & in prin cipe demoniorū id facere opinantes destruit. pharisei signū petentibus negant. & ninevitarū signū tradit. matrem & fratres spernit.

XIII Sedens in nauicula ihc. turbis parabolas exponit. id est de semina ntis semen centesimū. sexagesimū. & tricesimum. de zizania inimico. de grano si napis. de fermento abscondito in farina. & ex soluit discipulis parabola zizaniorū. parabolas de thesauro in agro. de bona margarita. rete a missa in mare. ppham in patria sua sine honore

XIIII De iohannis capite in disco. de .v. panib' & ē. & duob' piscibus. in quinq; milia uiros. ihs su pra mare ambulat. & petrū mergentē alleuat. & in terra genesar. multos languores curat.

XV De manib' lauandis. & de his quę de ore exeunt. quia coinquinant. nonquę intrant in hominē. filiā mulieris syrofenisse a demonio curat. & se

XVI cus mare galilee. claudos. cęcos. & mutos sanat. De .vii. panibus & paucis piscibus quatuor milia

hominū. de signo ionę prophetę. de fermento
phariseoꝝ. de episcopatu petri. quē increpat ac
dicit crucem suā debere tollere. unumquemq;
qui uelit dn̄m sequi. & dicit non iturosq; quosd̄a
morte donec uideant filiū hoīs in regno suo uem
XVII I nmonte cū moysen & helia apparet. & uox ¶ re.
de cęlo ad eū. unde descendentib⁹ heliā iam uenis
se. & non esse susceptū manifestat. puerū lunati
cum saluat. & de fide ut granū sinapis docet.
de stratere ore piscis.
XVIII De humilitate siē pueri. & de manu & pede & ocu
lo eruendo. & nec minimū scandalizandū. quoꝝ
angelos faciem patris in cęlis semp uidere testat.
correptio fratris quod indulgeri debeat. alteri⁹
utrum usq; septuagies septies.
XIX Qui conseruū suū ꝓpter denarios centū suffocat.
uxorē non debere dimitti. & de eunuchis infan
tes non esse arcendos a benedictione. diuitē diffi
cile intrare in regnū cęloꝝ. & centuplū recepti
rum qui omnibus sua renunciauerit.
XX De primis nouissimos fieri. parabola operariorum
in uinea conductoꝝ. de filiis zebedei. & depri
mis accubitis cęne. de duobus cęcis secus uiam se
XXI De asino & pullo ei⁹. & ubi num ¶ dentibus.
molarios eicit. de templo. clamantib⁹ pueris

osanna. de ficu quę arida facta est. interrogat
in qua potestate hęc faceret. ipse interrogat de
iohannis baptismate. & subiungens parabola ho
minis qui filios suos in uineam mittit. & quod pu
blicani & meretrices in regno di multos sacerdo
tum & scribarum sint precessuri dicit.

XXII Parabolam de uinitoribus qui interficiunt ad
se missos. parabola ubi muntati contemptum
uenire ad nuptias.

XXIII De inscriptione & imagine cęsaris. de muliere
quę. vii. fratres habuit. temptatus a pharisęis
interrogat eos de xpo. cuius filius sit. & discipu
los utique pharisei dicunt. fiant. sed qui faciunt
non fiant.

XXIIII Increpat scribas & pharisęos de pselio. de una
mento & camelo. & culice. & calice. & cano la
uando. & monumentis dealbatis. & monumen
tis pphetarum. & aliis multis.

XXV Hierusalem hierusale. de structura templi. & sig
nis nouissimorum dierum. & diebus breuiatis. de
pseudoxpis. de pseudo pphetis. de aduentu sal
uatoris & occasu elementorum. de decem uirginib.
de talentis. de oub ad extra. & hedisa sinistris.
& de opibus eorum.

XXVI De iudeorum consilio. de comprehendendo ihu.

de mulierē quę unguento p fudit ih̄m. u
das premium petit. ut tradat ih̄m cenans.
de iuda traditore suo. ad discipulos loqn
oblatio eius.

XXVII P etro dicit. quod ter tio pullo abnegatu
rus eum esset. orationes ibu ad patrem. u
das ih̄m osculo tradidit. & petrus auricu
lam abscidit. ihc falsis testibus condempna
tur. & inludit̄ur:

XXVIII P etrus ter cio abnegat & lacrimatur: ihc pi
lato tradit̄ur: & iudas laqueo se suspen
dit. de agro figuli. iudeum pilatus. & de
barabba latrone.

XXVIIII P assio ih̄u. & sepultura & resurrectio eius.
ut̄rmq; mandata. & doctrina eius de
B A P T I S M O.

EXPLICIT VNT. CAPITVLA.

CANON. I. INQVO. IIII.

MATH.	MARC.	LVCAS	IOHAN
viii.	ii	vii	x
xi	iiii	x	vi
xi	iiii	x	xii
xi	iiii	x	xiiii
xi	iiii	x	xxviii
xiiii	v	xiii	xv
xxiii	xxvii	xvii	xlvi
xxiii	xxvii	xxxiiii	xlvi
xxiii	xxvii	xlv	xlvi
lxx	xx	xxxvii	xxxviii
xcviii	xcvi	cxvi	cxx
xcviii	xcvi	cxvi	cxi
xcviii	xcvi	cxvi	xl
xcviii	xcvi	cxvi	cxliiii
xcviii	xcvi	cxvi	cxxviii
xcviii	xcvi	cxvi	cxxxi
cxxxiii	xxxvii	lxxviii	cviii
cxli	l	xviii	lviii
cxlii	li	xxi	xxxv
cxlvii	lxiii	xciii	xlviii
clxvi	lxxxii	xciiii	lxxiiii
clxvi	lxxxii	xciii	xvii
ccviii	cxiiii	cxxxiii	c
ccxi	cxxi	cxxxviii	xxi
ccxx	cxxii	cxxxviii	lxxxv
ccxx	cxxviiii	ccxlii	lxxxviii
ccxx	cxxviii	cclxi	lxxvii
ccxliii	cxxxviii	ccl	cxlvi
ccxliii	cxxxviii	ccl	cxli
cclxxiii	clvi	cclx	xx

CANON PRIMUS. IIII.

Matheus	Marcus	Lucas	Iohannes
cclxxiiii	cl vi	cc lx	xl viii
cclxxiiii	cl vi	cc lx	xc vi
cclxxvi	cl viii	lxxiiii	xc viii
cclxxx	cl xii	clxviii	cxxii
cclxxviii	cl xv	cclx vi	lv
cclxxxiii	cl xv	cclx vi	lx iii
cclxxxviii	cl xv	cclx vi	lx v
cclxxxiii	cl xv	cclx vi	lx vii
cclxxxviii	cl xx	cclxx v	cxx vi
cc xc i	cl xxii	cclxxviii	clvi
cc xc iiii	clxx v	cclxxxi	clx i
cc xc v	clxx vi	cclxxxii	l vii
cc xc v	clxx vi	cclxxxii	xl ii
ccc	clxxx i	cclxxx v	cl viii
ccc	clxxx vi	cclxxx v	lxx viii
ccc ii	clxxxiii	cclxxx vi	clv
ccc iiii	clxxxiiii	cclxxxviii	clxx
ccc vi	clxxxvii	cc xc	cl xii
ccc vi	clxxxvii	cc xc	cl xxiiii
ccc x	cxc i	cc xc vii	lx viii
ccc xiii	cxc iiii	cc xc iiii	clxxii
ccc xiiii	cxc v	cc xc i	clx viii
ccc xiii	cxc v	cc xc i	clx vi
ccc xv	cxc vi	cc xc ii	clxx v
ccc xviii	cxc viii	ccc	clxx vi
ccc xx	cc	ccc ii	clxx viii
ccc xx v	cc iiii	ccc x	clxxxiiii
ccc xx vi	cc v	ccc xi	clxxx viii
ccc xx vi	cc v	ccc xiii	cxc iiii
ccc xx viii	cc vi	ccc xiiii	cxc vi

CANON PRIMVS. INQVO QVATVOR.

matheus	marcus	lucas	Iohannes
CCC.XXXI	CC VIIII	CCC XV	CXC VII
CCC.XXXII	CC X	CCC XVIII	CXC VII
CCC.XXXIIII	CC XII	CCC.XXI	CC I
CCC.XXXV	CC XIIII	CCC.XXIIII	CXC VIII
CCC.XXXVI	CC XV	CCC.XVII	CXC VIIII
CCC.XXXVI	CC XV	CCC.XVIII	CXC VIII
CCC XLIII	CC.XXIII	CCC.XXVIII	CC IIII
CCC XLVIII	CC.XXVII	CCC.XXXII	CC VI
CCC.XLVIIII	CC.XXVIII	CCC.XXXIII	CC VIII
CCC L.II	CC.XXXI	CCC.XXXVI	CC VIIII
CCC L II	CCC.XXXI	CCC.XXXVI	CC XI

finit canon matheus. canon marcus. primus. lucas. in quo.iiii. Iohannes.

CANONES SECUNDUM IHQUOTRES.

Matheus.	Marcus	Lucas.
xv	vi	xv
xxi	x	xxxii
xxxi	cii	clxxxv
xxxiii	xxxviiii	cxxxiii
xxxii	xxxviiii	lxxviiii
L	xl i	L vi
lxii	xiii	iiii
lxii	xiii	xxiiii
lxiii	xviii	xxxiiii
lxvi	xv	xxvi
lxviiii	xl vii	lxxxiii
lxxi	xxi	xxxviii
lxxii	xxii	xxxviiii
lxxii	xxiii	clxxxvi
lxxiii	xl viiii	xl
lxxiiii	l ii	l.xxv
lxxvi	xxviiii	clxviiii
lxxviii	xxxx	lxxxvi
lxxxx	l iii	xl iiii
lxxxii	l. iii	l. xxxvii
lxxxiii	l iiii	c x
lxxxiii	l iiii	lxxxvii
lxxxv	l v	cxii
lxxxv	l v	cxiiii
lxxxviii	c xl i	lxxx
lxxxviii	c xl i	c xl viii
xcii	xl	cc l i
xciii	lxxxvi	lxxx
xciiii	lxxxvi	xcvii
		c xl vi

CANONES EVSEBII. IN QVATVOR.

MATHEVS	MARCVS	LVCAS
C III	I	LXV
CX IIII	XX IIII	XL I
CX VI	XX V	XL II
CXX I	XXX II	CXX VII
CXX II	XXX III	CXX VIII
CXX III	XXX IIII	C XL VII
CXXX	XXX V	LXXX II
CXXX I	XXX VI	LXX VI
CXXX V	XXX VIII	LXX VIII
CXXX VII	XL IIII	C LX VI
C XL III	L VII	XC
C XL IIII	L VIII	XII
C XL VIIII	L X VI	XL III
C XL VIII	LX VI	XXX V
C L III	LX VIII	XXX VI
C LX IIII	LXX VIII	C XL IIII
C LX VIII	LXXX III	XC V
C LX VIII	LXXX III	CC VI
C LXX	LXXX V	XC VI
C LXX II	LXXX VII	XC VIII
C LXXX III	XC I	XC VIII
C LXX VI	XC III	C I
C LXX VIII	XC V	C II
C LXX VIII	XC V	CC X VII
C LXXX VIII	XC VIIII	CC XC VII
C XC	C V	C XC V
C XC II	C VI	CC X VI
C XC III	C VII	C XX I
C XC III	C VII	CC X VIII
C XC IIII	C VIII	C L II

CANON SECVNDVS. IN QVO TRES.

MATHEVS	MARCVS	LVCAS
CXC IIII	C VIIII	CC XVIII
CXC V	C VIII	CC XX
CXC VI	C X	CC XXI
CXC VII	C XI	CLXX III
CXC VIII	C XII	CC XXII
CC I		
CC III	C XIII	C L. XX
CC V	C XVI	CC XXIII
CC VI	C XVII	CC XXXII
CC VII	C XVIII	C XXX III
CC XVII	C XVII	C XL
CC XVIII	C XXVIII	CC XL I
CC XXIII	C XXX	CC XL III
CC XXV	C XXXIIII	CC XL V
CC XXVI	C XXXIII	CC XL III
CC XXVIII	C XXXV	CC XXX VII
CC XXVIII	C XXXVI	CC XL VI
CC XXIII	C XXXVII	CC XXX VII
CC XL II	C XXXVII	CC XL VII
CC XL II	C XXX VIII	CC XL VIII
CC XL III	C XL III	CC VIII
CC XL VII		
CC XL VIII	C XL III	CC L III
CC XL VIII	C XL III	CC L III
CC L I	C XL VI	CC L V
CC L III	C XL VII	CC IIII
CC L VIII	C L	
CC L. VIIII	C L I	CC L VII
CC LX IIII	C L V	C L VI
CC LX VIII	C L III	C XX VIII
CC LXX I	XL II	CC XXX
CC LXX VIII	C LX	CC LX III

ϑATHEV	ϑARCVS	LVCAS
CC LXXXVI	C LX III	CC LX VIII
CC LXXXV V	C LX VI	CC LX V
CC LXXXV V	C LX VI	CC LX VII
CC XC VI	C LXX VII	CC LXXX
CC XC VI	C LXX VII	CC LXXXVIII
CCC I	C LXXX II	CC LXXX VI
CCC VIII	C LXXV VIII	CCC V
CCC XII	C XC III	CC XC VI
CCC XVI	C XC VII	CC XC III
CCC XVII	C XC VIII	CC XC V
CCC XXII	CC II	CCC VIII
CCC XXXVIII	CC XVIII	CCC XXII
CCC XXXVIII	CC XVIII	CCC XXV
CCC XL	CC XXV	CCC XXVII
CCC XLI	CC XXII	CCC XXIII
CCC XLIII	CC XXVIII	CC XXXVIII
CCC XLVI	CC XXV V	CCC XXX
CCC L III	CC XXXII	CCC XXXVII
CCC LIII	CC XXXIII	CCC XXXVIII
FINIT	CANON	SCDS.
IHQVO	TRES.	
ϑATHS	ϑARCV	LVCAS.

CANON. III. INQVOTRES.

Matheus	Lucas	Ioh̄s.
I	XIIII	I
I	XIIII	III
I	XIIII	V
V II	VI	II
V II	VI	XXV
I VIII	LXIII	CXVI
LXIIII	LX V	XXXVII
XC	LX VIII	CXVIII
XC	L VIII	CXXXVIIII
XC VII	CCXI	C V
CXI	CX VIIII	C XL VIII
CXI	CX VIIII	XXX
CXI	CX VIIII	CXIIII
CXII	CX VIIII	LXXXVII
CXII	CX VIIII	XL IIII
CXII	CX VIIII	LXI
CXII	CX VIIII	VIII
CXII	CX VIIII	LXVI
CXII	CX VIIII	XC
CXII	CX VIIII	CL. IIII
CXII	C X VIIII	CXL II
CXL VI	XC II	XL VII
FINITCA I	HOH̄. III. I	INQVO I.
MATHEV	LVCAS	IOHS.

CANON. IIII. IN QVO TRES.

MATHS	MARCVS	IOHS.
X VIII	VIII	XX VI
CXVII	XX VI	XC III
CXVII	XX VI	XC V
C L	LX VII	L I
C LXI	LXX VII	XX III
C LXI	LXX VII	L III
CC IIII	C X V	XC I
CC IIII	C X V	CXXX V
CC X VI	C X V	C L
CC X VI	C X V	C XX VIII
CC X VI	C X V	C XXX VII
CC X VI	C X V	C XXX III
CC X VI	C L VIII	XC VII
CC LXX VIIII	C LXI	LXX II
CC LXX VIIII	C LXI	C XXI
CC LXX VII	C LX VIII	C L I
CC XC III	C LXX IIII	C VII
CC XC VII	C LXX VIII	L XX
CC XC VIIII	C LXX VIII	C III
CCC VII		C LX IIII
CCC XX I	CC I	C LXX
CCC XX I	CC I	CXC II
CCC XX III	CC III	C LXX III
CCC XX VIIII	CC VII	C LXX V
CCC XX VIIII	CC VII	C LXX II
CCC XXX III	CC XI	CC II
FINIT CA	HOH. IIII.	INQUO. III.
MATHEUS	MARCUS	IOHANNES.

CANON QVINTVS. IN QVO DVO.

Matheus	Lucas	Mathys
iii	ii	l.xxx iiii
x	viii	l.xxx vi
xii	xi	xc iii
x vi	x vi	xc v
x.x v	xl	xc v
x.x vii	x.l viii	xc vi
x.x viii	x.l vii	c ii
x.x.x	x.l viii	c iiii
x.x.x iiii	c.x.c iiii	c v
x.x.x vi	c l.xi	c vii
x.x.x viii	l iii	c viii
xl	l ii	c x
xl i	l v	c x vi
xl iii	c xx iii	c x vi
xl vi	c l iii	c x viii
xl vii	c xx.x iiii	c x.x v
xl viii	c x.c i	c x.x vii
xl viii	c l	c x.x viii
l i	l viii	c x.x viii
l iii	c x.x v	c x.x.x ii
l iiii	l iiii	c x.x.x iiii
l v	c l x.x	c x.x.x viii
l vii	l xi	c l vi
l viii	l x	c l viii
l x	c l.x.x i	c l.x ii
l.x i	l.x iiii	c l.x.x v
l.x v	c l.x.x ii	c l.x.x ii
l.x vi	l.x vi	c l.x.x.x ii
l.x viii	c v	c l.x.x.x iii
l.x.x viii	c viii	c l.x.x.x vii

CANON QUINTUS. IN QUO DUO.

Lucas
cxi
cviii
cxlv
cxl
clxxxii
clxxxiiii
lxviii
lxxi
cxciii
lxxiii
cxv
cxviii
clxv
clxxvii
cxxvi
lxii
cxxviii
cxxxii
cxxxx
lxxxxi
cxx
clxviii
l vii
ccxxvi
clxi
cc
clxxxvii
clxxxviii
cxc viii
cxc viiii

Oyatheus
cxc vii
ccxiii
ccxxi
ccxxviii
ccxxxi
ccxxxi
ccxxxii
ccxxxiiii
ccxxxvi
ccxxxvii
ccxxxviii
ccxl
ccxli
cc l v
cc l vi
c l vii
cc lxi
cc lxii
cc lxv
cc lxvi
cc lxvii
cc lxx
cc lxxii

finit canon in quo

Lucas
cc lxxii
ccxxxv
cc lxxxi
cxxxviii
clxxviii
ccxv
cxlii
cxxxvi
cxxxv
cxxxviii
cxl
cxli
clxxv
cc ii
cc v
ccxiii
cc vii
ccxii
cl vii
cl v
cl vii
ccxxviii
cxxxi

Quintus. duo.

CANON. VI. IN QVO. II.

OATH.	OAR	OATH	OAR.
VIIII	III	CC L IIII	CXL VIII
XVII	VII	CC LX	C L II
XX	VIII	CC LXIII	C L III
XXII	XI	CC LXXV	C L VII
XL IIII	CXXVI	CC LXXXII	C LX IIII
LXX VII	LX III	CC LXXXVI	C LX VII
LXXXVII	CXXXVIII	CC LXXXVIII	C LX VIII
C	XC VIII	CC XC	C XXI
CXXXVIII	XL V	CC XC II	C LXVIII
C XL V	LX	CC XC VIII	C XXVIII
C XL VIII	LX V	CCC V	CLXXV
C L II	LX VIII	CCC VIII	C XC
C L IIII	LXXI	CCC XI	C XC II
C L VII	LXXII	CCC XXX	C VIII
C L VIII	LXXIII	CCCXXXVII	C XVII
C LX	LXXVI	CCC XL I	CC XXI
C LX III	LXXVIII	CCC XL VII	CC XXVI
C LX V	LXXX	CCC L	CC XXVIII
C LX VIII	LXXXI		
C LXXII	LXXXVIII	FINIT	CANON.
CLXXXVIII	C	VI. IN Q	DVO.
CC II	C III		
CC XIII	C XII		
CC XV	C XX		
CC XXIIII	C XXIIII		
CC XL VI	CXXXI		
CC XL VII	C XL		
CC L	C XL II		
CC L II	C XL V		
	C XL VII		

Canon. vii. in quo d v o.	Canon viii. in quo d v o.		
ℳatheus.	Iohannes.	Lucas.	ℳarcus
v	lxxxiii	xxiii	xii
xviiii	xviiii	xxv	xiiii
xviii	xxxii	xxvii	xvi
xviiii	xxxiiii	xxvii	xxviii
cxx	lxxii	xxviii	xxvii
clxxxv	ccxv	lxxxiii	xlviii
ccvii	ci	lxxxviii	l vi
		xci	lxi
		c	lxxv
		ciii	xcvii
finit	canon	ccxlvii	cxxxvi
vii. mq°	d v o	cclxxvii	ccxvi
matheus	Iohannes	cccxxxv	ccxxx
		finit	canon
		viii. m	q v o
			d v o.

Canon nonus. In quo d v o. Canon x. In quo ppria gratheus.

Lucas.	Iohannes	gratheus.	gratheus
xxx	cc xviii	ii	c l i
xxx	cc xx ii	iiii	c l v
cc lx ii	c xiii	vi	c lx viii
cc lx ii	c xx iiii	xiii	c lx xi
cc lxx iiii	cc xx viii	xiiii	c lxx vii
cc lxx iiii	cc xx vii	xx vi	c lxx xi
ccc iii	cc xxxi	xx viii	cc lxx iiii
ccc vii	c xc	xxx iii	c lxx vi
ccc xii	c xc	xxx v	c lxx viii
	c xc	xxx vii	c xc i
ccc iii		xxx viii	c xc vi
ccc viii	c lxx vi	xl ii	cc
ccc xii	c lxx vi	xl v	cc x
ccc iii	c lxx vi	l ii	cc xii
ccc vii	c lxx ii	l vi	cc xviii
	c lxx ii		
ccc xi		lx v	cc xx ii
ccc xl	c lxx ii	lxx i	cc xx vii
ccc xl		lxx viii	cc xxx
ccc xl i	cc xiii	xc i	cc xxx iii
ccc xl i	cc xvii	xc viii	cc xxx v
	cc xxi		
ccc xl i	cc xx iii	c i	ccc xx viii
		c vi	cc xl v
finit ca	non. viii.	c viii	cc lx viii
		c x iii	cc lxx iii
in qvo	d v o.	c x v	cc lxx viii
		c x viii	ccc iii
		c xx iiii	ccc xviii
		c xx vi	cc xx iiii
		c xx xvi	ccc xxx vii
		c xl	ccc xl v
			ccc l i
			ccc l v

Canon .x. m quo marc ꝑ ꝑ̄e. Canon .x. m quo proprie lucas.

Marcvs	Lvcas	Lvcas	Lvcas
xviii	i	clxvi	ccxcviii
xxxi	iii	clxxiii	ccci
xl iii	v	clxxvi	ccciii
xl vi	viii	clxxviii	cccvi
xl viii	xviii	clxxx	cccviii
lx ii	xx	clxxxiii	cccxvi
lxx	xxii	clxxxviii	cccxx
lxxviii	xxviii	cxc	cccxxvi
lxxxi	xxxi	cxcii	cccxxxi
lxxxviii	l	cxcvi	cccxxxiii
xc	li	cci	cccxxxviii
xcii	lxvii	cciii	cccxl ii
xciii	lxviii	ccviii	
c i	lxxii	ccx	finit
ciiii	lxxv	ccxiiii	canon
cxviii	ciiii	ccxxiii	decio.
cxxxii	cvi	ccxxvii	ihavo
clxxxvi	cvii	ccxxxvi	lvcas
ccxiii	cxiii	cclii	
ccxxxviii	cxvii	cclvi	proprie.
	cxxii	cclviii	
finit ca	cxxiiii	cclxiiii	
non deci	cxxxi	cclxxi	
mus. in q	cxl iii	cclxxiii	
marcus p	cxlviii	cclxxxiii	
prie.	cli	cclxxvi	
	cliiii	cclxxviii	
	clviii	cclxxxviii	
	clxiii	ccxc vi	
	clxiiii		

Iohannes
iiii
vii
viiii
xi
xiii

xvi
xviii
xxiii
xxiiii
xxvii
xxviiii
xxxi
xxxiii
xxxv
xxxviiii

xli
xliii
xlv
l
lii

liiii
lvi
lviii
lx

Iohannes
lxii
lxiiii
lxvi
lxviii
lxxi

lxxiii
lxxv
lxxviii
lxxxi
lxxxiiii
lxxxvi
lxxxviii
xcii
xciiii

xcvii
xcviii
cc ii
c iiii
c vi

c viii
c x
c xii
c xv
c xvii
c xviii
c xxiii

Iohannes
c xxv
c xxvii
c xxxx
c xxxxi
c xxxxii
c xxxxiiii
c xxxxvi
c xxxxviii
c xl
c xli
c xliii
c xlv
c xlvii
c xlviii
c l i
c l iii
c l v

c lvii
c lviii
c lxi
c lxiii
c lxv
c lxvii
c lxviii
c lxxi
c lxxiii
c lxxv
c lxxviii

Iohannes
c lxxxi
c lxxxviii
cc
cc ii
cc v
cc vii
cc x
cc xii
cc xiiii
cc xvi
cc xviii
cc xx

cc xxiiii
cc xxvi
cc xxviii
cc xxxv
cc xxxvii

Finit Iohannes

Canon decimus. Iohannes Propriæ.

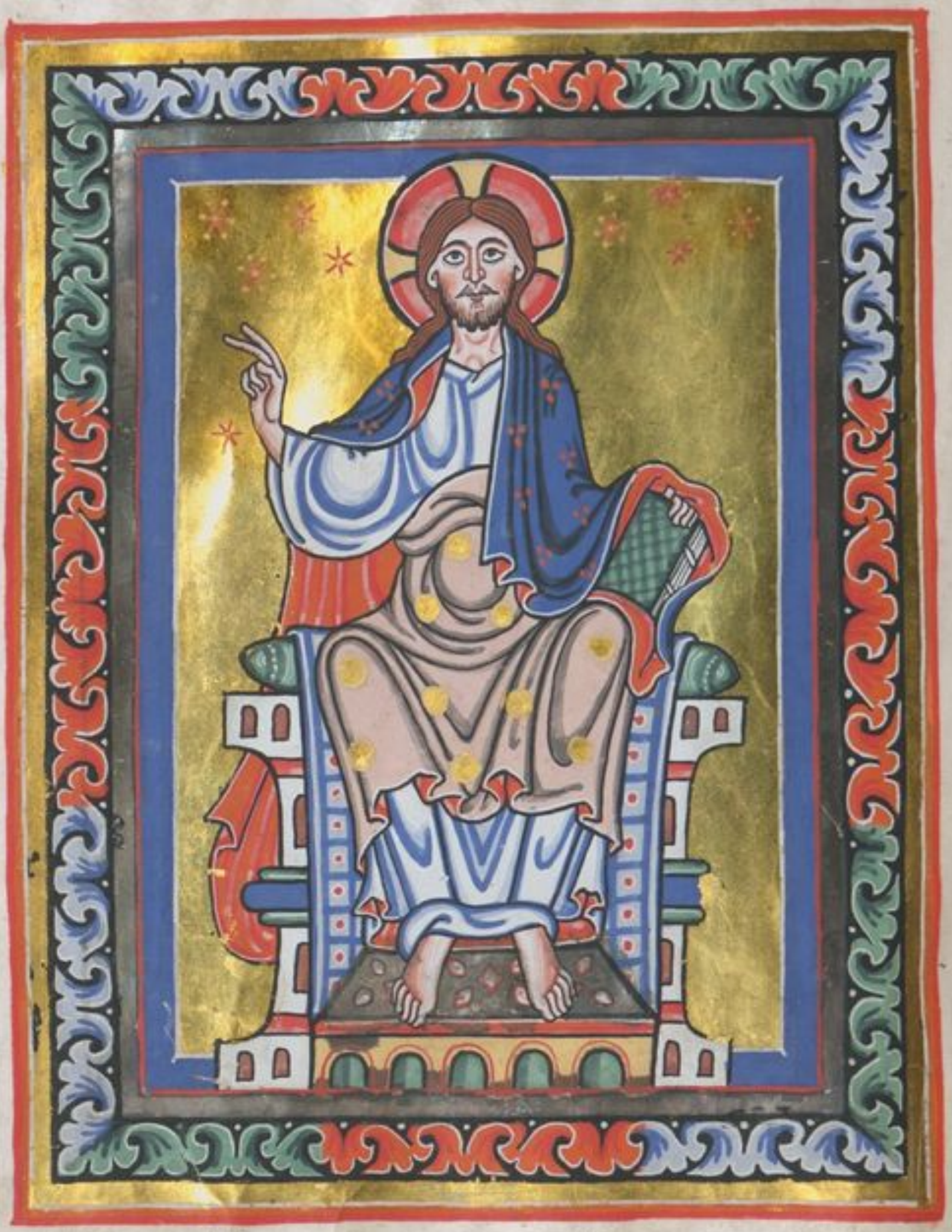

INCIPIT

EVANGELIVM SECVNDVM MATHEVM.

LIBER GENERATIONIS IHV XPI FILII DAVID.

Actus. i. ℔. xviii. Lo. i. ℔ v

Capit

f' 1211 ABRAHA o9. Abraham genuit ysaac: ysaac autem genuit iacob. Iacob autem genuit iudam & fratres eius: iudas autē genuit phares & zaram de thamar: Phares autē genuit esrom: esrom autē genuit aram. Aram autē genuit amminadab: amminadab autē genuit naason. Naason autē genuit salmon: salmon autē genuit booz de rachab. Booz autē genuit obed ex ruth: obed autē genuit iesse. Iesse autē genuit dauid regē: dauid autē rex genuit salomonē ex ea que fuit urie. Salomon autē genuit roboam: roboam autē genuit abia. Abia autē genuit asa: asa autē genuit iosaphat. Iosaphat autē genuit ioram: ioram autē genuit oziā. Ozias autē genuit ioatham: ioatham autē genuit achaz. Achaz autē genuit ezechiam: ezechias autē genuit manassen. Manasses autē genuit amon: amon autem genuit iosiam. Iosias autē genuit iechoniā & fr̄s eius: in transmigratione babilonis. Et post transmigrationē babilonis: iechonias genuit salathiel. Salathiel autē genuit zorobabel: zorobabel autē genuit abiud. Abiud autē genuit eliachim: eliachim autē genuit azor. Azor autē genuit sadoch: sadoch autē genuit achim. Achim autē genuit eliud: eliud autē genuit eleazar: Eleazar autē genuit mathan: mathan autē genuit iacob. Iacob autē genuit ioseph: uirū marie: De qua natus est ihesus: qui uocatur xp̄s.

Mr.ii
Sol

OMNES ergo generationes ab abraham usq; ad
dauid generationes xiiii. Et a dauid usq; ad
transmigrationē babilonis generationes xiiii. Et
a transmigratione babilonis usq; ad xpm generatio
nes quatuordecim.

Xpi autē generatio sic erat.

Mr.iii
L.ii

Cum esset desponsata mater eius maria ioseph
ante quam conuenirent inuenta est in utero ha
bens de spiritu sancto.

Mr.iii
Sol.

Ioseph autē uir eius cū esset iustus. nolletq; eam tra
ducere uoluit occulte dimittere eam. Hec autē eo co
gitante ecce angelus dñi in somnis apparuit ei dicens.
Ioseph fili dauid noli timere accipere mariā conu
gem tuā. Quod enim in ea natum est de spu scō est.
Pariet autē filium et uocabis nomen eius ihm. Ipse
enim saluum faciet pplm suū a peccatis eoꝝ. Hoc au
tem totum factum est ut adimpleret quod dictum
In esaia pphā. ē a dño p propham dicentē. Ecce uirgo in utero ha
bebit et pariet filium et uocabunt nomē eius emma
nuel. quod est interpretatū nobiscum ds. Exur
gens autē ioseph a somno fecit sicut angls dñi ei pre
cepit. Et accepit coniugem suam. et non cognosce
bat eā donec peperit filium suū primogenitū. Et
uocauit nomen eius ihs.

Cum autē natus esset ihs in bethlehem iude in

diebus herodis regis: ecce magi ab oriente uenerunt hiero
solymā dicentes. Vbi est qui natus est rex iudeoꝝ: Vidi
mus enim stellam eius in oriente: & uenimus adorare eū.
Audiens autem herodes rex turbatus est: & omnis hiero
solima cum illo. Et congregans omnes principes sacerdotū.
& scribas ppli: sciscitabat ab eis ubi xp̄s nasceretur:
At illi dixerunt ei. In bethlehem iudę. Sic enim scrip
tum est p̄ prophām. Et tu bethlehem terra iuda: ne
quaquā minima es in principib' iuda. Ex te enim exi
et dux: qui regat ppl'm meum israh.
Tvnc herodes clam uocatis magis: diligenter
didicit ab eis tempus stellę quę apparuit eis. Et
mittens illos in bethlehem dixit. Ite & interrogate di
ligenter de puero: & cum inueneritis renunciate mi
hi. ut et ego ueniens adorem eū. Qui cum audissent
regem abierunt. Et ecce stella quam uiderant in ori
ente antecedebat eos: usq; dum ueniens staret supra
ubi erat puer. Videntes aut̄ stellam: gauisi sunt
gaudio magno ualde. Et intrantes domum: inue
nerunt puerū cum maria matre eius. Et procidentes:
adorauerunt eū. Et apertis thesauris suis: obtulerūt
ei munera. aurū. thus & myrrā. Et responso ac
cepto in somnis ne redirent ad herodem: p̄ aliam
uiam reuersi sunt in regionem suam.
Qvi cum recessissent. Ecce angl's dñi appa

Oct. v
vii
Io. lxxxvii.

Oct. vi.
x
Sol.

runt in somnis ioseph dicens. Surge & accipe puerū
& matrē eius: & fuge in egyptum. & esto ibi usq; dum di
cam tibi. Futurum est enim: ut herodes querat puerū
ad pdendum eum. Qui consurgens: accepit puerū & ma
trē eius nocte: & secessit in egyptum. & erat ibi usq; ad obitū
herodis: ut adimpleret2 quod dictum est a dñō p̄ prophām
dicentē. Ex egypto vocaui filiū meū. Tunc herodes vi
dens: q̄m illusus esset a magis: iratus est valde: & mittens occi
dit oēs pueros: qui erant in bethlehem & in omnib9 finibus
eius: a bimatu & infra. secūm tempus: quod exquisierat a
magis. Tunc adimpletū est quod dictum est p̄ hieremiā
p̄phetā dicentē. Vox in rama audita est: ploratus & ulu
latus multus: rachel plorans filios suos: & noluit consolari

II Defuncto quia non sunt.

Defuncto autē herode: ecce angl's dñi apparuit in somnis io
seph dicens: Surge & accipe puerū & matrē eius: & va
de in terrā israhel. Defuncti sunt enim: qui querebant ani
mā pueri. Qui surgens: accepit puerū & matrē eius: & ve
nit in terrā israhel. Audiens autē quod archelaus reg
naret in iudea pro herode patre suo: timuit illo ire.
Et admonit2 in somnis: secessit in partes galilee. Et
veniens: habitauit in ciuitate que vocatur nazareth.
ut adimpleret2 quod dictum est p̄ prophas. quōm naza

Mt. VII. Ireus uocabitur.
L. VI. III
Io. II. Hydie bus autē illis: uenit iohannes baptista

Ca 5

predicans in deserto iudee dicens. Penitentiam agite: ad
propinquabit enim regnum celoy.

Mr. viii.
Mr. ii.I
l. vii.
Io. x.

Hic est enim qui dictus est per Isaiam prophetam dicen
tem. Vox clamantis in deserto: parate viam dom
ini. recta facite semitas eius.

Ipse autem Iohannes habebat vestimentum de pilis ca
meloy. & zonam pelliciam circa lumbos eius: esca autem
eius erant locuste. & mel silvestre. Tunc exiebat ad eum

Mr. viii.
Mr. iii.VI

hierosolyma. & omnis iudea. & omnis regio circa iordа
nem: & baptizabantur a illo in iordane a deo. confitentes pecca

Mr. x.
V
l. viii.

Videns autem multos pharisseoy. & sadu
ceoy venientes ad baptismum suum: dixit eis. Pro
genies viparum: quis demonstrauit vobis fugere a futu
ra ira? Facite ergo fructum dignum penitentie. Et ne ve
litis dicere intra vos: patrem habemus abraham. Dico enim
vobis: quoniam potest deus de lapidibus istis suscitare filios a
brahe. Iam enim securis ad radicem arboy posita est.
Omnis ergo arbor que non facit fructum bonum: excide

Mr. xi.
I
Mr. viii.
l. x.
Io. xii.

tur. & in ignem mittetur.

Ego quidem vos baptizo in aqua in penitentiam: qui
autem post me venturus est: fortior me est: cui non sum dig
nus calciamenta portare. Ipse vos baptizabit in spiritu sco.

Mr. xii.
V
l. xi.

Cuius ventilabrum in manu sua: & igni.
& permundabit aream suam. Et congregabit triticum
suum in horreum: palea autem comburet igni inextinguibili.

Dñ.viii.
Sol:v

TVNC venit ihs a galilea in iordanem ad iohannem
ut baptizaretur a eo. Iohannes autē prohibebat eum
dicens. Ego a te debeo baptizari. & tu venis ad me.
Respondens autē ihs dixit ei. Sine modo. sic enim de
cet nos implere omnem iustitiā. Tunc dimisit eum.

Dñ.viii.
I
Dñ. v.
l.viii.
Io.xv.
BAPTIZATVS autē ihs confestim ascendit de aqua.
Et ecce aperti sunt ei cęli. & uidit spm dei descendentem
sic columbā. & uenientem sup se. Et ecce uox de cęlis di
cens. Hic ē filius meus dilectus. in quo mihi complacui.

Dñ.xv.
II
Dñi vi.
l.xv.
TVNC ihs ductus est in
desertum a spiritu. ut temptaretur a diabolo.

Capn̄ em̄

Dñ.xvi.
V
l.xvi.
Et cum ieunasset quadraginta diebus. & quadra
ginta noctibus. postea esurit. Et accedens temp
tator dixit ei. Si filius dei es. dic ut lapides isti panes
fiant. Qui respondens dixit. Scriptum est. Non ī
pane solo uiuet homo. sed omni uerbo quod pcedit
de ore dei. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam
ciuitatem. & statuit eum supra pinnaculum templi.
& dixit ei. Si filius dei es. mitte te deorsum. Scrip
tum est enim. quia angelis suis mandabit de te. &
in manibus tollent te. ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum. Ait illi ihs rursum. Scriptum est.
Non temptabis dominū dm̄ tuum. Iterum assūp
sit eum diabolus in montem excelsum ualde. & osten
dit ei omnia regna mundi & gl'iam eor. & dixit illi.

Hęc omnia tibi dabo/ si cadens adoraueris me. Tunc
dicit ei ihs. Vade satana/ Scriptum est enim. Dnm
deum tuum adorabis/ & illi soli seruies.

Mr. xv vii.
vii.
Lc. vii.

Tvnc reliquit eum diabolus/ & ecce angeli accesser-
ẽ̃ ministrabant ei.

Mr. xv viii.
iiii.
Mt. viii.
Io. xxvi.

Cvm autem audisset ihesus quod iohannes tradi
tus esset. secessit in galileam. Et
relicta ciuitate nazareth/ uenit & habitauit in
capharnaum maritimam. in finibus zabulon & nep
talim. ut adimpleret quod dictum est per esaiam pphe
tam. Terra zabulon. & terra neptalim/ uia maris
trans iordanen galilee gentium. Populus qui sedebat
in tenebris/ uidit lucem magnam. Et sedentibus in
regione umbre mortis/ lux orta est eis.

Mr. xv.
vi.
Mt. viii.

Ex inde cepit ihs predicare & dicere. Penitemi
am agite/ adppinquauit enim regnum celorum.
Ambulans autem ihc iuxta mare galilee/ uidit duos
fratres. symonem qui uocatur petrus. & andream fra
trem eius mittentes rete in mare. Erant enim piscato
res. Et ait illis. Venite post me/ & faciam uos fieri
piscatores hominum. At illi continuo relictis

Mr. xv vii.
vi
Mt. vi.

retibus. secuti sunt eum. Et
cedens inde/ uidit alios duos fratres. iacobum ze
bedei. & iohannem fratrem eius in nauj. cum zebe
deo patre eor reficientes retia sua. & uocauit eos.

Mr.xxiii.
Mr.xxvii.
L. xl v.
Io. xl vi.

Et in illo tempore rehetisrentibus & patre. secum s̄ cum.
et circumbat ihs totam galileam. docens in sȳnagogis
eor̄. & predicans euangelium regni. & sanans omnem
langorem. & omnē infirmitatem in ppło. Et tabit fopi
nio eius in totam syriam. Et optulerunt ei omnes ma
le habentes. uariis langoribus. & tormentis compre
hensos. & qui demonia habebant. & lunaticos. & paralyti
cos. & curauit eos. Et secutę sunt eum turbę multę de

Mr. xxviii.
Sol

galilea. & decapoli. & hierosolimis. & de iudea. & de
Videns autem tur trans iordanen. IIII. m''. 4'''
bas. ascendit in montem. Et cum sedisset. accesserūt
ad eum discipuli eius. Et aperiens os suum. docebat eos
dicens. B eati pauperes spu. quō ipsor̄ est regnum cęlor̄.

Mr. xx vi.
L. xl vi.

Mr. xx vi.
Sol

B eati mites. qm̄ ipsi possidebunt terram. B eati qui
lugent. quoniā ipsi consolabunt. B eati qui esuriūt
& sitiunt iustitiam. quō ipsi saturabuntur. B eati mi
sericordes. quoniam ipsi misericordiam consequentur. B e
ati mundo corde. qm̄ ipsi dm̄ uidebunt. B eati pacifi
ci. qm̄ filii dei uocabuntur. B eati qui psecutionem

Mr. xx vii.
L. xl viii.
Mr. xx viii.
L. xl vii.
Mr. xx viii.
Sol.

pacium̄tur ppter iustitiam. quō ipsor̄ est regnum cę
lor̄. B eati estis. cum maledixerint uobis. & psecuti
uos fuerint. & dixerint omne malum aduersum uos
mentientes ppter me. G audete & exultate. qm̄ mer
ces uestra copiosa est in cęlis. Sic enim psecuti sunt
prophetas. qui fuerunt a n t e n o s.

Mr. xx x.
L. xl viii.

Mt.xxxi
Mr. c ii.
L.cl.xxxv.

VOS estis sal terre. Quod si sal euanuerit/in quo salietur/ Ad nichilum ualet ultra/nisi ut mittatur foras/& conculcetur A B H O M I B V S.

Mt.xxxii.
Mr.xxxviii.
L.c.xxxviii.

VOS estis lux mundi. Non potest ciuitas abscondi supra montem posita. neq; accendunt lucernam. & ponunt eam sub modio. sed sup candelabrum/ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux uestra coram hominibus/ ut uideant uestra bona opa. & glorificent patrem uestrum. qui in

Mt.v.xxxiii.
Sol

NOLITE putare quoniam uenerim soluere legem aut ppheas. Non uenio soluere/sed adimplere.

Mt.v.xxxiiii.
L.c.xvi.

AMEN quippe dico uobis/donec transeat celum & terra. iota unum aut unus apex non preteribit a lege.

Mt.v.xxxv
Sol

QUI ergo soluerit donec omnia fiant. unum de mandatis istis minimis. & docuerit sic homines/minimus uocabitur in regno celoru. Qui autem fecerit & docuerit/hic magnus uocabitur in regno celoru. Dico enim uobis/quia nisi abundauerit iustitia uestra plus quam scribarum & pharisseorum. non intrabitis in regnum celoru. Audistis quia dictum est antiquis/non occides. Qui autem occiderit/reus erit iudicio. Ego autem dico uobis/quia omnis qui irascitur fratri suo. reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo raca. reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue/reus erit gehenne ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare. & ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersum te/relinque

ibi mmuſtuum ante altare. & uade prius reconciliare
fratri tuo. Et tunc ueniens. offeres munus tuum.

Ext. xxxv vi. L. c xl ii. Esto consentiens aduersario tuo cito dum es mua
cum eo: ne forte tradat te aduersarius iudi ci. & iu
dex tradat te ministro. & in carcerem mittaris. Amen
dico tibi: non exies inde donec reddas nouissimū quadrā

Ext. xxxv vii. Sol. x Audistis quia dictū est antiquis: Item.
non mechaberis. Ego autē dico uobis: qm omnis
qui uiderit mulierem ad concupiscendū eam. iam me
chatus est eam in corde suo. Quod si oculus tuus dex
ter scandalizat te: erue eum & proice abste. Expedit
enim tibi ut pereat unum membrorū tuorū: quam totum
corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextera
manus tua scandalizat te: abscide eam. & proice abste.
Expedit enim tibi ut pereat unum membrorū tuorū:
quam totum corpus tuum eat in gehennam. Dictū
est autē: qui cumq; dimiserit uxorem suam. det illi li
bellum repudii. Ego autē dico uobis: quia omnis
qui dimiserit uxorem suam excepta fornicationis cau
sa. facit eam mechari. Et qui dimissam duxerit: ad
ulteratur. Iterum audistis quia dictum est antiquis:
non peierabis. Reddes autem dño iuramenta tua.
Ego autem dico uobis: non iurare omnino. neq; per
celum quia thronus dei est. neq; per terram. quia scabel
lum est pedum eius. neq; per hierosolimam. quia ciui

tas est magn regis. ꝯ eq; per caput tuum iurauer is.
qua non potes unum capillum album facere aut ni
grum. Sit autem sermo uester: est est. non non.
Quod autem his abundantius est. a malo est. Audis
tis quia dictum est: oculum pro oculo. & dentem pro
dente. Ego aut̄ dico uobis. ꝯ non resistere malo.
Mt. xxv viii. l. i v. Sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam: /
prebe illi & alteram. Et ei qui uult tecum iudicio
contendere. & tunicam tuam tollere: dimitte ei & pallū.
Mt. xxxviii. Sol. x Et quicunq; te angariauerit mille passus: uade cū illo
alia duo. Qui petit a te: da ei. Et uolenti mutuari
a te: ne auertaris.
Mt. xl. l. i. ii Audistis quia dictum est: diliges proximum
tuum. & odies inimicum tuum. Ego aut̄ dico uo
bis. Diligite inimicos uros: bene facite his qui oderunꝯ
uos. & orate pro persequentibus & calumniantib⁹ uos.
ut sitis filii patris uri q̄ in cęlis est. qui solem suum ori
ri facit super bonos & malos. & pluit super iustos &
Mt. xl. l. i. v Si enim diligitis eos qui uos diligunt: ¶ iniustos.
quam mercedem habebitis? Nonne & publicani
hoc faciunt? Et si salutaueritis fratres uros tan
tum: quid amplius facitis? Nonne & ethnici hoc faci
unt. Estote ergo uos pfecti: sicut & pater uꝰ cęlestis
Cap⁹ 6⁹ Mt. xl ii. Sol. v Attendite ne iustitiam uram ¶ perfectus est.
faciatis coram hominib⁹: ut uideamini ab eis.

Alioquin mercedem non habebitis apud patrem
uestrum qui in celis est. Cum ergo facis elemosinam: noli
tuba canere ante te. sicut ypocrite faciunt in synago
gis & in uicis: ut honorificentur ab hominibus. Amen di
co uobis: receperunt mercedem suam. Te autem fa
ciente elemosinam nesciat sinistra tua quid faciat
dextera tua: ut sit elemosina tua in abscondito. & pater
tuus qui uidet in abscondito: reddet tibi.

Et cum oratis: non eritis sicut ypocrite qui amant V.
in synagogis & in angulis platearum stantes orare:
ut uideantur ab hominibus. Amen dico uobis: rece
perunt mercedem suam. Tu autem cum orabis: in
tra in cubiculum tuum. & clauso ostio tuo ora patrem
tuum in abscondito. Et pater tuus qui uidet in ab

Ore. xl. m. Lec. xx^v. iii. Orantes autem: in scondito: reddet tibi.
nolite multum loqui sicut ethnici. Putant enim:
quod in multiloquio suo exaudiantur. Nolite ergo ad
similari eis. Scit enim pater uester quid opus sit
uobis: ante quam petatis eum. Sic ergo uos orabi
tis. Pater noster qui es in celis. Sanctificetur
nomen tuum. Ueniat regnum tuum. Fiat uolun
tas tua sicut in celo & in terra. Panem nr̄m supersu
bstantialem da nobis hodie. Et dimitte nobis
debita nr̄a. sicut & nos dimittimus debitoribus nr̄is.
Et ne nos inducas in temptationem. Sed libera

Hosaoza 2o.

Mt. xl. viii. Si enim dimiserritis hominibus peccata eorum dimittet & uobis pater uester celestis delicta uestra. Si autem non dimiserritis hominibus nec pater uester dimittet peccata uestra.

Mr. xl. v. Lc. vi. Cum autem ieunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes. Exterminant enim facies suas ut pareant hominibus ieunantes. Amen dico uobis quia receperunt mercedem suam. Tu autem cum ieunas ungue caput tuum. & faciem tuam laua. ne uidearis hominibus ieunans sed patri tuo qui est in abscondito. & pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi. Nolite thesaurizare uobis thesauros in terra ubi erugo & tinea demolitur. & ubi fures effodiunt & furantur.

Mr. xl. vi. Lc. xii. Thesaurizate autem uobis thesauros in celo ubi neq; erugo neq; tinea demolitur. & ubi fures non effodiunt nec furantur. Ubi enim est thesaurus tuus.

Mr. xl. vii. Lc. xxxviii. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si fuerit oculus tuus simplex totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus nequam fuerit totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod in te est tenebre sunt ipse tenebre quante erunt.

Mr. xl. viii. Lc. xvi. Nemo potest duobus dominis seruire. Aut enim unum odio habebit & alterum diliget aut unum

Mt.xlvm. l. c lv. Iustinebit. & alterum contemnet. Non potestis do
o e o dico uobis: ne sol ſ seruire & mammonę.
licti sitis ammę uestę quid manducetis. neq; cor pori
uestro quid induamini. Nonne anima plus est quam es
ca. Et corpus plus quam uestimentum: Respici
te uolatilia cęli. quoniam non seruunt. neq; metunt.
neq; congregant in horrea. & pater uester cęlestis
pascit illa. Nonne uos magis pluris estis illis:
Quis autem ue'n cogitans potest adicere ad statura
suam cubitum unum: Et de uestimento quid solli
citi estis: Considerate lilia agri quomodo crescunt:
non laborant neq; nent. Dico autem uobis: quo'n nec
salemon in omni gl'a sua cooptus est sicut unum ex
istis. Si autem fenum agri quod hodie est. & cras
in clibanum mittitur. deus sic uestit: quanto magis
uos minime fidei: Nolite ergo sollicti esse dicen
tes. Quid manducabim': aut quid bibemus: aut q'
opiemur: Hęc enim omnia gentes inquirunt.
Scit enim pater uester: quia his omni' indigetis.
Quęrite ergo primum regnum dei. & iustitia' eius:
& hęc omnia adicientur uobis. Nolite ergo solli
citi esse in crastinum. Crastinus enim dies: sollicitus
erit sibi ipsi. Sufficit diei malicia sua.

or. l. or'. ii xl. l. i vi. Nolite iudicare: ut non iudicemini. In quo enim iudicio iudicaueritis: iudicabimini. Et in qua

ſ VI. Cap'. Vii.

at mēnecup. mensura mensi fuerit ris' remetietur uobis.

Mr. l i
l. l viii. Quid autem uides festucam in oculo fratris tui. & trabem in oculo tuo non uides? Aut quomodo dicis fratri tuo. sine eiciam festucam de oculo tuo. & ecce trabis est in oculo tuo? Hypocrita. eice primū trabem de oculo tuo: & tunc uidebis eicere festucam de

Mr. l ii.
Sol.x Nolite dare sanctum ℣ oculo fratris tui. canibus' neq; mittatis margaritas uras' ante porcos. ne forte conculcent eas pedibus suis. & conuersi dirum

Gr. l iii.
l. c.xxv. Petite & dabitur uobis' querite ℣ pariter uos. & inuenietis. pulsate & aperietur uobis. Omnis enim qui petit accipit: & qui querit inuenit. & pulsanti aperietur. Aut quis est ex uobis homo. quē si petierit filius suus panem. numquid lapidem porriget ei? Aut si piscem petierit. numquid serpentem porriget ei? Si ergo uos cum sitis mali. nostis bona dare filiis' uris' quanto magis pater uester qui me est.

Gr. l iii.
l. l. viii. Omnia ergo ℣ dabit bona petentibus se. quecunq; uultis ut faciant uobis homines: & uos facite eis. Hec enim lex & prophete.

Gr. l. v.
l. c lxxv. Intrate per angustam portam: quia lata porta & spatiosa uia que ducit ad perditionem. & multi sunt qui intrant per eam. Quam angusta porta & arta uia que ducit ad uitam: & pauci sunt. qui inueniunt eam.

Gr. l. vi
Sol.x Attendite a falsis' pphetis' qui uenuunt ad uos in

uestimentis ouium: intrinsecus autem sunt lupi rapaces.
A fructib⁹ eorum cognoscetis eos.

Mt. l. vii. l. l. vi. Numquid colligunt de spinis uuas: aut de tribulis ficus?

Mt. l. viii. l. l. v. Sic omnis arbor bona: fructus bonos facit. Mala autē arbor: fructus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere: neq; arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor quę non facit fructum bonum: excidetur & in ignem mittetur.

Mt. l. viii. l. l. viii. Io. c. xv vi. Igitur ex fructibus eorū cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi dñe dñe: intrabit in regnū cęlorū: sed qui facit uoluntatem patris mei qui in cęlis est: ipse intrabit in regnum cęlorum.

Mt. l. x. l. cl. xxvi. Multi dicent mihi in illa die: dñe dñe: nonne in nomine tuo pphetauimus: & in nomine tuo demonia eiecimus: & in nomine tuo uirtutes multas fecimus.
Et tunc confitebor illis: quia numquam noui uos.
Discedite a me: qui operamini iniquitatem.

Mt. l. xi. l. lxiii. Omnis ergo qui audit uerba mea hęc: & facit ea: assimilabitur uiro sapienti qui edificauit domū suam supra petram. Et descendit pluuia: & uenerunt flumina. & flauerunt uenti. & irruerunt in domū illam. & non cecidit: fundata enim erat supra petrā.
Et omnis qui audit uerba mea hęc: & non facit ea: similis erit uiro stulto qui edificauit domū suā sup harenam. & descendit pluuia. & uenerunt flumina.

æflauerunt uenti. æ inruerunt in domum illam. æ ce
cidit. æ fuit ruina eius magna.

VII. mr. l.xii. mr. xiii. lv. iiii. lo. xxviii. Et factum est cum consummasset ihc uerba hec. ad illa
bantur turbe sup doctrina eius. Erat enim docens eos
sic potestatē habens. æ nō sicut scribe eoꝝ æ pharisei.

Cap. 8. mr. l.xiii. gr. xviii. l. xxxiii. Cum autem descendisset de monte. secute sunt eū turbe
multe. Et ecce lep̄s uenies. adorabat eum dicens.
Dne. si uis potes me mundare. Et extendens manū.
tetigit eum ihc dicens. Volo. Mundare. Et cōfesti
mundata est lepra eius. Et ait illi ihc. Vide. nemini
dixeris. sed uade ostende te sacerdoti. æ offer munus
quod precepit moyses in testimonium illis.

gr. l.xiiii. l. l. iii. xv. lo. xxxvii. Cum aut̄ introisset capharnaum. accessit ad eum centu
rio. rogans eum æ dicens. Dne. puer mꝰ iacet in domo
paralyticus. æ male torquetur. Ait illi ihc. Ego ue
niam. æ curabo eum. Et respondens centurio ait.
Dne. non sum dignus ut intres sub tectum meū. sed
tantum dic uerbo. æ sanabitur puer mꝰ. Nam et ego
homo sum sub potestate habens sub me milites. æ dico
huic uade. æ uadit. æ alio uenі. æ uenit. æ seruo meo
fac hoc. æ facit. Audiens aut̄ ihc miratus est. æ se
quentibus se dixit. Amen dico uobis. non inueni tan

gr. l.xv. lv. cl.xxvii. tam fidem in israhel.
Dico aut̄ uobis. quod multi ab oriente. æ occidente
uenient. æ recumbent cum abraham. æ ysaac. æ ia

cob.in regno çlor. Filii autem regni eicientur in te
nebras exteriores: ibi erit fletus & stridor dentium.
ogt. l.xvi. Et dixit ihs centurion. Vade: & sicut credidisti fiat
l. l.xvi. tibi. Et sanatus est puer: in illa hora.
ogt. l.xvii. Et cum uenisset ihs in domum petri: uidit socrũ eius
ogr. xv. iacentem & febricitantem: & tetigit manum eius.
l. xxvi. & dimisit eam febris. Et surrexit: & ministrabat
eis. Vespere autem facto: obtulerunt ei multos de
monia habentes. Et eiciebat spũ uerbo: & omnes ma
le habentes curauit: ut adimpleretur quod dictum ẽ
p esaiam pphã dicentem. Ipse infirmitates nr̃as
accepit: & egrotationes portauit. Videns autem
ihc turbas multas circum se: iussit ire trans fretũ.
ogt. l.xviii. Et accedens unus scriba: ait illi. Magister: sequar
l. cv. te quocunq; ieris. Et dicit ei ihs. Vulpes foue
as habent: & uolucres celi nidos: filius aut̃ hominis
non habet ubi caput reclinet. Alius aut̃ de disci
pulis eius: ait illi. Domine: pmitte me primũ ire &
sepelire patrẽ meum. Ihs autem ait illi. Sequere
me: & dimitte mortuos sepelire mortuos suos.
ogt. l.xviii. Et ascendente eo in naucula: secuti sunt eum discipuli ei. §VIII.
ogr. vi. Et ecce motus magnus factus est in mari:
l. lxxxviii. ita ut nauicula operiretur fluctib̃. Ipse uero dor
miebat. Et accesserunt: & suscitauerunt eũ di
centes. Domine: salua nos. perimus. Et dic̃ eis.

Quid timidi estis modice fidei? Tunc surgens imperauit uentis et mari: et facta est tranquillitas magna.
Porro homines mirati sunt dicentes. Qualis est hic quia uenti et mare obediunt ei. Et cum uenisset trans fretum in regionem gerasenorum. occurrerunt ei duo habentes demonia. de monumentis exeuntes ferocissimi ita ut nemo posset transire per viam illam. Et ecce clamauerunt dicentes. Quid nobis et tibi ihu fili dei? uenisti huc ante tempus torquere nos. Erat autem non longe ab illis grex porcorum multorum pascens.
Demones autem rogabant eum dicentes. Si eicis nos: mitte nos in gregem porcorum. Et ait illis. Ite.
At illi exeuntes abierunt in porcos. Et ecce impetu abiit totus grex per precipitium in mare: et mortui sunt in aquis. Pastores autem fugerunt. Et uenientes in ciuitatem: nunciauerunt omnia. et de his qui demonia habuerant. Et ecce tota ciuitas exiit obuiam ihu: et uiso eo rogabant ut transiret a finibus eorum.

cap. viii. cap. ix.

Mt. lxx. gr. lxx. l. lxxxvii. lo. xxxviii.

Et ascendens in nauiculam transfretauit: et uenit in ciuitatem suam. Et ecce offerebant ei paralyticum iacentem in lecto. Et uidens fides illorum dixit paralytico. Confide fili: remittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se. Hic blasphemat. Et cum uidisset ihs cogitationes eorum dixit. Ut quid cogitatis mala in cor

dibus uris. Quid est faciliꝰ dicere. dimittuntur
tibi peccata. aut dicere. surge & ambula. Vt sciatis
autem quoniã filius hominis habet potestatem inter
ra dimittendi peccata. tunc ait paralitico. surge tolle
lectum tuum. & uade in domum tuam. Et surrexit
& abiit in domum suam. Videntes autem turbe ti
muerunt. Et glorificauerunt deum. qui dedit
potestatem talem hominibus.

ỹt. lxxi. ỹr. xxvi. l. xxxviii.

Et cum transiret unde ihs. uidit hominem sedentem
in telonio matheum nomine. & ait illi. Sequere
me. Et surgens. secutus est eum.

ỹt. lxxii. ỹr. xxvii. l. xxxviii. l. e lxxxvi.

Et factum est discumbente eo in domo. ecce multi pu
blicani & peccatores uenientes discumbebant cum
ihu. & discipulis eius. Et uidentes pharisei. dice
bant discipulis eius. Quare cum publicanis & pec
catoribus manducat magister uester.

ỹt. lxxii. ỹr. xxviii. l. xl.

At ihs audiens ait. Non est opus ualentibus medi
cus. sed male habentibus. Euntes autem discite.
quid est misericordiam uolo & non sacrificium. Non
enim uenio uocare iustos. sed peccatores. Tunc ac
cesserunt ad eum discipuli iohannis dicentes. Qua
re nos & pharisei ieiunamus frequenter. discipuli
autem tui non ieiunant. Et ait illis ihs. Num
quid possunt filii sponsi lugere quam diu cum illis e
sponsus. Venient autem dies cum auferetur ab

cissponsus et tunc ieunabunt. Nemo enim immittit commissuram panni rudis in uestimentū ueteris: tollit enim plenitudinē eius a uestimento. & peior scissura fit. Neq; mittunt uinum nouum in utres ueteres: alioquin rumpuntur utres & uinum effunditur: & utres pereunt. sed uinum nouum in utres nouos mittunt: & ambo conseruantur.

ỹr. lxxviii. ỹr. xl. viii. l. lxxxv. Hec illo loquente ad eos: ecce princeps unus accessit. & adorauit eum dicens: Filia mea modo defuncta est: sed ueni impone manū super eam et uiuet. Et surgens ihc: sequebatur eum et discipuli eius. Et ecce mulier que sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis: accessit retro. & tetigit fimbriam uestimenti eius. Dicebat enim intra se. Si tetigero tantum uestimentum eius: salua ero. At ihs conuersus et uidens eam dixit. Confide filia: fides tua te saluam fecit. Et salua facta est mulier: ex illa hora. Et cum uenisset ihc in domum principis. & uidisset tibicines: & turbam tumultuantē dicebat. Recedite: non est enim mortua puella. sed dormit. Et deridebant eum. Et cum ejecta esset turba: intrauit & tenuit manum eius. & surrexit puella. Et exiit fama eius in uniuersam terram illam.

ỹr. lxxv. Sor. x Et transeunte inde ihu: secuti sunt eum duo cęci clamantes & dicentes: Miserere nri fili dauid. Cū autem uenisset domum accesserunt ad eum cęci:

& dicit eis ihs. Credit is quia hoc possum facere uobis?
Dicunt ei. Vtiq; domine. Tunc tetigit oculos eoꝝ
dicens. Secundum fidem uram fiat uobis. Et aperti
sunt oculi illoꝝ. Et comminatus est eis ihc dicens.
Videte ne quis sciat. Illi autem exeuntes? diffamauer
runt eum in tota terra illa. Egressis autē illis? ecce
obtulerunt ei hominē mutum. demoniū habentem.
Et eiecto demonio? locutus est mutus. Et mirate s
turbę dicentes. Nunquam apparuit sic in israhel.
Pharisei autē dicebant. In principe demoniorum
ojt. lxxvi. ojr. l. ii l. c lx viii. Et circuibat ihc ciuita eiecit demones.
tes omnes et castella? docens in synagogis eoꝝ. & predi
cans euangelium regni. & curans omnem languorē.
ojt. lxxvii. ojr. lx iiii. & omnem infirmitatem.
Videns aut turbas misertus est eis? quia erant uex
ati. & iacentes sicut oues non habentes pastorem.
ojt. lxxviii. l. c viii. Tunc dicit discipulis suis. Messis quidē multa? opa
ru autem pauci. Rogate ergo dnm messis? ut eici
at operarios in messem suam.
ojt. lxxviii. ojr. xxviii. l. lxxvi. Et conuocatis duodecim discipulis suis? dedit illis potes
tatē spirituum immundoꝝ ut eicerent eos. & cura
rent omnem languorem. & omnem infirmitatem.
ojt. lxxx ojat. xxx. l. xl iii. Duodecim autem apl̄oꝝ nomina sunt hec. Primus
symon qui dicitur petrus? & andreas frater eius. Ia
cobus zebedei? & iohannes frater eius. Philippus &

Cap. x.

Bartholomeus. thomas. & matheus publicanus. & iacob'
alphei. & tatheus. symon chananeus. & iudas scariothes.

Mt. lxxxvi. Luc. ix.

Hos qui et tradidit eum.

Hos duodecim misit ihs. precipiens eis & dicens. In
am gentium ne abieritis. & in ciuitatem samaritanor' ñ
ne intraueritis. sed potius ite ad oues que per' dom' isr'.

T ꝙ. lxxxvii. Mr. ii. l. lxxxviii. Lo. c. v.

Euntes aut̄ predicate dicentes. Quia adppinquauit
regnum celor. Infirmos curate. mortuos suscitate.
leprosos mundate. demones eicite. Gratis accepistis. gratis
date. Nolite possidere aurum. neq; argentum. neq;
pecuniam in zonis ur̄is. non peram in uia. neq; duas
tunicas. neq; calciamenta. neq; uirgam. Dignus est
enim operarius cibo suo.

T ꝙ lxxxviii. Mr. ii. l. lxxxvii Lo. c. xii.

In quamcumq; ciuitatem aut castellu intraueritis.
inq̄rite q̄s in ea dign' sit. & ibi manete donec exeatis.

T ꝙ lxxxviii. L. c. xi.

Intrantes aut̄ in domu. salutate eā dicentes. Pax hu
ic domui. Et si quidē fuerit dom' digna ueniat pax
ua sup eā. si aut̄ ñ fuerit digna. pax ua ad uos reuert.

Mr. lxxxv. Mr. ii. l. v. L. c. xiii. Lo. lxxxvii.

Et quicumq; non receperit uos. neq; audierit ser mones
uros. exeuntes foras de domo uel de ciuitate. excu
te puluerem de pedibus uris. Amen dico uobis. to
lerabilius erit terre sodomor̄ & gomorreor̄ in die
iudicii. quam illi ciuitati.

T ꝙ lxxxvi. L. c viii.

Ecce ego mitto uos. sicut oues in medio luporum.
Estote ergo prudentes sicut serpentes. & simplices

sicut columbe.

t̄ Al. lxxxvii.
t̄ Al. cxxxviii.
l. cc 1.
lo. c. xl 1.

CAVETE autē ab hominib̄. Tradent enim uos in concilijs ꝯ in synagogis suis flagellabunt uos. Et ad præsides & ad reges ducemini propter me ꝯ in testimoniū illis

t̄ Al. lxxxviii.
t̄ Al. c. xl ii.
l. c. xl viii.
o l. cc l. 1.

CVM autē tradent uos ꝯ nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim uobis in illa hora quid loquamini. Non enim uos estis qui loquimini ꝯ sed spūs patris uestri qui loquitur in uobis. Tradet autē frater fratrē in mortē. & pater filiū ꝯ & insurgent filii in parentes. & morte eos afficient. Et eritis odio omnib; propter nomen meū. Qui autē perseuerauerit usq; in finem. hic saluus erit.

t̄ Al lxxxviii
Solus. x

CVM autē persequent uos in ciuitate ista ꝯ fugite in aliam. Amen dico uob. ꝯ non consummabitis ciuitates israhel donec ueniat filius hominis.

gr. xc
l. l viii
ϕ c. x viii
l c. xxxviii

NON est discipulus sup magistrū ꝯ neq seruus sup dominum suū. Sufficit discipulo ut sit sicut magister eius ꝯ & seruus sicut dominus eius.

gr. xc i
Solus. x

SI patrem familias beelzebub uocauerunt ꝯ quanto magis domesticos eius. Ne ergo timueritis eos.

gr. xc ii
gr. xl ii
l. lxxx
gr. xc iii
l. c. xl v

NIHIL enim opertum est quod non reuelabit. & occultum quod non scietur. Quod dico uobis in tenebris dicite in lumine ꝯ & quod in aure auditis. predicate sup tecta. Et nolite timere eos qui occidunt corp⁹. animā autē non possunt occidere ꝯ sed potius eū timete. qui potest & aiam & corpus

ꝑdere in gehennam. Nonne duo passeres asseueneunt.
æ unus ex illis non cadet sup terrā sine patre uro:/ Vri
autē æ capilli capitis/ omnes numerati sūt. Nolite ergo
timere/ multis passeribꝰ melioris estis uos. Omnis ergo
qui confitebit̄ me coram hominibꝰ/ confitebor æ ego cum
coram patre meo qui est in cęlis.

Mt. xc iii
Mr. lxxxvi
L. xc vii
I c. xl vi
Mr. xc v
L. c lv

Qui autem negauerit me coram hominibus/ negabo
æ ego cum coram patre meo. qui est in cęlis.

Nolite arbitrari quia uenerim mittere pacē in terrā/
non uenī pacē mittere sed gladiū. Venī enī separare
hominē aduersus patrē suū. æ filiā aduersus matrē suā.
æ nurū aduersus socrū suā/ æ inimici hois domestici ei.

Mt. xc vi
L. c lxxxvii

Qui amat patrē aut matrē plus quam me/ non est me
dignus. Et qui amat filiū aut filiam sup me/ non
est me dignus. Et qui non accipit crucem suam æ
sequitur me/ non est me dignus.

Mr. xc vii
L. cc xvi
ϕ c v

Qui inuenit animā suam/ perdet illam. Et qui ꝑdi
derit animā suam propter me/ inueniet eam.

Mt. xc viii
Mr. xc vi
L. c xv vi
ϕ c xv

Qui recipit uos/ me recipit. Et qui me recipit/ reci
pit eum qui me misit.

Mr. xc viii
Solus x

Qui recipit ꝑphām in nomine ꝑphetę/ mercedem ꝑphę
accipiet. Et qui recipit iustum in nomine iusti/
mercedem iusti accipiet.

Mt. c vi
Mr. xc viii

Et quicunq; potum dederit uni ex minimis istis calī
cem aquę frigidę tantum in nomine discipuli/ amē

dico uobis. non perdet mercedem suam.

Et factum est cum consummasset ihesus precipiens discipulis suis. transiit inde ut doceret & predicaret in ciuitatibus eorum. Iohannes autē cū audisset in monumentis opa xpi. mittens duos de discipulis suis. ait illi. Tu es qui uenturus es. an alium expectamus. Et respondens ihs. ait illis. Euntes renunciate iohanni quę audistis & uidistis. Cęci uident. claudi ambulant. lepsi mundantur. surdi audiunt. mortui resurgunt. pauperes euangelizantur. & beatus qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autē abeuntibus cepit ihs dicere de turbas de iohanne. Quid existis in desertum uidere. harundinē uento agitatam. Sed quid existis uidere. Hominē mollibus uestitum. Ecce qui mollibus uestiuntur. in domibus regum sunt. Sed quid existis uidere. ppheta. Etiam dico uobis & plus quā ppheta. Hic est enim. de quo scriptum est. Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam. qui ppparabit uiam tuam ante te. Amen dico uob. non surrexit inter natos mulierum maior iohanne baptista. Qui autem minor est in regno cęlorum. maior est illo.

Diebus autē iohannis baptistę usq; nunc regnū cęlorum patitur. & uolenti rapiunt illud.

Omnes enim pphę & lex usq; ad iohannē pphetauerunt. & si uultis recipere. ipse est helyas qui uenturus est.

ℳt. c i
Soluſ. v

ℳt. c ii
l. lxviii

ℳt. c iii
ℳr. i
l. lxv

ℳt. c iiii
l. lxvi

ℳt. c v
ℳr. c xc iii

ℳt. c vi
Soluſ x

§ xi cap ii

Qui habet aures audiendi audiat.

Cui aũt̃ similem estimabo generationẽ istam? Simi
lis est pueris sedentib⁹ in foro: qui clamantes coequalib⁹
dicunt. Cecinimꝰ uob: & non saltastis. Lamenta
uimꝰ: & non planxistis. Venit aũt̃ iohannes: neq; manducans neq; bibens. Et dicunt. Demonium habet.
Venit filius hominis manducans & bibens: et dicunt.
ecce homo uorax & potator: uinum publicanoꝝ & peccatoꝝ amicus. & iustificata ẽ sapientia a filiis suis.

Tunc cœpit exprobrare ciuitatib⁹ in quib⁹ facte sũt pluri
mę uirtutes ei: quia non egissent penitentiã. Ve tibi
corozaim. uę tibi bethsaida: quia si in tyro & sidone
facte essent uirtutes que facte sũt in uob. olim in cilicio
& cinere penitentiã egissent. Verumtamen dico uob:
tyro & sidoni remissius erit in die iudicii. quã uobis.
Et tu capharnaum: numquid usq; in cęlum exalta
beris. usq; in infernum descendes.

Quia si in sodomis facte fuissent uirtutes que facte sũt
in te: forte mansissent usq; in hanc diem. Verũtamen
dico uob: quia terre sodomoꝝ remissius erit in die iudi
cii illo tempore. Respondens ihc ait. Confiteor tibi dñe pat̃ cęli & terrę: qui abscon
disti hec a sapientib⁹ & prudentib⁹. & reuelasti ea par
uulis. Ita pater: quiõ sic fuit placitum ante te.

Omnia mihi tradita sunt a patre meo.

ỹt. c vii.
l. lxxviii.

ỹt. c viii.
l. c xv.

ỹt. c viiii.
Solvs.

ỹt. c.x
l. c xviii

ỹt. c.xi
l. c xviii.
ϕ c.xl viii
7 x.x.x

ꝯr. c.xii
m
l. c.xviii
ꝑ lxxxvii

ET nemo nouit filium nisi pater: neq; patrem quis nouit nisi filius: & cui uoluerit filius reuelare.

ꝯr. c.xiii.
Solvs

VENITE ad me omnes qui laboratis & onerati estis: & ego reficiã uos. TOLLITE iugũ meũ super uos: & discite a me quia mitis sum & humilis corde: & inuenietis requiẽ animabꝰ uris. IUGUM enim meum suaue est: & onus meum leue est.

ꝯr. c.xiiii
ii
ꝯr. xxviii
l. xl i

IN illo tempore. ABIERIT sabbato p sata: discipuli autem eius cœperunt uellere spicas & manducare. PHARISEI autem uidentes: dixerunt ei. ECCE discipuli tui faciunt: quod non licet eis facere sabbatis.

XII. Cap. 12

AT ille dixit eis. NON legistis quid fecerit dauid ꝙn do esurit: & qui cum eo erant: quomodo intrauit in domum dei. & panes propositionis comedit: quos non licebat ei edere: neq; his qui cum eo erant: nisi solis sacerdotib.

ꝯr. c.xv
&
Solvs

AUT non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum uiolant: & sine crimine sunt. DICO autem uobis: quia templo maior est hic. SI autẽ scissetis quid est mãm uolo & non sacrificiũ: nunquam condemnassetis innocentes. DOMINUS est enim filius hominis: etiam SABBATI.

ꝯr. c.xvi
ii
ꝯr. xxv.
l. xl ii

ET cum inde transisset: uenit in synagogam eoꝝ: et ecce homo manum habens aridam. & interrogabant eum dicentes. SI licet sabbatis curare: ut accusarent eum. IPSE autem dixit illis. QUIS erit ex uobis homo qui habeat ouem unam. & si ceciderit hec

sabbatis sinfoueam. nonne tenebit æleuabit eam? Quan
to magis melior est homo oue. Itaq; licet sabbatis bene fa
cere. Tunc ait homini. Extende manū tuā. Et ex
tendit. Et restituta est sanitati. sicut altera.

Ex euntes autem pharisei: consilium faciebant aduer
sus eum. quomodo eum perderent. Ihe autē sciens recessit inde: & secuti sunt eum multi. &
curauit eos omnes. Et precepit eis ne manifestū eum fa
cerent: ut adimpleretur quod dictum est per Esaiā pphe
tam dicentē. Ecce puer meus quē elegi: dilectus meus
in quo bene complacuit anime meę. Ponam spm meū
sup eum: & iudicium gentib⁹ nunciabit. Non conten
det neq; clamabit: neq; audiet aliquis in platis uocem
eius. Harundinem quassatam non conteret: & li
nū fumigans non extinguet: donec eiciat ad uictoriā
iudicium. & in nomine eius gentes sperabunt.

Tunc oblatus est ei demonium habens cęcus & mutus: &
curauit eum. ita ut loqueretur & videret.
Et stupebat omnis turbę & dicebat. Numqd hic est fili dd.
Pharisei aut audientes dixerunt. Hic non eicit de
mones nisi in beelzebub principe demoniorum.
Ihe autē sciens cogitationes eor: dixit eis. Omne reg
num diuisum contra se desolabitur: & omnis ciuitas
uel domus diuisa contra se non stabit. Et si satanas
satanan eicit aduersus se diuisus est: quom̄ ergo sta

bit regnum eius. Et si ego in beelzebub eicio demones filii uri in quo eiciunt. Ideo ipsi iudices uri erunt. Si aut̄ ego in spu dei eicio demones igitur puenit in uos regnum dei. Aut quomodo potest quisquam intrare i domum fortis & uasa eius diripere nisi prius alligauerit fortem. & tunc domum illius diripiat.

ꝯ. cxxiii
ꝯr. xxxiii
l. cxl vii.

Qui non est mecū. contra me est. & qui non congregat mecū. spargit. Ideo dico uobis. Omne peccatum & blasphemia remittetur hominibus. spes autem blasphemię n̄ remittetur. Et quicumq; dixerit uerbum contra filiū hominis remittetur ei. qui aut̄ dixerit contra spm scm. non remittetur ei neq; in hoc sęlo. neq; in futuro.

ꝯr. cxxviii
Solvs

Aut facite arborem bonam. & fructum eius bonū. aut facite arborem malam. & fructum eius malum. Si quidę ex fructu arbor cognoscitur. Progenies uipar̄. quomodo potestis bona loqui. cum sitis mali. Ex habundantia enim cordis os loquitur.

ꝯr. cxxv
l. lv ii

Bonus homo de bono thesauro profert bona. et malus homo de malo thesauro. profert mala.

ꝯr. cxxvi
Solvs

Dico aut̄ uobis. quō omne uerbū ociosum quod locuti fuerint homines. reddent rationem de eo in die iudicii.

ꝯr. cxxvii
l. cxxviii

Ex uerbis enim tuis iustificaberis. & ex uerbis tuis condempnaberis.

ꝯ. cxxviii
l. cxxvii

Tunc respondet̄ ei quida de scribis. & pharisei dicentes. Magist̄. uolum⁹ a te signū uidere. Qui respondens ait illis. Generatio mala & adultera

signum querit/ & signum non dabitur ei nisi signum Io
nę prophetę. Sicut enim fuit Ionas in uentre ceti tri
bus diebus & tribus noctibus/ sic erit filius hominis in cor
de terrę tribus diebus & tribus noctib⁹. Viri nineuitę
surgent in iudicio cum generatione ista/ & condempna
bunt eam quia penitentiam egerunt in predicatione
Ionę. Et ecce plus quam Iona hic. Regina austri surg̃
get in iudicio cum generatione ista. & condempnabit
eam/ quia uenit a finibus terrę audire sapientiā salemo
nis. Et ecce plus quam salemon hic.

ō̄ c xxviii v
l c xxxv

Cum autem immundus spūs exierit ab homine/ ambulat
p loca arida querens requiem & non inuenit. Tunc
dicit. Reuertar in domum meam/ unde exiui. Et
ueniens/ inuenit uacantem scopis mundatā & ornatā.
Tunc uadit & assumit septem alios spūs secum nequio
res se/ & intrantes habitant ibi. Et fiunt nouissima
hominis illius/ peiora prioribus. Sic erit & generatiō
ōr. c xxxv
ōn: c xxxv v
l. lxxxvii

Adhuc eo loquente ad turbas/ ecce mater eius & fratres stabant foris querentes
loqui ei. Dixit autem ei quidam. Ecce mater tua &
fratres tui foris stant/ querentes te. At ipse respon
dens dicenti sibi ait. Quę est mater mea/ et qui sunt
fr̄es mei/ Et extendens manum in discipulos suos dix̄.
Ecce mater mea & fratres mei. Quicumq; enim fece
rit uoluntatem patris mei qui in cęlis est/ ipse meus &

fratr' & soror & mater e s t.

CXIII Mr. c.xxxvi
ii
Mr. xxxv vi
L. lxv vi

In illo die. Exiens ihc de domo sedebat secus mare.
Et congregate sunt ad eum turbe multe ita ut in nauiculam ascendens doceret. Et omnis turba stabat in
more. Et locutus est eis multa in parabolis dicens.
Ece exiit qui seminat seminare. Et dum seminat quedam ceciderunt secus uiam. Et uenerunt uolucres & comederunt ea. Alia autem ceciderunt in petrosa. ubi non habebat terram multam. Et continuo exorta
sunt. quia non habebant altitudinem terre. Sole autem orto estuauerunt. & quia non habebant radicem
aruerunt. Alia autem ceciderunt in spinas. & creuerunt spine. & suffocauerunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam. & dabant fructum. aliud centesimum. aliud sexagesimum. aliud tricesimum. Qui habet aures
audiendi audiat. Et accedentes discipuli. dixerunt ei.
Quare in parabolis loqueris eis? Qui respondens
ait illis. Quia uobis datum est nosse mysteria regni celorum. illis autem non est datum.

Mr. c.xxxvii
v
L. lxxxv i
Qui enim habet. dabitur ei & habundabit. Qui autem non habet. & quod habet auferetur ab eo.

Mr. c.xxxviii
i
Mr. xxxv vi
L. lxv vii
Io. c viii.
Ideo in parabolis loquor eis. quia uidentes non uident. & audientes non audiunt. neq; intelligunt. & adimpletur eis ppheta esaie dicens. Auditu audietis. & non intelligetis. Et uidentes uidebitis. & non uidebitis.

Cap. 13.

Incrassatum est enim cor populi huius. & auribꝰ gra
uiter audierunt. & oculos suos clauserunt. ne quando
oculis uideant. & auribꝰ audiant. & conuertantur. & sa
Vñi autē beati oculi qui uident. & ſ nem eoſ.
T ℔ c.xxxviii
L. c.xv
auris uestras quia audiunt. Amen quippe dico uobis.
quia multi pphetę & iusti cupierunt uidere quę uidetis. & non uiderunt. & audire quę auditis & non audierunt.
Vos ergo audite parabolam seminantis. Omnis qui au
T ℔ c.xxxv
ℑ
℔ r.xxv viii
L. lxv viii
dit uerbum regni & non intellegit. uenit malus & ra
pit quod seminatum est in corde eius. hic est qui secus uiam seminatus est. Qui autē supra petrosa seminatus
est. hic est qui uerbum audit & continuo cum gaudio
accipit illud. non habet autem in se radicem sed est tem
poralis. facta autem tribulatione & persecutione pptꝛ
uerbum continuo scandalizatur. Qui autē est semi
natus in spinis. hic est qui uerbum audit. & sollicitudo
seculi istius. & fallacia diuitiarum suffocat uerbum. &
sine fructu efficit. Qui uero in terram bonam semina
tus est. hic est qui audit uerbum & intellegit. & fruc
tum affert. & facit aliud quidem centesimum. aliud
autē sexagesimum. aliud uero tricesimum.
Aliam parabolam pposuit illis dicens. Simile factꝰ
T ℔ c.xxxvi
Soluſ. x
est regnum cęlorum homini qui seminauit bonum
semen in agro suo. Cum autem dormirent homines
uenit inimicus eius & superseminauit zizania inme

dio tritici & abiit. Cum autem creuisset herba & fruc
tum fecisset: tunc apparuerunt & zizania. Accedentes
autem serui patrisfamilias: dixerunt ei. Domine: non
ne bonū semen seminasti in agro tuo. unde ergo habet zi
zania: Et ait illis. Inimicus homo hoc fecit. Serui
aut̄ dixerunt ei. Vis imus & colligimus ea: Et ait. n̄.
Ne forte colligentes zizania: eradicetis simul cum eis &
triticum. Sinite utraq; crescere usq; ad messem: & in
tempore messis dicam messoribꝰ. Colligite primū zizā
nia. & alligate ea fasciculis ad comburendū: triticum
autem congregate in horreum meum.

ꝯ c xxxvii
ꝯr. xl iiii
l. c lv vii

Aliam parabolam proposuit eis dicens. Simile est regnū cęlorū grano sinapis: quod accipiens homo semina
uit in agro suo. quod minimū quidē est omnibꝰ seminibꝰ.
cū aut̄ creuerit: maius est omnibꝰ holeribꝰ. & fit arbor: ita
ut uolucres cęli ueniant: & habitent in ramis eius.

ꝯ c xxxviii
l. c lx viii

Aliam parabolam locutus est eis. Simile est regnum cęlorū fermento. quod acceptū mulier abscondit in farinę sati
tribus: donec fermentatū est totū.

ꝯr c xxxviii
ꝯ ar. lx vi

Hęc omnia locutꝰ est ihc in parabolis ad turbas: & sine pa
rabolis non loquebatur eis. ut impleretur quod dictū
erat p prophetā dicentē. Aperiam in parabolis os meū:
eructuabo abscondita a constitutione mundi.

ꝯr. c xl
Solvs

Tunc dimissis turbis uenit in domū: & accesserunt ad
eum discipuli eius dicentes. Edissere nobis parabolā

zizaniorum agri. Qui respondens ait: Qui seminat bo
num semen est filius hominis. ager autem est mundus. bonum uero
semen. hi sunt filii regni. zizania autem sunt filii nequam. inimicus autem
qui seminauit ea. est diabolus. messis uero consummatio se
culi est. messores autem angeli sunt. Sicut ergo colliguntur zizania
et igni comburuntur: sic erit in consummatione seculi.
Mittet filius hominis angelos suos. et colligent de regno
eius omnia scandala. et eos qui faciunt iniquitatem: et mit
tent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus et stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris
eorum. Qui habet aures audiendi audiat.
Simile est regnum celorum thesauro abscondito in agro: quem
qui inuenit homo abscondit. et pregaudio illius uadit.
et uendit uniuersa que habet et emit agrum illum. Iterum
simile est regnum celorum homini negotiatori: querenti bonas
margaritas. Inuenta autem una pretiosa margarita:
abiit et uendidit omnia que habuit et emit eam. Iterum
simile est regnum celorum sagene misse in mare: et ex omni gene
re piscium congreganti. Quam cum impleta esset educentes.
et secus litus sedentes: elegerunt bonos in uasa. malos
autem foras miserunt. Sic erit in consummatione se
culi. Exibunt angeli: et separabunt malos de medio
iustorum. et mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus
et stridor dentium. Intellexistis hec omnia: Dicunt
ei. Etiam. Ait illis. Ideo omnis scriba doctus in

regno celoꝝ. similis est homini patrifamilias qui profert de thesauro suo. noua & uetera. Et factum ē cū con
summasset ihs parabolas istas. transiit inde.
Et uenit in patriā suā. docebat eos in synagogis eoꝝ. ita ut
mirarent & dicerent. Vnde huic sapientia hec & uirtu
tes. nonne hic ē fabri filius. nonne mater eius dicit maria.
& fratres eius iacobus & ioseph. & simon. & iudas. & sorores
eius. nonne omnes apud nos sunt. Vnde ergo huic
omnia ista. Et scandalizabantur in eo.
Ihc autē dixit eis. Non est ppheta sine honore. nisi in
patria sua & in domo sua. Et non fecit ibi uirtutes
multas. propter incredulitatem illorum.
In illo tempore. Audiit herodes tetrarcha famam
ihu. & ait pueris suis. Hic ē iohs baptista. ipse surrexit
a mortuis. & ideo uirtutes operantur in eo.
Herodes enim tenuit iohannē. & alligauit eū & posuit
in carcere. ppter herodiadē uxorē fratris sui. Dicebat
enī illi iohannes. Non licet tibi habere eam. Et uo
lens illū occidere. timuit populū quia sicut ppheta
eum habebant. Die autē natalis herodis saltauit
filia herodiadis in medio. & placuit herodi. Vnde eū
iuramento pollicit est ei dare. quod cumq; postulas
set abeo. Ata illa premonita a matre sua. da mihi
inquit hic in disco caput iohannis baptiste. Et con
tristatus est rex. Propter iuramentū autē et eos q

oꝛt c.xl.i
oꝛ. l. i l
l. .v viiii
io. l. viiii

oꝛ. c.xl.ii
oꝛ. l. i
l. xxv i
io. xxxvii

ꝯ c.xl.iii
oꝛ. l. vii
l. xc

oꝛ c.xl.iiii
oꝛ l. viii
l. xii

CXIIII. Capꝰ xcv

partter recumbebant uulsit dari⁊ misitq; & decollauit
iohm in carcere. & allatū est capit ei⁹ in disco. & dat̄ū est pu
elle. & tulit matri sue. ℭ t accedentes discipuli ei⁹ tulez
corpus & sepelierunt illud⁊ & uenientes nunciauer⁹ ihu.

ogr c xl vi
l. xc iii
lo xl vii

Q vod cū audisset ihs⁊ secessit inde in nauicula in locū de
sertū seorsū. ℭ t cū audissent turbe secute sūt eum pedes
tres de ciuitatib⁹. ℭ t exiens uidit turbam multam⁊ & mi
sertus est eis⁊ & curauit languidos eorum.

ogr c xl vii
ogr lx iiii
l xc iii
lo. xl viii

V espe autē facto⁊ accesserunt ad eū discipuli ei⁹ dicentes.
D esertus est locus⁊ & hora iam preterit. D imitte
turbas⁊ ut euntes in castella emant sibi escas. I hc au
tē dixit eis. N on habent necesse ire⁊ dat̄ illis uos man
ducare. R esponderunt ei. N on habemus hic nisi
quinq; panes⁊ & duos pisces. Q ui ait eis. A fferte il
los mihi huc. ℭ t cū iussisset turba discumbere super
fenū⁊ acceptis quinq; panib⁹ & duob⁹ piscibus. aspiciens
in cel̄m. benedixit & fregit. & dedit discipulis panes. dis
cipuli aut̄ turbis. ℭ t manducauerunt om̄s⁊ & sa
turati sūt. ℭ t tulerunt reliquias⁊ duodecim cophi
nos fragmentor̄ plenos. Q manducantiū aut̄ fuit
numerus quinq; milia uiror̄⁊ exceptis mulieribus & par
uulis.

ogr. c xl viii
ogr lx vi

ℭ t statim uulsit discipulos ascendere in ſ naui.

ogr. c xl viii
ogr lx ii
l. xl iii
& xxv v

naucula. & p̄cedere eū transfretū⁊ donec dimitteret t
ℭ t dimissa turba⁊ ascendit in montē ſ bas.
solus o R a R e.

Vespe autē facto: soluserat ibi. Nauicula autē in medio
mari iactabat̄ fluctibus. Erat enim contrarius ei.
Quarta autē uigilia noctis uenit ad eos: ambulans su
pra mare. Et uidentes eum supra mare ambulantem:
turbati sunt dicentes. Quia phantasma est. Et
pre timore clamauerunt. Statimq; locutus est eis: ihc
dicens. Habete fiduciam. Ego sum: nolite timere.
Respondens autem petrus dixit. Domine: si tu es: iube
me uenire ad te super aquas. At ipse ait. Veni.
Et descendens petrus de nauicula ambulabat super
aquam: ut ueniret ad ihm. Videns uero uentum ua
lidum timuit. Et cum cepisset mergi: clamauit dicēs.
Domine saluum me fac. Et continuo ihs extendens
manum apprehendit eum: et ait illi. Modice fidei:
quare dubitasti.

Et cum ascendissent in nauiculam: cessauit uentus.
Qui autem in nauicula erant: uenerunt et adorauerunt eum dicentes. Vere filius dei es.

Et cum transfretassent: uenerunt in terram gennesar.
Et cum cognouissent eum uiri loci illius: miserunt in
uniuersam regionem illam. et optulerunt ei omnes ma
le habentes. Et rogabant eum: ut uel fimbriam ues
timenti eius tangerent. Et quicunq; tetigerunt
salui facti sunt.

XV Tunc accesserunt ad eum ab hierosolimis scribe et phari

Cap. 15.

mr. c l.
mr lv viii.
lo. l i

mr. c l i
Solus.

mr c l ii
mr l viii

mr c l iii
mr lx viii
l. xxxvi

mr. c l iii
mr lxvi

ſeruicentes. Quare diſcipuli tui tranſgrediuntur
traditionem ſenioru? Non enim lauant manus
ſuas cum panem manducant. Ipſe autem reſpondens
ait illis. Quare & uos tranſgredimini mandatum di
propter traditionem uram? Nam deus dixit. Ho
nora patrem & matrem: & qui maledixerit patri uel ma
tri. morte moriatur. Vos autem dicitis: qui cumq; dix
erit patri uel matri munus quodcumq; eſt ex me tibi
proderit. & non honorificauit patrem ſuum aut ma
trem ſuam. & irritum feciſtis mandatum dei propter tra
ditionem uram. hypocritæ. bene prophetauit de uobis
eſaias dicens. Populus hic labiis me honorat: cor autem
eorum longe eſt a me. Sine cauſa autem colunt me:
docentes doctrinas mandata hominum. Et conuo
cans ad ſe turbas: dixit eis. Audite & intelligite.
Non quod intrat os coinquinat hominem: ſed quod
procedit ex ore. hoc coinquinat hominem.

or. c l v
Soluſ

Tunc accedentes diſcipuli eius: dixerunt ei. Scis qua
phariſei audito hoc uerbo ſcandalizati ſunt. At
ille reſpondens ait. Omnis plantatio quam non
plantauit pater meus celeſtis: eradicabitur.

or c l vi
l. l. vii

Sinite illos: ceci ſunt duces cecorum. Cecus autem ſi ceco
ducatum prestet: ambo in foueam cadunt.

or c l vii
or lxxvii

Respondens autem petrus: dixit ei. Ediſſere nobis
parabolam iſtam. At ille dixit. Adhuc & uos

ſine intellectu eſtis. Non intelligitis quia omne
quod in os intrat in uentrem uadit. & in ſeceſſum emit
titur: que autem procedunt de ore. de corde exeunt. & ea
coinquinant hominem. De corde enim exeunt cogi
tationes male. homicidia. adulteria. fornicationes. fur
ta. falſa teſtimonia. blaſphemie. hec ſunt que coinqui
nant hominem. Non lotis autem manibus manducare. non coinquinat hominem. Et egreſſus inde
ihs. ſeceſſit in partes tyri & ſydonis. Et ecce mulier
chananea a finibus illis egreſſa. clamauit dicens ei.
Miſerere mei domine fili dauid. filia mea male a dae
monio uexatur. Qui non reſpondit ei uerbu. Et
accedentes diſcipuli eius rogabant eum dicentes.
Dimitte eam. quia clamat poſt nos.

or c l. viii
or. cc.xxvi

Ipſe autem reſpondens ait. Non ſum miſſus. niſi ad
oues que perierunt domus iſrahel.

or c l viiii
or lxxviii

At illa uenit. & adorauit eum dicens. Domine. adiu
ua me. Qui reſpondens ait. Non eſt bonum ſu
mere panem filiorum. & mittere canibus. At illa
dixit. Etiam domine. Nam & catelli edunt de
micis. que cadunt de menſa dominorum ſuorum. Tunc
reſpondens ihc. ait illi. O mulier. magna eſt fides
tua. fiat tibi ſicut uis. Et ſanata eſt filia eius. ex

or c l.x
or lxxvi

illa hora. Et cum tranſiſſet unde ihc. uenit
ſecus mare galilee. Et aſcendens in montem. ſede

bat ibi. Et accesserunt ad eum turbe multe habentes secum mutos cecos claudos debiles et alios multos et ieecerunt eos ad pedes eius et curauit eos. ita ut turbe mirarentur videntes mutos loquentes claudos ambulantes cecos videntes. et magnificabant deum israhel.

XVI. Ihs autem conuocatis discipulis suis dixit. Misereor turbe quia triduo iam perseuerant mecum et non habent quod manducent. Et dimittere eos ieiunos nolo ne deficiant in uia. Et dicunt ei discipuli. Vnde ergo nobis in deserto panes tantos ut saturemus turbam tantam. Et ait illis ihs. Quot panes habetis. At illi dixerunt. Septem. et paucos pisciculos. Et precepit turbe ut discumberent super terram. Et accipiens septem panes et pisces et gratias agens fregit. et dedit discipulis suis et discipuli dederunt populo. Et comederunt omnes et saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis tulerunt septem sportas plenas. Et erant autem qui manducauerunt quatuor milia hominum exceptis paruulis et mulieres. Et dimissa turba ascendit in nauiculam. et uenit in fines magedan.

Cap^m 16^m

ỹr. c lxi
ỹr. hxvii
to. xxxviii
et i m.

Et accesserunt ad eum pharisei et saducei temptantes et rogauerunt eum ut signum de celo ostenderet eis.

or clxii
l. clxi

At ille respondens ait eis. Facto uespere dicitis serenum erit rubicundum est enim celum. & mane hodie tempestas rutilat enum triste celum. Faciem ergo celi diiudicare nostis signa autem temporum non potestis.

or clxiii
or lxxviii

Generatio mala & adultera signum querit. & signū non dabitur ei nisi signum ionę. Et relictis illis abiit. Et cum uenissent discipuli eius trans fretum. obliti sunt panes accipere.

or clxiiii
or lxxviii
l. cxliii.

Qui dixit illis. Intuemini & cauete a fermento pharisęorum & saduceorum.

or clxv
or lxxvi

At illi cogitabant inter se dicentes. Quia panes non accepimus. Sciens autem ihc dixit. Quid cogitatis inter uos modice fidei. quia panes non habetis. Nondum intellegitis. neq; recordamini quinq; panum. & quinq; milia hominum. & quod cofinos sumpsistis. Neq; septem panum & quatuor milia hominum. & quod sportas sumpsistis. Quare non intellegitis quia non de pane dixi uobis. Cauete a fermento pharisęoꝝ & saduceoꝝ. Tunc intellexerunt quia non dixerit cauendum a fermento panum. sed a doctrina pharisęorum & saduceorum.

or clxvi
or lxxvii
l. xc iiii.
to lxxviii

Venit autem ihc in partes cesaree philippi. & interrogauit discipulos suos dicens. Quem dicunt homines esse filiū hominis.

At illi dixerunt. Alii iohannem baptistam. alii autem helyam. alii uero hieremiā / aut unū ex prophetis. Dicit illis ihc. Vos autem quē me esse dicitis / Respondens symon petrus dixit. Tu es xpc filius dei uiui.

Tō c lxvii Solus x

Respondens autem ihc dixit ei. Beatus es symon bariona / quia caro & sanguis non reuelauit tibi. sed pat̄ meus qui in cęlis est. Et ego dico tibi / quia tu es petrus. & super hanc petram edificabo ęcclesiam meā. & portę inferi non preualebunt aduersus eam. & tibi dabo claues regni cęlorum. Et quod cumq; ligaueris super terram. erit ligatum in cęlis / & quod cumq; solueris super terram. erit solutum in cęlis.

Tō c lxviii Or lxxviii 2. xc v

Tunc precepit discipulis suis / ut nemini dicerent quia ipse esset ihc xpc. Ex inde cepit ihc ostendere discipulis suis quia oporteret eum ire hierosolimam / & multa pati a senioribus & scribis & principibus sacerdotum. & occidi. & tercia die resurgere.

Tō c lxviii Or lxxvi

Et adsumens eum petrus / cepit increpare illum dicēs. Absit a te domine / non erit tibi hoc. Qui conuersus dixit petro. Vade post me satana / scandalū es mihi. quia non sapis ea quę dei sunt. sed ea quę hominum.

Tō c lxxv Or lxxv 2. xc vi

Tunc ihs dixit discipulis suis. Si quis ꝑ mmū. uult post me uenire / abneget semetipsum & tollat crucem suam & sequatur me. Qui enim uoluerit

anmam suam saluam facere/ perdet illam. Qui
autē pdiderit anmā suā ppter me/ inuenet eam.
Quid enī pdest homo si mundum uniuersum lu
cret. anmę uero suę detrimentū paciatur/ Aut
quam dabit homo commutationē pro anma sua/
Filius enī hominis uenturus est in gla patris sui cū ange
lis suis/ et tunc reddet unicuiq; secdm ope ra eius.
Amen dico uobis/ sunt quida de hic stantib' qui non gusta
bunt mortē donec uideant filiū hominis uenientē
in regno suo. Et post dies sex/ assumpsit ihc petrū et iacobū. et iohm fratrē eius/ et duxit illos
in montē excelsum seorsum/ et transfiguratus est ante
eos. Et resplenduit facies eius sicut sol/ uestimenta
autē eius facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparu
erunt illis moyses et helyas/ cū eo loquentes. Respon
dens autē petrus/ dixit ad ihm. Domine/ bonum est
nos hic esse. Si uis faciamus hic tria tabernacu
la/ tibi unum. et moysi unum. et helye unum. Adhuc eo loquente/ ecce nubes lucida obumbrauit
eos. Et ecce uox de nube dicens. Hic est filius
meus dilectus/ in quo mihi bene complacui. ipsum
audite. Et audientes discipuli/ ceciderunt in fa
ciem suam. et timuerunt valde. Et accessit ihc
et tetigit eos/ dixitq; eis. Surgite/ et nolite time
re. Leuantes autē oculos suos/ neminē uiderunt

T ℣ c lxvi
Solus

T ℣ c lxvii
℣r lxxxvii
2. xc vii

§ XVII.

Cap. XVII.

nisi solum ihm. Et descendentibus illis de monte/
precepit ihc dicens. Nemini dixerit visionē/ do
nec filius hominis a mortuis resurgat.

Tō clxxviii
or lxxxviii. Et interrogauer̄ eū discipuli dicentes. Quid ergo
scribe dicunt quod helyam oporteat primum uenī
re/ At ille respondens/ait eis. Helyas quidem
uenturus est/ & restituet omnia. Dico autē uob/
quia helyas iam uenit & non cognouerunt eū. sed fe
cerunt in eo quecumq; uoluerunt. Sic & filius
hominis/ passurus est ab eis. Tunc intellexerunt
discipuli/ quia de iohanne baptista dixisset eis.

Tō clxxviii
or xci
l. xc viii Et cum uenisset ad turbam/ accessit ad eum homo ge
nib⁹ prouolutus ante eum dicens. Domine/ miserere
filio meo/ quia lunaticus est & male patitur/ Nam
sepe cadit in ignem/ & crebro in aquam. Et to/ tuli
eum discipulis tuis/ & non potuerunt curare eum.
Respondens ihc ait. O generatio incredula &
peruersa/ quo usq; ero uobiscum/ usq; quo patiar
uos/ Afferte huc illum ad me. Et increpauit
illum ihs/ & exiit a eo demoniū. & curatus est pu

Tō clxxv
l. cc. Tunc accesserunt discipuli ad ihm̄ secreto/ & dixerunt. Quare nos non
potuimus eicere illum/ Dicit illis. Propter
incredulitatē uram̄. Amen quippe dico uobis/
si habueritis fidem sicut granum sinapis. dicetis

er ex illa hora.

mom̄i huic. tranſi hinc & tranſibit. & nichil impoſ
ſibile erit uobiſ. Hoc autē genus non ejcitur. ni
ſi per oationem & ieunium.

ꝟ ꝯ cluxvi
ꝯr .xc ii
l. c i

Conuerſantibuſ autē eis in galilea. dixit illis ieſuſ.
Filius hominis tradendus eſt in manus hominum
& occident eum. et tercia die reſurget. Et contriſ
tati ſunt uehementer.

ꝯr c lxxvii
Soluſ. x

Et cū uenissent capharnaum. accesserunt qui didrag
ma accipiebant ad petrum. & dixerunt ei. Magiſ
ter uester non soluit didragma. Aut. Et tam.
Et cum intrasset in domum. preuenit eū ihc dicēs.
Quid tibi uidetur symon. reges terrę a quibuſ ac
cipiunt tributum uel censum. a filiis ſuis. an ab alie
nis. Et ille dixit. Ab alienis. Dixit illi ihs.
Ergo liberi sunt filii. Ut autē non scandalizem
eos. uade ad mare & mitte hamum. & eum piscem qui
primus ascenderit tolle. & aperto ore eius inuenies
statirem. illum sumens. da eis pro me & te.

LXVIII
ꝯ c lxxviii
dlr .xc v
l. c ii

In illa hora accesserunt discipuli ad ihm dicentes. Capm 18
Quis putas maior est in regno cęlorum. Et ad
uocans ihc paruulum. statuit eum in medio eorum.
& dixit. Amen dico uobiſ. niſi conuersi fueritis. &
efficiamini sicut paruuli. non intrabitis in regnum
cęlorum. Qui cumq; ergo humiliauerit se. sicut
paruulus iste. hic est maior. in regno cęlorum.

Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine
Mt c lxx viii
Mr. xl viii
L. c.xc vii
Qui autem scandalizaverit meo. me susceperit.
unū de pusillis istis qui in me credunt. expedit ei ut
suspendat mola asinaria in collo eius. & demergatur
in pfundum maris. Ve mundo a scandalis. Necesse
est enim. ut veniant scandala. Verumtamen ve
homini. p quem scandalum venit.
Mt c lxxv
Mr. cl
Si autē manus tua vel pes tuus scandalizat te. abscide
eum & proice abste. Bonum tibi est aduttam ingredi
debilem vel claudum. quas duas manus vel duos pedes
habentem mitti in ignem ęternum. Et si oculus tu
us scandalizat te. erue eum. & proice abste. Bonum
bi est unum oculum habentem in vitam intrare.
quā duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.
Mt c lxxvi
Soluc. v
Videte ne contempnatis unum ex his pusillis. Dico
enim vob. quia angeli eor in celis semp vident faciem
patris mei qui in celis est. Venit enim filius hom
nis salvare quod perierat.
Mt c lxxvii
Mt c lxxvii
Quid vobis videtur si fuerint alicui centum oves. &
erraverit una ex eis. nonne relinquet nonaginta
novem in montibus. & vadit querere eam que erra
vit. Et si contigerit ut inveniat eam. amen dico
vobis. quia gaudet super eam magis quam supra
nonaginta novem que non erravernt. Sic n̄
est voluntas ante patrem ur̄ in qui in celis est. ut

pereat unus de pusillis istis.

¶ cl.xxxvm
L. exe viii

Si autem peccauerit in te frater tuus: uade & corripe eum inter te & ipsum solum. Si te audierit: lucra tus eris fratrem tuum.

¶ cl.xxxvm
Soluſ. v

Si autem non te audierit: adhibe tecum adhuc unū uel duos: ut in ore duoꝝ testium uel trium stet oīe uerbum. Quod si non audierit eos: die ecclię. Si autem eccliam nō audierit: sit tibi sicut ethnicus: &

¶ cl.xxxv
lo cc.xv vii

Amen dico uobis: quęcunq; alligaueritis sup terram. erunt ligata & in ęlo. Et quodcunq; solueritis super terram. erunt so

¶ cl.xxxvi
Soluſ. x

lita & in ęlo. Iterum dico uobis: quia si duo ex uob consenserint sup terram de omni re quācunq; petierint: fiet illis a patre meo qui in ęlis est. Ubi

¶ cl.xxxvii
L. exe viii

cunq; sunt duo uel tres congregati in nomine meo. ibi sum in medio eorum. Tunc accedens petrus ad eum dixit: Domine: quoties peccabit in me frat meus: & dimittā ei usq; septies? Dicit illi ihs. Non dico tibi usq; septies. sed usq; septuagies septies.

¶ cl.xxxviii
Soluſ. x

Ideo assimilatū est regnum ęlorum homini regi: qui uo luit rationem ponere cum seruis suis. Et cum cepisset rationē ponere: oblatus est ei unus qui debebat decem milia talenta. Cum aut̄ non haberet un de redderet: iussit eum dominus uendi. & uxo rem eius & filios. & omnia quę habebat & reddi.

Procidens autem seruus ille orabat eum dicens. Pa
tientiam habe in me & omnia reddam tibi. Miser tus au
tem dominus serui illius dimisit eum & debitum dimi
sit ei. Egressus autem seruus ille inuenit unum de
conseruis suis qui debebat ei centum denarios. Et t
tenens suffocabat eum dicens. Redde quod debes.
Et procidens conseruus eius rogabat eum dicens. Pa
tientiam habe in me & omnia reddam tibi. Ille au
tem noluit sed abiit & misit eum in carcerem donec
redderet debitum. Videntes autem conserui eius
que fiebant contristati sunt ualde. Et uenerunt
& narrauerunt domino suo omnia que facta fuerant.
Tunc uocauit illum dominus suus & ait illi. Ser
ue nequam omne debitum dimisi tibi quo rogasti
me. non ergo oportuit & te misereri conserui tui sic
& ego tui misertus sum. Et iratus dominus eius
tradidit eum tortoribus quoadusq; redderet uni
uersum debitum. Sic & pater meus celestis faciet
uobis si non remiserit unusquisq; fratri suo de cor

cap. 19

Et factum est cum consummasset Mat. c. lxxxviii Mr. c. l ii dibus iste ih̄s
sermones istos migrauit a galilea & uenit in fi
nes uidelicet transiordanen. & secute sunt eum turbe
multe & curauit eos ibi. Et accesserunt ad eum
pharisei temptantes eum & dicentes. Si licet ho
mini dimittere uxorem suam quacumq; ex causa

Qui respondens ait eis. Non legistis quia qui fecit
ab initio. masculum & feminam fecit eos? Et dixit.
Propter hoc dimittet homo patrem & matrem. &
adherebit uxori sue? erunt duo in carne una.
Itaq; iam non sunt duo? sed una caro. Quod ergo
ds conunxit? homo non separet. Dicunt illi.
Quid ergo moyses mandauit dari libellum repu
dii. & dimittere? Ait illis. Quoniam moyses ad
duriciam cordis uestri permisit uobis dimittere uxores
uestras. ab initio autem non fuit sic.

ogr c.xc
ogr c v
l. c.xc v

Dico autem uobis? quia qui cumq; dimiserit uxorem suam
nisi ob fornicationem. & aliam duxerit. mechatur.
Et qui dimissam duxerit. mechatur.

Mr c.xc i
Soluf.x

Dicunt ei discipuli eius. Si ita est causa hominis
cum uxore? non expedit nubere. Qui dixit.
Non omnes capiunt uerbum istud? sed quibus
datum est. Sunt enim eunuchi? qui de matris
utero sic nati sunt. Et sunt eunuchi? qui facti sunt
ab hominib?. Et sunt eunuchi? qui seipsos castra
uerunt propter regnum celoy. Qui potest capere

ogr c.xc ii
ogr c vi
l. cc.xvi

Tunc oblati sunt ei paruuli? ut manus ei capiat.
et imponeret. & oraret. Discipuli autem increpa
bant eos. Ihe uero ait eis. Sinite paruulos? &
nolite eos prohibere ad me uenire. Talium est enim
regnum celoy. Et cum imposuisset manus? abiit inde.

Tꝫ e.xc iii
Qꝫ c vii
L. c.xx iii
7 cc.xviii

Ecce accedens ait illi. Magister bone: quid bo
num faciam ut habeam uitam ęternam: Qui dixit ei.
Quid me interrogas de bono: unus est bonus deus.
Si autem uis ad uitam ingredi: serua mandata.
Dicit illi. Quę: Ihs autem dixit. Non homici
dium facies: non adulterabis: non facies furtum. nō
falsum testimonium dices. Honora patrem & ma
trem: & diliges pximum tuum sicut teipsum. Di
cit ei adolescens. Omnia hęc custodiui. Quid adhuc

Mr c.xc iii
Mr c viii
L. cc.xviii
7 c l ii

A illi ihc. Si uis pfectus esse: uade uende quę habes: & da pauperibus: & habebis
thesaurū in cęlo. Et ueni sequere me.

Mr c.xc v
Mr c viii
L. cc.xx

Cum audisset autem adolescens uerbum: abiit tristis.
Erat enim habens multas possessiones. Ihc autē
dixit discipulis suis. Amen dico uobis: quia diues
difficile intrabit in regnum cęlorū. Et iterum di
co uobis. Facilius est camelum p foramen acus
transire: quam diuitem intrare in regnum cęlorū.
Audientes autem hi discipuli: mirabantur ualde dicen
tes. Quis ergo potest saluus esse: Aspiciens au
tem ihs dixit illis. Apud homines hoc impossibile
est. apud deū autem omnia possibilia sunt. Tunc
respondens petrus dixit ei. Ecce nos reliquimus

Qr c.xc vi
Soluf: x

omnia: & secuti sumus te. Quid ergo erit nobis:
Ihs autem dixit illis. Amen dico uobis: quod uos

qui secum etiſime. in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis suę.

Mr e.xc vii
L ce lxxvii

Sedebitis & uos super sedes duodecim. iudicantes duo decim tribus israhel.

Mr e.xc viii
Or e.x
L. ec.xv i

Et omnis qui reliquit domũ uel fratres. aut sorores. aut patrẽ. aut matrẽ. aut uxorẽ. aut filios. aut agros. ppt nomẽ meũ. centuplũ accipiet. & uitã ętnam possidebit.

Mr e.xc viii
Mr e.xi
L. e lxxiii
Or ec.
Solus x

Multi autẽ erunt primi nouissimi. & nouissimi primi. Simile est regnum cęlorũ homini patrifamilias. qui exiit primo mane conducere oparios in uineã suam. Conuentione autem facta cum opariis ex denario diurno. misit eos in uineam suam. Et egressus circa horam tertiam. uidit alios stantes in foro otiosos. & illis dixit. Ite & uos in uineam. & quod iustum fuerit dabo uobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam & nonam horam. & fecit similiter. Circa undecimam uero exiit. & inuenit alios stantes. & dicit illis. Quid hic statis tota die otiosi. Dicunt ei. Quia nemo nos conduxit. Dicit illis. Ite & uos in uineã. Cum sero autẽ factum esset. dicit dominus uineę pecuratori suo. Voca oparios. & redde illis mercedẽ. incipiens a nouissimis usq; ad primos. Cum uenissent ergo qui circa undecimam horam uenerant. accepe runt singulos denarios. Uenientes autem &

Matt. xx.

Cap. 20

primi arbitrati sunt quod plus essent accepturi. Ac
ceperunt autē & ipsi singulos denarios. Et accipien
tes murmurabant aduersus patremfamilias dicen
tes. Hi nouissimi una hora fecerunt & pares illos
nobis fecisti qui portauimus pondus diei & estus.
At ille respondens unum eorum dixit. Amice non fa
cio tibi iniuriā. Nonne ex denario conuenisti me
cum. Tolle quod tuum est & uade. Volo autem
& huic dare nouissimo sicut & tibi. Aut non licet
mihi quod uolo facere. An oculus tuus nequā est
quia ego bonus sum. Sic erunt nouissimi primi
& primi nouissimi. Multi enim sunt uocati pauci
Mat. cc i
ii
Mr cc.vi
L. cc.xx ii
Et ascendens ihe hierosolimam. Suscē electi.
assumpsit duodecim discipulos secreto & ait illis.
Ecce ascendimus hierosolimam & filius hominis
tradetur principibus sacerdotum & scribis. & con
demnabunt eum morte. Et tradent eum gen
tibus ad deludendum. & flagellandum. & crucifi
gendum. & tertia die resurget.
Mr cc ii
vi
Mr c.viii
Tunc accessit ad eum mater filiorum zebedei cum filis
suis adorans & petens aliquid ab eo. Qui dixit ei.
Quid uis. Ait illi. Dic ut sedeant hi duo filii
mei unus ad dexteram tuam. & unus ad sinistram
in regno tuo. Respondens autem ihe dixit. Nes
citis quid petatis. Potestis bibere calicem quem

ego bibitur ussum? Dicunt ei. Possumus. Ait illis. Calicem quidem meum bibetis? sedere autem ad dexteram meam & sinistram non est meum dare uobis: sed quibus paratum est a patre meo.

dlr ce ui dlr c.xiiii 2. cc lxx

Et audientes decem indignati sunt de duobus fratribus. Ihc autem uocauit eos ad se. & ait. Scitis quia principes gentium dominantur eorum. & qui maiores sunt potestatem exercent in eos? Non ita erit inter uos. Sed quicumq; uoluerit inter uos maior fieri: sit uester minister: Et qui uoluerit inter uos primus esse: erit uester seruus:

dlr cc iiii dlr c.xv io.x.e.i. Je.xxxv.v

Sicut filius hominis non uenit ministrari sed ministrare: & dare animam suam redemptionem pro multis.

dlr cc v dlr c.xvi l. cc.xx iiii

Et egredientibus illis ab hiericho: secuta est eum turba multa. Et ecce duo cęci sedentes secus uiam: audierunt quia ihs transiret. & clamauerunt dicentes. Dne miserere nri: fili dauid. Turba autem increpabat eos ut tacerent: at illi magis clamabant dicentes. Domine miserere nri: fili dauid. Et stetit ihs: & uocauit eos. & ait. Quid uultis ut faciam uobis? Dicunt illi. Domine: ut aperiant oculi nri. Misertus autem eorum ihs: tetigit oculos eorum. & confestim uiderunt: & secuti sunt eum.

dlr cc vi dlr c.xvii l. cc.xxv ii

Et cum adpropinquassent hierosolimis. & uenissent bethfage ad montem oliueti: tunc ihs misit duos

Mat. xxi. Ca. xxi.

discipulos. dicens eis. Intte castellum quod contra
uos est: & statim inuenietis asinam alligatam. &
pullum cum ea. solute & adducite mihi. Et si q̄s
uob aliquid dixerit: dicite quia dominus his opus
habet. & confestim dimittet eos.

Mt. cc vii
Lo. c vii

Hoc autem factum est: ut adimpleret quod dictum
est p̄ prophām dicentem. Dicite filie sion: ecce
rex tuus uenit tibi mansuetus. & sedens super asi
nam & pullum filium subiugalis.

Mt cc viii
Mr cxviii
L. ccxxxviii

Euntes autem discipuli: fecerunt sicut precepit il
lis ihs. Et adduxerunt asinam & pullum: & im
posuerunt sup eos uestimenta sua. & eum desuper
sedere fecerunt. Plurima autem turba: stra uc
runt uestimenta sua in uia. Alii autem cede
bant ramos de arboribus: & sternebant in uia.

Mt cc viii
Mr cxviii
L. ccxxviii
Io. c.

Turbe autem que precedebant & que sequebant:
clamabant dicentes. O sanna filio dauid: bene
dictus qui uenit in nomine dñi. osanna in altis si

Mt cc x
Soluf. x

Et cum intrasset hierosolimā: commota
est uniuersa ciuitas dicens. Quis est hic: Po
puli autem dicebant. Hic est ihc̄ ppha a naza

Mt cc xi
Mr cxvi
L. cc xxviii
Io. xvi

reth galilee. Et intrauit ihc̄ in templu
dī: & eiciebat omnes uendentes & ementes in tem
plo. & mensas nummolariorū. & cathedras uenden
tium columbas euertit. & dicit eis. Scriptum

est domus mea domus orationis uocabitur. Vos autem fecistis illam speluncam latronum.

Mr cc.xii Solus.x

Et accesserunt ad eum cęci & claudi in templo & sanauit eos.

Videntes autem principes sacerdotum & scribę mirabilia quę fecit & pueros clamantes in templo & dicentes. osanna filio dauid. indignati sunt. & dixerunt ei. Audis quid isti dicunt. Ihe autem dicit eis. Utiq; numquam legistis quia ex ore infantium & lactantium perfecisti laudem.

Mr cc.xiii Mr c.xv VI

Et relictis illis abiit foras extra ciuitatem in bethaniã. ibiq; mansit. Mane autem reuertens in ciuitatẽ esuriit. Et uidens ficu arborem unam secus uiam. uenit ad eam. & nichil inuenit in ea nisi folia tantum. & ait illi. Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Et aruit continuo ficulnea. Et uidentes discipuli mirati sunt dicentes. Quomodo continuo aruit.

Mr cc.xv VI Mr c.xviii

Respondens autem ihc. ait eis. Amen dico uobis. si habuerritis fidem & non hesitauerritis. non solum de ficulnea facietis. sed & si monti huic dixerritis. tolle & iacta te in mare. fiet.

T Mr cc.xvi Mr c.xv IIII lo. c i. ye .xv viii

Et omnia quęcumq; petieritis in oratione credentes accipietis.

Mr cc.xvii Mr c.xv vii 2 cc.xl

Et cum uenisset in templum. accesserunt ad eum docentem principes sacerdotum. & seniores populi dicentes.

In qua potestate hęc facis: & quis tibi dedit hanc po
testatem: Respondens ihc dixit eis. Interroga
bo uos & ego unum sermonem. Quem si dixeritis
mihi: & ego uobis dicam. in qua potestate hęc facio.
Baptismum iohannis unde erat. ecclo an ex hommi
bus: At illi cogitabant inter se dicentes. Si dixe
rimus ecclo: dicet nobis. Quare ergo non credidis
tis illi: Si autem dixerimus ex hominibus: time
mus turbam. Omnes enim habent iohannem si
cut prophetam. Et respondentes ihu dixerunt.
Nescimus. Ait illis & ipse. Nec ego dico uobis. in
qua potestate hęc facio.

Et ccxviii Solus x

Quid autem uobis uidetur: Homo quidam habebat
duos filios: & accedens ad primum dixit. Fili ua
de hodie operare in uinea mea. Ille autem respon
dens ait. Nolo. Postea autem penitentia motus
abiit. Accedens autem ad alterum: dixit similiter.
Ait ille respondens ait. Et o domine. Et non
iuit. Quis ex duobus fecit uoluntatem patris:
Dicunt. Primus. Dicit illis ihc. Amen dico
uobis: quia publicani & meretrices precedunt uos
in regno dei. Venit enim ad uos iohannes in uia
iusticię: & non credidistis ei. Publicani autem &
meretrices: crediderunt ei. Vos autem uidentes:
nec penitentiam habuistis postea. ut crederetis ei.

CXXII
Mr cc.xviii
Mr c.xv viii
L. cc.xl i

Aliam parabolam audite. Homo erat pater familias qui plantauit uineam. & sepem circumdedit ei. & fodit in ea torcular: & edificauit turrim. & locauit eam agricolis: & peregre profectus est. Cum autem tempus fructuum adpropinquasset: misit seruos suos ad agricolas. ut acciperent fructus eius. Et agricole adprehensis seruis eius: alium ceciderunt. alium occiderunt. alium uero lapidauerunt. Iterum misit alios seruos plures prioribus: & fecerunt illis similiter: Nouissime autem misit ad eos filiu suum dicens: Verebuntur filium meum. Agricole autem uidentes filium: dixerunt intra se. Hic est heres. Venite occidamus eum: & habebimus hereditatem eius. Et adprehensum eum: eiecerunt extra uineam & occiderunt. Cum ergo uenerit dns uinee: quid faciet agricolis illis? Aiunt illi. Malos male perdet: & uineam locabit alijs agricolis: qui reddunt ei fructum temporibus suis. Dicit illis ihs. Nunquam legistis in scripturis. Lapidem quem reprobauerunt edificantes. hic factus est in caput anguli. a domino factum est istud. & est mirabile oculis nris. Ideo dico uobis: quia auferetur a uobis regnum dei. & dabitur genti facienti fructus eius. Et qui ceciderit supra lapidem istum: confringetur: Super quem ue

ro ceciderit. conteret eum.

Mr cc.xx
Mr cc.xxviii
Lc cc.xl ii
Io. lxxxviii

Et cum audissent principes sacerdotum & pharisei parabolas eius cognouerunt quod de ipsis diceret. Et quærentes eum tenere timuerunt turbas quoniam sicut prophetam eum habebant.

Cap. 22um

Mr cc.xxvi
Lc cl.xxxvi

Et respondens ihc dixit iterum in parabolis eis Simile factum est regnum cælorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Et misit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias & nolebant uenire. Iterum misit alios seruos dicens. Dicite inuitatis ecce prandium meum paraui. tauri mei & altilia occisa. & omnia parata uenite ad nuptias. Illi autem neglexerunt. Et abierunt alius in villam suam. alius uero ad negotiationem suam. reliqui uero tenuerunt seruos eius. & contumelia affectos occiderunt. Rex autem cum audisset iratus est. & missis exercitibus suis perdidit homicidas illos. & ciuitatem illorum succendit. Tunc ait seruis suis. Nuptiæ quidem paratæ sunt. sed qui inuitati erant non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus uiarum. & quoscumq; inueneritis uocate ad nuptias. Et egressi serui eius in uias congregauerunt omnes quos inuenerunt malos & bonos. & impletæ sunt nuptiæ

Mr cc.xxii
Soluf x

Intrauit autem rex ut uideret discumbentes. & uidit ibi hominem non discumbentiū.

uestimum uestem nuptiali. & ait illi. Amice quo
modo huc intrasti non habens uestem nuptialem?
At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris
ligatis pedibus eius & manibus? mittite eum in te
nebras exteriores. Ibi erit fletus & stridor dentiū.
xxiii Multi autem sunt uocati. pauci uero electi.
dñi ccc.xx.m
dñi c.xxx.v
l. cc.xl.m Tunc abeuntes pharisei? consilium inierunt ut cape
rent eum in sermone. Et mittunt ei discipulos
suos? cum herodianis dicentes. Magister? scimus
quia uerax es? & uiam dei in ueritate doces. & non
est tibi cura de aliquo. Non enim respicis perso
nam hominum. Dic ergo nobis? quid tibi uidet?
Licet censum dare cęsari an non? Cognita aut̄
ihc nequicia eoꝝ ait. Quid me temptatis hypo
crite? Ostendite mihi nomisma census. At illi
obtulerunt ei denarium. Et ait illis ihc. Cui?
est imago hęc & suprascriptio? Dicunt ei. Cę
saris. Tunc ait illis. Reddite ergo quę sunt cę
saris cęsari? & quę sunt dei deo. Et audientes?
mirati sunt. Et relicto eo abierunt. In illo die
accesserunt ad eum sadducei qui dicunt non esse re
surrectionem? & interrogauerunt eum dicentes.
Magister? moyses dixit? si quis mortuus fuerit ñ
habens filium. ut ducat frater eius uxorem illius?
& suscitet semen fratri suo. Erant autem apud

nos septem fratres: & primus uxore ducta. defunctus
est. Et non habens semen: reliquit uxorem suam
fratri suo. Similiter secundus & tertius: usq; ad sep
timum. Novissime autem omnium & mulier defunc
ta est. In resurrectione ergo cuius erit de septem ux
or? Omnes enim habuerunt eam. Respondens
autem ihc: ait illis. Erratis nescientes scripturas
neq; uirtutem dei. In resurrectione enim neq; nubēt
neq; nubentur: sed sunt sicut angeli dei in cęlo. De
resurrectione autem mortuoꝝ non legistis quod dic
tum est ad eos: dicente uobis. Ego sum ds abraham:
& ds ysaac. & deus iacob. non est ds mortuoꝝ: sed uiu
entium. Et audientes turbe: mirabantur in doc
Al. cc.xxiii
Mr. cxvi. trina eius. Pharisei autem audientes
quod silentium imposuisset saduceis: conuenerunt
in unum. Et interrogauit eum unus ex eis legis
doctor: temptans eum. Magister: quod est manda
tum magnum in lege? Ait illis. Diliges dīm
tuum ex toto corde tuo. & in tota anima tua. &
in tota mente tua: hoc est maximum. & primum
mandatum. Secundum autem simile est huic.
Diliges proximum tuum sicut teipsum. In his du
obus mandatis: uniuersa lex pendet & prophete.
Mr. cc.xxv v
Mr. cxxxviii
L. cc.xl v Congregatis autem phariseis: interrogauit eos ihs
dicens. Quid uobis uidetur de xpo: cuius filius est?

Dicunt ei. Dauid. Ait illis. Quomodo ergo
dauid inspiritu uocat eum dominum dicens. dixit
dominus domino meo. sede ad ꝙ dexteris meis. donec ponã
inimicos tuos scabellum pedum tuorum.

ꝯ. cc. xxv vi
ꝯ. c xxxv iii
l. cc xl iiii

Si ergo dauid uocat eum dominum. quomodo filius
ei est. Et nemo poterat respondere ei uerbum. neq;
ausus fuit quisquã ex illa die eũ amplius interrogare.

M cc xxv vii
Soluſ x

Tunc ihe locutus est ad turbas. & ad discipulos suos di
cens. Super cathedram moysi. sederunt scribe & pha
risei. Omnia ergo quecunq; dixerint uobis seruate
& facite. secundum opera uero eoꝝ. nolite facere.
Dicunt enim & non faciunt.

Cap. 23.

ꝯ. cc xxviii
l. c xxxviii

Alligant aut̃ onera grauia & importabilia. & impon̄t
in humeros hominũ. digito aut̃ suo. nolunt ea mouere.

M cc xxviii
Mr c xxv v
l. cc xl vi
l. c xxxvii

Omnia uero opa sua faciunt. ut uideant ab hominib̃.
Dilatant enim phylacteria sua. & magnificant
fimbrias. Amant autem primos recubitus in cœ
nis. & primas cathedras in synagogis. & salutatio
nes in foro. & uocari ab hominib̃ rabbi.

M cc xxxv
Soluſ x

Vos autem nolite uocari rabbi. Vnus est enim magis
ter uester. Omnes autem uos fratres estis. Et patrem
nolite uocare uobis super terram. unus est enim pater
uester qui in cœlis est. Nec uocemini magistri. quia
magister uester. unus est xpc.

ꝯ. cc. xxxi
l. c lxxviii

Qui maior est uestrum. erit minister uester. Qui

Sxxiiii
T ỹ cc.xxxvii
L. c xl ii v

T Mcc.xxxviii
Solus ex

T ỹ. cc.xxxviii
L. c.xxxv vi v

aurum se exaltauerit humiliabitur: & qui se humiliauerit exaltabitur.

V ę autem uobis scribę & pharisei hypocrite: quia clauditis regnum cęlorum ante homines. V os enim non intratis: nec introeuntes sinitis intrare.

V ę uobis scribę & pharisei hypocrite: quia circuitis mare & aridam ut faciatis unum proselytum: & cum fuerit factus facitis eum filium gehennę duplo quam uos. V ę uobis duces cęci: qui dicitis: qui cumq; jurauerit per templum nichil est: qui autem jurauerit in auro templi debet. S tulti & cęci: quid enim maius est: aurum an templum quod sanctificat aurum? E t qui cumq; jurauerit in altari: nichil est: qui cumq; autem jurauerit in dono quod est sup illud debet. C ęci: quid enim maius est donum an altare quod sanctificat donum? Q ui ergo jurat in altari: jurat in eo & in omnibus quę sup illud s. E t qui cumq; jurauerit in templo: jurat in illo & in eo qui habitat in ipso. E t qui jurat in cęlo: jurat in throno dei & in eo qui sedet super eum.

V ę autem uobis scribę & pharisei hypocritę: qui decimatis mentam & anetum & cyminum & reliquistis quę grauiora sunt legis: judicium & misericordiam & fidem. H ęc oportuit facere: & illa non omittere.

M.cc.xxxv
Soluſ.x
M.cc.xxxvi
L.cxxxv

Duceſ cęci: excolantes culicē: camelū autē glutientes.
Vę uobiſ ſcribę & phariſei hypocritę: qui mundatis
quod deforiſeſt calicis & parapſidiſ: intus autem
pleni ſunt rapina & immundicia. Phariſee cęce:
munda prius quod intus eſt calicis & parapſidiſ: ut
fiat & id quod deforiſeſt mundum.

M.cc.xxxvii
L.cxxxvi

Vę uobiſ ſcribę & phariſei hypocritę: qui ſimiles eſtis
ſepulcris dealbatis quę a foris parent hominibus
ſpecioſa. intus uero plena ſunt oſſibus mortuorū.
& omni ſpurcitia. Sic & uos a foris quidem pare
tis hominibus iuſti: intus autem pleni eſtis hypo
criſi. & iniquitate.

M.cc.xxxviii
L.cxl

Vę uobiſ ſcribę & phariſei hypocritę: qui edificatis ſe
pulcra prophetarum. & ornatis monumenta iuſ
torum. & dicitis. Si fuiſſemus in diebus patrum noſ
trorum: non eſſemus ſocii eorum in ſanguine pphета
rum. Itaq; teſtimonio eſtis uobiſmetipſis: quia
filii eſtis eorum. qui prophetas occiderunt.

M.cc.xxxix
Soluſ.x

Et uos implete menſuram patrum ueſtrorum. Ser
pentes genimina uiperarum: quomodo fugietis
a iudicio gehenne.

Mr.cc.xl
L.cxli.

Ideo ecce ego mitto ad uos prophetas. & ſapientes.
& ſcribas: & ex illis occidetis & crucifigetis. & ex eis
flagellabitis in ſynagogis ueſtris. & perſequemini de
ciuitate in ciuitatem. ut ueniat ſuper uos omnis

sanguis iusti qui effusus est sup terram. a sanguine
abel usq; ad sanguinem zacharię filii barachię.
quem occidistis inter templum & altare. Amen dico
uobis uenient hęc omnia sup generationem istam.
Hierusalem hierusalem quę occidis pphetas & lapidas
eos qui ad te missi sunt quoties uolui congregare fi
lios tuos. quemadmodum gallina congregat pullos
suos sub alas. & noluisti. Ecce relinquetur uobis do
mus uestra deserta. Dico enim uobis non me uidebitis
amodo donec dicatis. Benedictus qui uenit. in nomi
ne domini. Et egressus ihc de templo ibat. & accesserunt
discipuli eius ut ostenderent ei edificationes templi.
Ipse autem respondens. dixit illis. Videtis hęc om
nia. Amen dico uobis. non relinquetur hic lapis su
per lapidem. qui non destruatur.
Sedente autem eo sup montem oliueti. accesserunt
ad eum discipuli secreto dicentes. Dic nobis. quan
do hęc erunt. & quod signum aduentus tui & con
summationis seculi. Et respondens ihc. dixit eis.
Videte ne quis uos seducat. Multi enim uenient
in nomine meo dicentes. ego sum xpc. & multos se
ducent. Audituri enim estis prelia. & opiniones
prelioy. uidete ne turbemini. Oportet enim hęc fi
eri. sed nondum est finis. Consurget enim gens in
gentem. & regnum in regnum. et erunt pestilen

Sxxv.
Mt. cc. xl i
L. c. lxxv.

Cap. xxv.
M cc xl ii
Mr. c. xxv vii
L. cc. xxxv vii
J cc lv viii.

M cc xl iii
Mr. c. xxv viii
L. cc lv viii.

tię ⁊ fames. ⁊ terremotus per loca. Hęc autem
T Al cc.xl.iii Mrc.xxv.iii. l.cc l lo.c.xl i 7c.xl vi. gr.cc.xl v Sol vs
omnia initia sunt dolorum.
Tunc tradent uos in tribulationem ⁊ occident uos. ⁊
eritis odio omnibus gentibus propter nomen meū.
Et tunc scandalizabuntur multi. ⁊ inuicem tradent.
⁊ odio habebunt inuicem. Et tunc multi pseudoppħę
surgent. ⁊ seducent multos. Et tquoniam habun
dauit iniquitas. refrigescet caritas multoꝝ. Qui
T gr cc.xl vi Mr c xl VI
autem pseuerauerit usq; in finem. hic saluus erit.
Et predicabitur hoc euangelium regni ⁊ in uniuerso or
T gr.cc.xl vii gr.c.xl ii VI
be in testimonium oīb gentib. ⁊ tūc ueniet consummatio.
Cum ergo uideritis abhominationem desolationis quę
dicta est a damele propheta. stantem in loco sancto.
qui legit intelligat.
T gr cc.xl viii gr c.xl iii II l. cc viii
Tunc qui in iudea sunt fugiant ad montes. ⁊ qui in
tecto non descendat tollere aliquid de domo sua. ⁊
qui in agro non reuertat tollere tunicam suam.
T M.cc.xl viii Mr c.xl iiii II l. cc l. iii
Vęa autē pregnantib. ⁊ nutrientib. in illis diebus.
T gr cc l VI Mr c.xl v
Orate autē ut non fiat fuga uā hyeme uel sabbato.
Mr.cc l. i Mr c.xl vi II l. cc l v
Erit enim tunc tribulatio magna qualis non fuit
ab initio mundi usq; modo. neq; fiet.
T gr cc l. ii Mr c.xl vii VI
Et nisi breuiati fuissent dies illi. non fieret salua oīs
caro. Sed ppter electos breuiabuntur dies illi.
T gr.cc l. iii gr c.xl viii II l. cc iii
Tē si quis uob dixerit. ecce hic xp̄c. aut illic. nolite credere.
gr cc l. iii gr c.xl viii VI
Surgent enim pseudo xp̄i. ⁊ pseudo prophetę. ⁊ da

bunt signa magna & prodigia. ita ut in errorem induc
antur: si fieri potest etiam electi Ecce predixi uobis.
ꝯ ec l v
l. ec ii
Si ergo dixerint uobis: ecce in deserto est nolite exire:
ecce in penetralibus: nolite credere.
ꝯ ec l vi
l. ec v
Sicut enim fulgur exit ab oriente & paret usq; occi
dentem: ita erit & aduentus filii hominis.
ꝯr ec l vii
l. ec viii
Ubicunq; fuerit corpus: illuc congregabuntur aquile.
ꝯ. ec l viii
ꝯr. ec l ii
l. ec l vii
Statim autem post tribulationem dierum illorum sol
obscurabitur: & luna non dabit lumen suum. & stelle
cadent de celo. & uirtutes celorum commouebuntur:
ꝯ ec l viii
ꝯr. ec l iii
l. ec l viii
Et tunc parebit signum filii hominis in celo.
Et tunc plangent omnes tribus terre: & uidebunt fi
lium hominis uenientem in nubibus celi cum uir tu
te multa & maiestate. Et mittet angelos suos cū
tuba & uoce magna: & congregabunt electos eius
a quatuor uentis: a summis celorum usq; ad termi
nos eorum. A barbore autem fici discite parabolam.
Cum iam ramus eius tener fuerit & folia nata: scitis
quia prope est estas. Ita & uos cum uideritis hec om
nia: scitote quia prope est in ianuis. Amen dico uob:
quia non preteribit hec generatio: donec omnia fi
ant. Celum & terra transibunt: uerba uero mea
non preteribunt.
ꝯr ec l x
ꝯr. ec l vi
ii
De die autem illa & hora nemo scit: neq; angeli celo
rum nisi pater solus.

or ccl v i
l. cc vii

Sicut autem in diebus noe: ita erit & aduentus filii ho
minis. Sicut enim erant in diebus ante diluuium
comedentes & bibentes: nubentes. & nuptum tra den
tes. usq; ad eum diem quo intrauit noe in arcam noe. &
non cognouerunt donec uenit diluuium & tulit
omnes: ita erit & aduentus filii hominis.

or. ccl v iii
or. cl. iii vi

Vigilate q; quia nescitis qua hora dns ui uenturus sit.

or ccl v iiii
or. cl v ii
l. cl vi

Illud autem scitote: quo si sciret pater familias qua ho
ra fur uenturus esset: uigilaret utiq; & non sineret
perfodi domum suam. Ideo & uos estote parati: qua
qua hora nescitis filius hominis uenturus est.

or. ccl v v
l. cl vii

Quis putas est fidelis seruus & prudens quem constitu
it dns suus super familiam suam ut det illis cibu in tempore:

or ccl v vi
l. cl v
7 cl vii

Beatus ille seruus: quem cum uenerit dominus eius.
inuenerit sic facientem. Amen dico uobis: quoni
am super omnia bona sua constituet eum.

or ccl v vii
l. cl viii

Si autem dixerit malus seruus ille in corde suo: mo-
ra facit dominus meus uenire: & cepit percutere conser
uos suos: manducet autem & bibat cum ebriosis.
ueniet dominus serui illius in die qua non sperat.
& hora qua ignorat: & diuidet eum: partemq; ei
ponet cum hypocritis. Illic erit fletus & stridor

or ccl v viii
Solus x

Tunc simile erit regnum celoy decem uirginibus: que accipientes lampades su
as exierunt obuiam sponso & sponse. Quinq;

Cap. 25

or ccl v ii
l. cc xii

Tunc duo erunt in agro: unus assumet: & unus relinquet: Due molentes in
mola: una assumetur: & una relinquetur.

autem ꝓcesserant fatuę: & quinq; prudentes. Sed
quinq; fatuę acceptis lampadibus non sumpserunt
oleum secum: prudentes uero acceperunt oleum in ua
sis sinsecum lampadibus. Moram autem faciente
sponso: dormitauerunt omnes & dormierunt. Me
dia autem nocte clamor factus est: ecce sponsus uenit.
ꝓdite obuiam ei. Tunc surrexerunt omnes uirgines
ille: & ornauerunt lampades suas. Fatuę autem
sapientibus dixerunt. Date nobis de oleo uro:
quia lampades nre extinguntur: Respouderunt
prudentes dicentes. Ne forte non sufficiat nobis
& uobis: ite potius ad uendentes. & emite uobis.
Cum autem uenit emere uenit sponsus: & quę pa
ratę erant intrauerunt cum eo ad nuptias. & clau
sa est ianua. Nouissime uero ueniunt & reliquę
uirgines dicentes. Domine domine: ape nobis.
At ille respondens ait. Amen dico uobis: nescio
uos. Vigilate itaq; quia nescitis diem. neq; horã.

Ō. cc lx viii
Or. c l iiii
L. cc. xx viii

Sicut enim homo peregre ꝓficiscens uocauit seruos
suos: & tradidit illis bona sua.

Or. cc lxv
L. cc. xx viii.

Et uni dedit quinq; talenta. alii autem duo. alii
uero unum: unicuiq; secundum propriam uirtutem. &
profectus est statim. Abiit autem qui quinq; ta
lenta accepit: & operatus est in eis. & lucratus est alia
quinq. Similiter: qui duo acceperat: lucratus

eſt alia duo. Qui autem unum accepat abiens fodit
in terra. & abscondit pecuniam domini sui. Post
multum uero temporis uenit dominus seruoꝝ illoꝝ
& posuit rationem cum eis. Et accedens qui quinq;
talenta accepat obtulit alia quinq; talenta dicens.
Domine quinq; talenta mihi tradidisti ecce alia
quinq; superlucratus sum. Ait illi dominus eius.
Euge bone serue & fidelis quia super pauca fuisti
fidelis super multa te constituam. intra in gaudiū
domini tui. Accedens autem & qui unum talentum
acceperat ait. Domine scio quia homo durus es.
metis ubi non seminasti. & congregans ubi non spar
sisti. & timens abii. & abscondi talentum tuum in
terra. Ecce habes quod tuum est. Respondens
autem dominus eius dixit ei. Serue male & pi
ger sciebas quia meto ubi non semino. & congre
go ubi non sparsi. oportuit ergo te committere
pecuniam meam nummolariis. & ueniens ego re
cepissem utiq; quod meum est cum usura. Tolli
te itaq; ab eo talentum & date ei qui habet decē

T ℔. cc lxxvi
℔r. xl ii
L. cc. xxxv

T ℔ cc lxxvii
L. cc. xxxvi

T ℔ cc lxxviii
Soluſ. x

talenta.

Omni enim habenti dabitur & abundabit: ei autem qui non habet. & quod uidetur habere. auferetur abeo.

Et inutilem seruum: eicite in tenebras exteriores. Ibi erit fletus & stridor dentium.

Cum autem uenerit filius hominis in maiestate sua. & omnes angeli cum eo: tunc sedebit super sedem maiestatis sue. & congregabuntur ante eum omnes gentes. & separabit eos ab inuicem. sicut pastor segregat oues ab hedis. & statuet oues quidem a dextris suis. hedos autem a sinistris. Tunc dicet rex his qui a dextris eius erunt. Venite benedicti patris mei: possidete paratum uobis regnum a constitutione mundi. Esurui enim: & dedistis mihi manducare. Sitiui: & dedistis mihi bibere. Hospes eram: & collegistis me. Nudus: & operuistis me. Infirmus: & uisitastis me. In carcere eram: & uenistis ad me. Tunc respondebunt ei iusti dicentes. Domine quando te uidimus esurientem. & pauimus: Sitientem: & dedimus tibi potum: Quando autem te uidimus hospitem & collegimus te: Aut nudum: & cooperuimus: Aut quando te uidimus infirmum. aut in carcere. & uenimus ad te: Et respondens rex: dicet illis. Amen dico uobis: quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis: mihi fecistis. Tunc

dicet & his qui a sinistris erunt. D iscedite a me ma
ledicti in ignem ęternum: qui paratus est diabolo &
angelis eius. E fui enim & non dedistis mihi man
ducare. S titi & non dedistis mihi potum. H ospes
eram & non collegistis me. N udus & non opuistis
me. I nfirmus & in carcere & non uisitastis me. T ũ
respondebunt ei & ipsi dicentes. D omine quando
te uidimus esurientem. aut sicientem. aut hospitẽ.
aut nudum. aut infirmum. uel in carcere & non mi
nistrauimus tibi. T unc respondebit illis dicens.
A men dico uobis quamdiu non fecistis uni de mino
ribus his nec mihi fecistis. E t ibunt hi in supplicium
ęternum: iusti autem in uitam ęternam. E t fac
tum est cum consummasset ihs sermones hos omnes
dixit discipulis suis. P A S S I O
dñi nr̄i ihu xpi: secũdm ỹ. atheum.
In illo tempore: Dixit dominꝰ
ihc discipulis s u i s.

Tm. cc lxv
Mr. c l vi
L. cc lx
Io. x. v

C I T I S Q V I A
p o s t b i d u u m p a s c h a fi
et: & filius hominis tradetur ut cru
cifigatur:

Tm. cc lxv v
Mr. c l vii

T unc congregati sunt principes sacerdotum & sen
ores populi in atrium principis sacerdotum qui
dicebatur caiphas: & consilium fecerunt: ut ihm

Ca. 267.

dolo tenerent & occiderent. Dicebant autem. Non
in die festo. Ne forte tumultus fieret in populo.

Ỹ & lxxvi
Mr: c l viii
l. lxxviii
Io. xc viii

Cum autem esset ihc in bethania in domo simonis lepsi-
accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti
pretiosi: & effudit super caput ipsius recumbentis.
Videntes autem discipuli indignati sunt dicentes.
Ut quid perditio hec? Potuit enim istud venundari
multo: & dari pauperibus. Sciens autem ihc: ait illis. Quid
lis: Quid molesti estis mulieri: opus bonum: operata
est in me. Nam semper pauperes habebitis vobiscum:
me autem non semper habebitis.

Ỹ al ce lxxvii
Mr: c l viii
Io. xc viii

Mittens enim hec unguentum hoc in corpus meum: ad se
peliendum me fecit. Amen dico vobis: ubicumq;
predicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo:
dicetur: & quod hec fecit in memoriam eius.

Ỹ al ce lxxviii
Mr: c l. x
l. cc lv iii

Tunc abiit unus de duodecim qui dicit Iudas scarioth
ad principes sacerdotum: & ait illis. Quid vultis
hi dare: & ego vobis eum tradam? At illi constituer-
ei triginta argenteos. Et exinde querebat opportu
nitatem: ut eum traderet. Prima autem die azimo
rum: accesserunt discipuli ad ihm dicentes. Ubi vis
paremus tibi comedere pascha? At ille dixit. Ite
in civitatem ad quendam: & dicite ei. Magister dicit:
tempus meum prope est: apud te facio pascha cum
discipulis meis. Et fecerunt discipuli sicut constit

tum illis sibi ꝑ parauerunt pascha. V espe autem
ꝯ. ce.lxxviii
or. c.lv iiii
lo. c.xxi
7 lxxviii
facto discumbebat cū duodecim discipulis suis.
ꝯ. ce.lxxv
or. c.lv i
l. ce.lv viii
lo. c.xxii
Et edentibus illis dixit. Amen dico uobis quia unus
uestrum me tradturus est.
ꝯ. ce.lxxvi
or. c.lv ii
l. ce.lv vii
lo. c.xxii
Et contristati ualde ceperunt singuli dicere. Num
quid ego sum domine.
ꝯ. ce.lxxvi
or. c.lv iii
l. ce.lv viii
lo. c.xxiii
At ipse respondens ait. Qui intingit mecum ma
num in parapside hic me tradet. Filius quidem
hominis uadit sicut scriptum est de illo.
M. ce.lxxvii
or. c.lv viii
Ve autem homini illi per quem filius hominis tradet.
ꝯ. ce.lxxviii
Solus x
Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille.
Respondens autem iudas qui tradidit eum dixit.
ꝯ. ce.lxxix
M. c.lv v
l. ce.lv vi
lo. lv v
Numquid ego sum rabbi. Ait illi. Tu dixisti.
Cenantibus autem eis accepit ihc panem & benedixit
ac fregit dedit q; discipulis suis. & ait. Accipite &
comedite hoc est corpus meum.
ꝯ. ce.lxxv
or. c.lv vi
l. ce.lv v
7 ce.lv vii
Et accipiens calicem gratias egit. & dedit illis dicens.
Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus
noui testamenti qui pro multis effundetur in remis
sionem peccatoꝝ. Dico autem uobis non bibam
amodo de hoc genimine uitis usq; in diem illum cū
illud bibam uobiscū nouum in regno patris mei.
ꝯ. ce.lxxvi
or. c.lv vii
Et ymno dicto exierunt in montem oliueti.
XXVII
ꝯ. ce.lxxvii
or. c.lv viii
Tunc dicit illis ihc. Omnes uos scandalum patiemi
ni in me in nocte.
lo. c l ii

Scriptum est enim: percutiam pastorem. & dispergentur oues gregis. Postquam autem resurrexero: precedam uos in galileam.

Respondens autem petrus: ait illi. Et si omnes scandalizati fuerint in te: ego nunquam scandalizabor.

Ait illi ihs. Amen dico tibi: quia in hac nocte antequam gallus cantet: ter me negabis.

Ait illi petrus. Etiam si oportuerit me mori tecum: non te negabo. Similiter & omnes discipuli dixerunt.

Tunc uenit ihc in mullam cum illis que dicitur gethsemani: & dixit discipulis suis.

Sedete hic: donec uadam illuc & orem. Et assumpto petro & duobus filiis zebedei: cepit contristari & mestus esse.

Tunc ait illis. Tristis est anima mea: usq; ad mortem. Sustinete hic: & uigilate mecum.

Et progressus pusillum: procidit in faciem suam orans & dicens. O pater: si possibile est transeat a me calix iste. Verumtamen: non sicut ego uolo: sed sicut tu.

Et uenit ad discipulos: & inuenit eos dormientes.

Et dicit petro. Sic non potuistis una hora uigilare mecum: Vigilate & orate: ut non intretis in temptationem.

Spiritus quidem promptus est: caro autem infirma.

Iterum secundo abiit: & orauit dicens. Pater mi:

sinon potest hic calix transire nisi bibam illum. fiat
uoluntas tua. ☙ ueniens iterum inuenit eos dor-
mientes. ☙ erant enim oculi eorum grauati. ☙ relic
tis illis iterum abiit & oauit tertio eundem sermo
nem dicens.

T Mcc.xc viii
Mr.c lxxv
Io.c iii
Tunc uenit ad discipulos suos & dicit illis. Dormite
iam & requiescite. ☙ ecce adpropinquabit hora & fi-
lius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite
eamus. ☙ ecce adpropinquabit qui me tradet.

Mr. ccc
Mr.c lxxvi
L.cc lxxv
Io.c lviii
T lxxv v
Adhuc ipso loquente ecce iudas unus de duodecim ue
nit & cum eo turba multa cum gladiis & fustibus
missi a principibus sacerdotum & senioribus populi.

Mr ccc i
Mr.c lxxvii
L.cc lxxv vi
Qui autem tradidit eum dedit illis signum dicens.
Quem cumq; osculatus fuero ipse est tenete eum.
Et confestim accedens ad ihm dixit. Aue rabbi.
Et osculatus est eum. Dixitq; illi ihc. Amice
ad quod uenisti. Tunc accesserunt & manus in
iecerunt in ihm & tenuerunt eum.

Mr ccc ii
Mr.c lxxvii
L.cc lxxv vii
Io.c lx
Et ecce unus ex his qui erant cum ihu extendens ma
num exemit gladium suum & percutiens seruum
principis sacerdotii amputauit auriculam eius.

Mr ccc iii
Solus x
Tunc ait illi ihc. Conuerte gladium tuum in lo
cum suum. Omnes enim qui acceperint gladium
gladio peribunt. Aspicitas quia non possum ro
gare patrem meum. & exhibebit mihi modo plus

quam duodecim legiones angelo⁹? Quomodo er-
go implebuntur scripture quia sic oportet fieri?
In illa hora dixit ihc turbis. Tamquam ad latronē
existis cum gladiis & fustibus comprehendere me. Co-
tidie apud uos sedebā docēs in templo: & nō me tenuistis.
Hoc aut̄ totū factū est ut implerentur scripture ꝓphe-
tarū. Tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt.
At illi tenentes ihm dixerunt ad caiphan principem
sacerdotum ubi scribe & seniores conuenerant.
Petrus autem sequebatur eum alonge usq; in atriū
principis sacerdotum. Et introgressus intro sedebat
cum ministris ut uideret finem.
Principes autem sacerdotum & omne concilium que-
rebant falsum testimonium contra ihm ut eū mor-
ti traderent. Et non inuenerunt cum multi
falsi testes accessissent.
Nouissime autem uenerunt duo falsi testes & dixer̄t.
Hic dixit. Possum destruere templum dei &
post triduum edificare illud. Et surgens princeps
sacerdotum ait illi. Nichil respondes ad ea quę is
ti aduersum te testificantur? Ihc autem tacebat.
Et princeps sacerdotum ait illi. Adiuro te per
deum uiuum ut dicas nobis si tues xpc filius dei.
Dicit illi ihs. Tu dixisti.
Verumtamen dico uobis amodo uidebitis filium ho

mnus sedentem ad extrisurtum. et uenientem
9r ccc xi
9r exc ii
in nubibus celi. Tunc princeps sacerdotum scidit uestimenta sua
dicens. Blasphemauit. Quid adhuc egemus
9 ccc xii
9r exc ii
1 cc xc viii
testibus. Ecce nunc audistis blasphemiam. Quid uobis uidetur. At illi respondentes dixe
runt. Reus est mortis.
9r ccc xiii
9 exc iii
1. cc xc viii
10 c lxx ii
Tunc expuerunt in faciem eius. et colaphis eum cecide
runt. Alii autem palmas in faciem eius dederunt
dicentes. Prophetiza nobis xpe. quis est qui te per
9 ccc xiiii
9r exc v
1. cc xc ii
10 c lxx v
cussit. Petrus uero sedebat foris in atrio.
Et accessit ad eum una ancilla dicens. Et tu cũ
ihu galileo eras. At ille negauit coram omnibus
dicens. Nescio quid dicis.
9r ccc xv
9 exc vi
1 cc xc ii
10. c lxx v
Et exeuntem autem illo ianuam. uidit eum alia ancilla.
et ait his qui erant ibi. Et hic erat cum ihu nazare
no. Et iterum negauit cum iuramento. quia nõ
noui hominem. Et post pusillum. accesserunt
qui stabant et dixerunt petro. Vere. et tu ex illis es.
Nam et loquela tua manifestum te facit. Tunc
cepit detestari et iurare. quia non nouisset hominẽ.
Et continuo gallus cantauit.
9r ccc xvi
9 exc vii
1 cc xc iii
Et recordatus est petrus uerbi ihu quod dixerat. pri
us quam gallus cantet. ter me negabis. Et egres
sus foras. fleuit amare.

Cap. 27.

ỹ ccc.xvii
ỹr.c.xc.viii
l. cc.xc v

Mane autem facto: consilium inierunt omnes principes sacerdotum & seniores populi aduersus ihm: ut eum morti traderent.

ỹr ccc.xviii
ỹr.c.xc.viii
l. ccc
io. c lxxvi

Et uinctum adduxerunt eum: & tradiderunt pontio pilato presidi.

ỹr ccc.xviii
Solus x

Tunc uidens iudas qui eum tradidit quod damnatus esset: penitentia ductus: retulit triginta argenteos principibus sacerdotum & senioribus dicens: Peccaui: tradens sanguinem iustum. At illi dixerunt: Quid ad nos: tu uideris. Et proiectis argenteis in templo: recessit: & abiens laqueo se suspendit.

Principes autem sacerdotum: acceptis argenteis dixerunt: Non licet mittere eos in corbanan: quia pretium sanguinis est. Consilio autem inito: emerunt ex illis agrum figuli in sepulturam peregrinoy. Propter hoc uocatus est ager ille acheldemach: hoc est ager sanguinis: usq; in hodiernum diem. Tunc impletum est quod dictum est per hieremiam prophetam dicentem. Et acceperunt triginta argenteos: pretium adpretiati quem adpretiauerunt a filiis israhel: & dederunt eos in agrum figuli: sicut constituit mihi dns.

ỹr ccc.xxv
ỹr. cc
l. ccc ii
io c lxxviii

Ihs autem stetit ante presidem: & interrogauit eum preses dicens: Tu es rex iudeoy: Dicit illi ihs. Tu dicis.

T ☉ ccc.xxvi
☽r cc i^mi
Io.c.xc ii
Z c lxxxv

Et cum accusaretur a principibus sacerdotum &
seniorib⁹ nichil respondit. Tunc dicit illi pi
latus. Non audis quanta aduersum te dicunt tes
timonia? Et non respondit ei ad ullum uerbum:
ita ut mirari etiam presesi uehementer.

☽r ccc.xxvii
☽r cc ii^a
Z.cc viii

Per diem autem sollempnem consueuerat presesi di
mittere populo unum uinctum quem uoluissent.

T ☌ ccc.xxiii
☽r cc iii^mi
Io.c lxxxviii

Habebat autem tunc uinctum insignem qui dicebā
tur barabbas. Congregatis ergo illis dixit pilat⁹
Quem uultis dimittam uobis barabban. an ihm
qui dicitur xp̃c? Sciebat enim quod per inuidi
am tradidissent eum.

T ☉ ccc.xxviii
Solvs.x

Sedente autem illo pro tribunali misit ad eum uxor
eius dicens. Nichil tibi & iusto illi. Multa enim
passa sum hodie per uisum propter eum.

T ☉ ccc.xxv
☽r cc i^mi
Z.ccc.x
Io.c lxxxviii

Principes autem sacerdotum & seniores persuaserunt po
pulis ut peterent barabban: ihm uero perderent.
Respondens autem presesi at illis. Quem uultis
uobis de duobus dimitti? At illi dixerunt. Ba
rabban.

T ☉ ccc.xxvi
☽r cc i^a v
Z.ccc.xi
Io.c.lxxxviii

Dicit illis pilatus. Quid igitur faciam de ihu qui dicitur xps? Dicunt omnes.
Crucifigatur. At illis presesi. Quid enim
malifecit? At illi magis clamabant dicentes.
Crucifigatur.

T ☉ ccc.xxvii
Solus.x

Videns autem pilatus quia nichil proficeret. sed ma

gis tumultus fieret: accepta aqua lauit manꝰ coram
populo dicens. Innocens ego sum a sanguine iusti
huius: uos uidetis. Et respondens uniuersus popu
lus dixit. Sanguis eius sup nos: & sup filios nros.
Tunc dimisit illis barabban: ihm autem flagellatum
tradidit eis ut crucifigeretur:
Tunc milites presidis suscipientes ihm in pretorio: con
gregauerunt ad eum uniuersam cohortem. Et ex
uentes eum: clamidem coccineam circumdederunt
ei. Et plectentes coronam de spinis: posuerunt sup
capud eius: & harundinem in dextera eius. Et ge
nu flexo ante eum: inludebant dicentes. Aue rex
iudeorum.
Et exspuentes in eum: acceperunt harundinem & per
cutiebant caput eius. Et postquam inluserunt
ei. exuerunt eum clamide: & induerunt eum uesti
mentis eius: & duxerunt eum ut crucifigerent.
Exeuntes autem: inuenerunt hominem cyreneum
nomine symonem. Hunc angariauerunt: ut tol
leret crucem eius.
Et uenerunt in locum qui dicitur golgotha: quod
est caluarie locus.
Et dederunt ei uinum bibere: cum felle mixtum.
Et cum gustasset: noluit bibere.
Postquam autem crucifixerunt eum: diuiserunt

T ℣ ccc.xxviii ℟ cc vii ℓ. ccc.xviii 10. c.xc vi
T ℣ ccc.xxviii iiii ℟ cc viii 10. c lxxxv ℣ lxxxv vii
T ℣ ccc xxvi vi ℟ cc viii
T ℣ ccc xxvi i ℟ cc viii ℓ. ccc xv 10 c.xc vii
T ℣ ccc.xxvii i ℟ cc.x ℓ ccc xviii 10 c.xc vii
T ℣ ccc.xxxviii iiii ℟ cc.xi 10. cc iii
T ℣ ccc.xxxviii i ℟ cc xii ℓ. ccc xi 10. cc i

uestimenta eius sortem mittentes. Et sedentes
seruabant eum.

Et imposuerunt sup capitt eius causam ipsius scriptā.
hic est ihc. rex iudeorum.

Tunc crucifixi sunt cum eo duos latrones unus a dex
tris. & unus a sinistris.

Pretereuntes autem blasphemabant eum. mouentes
capita sua & dicentes. Vah. qui destruit templum
dei & in triduo illud reedificat. Salua temetipsū.
Si filius dei es descende de cruce.

Similiter & principes sacerdotum inludentes cum scri
bis & senoribus dicebant. Alios saluos fecit se ipsū
non potest saluum facere. Si rex israhel est descen
dat nunc de cruce & credimus ei. Confidit in deo
liberet eum nunc si uult. Dixit enim quia filius dei sū.

Idipsum autem & latrones qui crucifixi erant cum eo
improperabant ei.

A sexta autem hora tenebre facte sunt super uniuer
sam terram usq; ad horam nonam.

Et circa horam nonam clamauit ds uoce magna di
cens. Heli heli. lema sabactani. hoc est. Deus
meus deus meus ut quid dereliquisti me. Quidā
autem illic stantes & audientes dicebant. Helyam
uocat iste.

Et continuo currens unus ex eis acceptam spongiam

T ℌ ccc.xl iii
ℚr cc.xxvii
L ccc.xxviii
10.cc iii.

Cumpleuit aceto & impoſuit harundini. dabat ei bibere.
ceteri uero dicebant. Sine. uideamus an uenat helyas liberans eum. Ihs autem iterum clamans uoce magna. emiſit ſpm.

T ℌ ccc.xl iiii
ℚr cc.xxviii
L.ccc.xxviii

Et ecce uelum templi ſciſſum eſt in duas partes. a ſummo uſq; deorſum.

T ℌ ccc.xl v
Soluſ.x

Et terra mota eſt. & petre ſciſſe ſunt. & monumenta aperta ſunt. & multa corpora ſanctorum qui dormierant ſurrexerunt. Et exeuntes de monumentis poſt reſurrectionem eius. uenerunt in ſanctam ciuitatem. & apparuerunt multis.

T ℌ ccc.xl vi
ℚr cc.xxv
L ccc.xxxv

Centurio autem & qui cum eo erant cuſtodientes ihm. uiſo terre motu & his que fiebant timuerunt ualde dicentes. Vere dei filius erat iſte.

T ℌ ccc.xl vii
ℚr cc.xxvi

Erant autem ibi mulieres multe alonge. que ſecute erant ihm a galilea miniſtrantes ei. Inter quas erat maria magdalena. & maria iacobi. & ioſeph mater. & mater filiorum zebedei.

T ℌ ccc.xl viii
ℚr cc.xxvii
L.ccc.xxxvii
10 cc vi

Cum ſero autem factum eſſet. uenit quidam homo diues ab arimathia nomine ioſeph. qui & ipſe diſcipulus erat ihu. Hic acceſſit ad pilatum. & petiit corpus ihu. Tunc pilatus iuſſit reddi corpus.

T ℌ ccc.xl viiii
ℚr cc.xxviii
L.ccc.xxxviii
10 cc viii

Et accepto corpore ioſeph. inuoluit illud in ſindone munda. & poſuit illud in monumento ſuo nouo quod exciderat in petra. Et adiuoluit ſaxum magnum

ad ostium monumenti. & abiit.
Erat autem ibi maria magdalene. & altera maria. se
dentes contra sepulcrum.
Altera autem die que est post parasceuen. conuenerũt
principes sacerdotum & pharisei ad pilatũ dicentes.
Domine recordati sumus quia seductor ille dixit
adhuc uiuens. post tres dies resurgam. Iube ergo
custodiri sepulcrum. usq; in diem tertium. ne for
te ueniant discipuli eius & furentur eum. & dicant
plebi surrexit a mortuis. & erit nouissimus error
peior priore. Ait illis pilatus. Habetis custodi
am. ite custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes.
munierunt sepulcrum. Signantes lapidem. cũ
Vespere autem sabbati que § custodibus.
lucescit in prima sabbati. uenit maria magdalene.
& altera maria uidere sepulcrum. Et ecce terre
motus factus est magnus. angelus enim domini des
cendit de celo. & accedens reuoluit lapidem. & sede
bat super eum. Erat autem aspectus eius sicut
fulgor. & uestimentum eius sicut nix. Pre timo
re autem eius exterriti sunt custodes. & facti sunt
uelut mortui.
Respondens autem angelus. dixit mulieribus. No
lite timere uos. Scio enim. quod ihm qui cruci
fixus est queritis. Non est hic. Surrexit enim.

sicut dixit. Venite videte locum: ubi positus erat dñs.
Et cito euntes dicite discipulis eius: quia surrexit: & ec
ce precedet uos in galileam. Ibi eum uidebitis: ecce dixi
Et exierunt cito de monumento cum timore & gaudio magno: currentes nunciare discipulis
Et ecce ihc occurrit illis dicens: Auete. Ici.
Ille autem accesserunt & tenuerunt pedes eius: & ado
rauerunt eum. Tunc ait illis ihc. Nolite timere.
Ite nunciate fratribus meis: ut eant in galileam: ibi me
uidebunt. Que cum abissent: ecce quidam de custo
dibus uenerunt in ciuitatē. & nunciauerunt principi
bus sacerdotum omnia que facta fuerant. Et con
gregati cum senioribus consilio accepto: pecuniam co
piosam dederunt militibus dicentes. Dicite quia
discipuli eius nocte uenerunt: & furati sunt eum no
bis dormientibus. Et si hoc auditum fuerit apre
side: nos suadebimus ei. & securos uos faciemus. At
illi accepta pecunia: fecerunt sicut edocti sunt. Et
diuulgatum est uerbum istud apud iudeos: usq; in
hodiernum diem. Undecim autem discipuli abie
runt in galileam: in montem ubi constituerat illis ihc.
Et uidentes eum adorauerunt: quidam autē dubi
tauerunt. Et accedens ihc: locutus est eis dicens.
Data est mihi omnis potestas: in cęlo & in terra.
Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos

Ecce l iiii
Ecce xxxviii
Lccc xxxviii

Ecce l v
Solus. x

mnomnepatris. æfilii. æspĕ sancti. docentes eosserua
re omnia quęcunq; mandaui uobis. Et ecce ego uo
biscum sum omnibus diebus usq; ad consummationĕ
seculi.

EXPLICIT. EVANGELIVM. SECVNDVM. MATHEVM.

INCIPIT. ARGVMENTVM. EVANGELII. SECVNDVM MARCVM.

PROLOGVS.

ARCVS EVANGELISTA

dei. & petri in baptismate filius. atq; in domino sermo
ne discipulus. sacerdotium ministrans. sed in carnem
lenita. conuersus ad fidem. xpi. euangelium in talia
scripsit. ostendens in eo quid & generi suo deberet et xpo.
Nam in trium principium uoce pphetię exclamationis
instituens. ordinẽ leuitice electionis ostendit. in predi
cans predestinatum iohm filium zacharię in uoce an
geli adnuntians emissum. non solum uerbum carnẽ
factum. sed corpus dim in omnia puerbum diuinę uo
cis animatum. in uno euangelice predicationis ostende
ret. utqui hęc legens sciret eum in trium carnis in dño
& ihu aduentus habitaculu caro deberet agnosce
re. atq; in se uerbum uocis quod in consonantibus per
diderat inuenire. Denicq; & perfecti euangelii
opus inchoasset. a baptisma dim predicare dim incheans.
non laborauit natiuitatẽ carnis quam in prioribus
uiderat dicere. sed totus in exprimens expositionem
deserti. ieiunii numeri. temptationem diaboli. con
gregationem bestiarum. & ministerii pfulit ange
lorum. ut instituens nos ad intelligendu singula m
breui compingens. nec auctoritatẽ facte rei deme
ret. & pficiendi opis plenitudinẽ non negaret. De
nicq; amputasse sibi post fidem policem dicitur. ut
sacerdotio reprobus haberetur. sed tamii consenti
ens fidei predestinata potuit electio. ut nec sic in

ope uerbi perderet. quod prius fuerat ingenere. Nã
alexandrię epc̃s fuit. cuius singula opuscule. & euange
lium sic dicta disponere. & disciplinã sic legis agnoscere. &
diuinã mea rne dñm intelligere natiuã. quę in nos prius
requiri. deinceps quisita uolumus agnosci. habentes
mercedem exhortationis. qm̃ qui plantat. & qui rigat.
unũ sunt. Qui autẽ incrementũ prestat. deus est.

EXPLICIT ARGVMENTVM EVANGELII SECVNDVM ARCVM INCIPIT BREVIARIVM.

I De iohanne baptista. & uictu. & habitu eius. De
baptismo ihu. & temptatione eius. Petrũ. andreã.
iacobu. & iohm. sequuntur. De homine qui spm
manciu habuit sanato.

II De socru petri. a febribus liberata. & alius multis quos ibi
saluauit. De leproso. De paralitico. Iacobum al
phei sequuntur apud quẽ cum publicanis comunat.
Murmurantib9 iudeis dicit non esse opus sanis medico.

III De electis discipulor. & filius sponsi. & de utrib9. & de
spicis quas discipuli uellebant. De eo ꝯ manu.
qui manũ aridã habuit. & ubi demones ihm confitent.
Duodecim apl̃or electio. De beelzebub principe de
monior̃. & fortiore ligando. & peccatum in spiritu

ſancto non remittit.

IIII De matre & fratribus eius. de parabola ſeminantis. lucer
nam ſub modio. de bona menſura. de parabola herbę
ſpicę. & plenum fructum. de ſỹnapis grano. vbi mna
ui dormit. & exſurgens tempeſtati imperat. & de de
mone. cui nomen legio fuit.

V Archiſinagogi filiam dum uult reſuſcitare. mulierem
a profluuio ſanguinis liberat. puellam ſuſcitat. pphe
tam in patria ſua ſine honore eſſe. duodecim diſcipuli
ſuos precepta dat. & premittit eos. de capite iohannis.

VI Regreſſi apli ad ihm. de quinq; panibus & duobus pi
cibus. ihe ambulans ſupra mare uenit ad diſcipulos.
de diuerſis languoribus ſanatis. & manibus. et quod
non que uncuant hominem. coinquunant hominē.

VII De filia ỹrophemiſſe. a demonio ſaluata. ubi ſurdum &
mutum curauit. de ſeptem panibus in quatuor milia
hominum. phariſeis querentibus ab eo ſignum. mo
net cauere a fermento phariſeoꝝ & herodianoꝝ. de
ſpiritu cęco oculos aperuit. petrus confitetur ipſum
eſſe xpm. & eidem petro dicit ſathanas. ac negantem
ſe negaturū. & quoſdam non uſuros mortem. niſi
uiderint regnum dei. in monte cum moỹſe & helỹa
colloquitur. inde deſcendens. interrogatus de helỹe
aduentu. dicit eum uenturum. ſed etiam uenſſe.
non eici poſſe ſpiritum immundu. niſi pr̃e ieiunium.

& orationem.

VIII Vt quinulli primus esse fiat nouissimus. & non esse
phibendum quinnomine eius uirtutem facit. & de
calice aque frigide. ac oculo manu. & pede. eruendo.
& bonum est sal. uxorem non debere dimitti. infames
non arguendos. uendtis omnibus elemosinam dan
dam. & dificile diuitem intrare in regnum dei.

VIIII Que ci essent uentura predicit de filius zebedei. de ce
co mendicante curato. de pullo asine. de nummula
rius templo electis. de ficulnea que arefacta est. de
peccatis fratrum remittendis.

X Interrogatus in qua potestate hec faceret. de iohan
nis baptismo interrogat. parabola de uinea & colo
nis. de denario cesaris. de muliere que septem fratres
habuit. & scribe dicit non longe a regno dei. atq; in
terrogat quomodo dicitur xpc filius dauid. monet
cauendum ab scribis. de uidua & gazophilatio. de
templi structura.

XI De pseudo xpi. & passione martyrii. & commotione se
culi. & aduentu xpi. de arbore ficus parabolam. &
quod diem iudicii nemo sciat. propter quod docet
uigilandum.

XII De unguento supra capitt ihu effuso. iudas sacerdotib
dum prodet. apparatus pasche. dominus dicit ab uno
eoy se traddendo. oblatio. petro predicit negatum.

XIII Principes iter rogant ihm. & condemnant cum. pe
trus ter tuo negat. ihe pilato traditur: pilatus dimis
so barabba. ihm flagellatum crucifigendum tra
dit. Passio ihu & sepultura. & resurrectio eius ex
mortuis. post resurrectionem mandata & ascensio
eius in celis.

EXPLICIVNT CAPITVLA.

INCIPIT

EVANGE.

SECVNDM

MARCVM.

NITIVM.

ỸR. 1.
11
ỸT. C 111
2. LXX

ЄVANGЄ

LI

ꝀII.IHV.X

FIꝀII.DEI.

SICVT SCRIPTVM EST

mesaia propheta. Ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam: qui preparabit uiam tuam.
Vox clamantis in deserto: parate uiam domini. rec
tas facite semitas eius. Fuit iohannes in deserto
baptizans & predicans baptismum penitencie in re
missionem peccatorum. & egrediebatur ad illum om
nis iudee regio. & hierosolimite uniuersi: & baptiza
bantur ab illo in iordane flumine confitentes pecca
ta sua. Erat iohannes uestitus pilis camelli. & zo
na pellicia circa lumbos eius: & locustas & mel silues
tre edebat. & predicabat dicens. Venit fortior me
post me: cuius non sum dignus procumbens soluere
corrigiam calciamenti eius. Ego baptizaui uos
aqua: ille uero baptizabit uos spu sancto.

Et factum est in diebus illis: uenit ihs a nazareth ga
lilee: & baptizatus est in iordane a iohanne. Et
statim ascendens de aqua uidit apertos celos: & spi
ritum tamquam columbam descendentem & ma
nentem in ipso. Et uox facta est de celis: tu es filius
meus dilectus: in te complacui.

Et statim sps expulit eum in desertum: & erat in deser
to quadraginta diebus: & quadraginta noctibus.
& temptabatur a satana.

Erat; cum bestiis: & angeli ministrabant illi.

mr: ii
l. i
o. viii
l. vii
io. v

mr: iii.
l. vi
o. viii

mr: iiii
o. i
yt. xi.
l. x.
io. xii.

mr: v.
o. i
yt. xiiii.
l. xiii.
io. xv.

mr: vi.
o. ii
yt. xv.
l. xv.

mr: vii.
o. vi
yt. xvii.

Mr. viii. Mt. iiii. xviii Lo. xxvi.

Postquam autem traditus est iohannes: uenit ihs galilee.

Mr. viii. vi Mt. xx.

Predicans euangelium regni dei. & dicens. Quoniam impletum est tempus: & adpropinquabit regnum dei. Penitemini: & credite euangelio. Et transiens secus mare galilee: uidit symonem & andream fratrem eius mittentes rete in mare. Et

Mr. v ii Mt. xxi L. xxvii

erant enim piscatores. Et dixit eis ihc. Venite post me: & faciam uos fieri piscatores hominum. Et protinus relictis retibus: secuti sunt eum.

Mt. xi. vi Mr. xvii.

Et progressus inde pusillum: uidit iacobum zebedei. & iohannem fratrem eius: & ipsos in naui componentes retia. & statim uocauit illos. Et relicto patre suo zebedeo in naui cum mercennariis: secuti sunt eum.

Mr. xii. viii L. xxviii.

Et ingrediuntur capharnaum: & statim sabbatis ingressus in synagogam docebat eos.

Mr. xii ii Mt. lxxii L. iiii Z. xxiiii

Et stupebant super doctrina eius. Erat enim docens eos. quasi potestatem habens: & non sicut scribe.

Mr. viii. viii L. xxv.

Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo: & exclamauit dicens. Quid nobis & tibi ihu nazarene. Venisti perdere nos. Scio qui sis sanctus dei. Et comminatus est ei ihc dicens. Obmutesce. & exi de homine. Et discerpens eum spiritus immundus: & exclamans uoce magna. exiuit ab eo. Et

mirati sunt omnes: ita ut conquirerent inter se dicentes.

Quid nam est hoc q̄ doctrina hȩc nouaq̄ impotestate ꝙ spiritibus immundis imperat & obediunt ei. Et processit rumor eius statim in omnem regionem galileȩ.

§11 02r:xv v. 03r.lv vii ii 2.xxv vi.

Et protinus egredientes de synagoga uenerunt in domum symonis & andreȩ cum iacobo & iohanne. De cumbebat autem socrus symonis febricitans & statim dicunt ei de illa. Et accedens eleuauit eam adprehensa manu eius & continuo dimisit eam febris & ministrabat eis. Vespere autem facto cum occidisset sol afferebant ad eum omnes male habentes & demoniacos. Et erat omnis ciuitas congregata ad ianuam & curauit multos qui uexabantur uariis languoribus.

02r:xvi. viii 2.xxvii. Et demonia multa eiciebat & non sinebat loqui ea quoniam sciebant eum.

02r:xvii viii 2.xxviii Et diluculo ualde surgens egressus abiit in desertum locum ibiq; orabat.

Et persecutus est eum symon & qui cum illo erant. Et cum inuenissent eum dixerunt ei. Quia omnes querunt te. Et ait illis. Eamus in proximos uicos & ciuitates ut et ibi predicem. Ad hoc enim uenI. Et erat predicans in synagogis eorum & omni galilea & demonia eiciens.

03r:xviii ii 03r. lviii 2.xxxiii. Et uenit ad eum leprosus deprecans eum & genu

flexo dixit. Si uis potes me mundare. Ihs autem misertus eius extendit manum suam & tangens eū
ait illi. Volo mundare. Et cum dixisset statim
discessit ab eo lepra. & mundatus est. Et comminа
tus est ei. Statimq; eiecit illum & dicit ei. Vide ne
mmm dixeris sed uade ostende te principi sacerdotum.
& offer pro emundatione tua que precepit moyses in
testimonium illis.

mr. xviii
Solus. x

Atille egressus cepit predicare & diffamare sermonē
ita ut iam non posset manifeste in ciuitatem introi
re. sed foris in desertis locis ēē. & conuenebant ad eum
mr. xv
i
mr. lxx
l. xxxvii
Io. xxxviii.
Et rursum intrauit capharnaum post dies & auditū
est quod in domo esset. Et conuenerunt multi
ta ut non caperet neq; ad ianuam. & loquebatur
eis uerbum. Et ueniunt ferentes ad eum paraly
ticum qui a quatuor portabatur. Et cum non pos
sent offerre eum illi pre turba nudauerunt tectum
ubi erat. & patefacientes submiserunt grabatum
in quo paralyticus iacebat. Cum uidisset autē ihs
fidem illorum ait paralitico. Fili dimittuntur
tibi peccata. Erant autem illic quidam de scribe
sedentes & cogitantes in cordibus suis. Quid hic
sic loquitur? blasphemat. Quis potest dimitte
re peccata nisi solus deus? Quo statim cognito ihc
spū suo quia sic cogitarent intra se. dixit illis.

Quid ista cogitatis in cordibus uris? Quid est
facilius dicere paralytico. dimittuntur tibi pecca
ta. aut dicere. surge tolle grabatum tuum. & am
bula? Ut autem sciatis quia potestatem habet fi
lius hominis in terra dimittendi peccata: ait para
lytico. Tibi dico. surge tolle grabatum tuum. &
uade in domum tuam. Et stat um ille surrexit.
Et sublato grabato abiit coram omnibus? ita
ut admirarentur omnes. & honorificarent deū
dicentes. Quia nunquam sic uidimus.

Mr. xvi
Mt. ix. vi
L. v. viii

Et egressus est rursus ad mare. omnis turba uen
iebat ad eum. & docebat eos. Et cum praeteriret
uidit leuim alphei sedentem ad theloneum: & ait
illi. Sequere me. Et surgens secutus est eum.

Mr. ii. xv
Mt. ix. vii
L. v. xxix
7 c lxxxvi.

Et factum est cum accumberet in domo illius mul
ti publicani & peccatores simul discumbebant cū
ihu & discipulis eius. Et erant enim multi qui & se
quebantur eum. Et scribe & pharisei uidentes
quia manducaret cum publicanis & peccatoribꝰ
dicebant discipulis eius. Quare cum publica
nis & peccatoribus manducat & bibit magister

Mr. ii. xviii
Mt. ix. xi.
L. v. xxxi

Hoc audito ihs. ait illis. Non necesse ius
habent sani medico. sed qui male habent. Non
enim uenit uocare iustos: sed peccatores. Et erāt
discipuli iohannis & pharisei ieiunantes. Et ue

nunt ꝫ dicunt illi. Quare discipuli iohannis ꝫ
pharisei ieiunant. tui autem discipuli non ieiu
nant. Et ait illis ihc. Nunquid possunt filii
nuptiarum quamdiu sponsus cum illis est ieiuna
re. Quanto tempore habent secum sponsum.
non possunt ieiunare. Venient autem dies cum
auferetur ab eis sponsus. ꝫ tunc ieiunabunt in illis
diebus. Nemo assumentum panni rudis assuit ἐπίβλημα
uestimento ueteri. alioquum aufert supplementū βάκεισμα
nouum a ueteri. ꝫ maior scissura fit. Et nemo
mittit uinum nouum in utres ueteres. alioquum dis
rumpit uinum utres. ꝫ uinum effundetur ꝫ utres
peribunt. sed uinum nouum. in utres nouos mitti

o2R. xxiii
11
o2v. c.xiiii
l. xl i

Et factum est iterum cum sabbatis ℣ debet. ℣ iii.
ambularet per sata. ꝫ discipuli eius ceperunt pro
gredi ꝫ uellere spicas. Pharisei autem dicebant
ei. Ecce quid faciunt sabbatis quod non licet.
Et ait illis. Nunquam legistis quid fecerit da
uid quando necessitatem habuit. ꝫ esurit ipse ꝫ
qui cum eo erant. quomodo intrauit in domum di
subabiatar principe sacerdotum. ꝫ panes propo
sitionis manducauit quos non licebat manducare
nisi sacerdotibus. ꝫ dedit eis qui cum eo erant.

o2R. xxv
11
o2v. c.xvi
l. xl ii.

Et dicebat eis. Sabbatum propter hominem fac
tum est. ꝫ non homo propter sabbatum. Itaq;

dominus est filius hominis etiam sabbati. Et cum
transisset iterum synagogam: erat ibi homo habens
manum aridam. Et observabant eum si sabbatis cu
raret: ut accusarent illum. Et ait homini ha
benti manum aridam. Surge in medium. Et
dicit eis. Licet sabbatis bene facere an male:
Animam saluam facere an perdere: At illi ta
cebant. Et circumspiciens eos cum ira contristatus
super cecitatem cordis eorum: dicit homini. Extende
manum tuam. Et extendit. Et restituta
est manus illi.

02R.xxvi
1 iiii
01.c.xvii
10.xc iii
7 xc v

Exeuntes autem farisei cum herodianis:
consilium faciebant aduersus eum quomodo eum
perderent. Ait hec cum discipulis suis: secessit ad ma
re multa turba a galilea et iudea secuta

01R.xxvii
1
01t.xxiiii
1.xl v
10 xl vi.

est eum: et ab hierosolymis: et ab idumea: et trans ior
danen: et qui circa tyrum et sidonem multitudo
magna audientes que faciebat uenerunt ad eum.
Et dixit discipulis suis: ut nauicula sibi deseru
irent propter turbam ne comprimerent eum.
Multos enim sanabat: ita ut irruerent in eum.
ut illum tangerent. Quotquot habebant plagas.
et spūs immundi: cum illum uidebant procidebant ei.

Actus

02R.xxviii
viii
1.xxvii

Et clamabant dicentes. Tu es filius dei. Et ue
hementer comminabatur eis: ne manifestarent illū.

Mat. xx viii
Luc. lxx viii
Luc. lxxx vi

Et ascendens in montem uocauit ad se quos uoluit
ipse. & uenerunt ad eum. & fecit ut essent duode
cim cum illo. & ut mitteret eos predicare. Et ut de
ret illis potestatem curandi infirmitates. & eici
endi demonia.

Mat. xxx
Luc. lxxv
Luc. xl iiii

Et imposuit symoni nomen petrum. & iacobum zebe
dei. & iohannem fratrem iacobi. & imposuit eis
nomina boanerges. quod est filii tonitrui. & an
dream. & philippum. & bartholomeum. & ma
theum. & thomam. & iacobum alphei. & taddeum.
& symonem chananeum. & iudam scarioth. qui
& tradidit illum.

Mar. xxxi
Solvs. x

Et uenunt ad domum. & conuenit iterum tur
ba. ita ut non possent neq; panem manducare.
Et cum audissent sui exierunt tenere eum.
Dicebant enim. quo in furorem uersus est.

Mar. xxxvii
Luc. cxvi
Luc. cxvii

Et scribe qui ab hierosolimis descenderant. dicebat.
Quoniam beelzebub habet. & quia in principe
demoniorum eicit demonia.

Mar. xxxviii
Mat. cxvii
Luc. cxv viii

Et conuocatis eis in parabolis. dicebat illis. Quo
modo potest satanas satanan eicere. Et si reg
num in se diuidatur. non potest stare regnum il
lud. Et si domum super semetipsam dispercia
tur. non poterit domus illa stare. Et si satanas
consurrexerit in semetipsum diuisus est. &

non poterit stare. sed finem habet. Nemo potest
uasa fortis ingressus in domum diripere. nisi prius
fortem alliget. & tunc domum eius diripiet.
R 02. xxxviii
T 02. cxxviii 11
L. cxl vii
Amen dico uobis. quoniam omnia dimittentur filiis
hominum peccata. & blasphemię quibus blasphe
mauerint. Qui autem blasphemauerit in spiri
tum sanctum. non habet remissionem in ętęrnum.
sed reus erit ętęrni delicti. quoniam dicebant spi
ritum immundum habet.
T Mt. xxxv
02. cxxxv 11
L. lxxxvii
§ IIII
Et uenerunt mater eius & fratres. & foris stantes misе
runt ad eum uocantes eum. Et sedebat circa eum
turba. & dicunt ei. Ecce mater tua & fratres tui.
foris quęrunt te. Et respondens eis ait. Quę
est mater mea. & fratres mei. Et circumspiciens
eos qui in circuitu eius sedebant. ait. Ecce mater
mea & fratres mei. Quicumque enim fecerit uoluntatem
dei. hic frater meus. & soror mea. & mater est.
T 02 xxxvi 11
Mt. cxxxvi
L. lxxvi
Et iterum cepit docere ad mare. & congregata est ad
eum turba multa. ita ut in nauem ascendens sede
re in mari. Et omnis turba circa mare super ter
ram erat. & docebat illos in parabolis multa. & dice
bat illis in doctrina sua. Audite. Ecce exiit se
minans ad seminandum. Et dum seminat. aliud
cecidit circa uiam. & uenerunt uolucres & come
derunt illud. Aliud uero cecidit sup petrosa.

ubi non habuit terram multam. & statim exortum
est: quoniam non habebat altitudinem terre. ℭ t
quando exortus est sol. exestuauit: & eo quod non
haberet radicem exaruit. ℭ t aliud cecidit inspi
nas: & ascenderunt spine. & suffocauerunt illud: &
fructum non dedit. ℭ t aliud cecidit in terram bo
nam. & dabat fructum ascendentem & crescentem.
& afferebat unum triginta. & unum sexaginta. &
unum centum: & dicebat. Qui habet aures audi
endi. audiat. ℭ t cum esset singularis interroga
uerunt eum hi qui cum eo erant duodecim parabo
lam: & dicebat eis. Vobis datum est scire mysteriū
regni dei.

r. 12 a. xxxvii
v. 9. c. xxxviii
l. lxv vii
lo. c viii

Illis autem qui foris sunt in parabolis omnia fiunt:
ut uidentes uideant & non uideant: & audientes
audiant & non intelligant: nequando conuertan
tur: & dimittantur eis peccata. ℭ t ait illis. Nes
citis parabolam hanc: & quomodo omnes parabo
las cognoscetis:

r. Mt. xxxv viii
v. Mt. c. xxxv v
l. lxv viii

Qui seminat uerbum seminat. H i autem sunt qui
circa uiam ubi seminatur uerbum. & cum audie
rint confestim uenit satanas: & aufert uerbum qđ
seminatum est in cordibus eorum. ℭ hi sunt simi
liter qui super petrosa seminantur: Qui cum au
dierint uerbum statim cum gaudio accipiunt il

lud: æ non habent radicem in se sed temporales sūt.
Deinde orta tribulatione æ persecutione propter uerbum: confestim scandalizantur. Et alii
sunt qui in spinis seminantur: hi sunt qui uer-
bum audiunt. æ erumnæ seculi. æ deceptio diui
tiarum. æ circa reliqua concupiscentiæ introeun
tes suffocant uerbum. æ sine fructu efficitur.
Et hi sunt qui super terram bonam seminati
sunt. qui audiunt uerbum æ suscipiunt æ fruc
tificant unum triginta. æ unum sexaginta.
æ unum centum.

r
M. xxx viii
M. cxxx vi
L. cxxx iii

Et dicebat illis. Numquid uenit lucerna ut
sub modio ponatur: aut sub lecto. Nonne ut
super candelabrum ponatur:

Mr. xl.
Mt xc ii
L. lxxx

Non enim est aliquid absconditum quod non mani
festetur: nec factum est occultum. sed ut in pa
lam ueniat. Si quis habet aures audiendi

Mr. xl i
Mt. l
L. l. vi

Et dicebat illis. Videte quid audiatis: in qua mensura mensi fueritis: remeti
etur uobis. æ adicietur uobis.

Mr xl ii
Mt ce lxxvii
L. cc xxx

Qui enim habet dabitur illi: æ qui non habet.
etiam quod habet auferetur a illo.

Mr xl iii
Solus x

Et dicebat. Sic est regnum dei. quemadmodū
si homo iaciat semen in terram æ dormiat.
æ exsurgat nocte ac die. æ semen germinet.

& increscat dum nescit ille. Vltro enim terra fructificat. Primum herbam. deinde spicam. deinde plenum frumentum in spica. & cum se produxerit fructus. statim mittit falcem. quo adest messis.

Mar. xl. iiii
Luc. c. xxxvii
Luc. lx vii

Et dicebat. Cui adsimilabimus regnum dei? aut cui parabolę comparabimus illud? Sicut granum sinapis. quod cum seminatum fuerit in terra. minus est omnibus seminib' quę sunt in terra. & cum seminatum fuerit. ascendit. & fit maius omnibus holeribus. & facit ramos magnos. ita ut possint sub umbra eius aues cęli habitare.

Mar. xl. v
Luc. vi
Luc. c. xxxviii

Et talibus multis parabolis loquebatur eis uerbum prout poterant audire. sine parabola autem non loquebatur eis.

Mar. xl. vi
Soluit. x

Seorsum autem discipulis suis disserebat omnia.

Mar. xl. vii
Luc. lx viii
Luc. lxxxviii

Et fit illis illa die cum sero esset. Factum transeamus contra. & dimittentes turbam assumunt eum ita ut erat in nauicula. & alię naues erant cum illo. Et facta est procella magna uenti. & fluctus mittebat in nauem. ita ut impleretur nauis. Et erat ipse in puppi supra cervical dormiens. Et excitant eum & dicunt ei. Magister. non ad te pertinet quia perimur? Et exurgens comminatus est uento. & dixit mari. Tace. obmutesce. Et cessauit uentus. & facta est tranquillitas magna.

Et tattilis. Quid timidi estis? necdum habetis fidem? Et timuerunt magno timore & dicebant ad alterutrum. Quis putas est iste quia & uentus & mare obediunt ei? Et uenerunt trans fretum maris in regionem gerasenorum. Et exeunti ei de nauj statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo. qui domicilium habebat in monumentis. Et neq; catenis iam quis quam eum poterat ligare. quoniam compedibus & catenis sepe tus distrupisset catenas. & compedes comminuisset. Et nemo poterat eum domare. & semper nocte ac die in monumentis & in montibus erat clamans & concidens se lapidibus. Videns autem ihm alonge. cucurrit & adorauit eu. Et clamans uoce magna dixit. Quid mihi & tibi ihu fili dei summi? Adiuro te per deum. ne me torqueas. Dicebat enim illi. Exi spiritus immunde ab homine. Et interrogabat eum. Quid tibi nomen est? Et dicit ei. Legio nomen mihi est. quia multi sumus. Et deprecabatur eum multum. ne se expelleret extra regione. Erat autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascens. & deprecabantur eum spiritus dicentes. Mitte nos in porcos. ut in eos introeamus. Et concessit eis statim ihc. Et exeun

tes spiritus immundi: introierunt in porcos. Et
magno impetu grex precipitatus est in mare ad
duo milia: & suffocati sunt in mari. Qui autem
pascebant eos fugerunt: & nunciauerunt in ciui
tatem & in agros. Et egressi sunt uidere quid
esset factum. Et uenerunt ad ihm. Et uident
illum qui a demonio uexabatur sedentem uesti
tum & sane mentis: & timuerunt. Et narrauer-
unt illis qui uiderant qualiter factum esset ei: qui de
monium habuerat & de porcis. Et rogare eum
ceperunt: ut discederet de finibus eorum.

or xl viii
viii
l. lxxviii

Cumq; ascenderet nauem: cepit illum deprecari
qui a demonio uexatus fuerat ut esset cum illo.
Et non admisit eum: sed ait illi. Vade in domū
tuam ad tuos: & adnuncia illis quanta tibi do
minus fecerit. & misertus sit tui. Et abiit.
Et cepit predicare in decapoli quanta sibi fe
cisset ihs: & omnes mirabantur.

dr xl viii
ii
dr lxxviii
l. lxxv v

Et cum transcendisset ihc in nauiu rursus trans fre
tum: conuenit turba multa ad illum. & erat circa
mare. Et ecce uenit quidam de archisynagogis no
mine iairus. Et uidens eum procidit ad pedes
eius: & deprecabatur eum multum dicens. Quo
niam filia mea in extremis est: uenit in pone ma
num super eam ut salua sit & uiuat. Et abiit

cum illo/ & sequebatur eum turba multa. & compri
mebant illum. Et mulier quę erat in profluuio
sanguinis annis duodecim. & fuerat multa per pes
sa a compluribus medicis. & erogauerat omnia sua.
nec quicquam profecerat. sed magis deterius ha
bebat. cum audisset de ihesu. uenit turba retro/
& tetigit uestimentum eius. Dicebat enim/ qa
si uel uestimentum eius tetigero. salua ero. Et
confestim siccatus est fons sanguinis eius/ & sensit
corpore quod sanata esset a plaga. Et statim
ihc cognoscens in semetipso uirtutem quę exierat
de eo/ conuersus ad turbam aiebat. Quis tetigit
uestimenta mea/ Et dicebant ei discipuli sui.
Vides turbam comprimentem te. & dicis/ quis
me tetigit/ Et circumspiciebat uidere eam/
quę hoc fecerat. Mulier autem timens & tremēs.
sciens quod factum esset in se/ uenit & procidit
ante eum/ & dixit ei omnem ueritatem. Ille au
tem dixit ei. Filia/ fides tua te saluam fecit.
Vade in pace/ & esto sana a plaga tua. Adhuc eo
loquente/ uenerunt a archysinagogo dicentes.
Quia filia tua mortua est/ quid ultra uexas ma
gistrum/ Ihc autem uerbo quod dicebatur/
audito/ ait archysinagogo. Noli timere/ tan
tummodo crede. Et non admisit quemquam se

qui ſe-mſi petrum ⁊ iacobum. ⁊ iohannem fratrē
iacobi. ⁊ uenerunt in domum archiſynagogi.
⁊ uidit tumultum ⁊ flentes. ⁊ eiulantes multū.
⁊ ingreſſus ait eis. Quid turbamini ⁊ ploratis.
Puella non eſt mortua. ſed dormit. ⁊ irridebant eum. Ipſe uero eiectis omnibus aſſumit patrem ⁊ matrem puellę. ⁊ qui ſecum erant. ⁊ ingreditur ubi erat puella iacens. ⁊ tenens manum puellę. ait illi. Talitha cumi. quod eſt interpretatum. puella tibi dico ſurge. ⁊ confeſtim ſurrexit puella. ⁊ ambulabat. ⁊ erat autem annorum duodecim. ⁊ obſtupuerunt ſtupore maximo. ⁊ precepit illis uehementer. ut nemo id ſciret. ⁊ dixit dari illi manducare.

Mr. 1. i. Mr c.vi. Lc.viii. Io.vii

⁊ egreſſus inde abiit in patriam ſuam. ⁊ ſequebantur illum diſcipuli ſui. ⁊ facto ſabbato cepit in ſynagoga docere. ⁊ multi audientes admirabantur in doctrina eius dicentes. Vnde huic hec omnia. ⁊ que eſt ſapientia que data eſt illi. ⁊ uirtutes tales que per manus eius efficiuntur. Nonne iſte eſt fabri filius. marie. frater iacobi ⁊ ioſeph. ⁊ iude. ⁊ ſymonis. Nonne ſorores eius hic nobiſcum ſunt. ⁊ ſcandalizabantur in illo.

Mr. 1. i. Mr c.vi. ii. Lc.xv. i. Io.xv. v

⁊ dicebat eis. Quia non eſt propheta ſine ho

norem̃ſi in patria ſua. & in cognatione ſua. & in
domo ſua. Et non poterat ibi uirtutem ullam
facere m̃ſi paucos infirmos impoſitis manibus curau
it. Et mirabatur propter incredulitatem illoꝝ.
Et circuibat caſtella circum docens.
Et conuocauit duodecim. & cepit eos mittere binos.
& dabat illis potestatem ſpirituum immundorũ.
Et precepit illis ne quid tollerent in uia. niſi uir-
gam tantum. & non peram. non panem. neq; in zo
na es. ſed calciatos ſandaliis. & ne induerentur
duabus tunicis.
Et dicebat eis. Quocunq; introieritis in domum.
illic manete donec exeatis inde.
Et quicunq; non receperint uos. nec audierint uos.
exeuntes inde excutite puluerem de pedibus ue-
ſtris in teſtimonium illis.
Et exeuntes predicabant ut penitentiam ageren.
& demonia multa eiciebant. & ungebant oleo
multos egros & ſanabant.
Et audiuit herodes rex. manifeſtum enim factum
eſt nomen eius. & dicebat. Quia iohannes bap
tiſta reſurrexit a mortuis. & propterea operant
ur uirtutes in illo. Alii autem dicebant. quia helyas
eſt. Alii uero dicebant quia propheta eſt.
quaſi unus ex prophetis.

or. l. ii
or. lxxvi
l. clxviii

or. l. iii
alr. lxxvii
l. lxxvii
z c.v

or. l. iiii
or. lxxviii
l. lxxxvii
z c.xii

or. l. v
alr. lxxviii
l. cxiiii
z lxxxviii

alr. l. vi
l. lxxxviii

or. l. vii
or. cxliii
l. vc

Mr 1 viii
Soluſ x

QUo audito herodes ait. QUem ego decollaui
iohannem: hic a mortuis resurrexit.

ꝯ 1 viii
Mr e.vl iiii
l xii

IPſe enim herodes miſit ac tenuit iohannem. &
uinxit eum in carcere propter herodiadem uxo
rem philippi fratriſſui: quia duxerat eam.

ꝯR lv
Mr e.vl v

DICebat enim iohannes herodi. NOn licet tibi ha
bere uxorem fratriſtui. HERodias autem inſi
diabatur illi: & uolebat occidere eum nec poterat.
HERodes enim metuebat iohannem: ſciens eum
uirum iuſtum & ſanctum. & cuſtodiebat eum.
ET audito eo multa faciebat: & libenter eum au
diebat. ET cum dies oportunus accidiſſet: hero
des natali ſuo cenam fecit principibus & tribunis
& primis galileę. CUmq; introiſſet filia ipſius
herodiadis. & ſaltaſſet & placuiſſet herodi. ſimulq;
recumbentibus: rex ait puellę. PEte a me quod
uis: & dabo tibi. ET iurauit illi: quia quicquid
petieris dabo tibi. licet dimidium regni mei.
QUę cum exiſſet dixit matri ſuę. QUid pe
tam? ATilla dixit. CAput iohannis baptiſtę.
CUmq; introiſſet ſtatim cum feſtinatione ad re
gem: petiuit dicens. VOlo ut protinus des mihi
in diſco caput iohannis baptiſtę. ET contriſtatus
eſt rex propter uſum iurandum: & propter ſimul re
cumbentes noluit eam contriſtari. ſed miſſo ſpi

culatore precepit afferri caput eius in disco. & de
collauit eum in carcere. & attulit caput eius in disco. & dedit illud puelle. & puella dedit matri sue.
Quo audito discipuli eius uenerunt & tulerunt
corpus eius. & posuerunt illud in monumento. VI.
Mr lvi
L. xc i
viii
Et congregantes se apostoli ad iesum. renunciauerunt
illi omnia que egerant & docuerant.
Mr lvii
Solus x
Et ait illis. Venite seorsum in desertum locum. & re-
quiescite pusillum. Erant enim qui ueniebant
& redibant multi. & nec manducandi spatium
habebant.
Mr lvii
vi
Mr lxvii
Et ascendentes in nauem abierunt in desertum
locum seorsum. & uiderunt eos abeuntes. & cog
nouerunt multi & pedestres & de omnibus ciui
tatibus concurrerunt illuc. & preuenerunt eos.
Et exiens uidit multam turbam ihs. & misertus
est super eos quia erant sicut oues non habentes
pastorem. Et cepit docere illos multa.
Mr lxiii
i
Mr cxl vii
L. xc ii
Io xl viii
Et cum iam hora multa fieret. accesserunt discipu
li eius dicentes. Desertus est locus hic. & iam ho
ra preterijt. Dimitte illos. ut euntes in proxi
mas villas & uicos. emant sibi cibos quos manducent. Et respondens ait illis. Date illis uos
manducare. Et dixerunt ei. Et uentes emamus
denarijs ducentis panes. & dabimus eis manducare.

care. ℭ tdicit eis. Quot panes habetis? I te
audete. ℭ tcum cognouissent dicunt.
Quinq; & duos pisces. ℭ tpecepit illis ut ac
cumbere facerent omnes secundum contubernia
super uiride fenum. ℭ tdiscubuerunt unpartes?
per centenos & per quinquagenos. ℭ taceptis
quinq; panibus. & duobus piscibus? intuens celum
benedixit & fregit panes. & dedit discipulis suis ut
ponerent ante eos. & duos pisces diuisit omnibus.
ℭ tmanducauerunt omnes? & saturati sunt.
ℭ tsustulerunt reliquias fragmentorum? duo
decim cophinos plenos & de piscibus. ℭ tantau
tem qui manducauerunt quinq; milia uirorum.
dlr lxv v
ll. c.vl vi ℭ tstatim coegit discipulos suos ascendere nauem
ut precederent eum trans fretum ad bethsaidam?
dum ipse dimitteret populum.
dlr l.v vi
o. c.vl iii ℭ tcum dimisisset eos? abiit in montem orare.
l. vl iii
dlr l.x vii ℭ tcum sero esset? erat nauis in medio mari? & ipse
dlr. c l
lo. l i solus in terra. ℭ tuidens eos laborantes in remi
gando? erat enim uentus contrarius eis. ℭ tcir
ca quartam uigiliam noctis uenit ad eos ambu
lans super mare? & uolebat preterire eos. ℭ t
illi ut uiderunt eum ambulantem super mare?
putauerunt phantasma esse. ℭ texclamauerũt.
Omnes enim eum uiderunt & conturbati sunt.

Et stratum locum iset cum eis. & dixit eis. Confidi
tte. ego sum. nolite timere.

Mr lx viii
Mr c l vi

Et ascendit ad illos in nauem. & cessauit uentus.
Et plus magis in tra se stupebant. Non enim in
tellexerant de panibus. Erat enim cor illorum ob
cecatum. Et cum transfretassent. peruenerunt
in terram gennesareth. & applicuerunt.

Mr lx viii
Mr c l vi
L xxxv vi

Cumq; egressi essent de naui. continuo cognouerunt
eum. Et percurrentes uniuersam regionem illa.
ceperunt in grabatis eos qui se male habebant cir
cumferre ubi audiebant eum esse. Et quocumq;
introibat in uicos uel in ullas aut in ciuitates. in
plateis ponebant infirmos & deprecabantur eum
ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent. Et
quotquot tangebant eum. salui fiebant.

Mr lxx
Solus x

Et conuenium ad eum pharisei. & quidam de scri
bis uenientes ab hierosolimis. Et cum uidissent
quosdam ex discipulis eius communibus manibus
id est non lotis manducare panes. uituperauerunt.
Pharisei enim & omnes iudei nisi crebro lauerint
manus non manducant. tenentes traditionem se
niorum. Et a foro nisi baptizentur non comedunt.
Et alia multa quę tradita sunt illis seruare. bap
tismata calicum & urceorum. & eramentorum & lectu.

Mr lxvi
Mr c l vii

Et interrogabant eum pharisei & scribę. Qua

re discipuli tui non ambulant iuxta traditionem
seniorum. sed communibus manibus manducant
panem? A t ille respondens dixit eis. B ene pro
phetauit esaias de uobis hypocritis. sicut scriptū
est. P opulus hic labiis me honorat. cor autem
eorum longe abest a me. I nuanum autem me co
lunt docentes doctrinas precepta hominum. relin
quentes enim mandatum dei tenetis traditionem
hominum. lauationes urceoꝝ & calicum. & alia si
milia huiusmodi facitis multa. E t dicebat illis. B ene
irritum facitis preceptum dei. ut traditionem
uram seruetis. M oyses enim dixit. H onora pa
trem tuum & matrem tuam. & qui maledixerit
patri aut matri. morte moriatur. V os autem
dicitis. S i dixerit homo patri aut matri cor
ban. quod est donum. quod cumq; ex me tibi pro
fuerit. & ultra non dimittis eum quicquam fa
cere patri suo aut matri. resendentes uerbum
dei per traditionem uram quam tradidistis.
E t similia huiusmodi multa facitis. E t ad
uocans iterum turbam. dicebat illis. A udite
me omnes & intelligite. N ichil est extra hom
inem introiens in eum quod possit eum coinqui
nare. sed que de homine procedunt. illa sunt
que communicant hominem. S i quis habet

κοινωσαι

auresaudiendi audiat.

Et cum introisset in domum a turba interrogabant
eum discipuli eius parabolam. Et ait illis. Sic et
uos imprudentes estis. Non intellegitis quia omne
extrinsecus introiens in homine non potest eum com
municare. quia non introit in cor eius sed in uen
trem. et in secessum exit. purgans omnes escas. Di
cebat autem. quoniam quę de homine exeunt. illa
communicant hominem. a b intus enim de corde
hominum cogitationes male procedunt. adulte
ria. fornicationes. homicidia. furta. auaricię. ne
quicię. dolus. impudicitia. oculus malus. blasphe
mia. superbia. stultitia. Omnia hęc mala abun
tus procedunt. et communicant hominem. Et
inde surgens abiit in fines tyri et sydonis. et ingres
sus domum neminem uoluit scire. et non potuit
latere. Mulier enim statim ut audiuit de eo cui
habebat filia spiritum immundum. uenit et
procidit ad pedes eius. Et erat autem mulier gen
tilis. syrophenissa genere.

Et rogabat eum. ut demonium eiceret de filia ei.
Qui dixit illi. Sine prius saturari filios.
Non est enim bonum sumere panem filiorum. et
mittere canibus. At illa respondit. et dixit ei.
Utique domine. Nam et catelli sub mensa come

dum: de meis pueror̃um. ⁊ tanꝯ illi. p ropter̃
hunc sermonem uade: exiit demonium de filia
tua. ⁊ cum abisset domum suam: inuenit pu
ellam iacentem sup lectum. & demonium exisse.

ogr lxxvii Solus x ⁊ iterum exiens de finibus tyri: uenit per sydonẽ
ad mare galileę: inter medios fines decapoleos. ⁊
adducunt ei surdum & mutum: & deprecabantur̃
eum ut ponat illi manum. ⁊ tad prehendens
eum de turba seorsum: misit digitos suos in auri cu
las eius: & exp uens tetigit linguam eius: & suspici
ens in cęlum ingemuit & ait illi. ⁊ ffeta: quod est ęppheta. Aianixenti
ad aperire. ⁊ statim aperte sunt aures eius: &
solutum est uinculum linguę eius: & loquebatur̃
recte. & precepit illis ne cui dicerent.

ogr lxxv viii l. c. Quanto autem eis precipiebat: tanto magis plus pre
dicabant: & eo amplius admirabantur̃ dicentes.

ogr lxxvi ogr c lvi vi Bene omnia fecit: & surdos fecit audire. & mutos
loqui. I nillis diebus iterum cum turba multa
esset: nec haberent quod manducarent: conuoca
tis discipulis: ait illis. M isereor super turbam:
quia ecce iam triduo sustinent me: nec habent
quod manducent. ⁊ si dimisero eos ieiunos
in domum suam: deficient in uia. Quidam enĩ
ex eis de longe uenerunt. ⁊ respondert̃unt ei
discipuli sui. V nde istos poterit quis hic satu

rare panibus insolitudine. ℰ t interrogauit eos.
Quot panes habetis. Qui dixerunt. Septem.
ℰ t precepit turbe discumbere super terram. ℰ t
accipiens septem panes gratias agens fregit. & da
bat discipulis suis ut apponerent. ℰ t apposuer̃t
turbe. ℰ t habebant pisciculos paucos. & ipsos be
nedixit. & iussit apponi. ℰ t manducauerunt. &
saturati sunt. ℰ t sustulerunt quod superauerat
de fragmentis. septem sportas. ℰ erant autem qui
manducauerunt quasi quatuor milia. & dimisit
eos. ℰ t statim ascendens nauem cum discipulis
suis uenit in partes dalmanutha.

Mr lxv vii
Mr c lvi iiii
Io. x. x iii
Z l iii

ℰ t exierunt pharisei. & ceperunt conquirere cum
eo. querentes a illo signum de cẽlo temptantes eũ.

Lr o) lxv viii
Mr. c lv vi

ℰ t ingemiscens spu. ait. Quid generatio ista quer̃t
signum. Amen dico uobis. si dabitur generatio
isti signum. ℰ t dimittens eos. ascendens iterũ
nauem. abiit trans fretum. & obliti sunt sumere
panes. & nisi unum panem non habebant secum ĩ
naue.

Mr lxv viii
Mr c lv iiii
L c xl iiii

ℰ t p̃cipiebat eis dicens. Videte. cauete. a fermento
pharisey. & fermento herodis.

Lr p lxx x
Mr c lv vi

ℰ t cogitabant ad alterutrum dicentes. Quia pa
nes non habemus. Quo cognito ihs. ait illis.
Quid cogitatis quia panes non habetis. Non
dum cognoscetis. nec intellegetis. Adhuc cẽcam

habetis cor uri in: O culos habentes non uidetis: & aures habentes non audtis. N ec recordamini cũ do quinq; panes fregi in quinq; milia: & quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis: D icunt ei. D uodecim. Q uando & septem panes in quatuor milia. quot sportas fragmentoꝝ tulistis: & dicũt ei. S eptem. & dicebat eis. Q uomodo non dum intelligitis:

Mr lxxxi Solus x

& uenium bethsaida: & adducunt ei cecum. & rogabant eum ut illum tangeret. & tad prehensa manu cęci: eduxit eum extra uicum. & texpuens in oculos eius: impositis manibus suis interrogauit eum si aliquid uideret. & taspiciens ait. V ideo homines quasi arbores ambulantes. D einde iterum imposuit manus super oculos eius: & cepit uidere. & trestitutus est ita ut uideret clare omnia. & tmisit illum in domum suam dicens. V ade in domum tuam: & si in uicum introieris. nemini dixeris.

dl lxxv ii
dlx c lx vi
2 xc iii
to. lxx viii

& tegressus est ihs. & discipuli eius in castella cesa ree philippi: & in uia interrogabat discipulos suos dicens eis. Q uem me dicunt esse homines: Q ui responderunt illi dicentes. I ohannem baptistam. alii helyam. alii uero quasi unum de prophetis. T unc dicit illis. V os uero quẽ

Mr lxxxvii
Mr. c lxv viii
L xc v

Re me dicentis esse?
Respondens petrus ait illi. Tu es xp̃c. Et increpans eum
nantis ei ne cui dicerent de illo. Et cepit docere
illos quoniam oportet filium hominis multa pa
ti. & reprobari a senioribus. & a summis sacerdo
tibus & scribis. & occidi. & post tres dies resurgere.
Et palam verbum loquebatur.

Mr lxxxviii
Mr c lx viii

Et assumens eum petrus cepit increpare eum.
Qui conversus & videns discipulos suos comi
minatus est petro dicens. Vade retro me satana
quoniam non sapis ea quæ dei sunt. sed quæ sunt ho

Mr lxxxix
Mr c lxx
L xc vi

Et convocata turba cum discipulis suis dixit eis. Si quis vult me sequi deneget se
metipsum. & tollat crucem suam & sequatur me.
Qui enim voluerit animam suam salvam facere
perdet eam. Qui autem perdiderit animam suam propter
me. & evangelium. salvam eam faciet. Quid enim
proderit homini si lucretur mundum totum. & detri-
mentum faciat anime sue? Aut quid dabit homo com
mutationem pro anima sua?

Mr xc
Mr xc iii
L xc vii
Jc xl vi

Qui enim me confusus fuerit. & meos in hac generatione
ista adultera & peccatrice. & filius hominis
confundetur & ei. cum venerit in gloria patris sui cum

Mr xci
Mr. c lxxii
L xc viii

Et dicebat illis. Amen dico vobis quia sunt quidam de hic stantibus qui non

gustabunt mortē donec uideant regnū dei uenīs
mum tutte. ℭ t post dies sex assumit ihc petrum.
& iacobū & ioh̄m. & ducit illos in montē excelsū ual
de seorsū solos. & transfiguat' est coram ipsis. ℭ tues
timenta eius facta sunt splendentia. & candida nimis
uelut nix. qualia fullo super terrā non potest candi
da facere. ℭ t apparuit illis helyas cum moyse. &
erant loquentes cū ihu. ℭ t respondens petr' ait ihu.
R abbi. bonū ē nos hic ē. & faciam' tria tabernacla.
tibi unū. & moysi unū. & helye unū. N on enī sciebat
quid diceret. ℭ erant enī timore exterriti. ℭ t fac
ta est nubes obumbrans eos. ℭ t uenit uox de nube
dicens. H ic ē fili' meus carissim'. audite illū. ℭ t
statī circumspicientes. neminē ampli' uiderunt. nisi
ih̄m tantū secū. E t descendentib' illis de monte.
precepit illis ne cui quę uidissent narrarent. nisi cū
fili' hominis a mortuis resurrexerit.

Or lxxx viii
Solus x

ℭ t uerbū continuerunt apud se conquirentes quid
esset cum a mortuis resurrexerit.

Alr lxxx viii
Alr c lxxx iiii
VI

ℭ t interrogabant eum dicentes. Q uid ergo dicunt
pharisei & scribę quia helyam oportet uenire pri
mū? Q ui respondens ait illis. H elyas cū uenerit
primo restituet omnia. & quomodo scriptū ē
in filiū hominis ut multa patiatur & contempnatur: S ed dico uobis quia & helyas uenit. & fece

Mr.xc
Soluf.x

Erunt illi quęcunq; uoluerunt sicut scriptum est
Et uenient ad discipulos suos: uidit
de eo.
turbam magnam circa eos. & scribas conquirentes
cum illis. Et confestim omnis populus uidens
illum stupefactus est & expauerunt: & accurrentes
salutabant eum. Et interrogauit eos: Quid
inter uos conquiritis:

Mr.xc i
Mr c lxvi
Lxc viii

Et respondens unus de turba dixit. Magister:
attuli filium meum ad te habentem spiritum mu
tum: qui ubicunq; eum apprehenderit allidit
eum & spumat & stridet dentibus & arescit. Et
dixi discipulis tuis ut eicerent illum: & non potu
erunt. Qui respondens eis dicit. O generatio
incredula: quamdiu apud uos ero: quamdiu uos
patiar: Afferte illum ad me. Et tulerunt
eum. Et cum uidisset illum: statim spiritus con

4. cum apazin. i. discerpsit

turbauit eum. & elisus in terra uolutabatur spu
mans. Et interrogauit patrem eius: quamdiu
temporis est ex quo hoc ei accidit: At ille at.
At infantia. Et frequenter eum & in igne
& in aquas misit ut eum perderet. Sed si quid
potes adiuua nos misertus nri. Ihs autem ait
illi. Si potes credere omnia possibilia credenti.
Et continuo exclamans pater pueri cum lacri
mis aiebat. Credo domine: adiuua incredulita

tumncam. Et cum uideret ihc concurrentē tur
bam: comminatꝰ est spiritui immundo dicens illi.
Surde & mute spiritꝰ: ego tibi precipio. exi ab eo.
& amplius non introeas in eum. Et clamans & mul
tum discerpens eum: exiit ab eo. Et factus est
sicut mortuus: ita ut multi dicerent quia mortu
us est. Ihc autem tenens manum eius: eleuauit
eum & surrexit.

Mr xcii Solus x

Et cum introisset in domum: discipuli eius secreto
interrogabant eum. Quare nos non potuimus
eicere eum: Et dixit illis. Hoc genus in nullo
potest exire: nisi in oratione & ieunio. VIII

Mr xciii Mr clxxvi ii Lc i

Et inde profecti pretergrediebantur galileam:
nec uolebat quemquam scire. Docebat autem
discipulos suos & dicebat illis: quoniam filius ho
minis traditur in manus hominum. & occident
eum. & occisus: tercia die resurget. At illi ignora
bant uerbum: & timebant eum interrogare.

Mr xciii Solus x

Et uenerunt capharnaum. Qui cum domi essent
interrogabat eos. Quid in uia tractabatis:
At illi tacebant: siquidem inter se in uia disputa
uerant quis esset illorum maior. Et residens uoca
uit duodecim: & ait illis. Si quis uult primus
esse: erit omnium nouissimus: & omnium minis
ter. Et accipiens puerum: statuit eum in me

dio eoꝝ. Quem cum complexus esset: ait illis:
Quisquis unum exhumusmodi puerus recepe-
rit in nomine meo: me recepit.
Mr xc vi
Mr xc viii
L. c xvi
Io. c xv
7 xl
Et quicumq; me susceperit: non me suscipit: sed eum
qui me misit.
Mar xc vii
L. c viii
Respondit illi Iohannes dicens: Magister: vidimus
quendam in nomine tuo eicientem demonia qui
sequitur nos: & prohibuimus eum. Ihs autem ait:
Nolite prohibere eum. Nemo est enim qui faciat
uirtutem in nomine meo: & possit cito male loqui
de me. Qui enim non est aduersus nos: pro nobis est.
Mr xc viii
Mr c vi
Qui enim potum dederit uobis calicem aquæ
in nomine meo quia xpi estis: amen dico uobis: non
perdet mercedem suam.
Mr xc viii
Mr c lxxviii
L c xc vii
Et quisquis scandalizauerit unum exhis pusillis cre
dentibus in me: bonum est ei magis: si circumdare
tur mola asinaria collo eius: & in mare mitteret.
Mr c. vi
Mr c lxxv
Et si scandalizauerit te manus tua: abscide illam.
Bonum est tibi debilem introire in uitam: quas
duas manus habentem ire in gehennam in ignem
inextinguibilem.
Mr c i
Soluf xv
Vbi uermis eoꝝ non moritur: & ignis non extingui
tur: Et si pes tuus te scandalizat: amputa illum.
Bonum est tibi claudum in uitam introire: quam
quam duos pedes habentem mitti in gehennam

ignis inextinguibilis: ubi uermis eorum non moritur.
& ignis non extinguitur. Quod si oculus tuus
scandalizat te: eice eum. Bonum est tibi luscum
introire in regnum dei: quam duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis: ubi uermis eorum non mori
tur: & ignis non extinguitur: Omnis enim igne
salietur: & omnis uictima salietur:

Mr c ii
ii
M.cc.xxxi
l. c lxxv

Bonum est sal: quod si sal insulsum fuerit: in quo il
lud condietis: Habete in uobis salem: & pacem ha
bete inter uos.

Mr c iii
vi
M.cc.lxxxviii

Et inde exsurgens: uenit in fines iudee: ultra ior da
nen. Et conuenerunt iterum turbe ad eum: & sic
consueuerat iterum docebat illos. Et accedentes
pharisei: interrogabant eum: si licet uiro uxorem
dimittere temptantes eum. At ille respondens:
dixit eis: Quid uobis precepit moyses: Qui dix
erunt. Moyses permisit libellum repudii scribere
& dimittere. Quibus respondens ihc ait. Ad
duriciam cordis uestri scripsit uobis preceptum istud.
Ab initio autem creature: masculum & femina
fecit eos deus. Propter hoc relinquet homo patrem
suum & matrem. & adherebit ad uxorem suam. &
erunt duo in carne una. Itaque iam non sunt duo:
sed una caro. Quod ergo deus iunxit: homo non
separet.

Mr c iii
Solus x

Et in domo iterū discipuli eius de eodē mīo rogauerūt eū.

Mr c v
Mr c x c
l c x c v

Et dicit illis. Quicunq; dimiserit uxorem suam. & aliam duxerit. adulterium committit sup eam. & si uxor dimiserit uirum suum. & alii nupserit mechatur.

Mr c vi
Mr c x c vi
l cc xvi

Et offerebant illi paruulos ut tangeret illos. discipuli autem comminabant offerentibus. Quos cum uideret ihc indigne tulit. & ait illis. Sinite paruulos uenire ad me. & ne phibueritis eos. talium est enim regnum dei. Amen dico uobis. quisquis non receperit regnum dei uelut paruulus. non intrabit in illud. Et complexans eos & ponens manus super illos. benedicebat eos.

Mr c vii
Mr c x c vii
l cc xvii
y c xxi

Et cum egressus esset in uia. procurrens quidam genuflexo ante eum. rogabat eum. Magister bone. quid faciam ut uitam eternam percipiam. Ihs autem dixit ei. Quid me dicis bonum. Nemo bonus. nisi unus deus. Precepta nosti. ne adulteres. ne occidas. ne furtum facias. ne falsum testimonium dixeris. ne fraudem feceris. honora patrem tuum & matrem. At ille respondens. ait illi. Magister. omnia hec custodiui a iuuentute mea.

Mr c viii
Mr c x c viii
l cc xviii
y c l ii

Ihs autem intuitus eum. dilexit eum. & dixit illi. Unum tibi deest. Vade quecunq; habes uende & da pauperibus. & habebis thesaurum in c̄

lo. æ uem sequere me.

Mr c viii
Mr c.xc ii v
l cc xv

Qui contristatus in uerbo. abiit merens. erat enim ha
bens possessiones multas. Et circumspiciens ihe. ait
discipulis suis. Quam difficile qui pecunias habent
in regnum dei introibunt. Discipuli autem obstu
pescebant in uerbis eius. At ihesus iterum respondens
ait illis. Filioli. quam difficile est confidentes in pe
cunias in regnum dei introire. Facilius est camelu
pforamen acus transire. quam diuitem intrare in reg
num dei. Qui magis admirabantur dicentes ad se
metipsos. Et quis potest saluus fieri. Et intu
ens illos ihe. ait. Apud homines impossibile est. sed
non apud deum. Omnia enim possibilia sunt apud
deum. Et cepit ei petrus dicere. Ecce nos dimisi
mus omnia. & secuti sumus te.

Mr c x
ii
Mr c xc viii
l cc xv i

Respondens ihe. ait. Amen dico uobis. nemo est qui
reliquerit domum. aut fratres. aut sorores. aut
patrem. aut matrem. aut filios. aut agros. propt
er me & propter euangelium. qui non accipit cen
ties tantum nunc in tempore hoc. domos & fratres.
& sorores. & matres. & filios. & agros. cum perse
cutionibus. & in seculo futuro uitam eternam.

Mr c xi
Mr c xc viii
l c lxx iii
Mr c xi ii
Mr cc i
l cc xv ii

Multi autem erunt primi nouissimi. & nouissimi primi. VIIII
erant autem in uia ascendentes in hierosolimam.
& precedebat illos ihe. & stupebant. & sequentes

tumebunt. Et tradent enim gentibus ad illudendum et flagellandum et crucifigendum et tertia die resurget.

Mr c.xiii
Mr cc vi
Mr cc ii

Et accedunt ad eum iacobus et iohannes filii zebedei dicentes. Magister volumus ut quodcumq; petierimus faciat nobis. At ille dixit eis. Quid vultis ut faciam vobis? Et dixerunt. Da nobis ut unus ad dexteram tuam et alius ad sinistram tuam sedeamus in gloria tua. Ihs autem ait eis. Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego bibo? Ait baptismum quo ego baptizor baptizari? Ait illi dixerunt ei. Possumus. Ihs autem ait eis. Calicem quidem quem ego bibo bibetis? et baptismum quo ego baptizor baptizamini. sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram non est meum dare sed quibus paratum est.

Mr c.xiii
Mr cc iii
Lc cc lv.v

Et audientes decem ceperunt indignari de iacobo et iohanne. Ihs autem vocans eos ait illis. Scitis quia hi qui videntur principari gentibus dominantur eis et principes eorum potestatem habent ipsorum. Non ita est autem in vobis sed quicumq; voluerit

fieri maior: erit uester minister. Et quicunq; uo
luerit uni obis primus esse: erit omnium seruus.
Mr c.xv Nam & filius hominis non uenit ut ministraretur
Mr cc.iiii et sed ut ministraret: & daret animam suam redemp
lo.x c.i tionem pro multis.
l c.xxv v
Et uenerunt hiericho: & proficiscente eo de hiericho.
Mr c.xvi & discipulis eius. & plurima multitudine. filius ti
Mr cc.ii v mei bartholmeus cecus sedebat iuxta uiam mendi
l cc.xv iii cans. Qui cum audisset quia ihs nazarenus est:
cepit clamare & dicere. Fili dauid ihu: miserere
mei. Et cōminabant ei multi ut taceret. At
ille multo magis clamabat. Fili dauid: miserere
mei. Et stans ihs precepit illum uocari: & uocant
ceum dicentes ei. Anime quior esto: surge uocat
te. Qui proiecto uestimento suo: exiliens uenit
ad eum. Et respondens ihs: dixit illi. Quid uis
tibi faciam? Cecus autem dixit ei. Rabbom
ut uideam. Ihs autem ait illi. Vade: fides tua
te saluum fecit. Et cōfestim uidit: & sequebat
eum in uia.
Mr c.xvii Et cum adpropinquarent hierosolime & bethanie
Mr cc.vi ad montem oliuarum: mittit duos ex discipulis
l cc.xxx iii suis. & ait illis. Ite in castellum quod contra uos
est: & statim intrantes illuc: inuenietis pullū
ligatum. super quem nemo adhuc hominum sedit.

Mr c.xvii
Mr cc vii
Lccc.xxxvii

Solutte illum & adducite. Et si quis uobis dixe
rit. quid facitis. dicite quia domino necessarius est.
& continuo illum dimittet huc.
Et abeuntes inuenerunt pullum ligatum ante ianu
am foris in biuio. & solunt eum. Et quidam de il
lic stantibus dicebant illis. Quid facitis soluentes
pullum. Qui dixerunt eis sicut preceperat illis
ihc. Et dimiserunt eis. Et duxerunt pullum ad
ihm. & imponunt illi uestimenta sua. & sedit super
eum. Multi autem uestimenta sua strauerunt in
uia. alii autem frondes cedebant de arboribus. &
sternebant uiam.

Mr c.xviii
i
Mr cc viii
Lccc.xxxviii
Io. c

Et qui precedebant & qui sequebantur. clamabant di
centes. Osanna. benedictus qui uenit in nomine
domini. benedictum quod uenit regnum patris
nri dauid. osanna in excelsis.

Mr c.xxv
vi
Mr cc.viii

Et intrauit hierosolimam in templum. & circum
spectis omnibus cum iam uespera esset hora. exiit in
bethaniam cum duodecim. Et alia die cum exi
rent a bethania esurijt. Cumq; uidisset a longe
ficum habentem folia. uenit si quid forte inueni
ret in ea. Et cum uenisset ad eam. nichil inuenit
preter folia. Non enim erat tempus ficorum.
Et respondens dixit ei. Iam non amplius nec
num quisquam fructum ex te manducet. Et

audiebant discipuli eius.

Mr c.xxi
Mr cc xi
l. cc.xxxviii
Io xxi

Et uenerunt hierosolimam. Et cum introisset templum cepit eicere uendentes et ementes in templo. et mensas nummulariorum et cathedras uendentium columbas euertit. Et non sinebat ut quisquam transferret uas per templum. Et docebat dicens eis. Nonne scriptum est quia domus mea domus orationis uocabitur omnibus gentibus. Vos autem fecistis eam spelunca latronum.

Mr c.xxii
Mr cc xx.
l. cc.xxxix
Io lxxxv

Quo audito principes sacerdotum et scribe querebant quomodo eum perderent timebant enim eum quoniam uniuersa turba admirabatur super doctrina eius.

Mr c.xxiii
Solus x

Et cum uespera facta esset egrediebantur de ciuitate. et cum mane transirent uiderunt ficum aridam factam a radicibus. Et recordatus petrus dicit ei. Rabbi. Ecce ficus cui maledixisti aruit.

Mr c.xxiiii
Mr cc xvi

Et respondens ihs ait illis. Habete fidem dei. Amen dico uobis quia quicumque dixerit huic monti. tollere et mittere in mare et non hesitauerit in corde suo. sed crediderit quia quod cumque dixerit fiat. fiet ei.

Mr c.xxv
Mr cc.xvi
Io c 1
7 c xxxvii

Propterea dico uobis. Omnia quecumque orantes petitis credite quia accipietis et ueniet uob.

Mr c.xxvi
Mr xl iiii VI

Et cum stabitis ad orandum: dimittite si quid habe
tis aduersus aliquem. ut & pater uester qui in cę
lis est dimittat uobis peccata uestra. Quod si uos ñ
dimiseritis: nec pater uester qui in cęlis est. dimit
tet uobis peccata uestra. ¶ x

Mr c.xxvii
Mr ce.xvii
L ce.xl II

Et ueniunt rursus hierosolimam: & cum ambula
ret in templo. accedunt ad eum summi sacerdotes.
& scribę. & seniores. & dicunt illi. In qua potesta
te hęc facis: & quis tibi dedit hanc potestatem ut
ea facias: Ihe autem respondens ait illis. Inter
rogabo uos & ego unum uerbum & respondete
mihi: & dicam uobis in qua potestate hęc faciam.
Baptisma iohannis de cęlo erat an ex hominum
bus: Respondete mihi. At illi cogitabant secũ
dicentes. Si dixerimus de cęlo. dicet. Quare
ergo non credidistis ei: Si dicemus ex hominib.
timemus populum. Omnes enim habebant io
hannem quia uere propheta esset. Et respon
dentes dicunt ihu. Nescimus. Et respondens
ihe ait illis. Neq; ego dico uobis. in qua potesta
te hęc faciam.

Mr c.xxviii
Mr ce.xviii
L ce.xl i

Et cępit illis in parabolis loqui. Vineam pasti
nauit homo: & circumdedit sepem. & fodit la
cum. & edificauit turrim. & locauit eam agri
colis. & peregre profectus est. Et misit ad

agricolas in tempore seruum: ut ab agricolis acci
peret de fructu uineę. Qui adprehensum eum
ceciderunt: & dimiserunt uacuum. Et iterum
misit ad illos alium seruum: & illum in capite uul ἐκεφαλαιωσαν
nerauerunt & contumelijs affecerunt. Et iterum
alium misit: & illum occiderunt. Et plu
res alios quosdam cedentes: alios uero occidentes.
Adhuc ergo unum habens filium carissimum:
& illum misit ad eos nouissimum dicens: Quia
reuerebuntur filium meum. Coloni autem:
dixerunt ad inuicem. Hic est heres: Venite
occidamus eum: & nr̃a erit hereditas. Et apprę
hendentes eum: occiderunt. & eiecerunt extra
uineam. Quid ergo faciet dominus uineę:
Veniet & perdet colonos: & dabit uineam alijs.
Nec scripturam hanc legistis: Lapidem quē
reprobauerunt edificantes hic factus est in ca
put anguli: A domino factum est istud: & ē
mirabile oculis nostris:

Et quærebant eum tenere: & timuerunt turbam: dll c.xxv viii
cognouerunt enim quoniam ad eos parabolam dlr cc.lxv
hanc dixerit. Et relicto eo abierunt. l cc.xl ii
lo lxx.x viii

Et mittunt ad eum quosdam ex phariseis & hero dlr c.xxxv
dianis: ut eum caperent in uerbo. Qui uenien ii
tes dicunt ei. Magister: scimus quia uerax es: dlr cc.xxxm
l cc.xl iii

&non curasquemquam: nec enim undesinfaciem
hominum: sed uere uiam dei doces. Licet
dari tributum cesari. annon dabimus? Quisci
ens uersutiam eoꝝ: ait illis. Quid me temptatis?
Afferte mihi denarium ut uideam. Atilli at
tulerunt ei. Et ait illis. Cuius est imago hec
& inscriptio? Dicunt illi. Cesaris. Respon
dens autem ihc. dixit illis. Reddite igitur que
sunt cesaris cesari: & que sunt dei deo. Et mira
bantur super eo. Et uenerunt ad eum saduce:
qui dicunt resurrectionem non esse. Et inter
rogabant eum dicentes. Magister: moyses nob
scripsit: ut si cuius frater mortuus fuerit & dimi
serit uxorem. & filios non reliquerit. accipiat fra
ter eius uxorem ipsius. & resuscitet semen fratri
suo. Septem ergo fratres erant: & primus acce
pit uxorem & mortuus est non relicto semine.
Et secundus accepit eam: & mortuus est. Et
nec iste reliquit semen. Et tertius similiter:
& acceperunt eam similiter. septem. & non reli
querunt semen. Nouissima omnium defunc
ta est & mulier. In resurrectione ergo cum re
surrexerint. cuius de his erit uxor? Septem
enim habuerunt eam uxorem. Et respon
dens ihc ait illis. Nonne ideo erratis: non scien

tes scripturas. neq; uirtutem dei. Cum enim
a mortuis resurrexerunt. neq; nubent neq; nu
bentur. sed sunt sicut angeli in cęlis. De mortuis
autem quod resurgant non legistis in libro moysi.
super rubum. quomodo dixerit illi deus. inquie
ns. Ego sum deus abraham. & deus ysaac. & de
iacob. non est deus mortuorum sed uiuorum.
Vos ergo multum erratis.
r. Mc xxxvi vi Hr cc xxvm Et accessit unus de scribis qui audierat illos con
quirentes. & uidens quoniam bene illis respon
dit interrogauit eum quod esset primum omni
um mandatum. Ihs autem respondit ei quia
primum omnium mandatum est. audi israhel.
dns deus noster. deus unus est. Et diliges dom
inum deum tuum. ex toto corde tuo. & ex tota
anima tua. & ex tota mente tua. & ex tota uirtu
te tua. hoc est primum mandatum. Secundū
autem simile est illi. Diliges proximum tuū
tamquam te ipsum. maius horum. aliud man
datum non est.
r. Mc xxxvii Solus. x Et ait illi scriba. Bene magister in ueritate
dixisti quia unus est. & non est alius preter eū.
& ut diligatur ex toto corde. & ex toto intellec
tu. & ex tota anima. & ex tota fortitudine. &
diligere proximum tamquam seipsum. plus

ter. xxvi. co.

est omnibus holocaustomatibus & sacrificiis.
Ihs autem videns quod sapienter respondisset dixit illi. Non es longe a regno dei.
Et nemo iam audebat eum interrogare.
Et respondens ihc dicebat docens in templo. Quo modo dicunt scribe xpm filium esse dauid? Ipse enim david dicit in spiritu sancto. Dixit dns domino meo: sede a dextris meis. donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Ipse ergo david dicit eum dim. Et unde est filius ei?
Et multa turba eum libenter audiunt.
Et dicebat eis in doctrina sua. Cauete a scribis qui uolunt in stolis ambulare. & salutari in foro. & in primis cathedris sedere in synagogis. & primos discubitus in cenis.
Qui deuorant domos uiduarum sub obtentu pro lixe oationis. hi accipient prolixius iudicium.
Et sedens ihs contra gazophilatium aspiciebat quomodo turba iactaret es in gazophilatium. Et multi diuites iactabant multa.
Cum uenisset autem una uidua pauper misit duo minuta quod est quadrans. Et conuocans discipulos suos ait illis. Amen dico uobis quoniam uidua hec pauper plus omnibus misit qui miserunt in gazophilatium. Omnes

M c.xxv m
M r cc.xl vi.
L cc xl m

M r c.xxv m
M r cc.xl v
L cc xl v

M r c.xxv v
M r c.xl viii
L cc xl vi
J c.xxx vii

M r c.xxx vi
L cc xl vii

Vepiccopepon

cum ex eo quod abundat illi miserunt: hec ue
ro de penuria sua omnia que habuit miserunt tot
um victum suum.

Mr.c.xxv vii
Mr.cc.xl ii
L.cc.xxv vii
7.cc.xl viii

Et cum egrederetur de templo: ait illi unus ex dis
cipulis suis. Magister: aspice quales lapides: et
quales structure. Et respondens ihc ait illi.
Videsne has omnes magnas edificationes: non
relinquetur lapis super lapidem qui non destru

Mr.c.xxv viii
Mr.cc.xl ii
L.cc.xl viii

Et cum sederet in monte oliuarum
contra templum: interrogabant eum separatim.

Sanct. XI.

petrus. et iacobus. et iohannes. et andreas. Dic
nobis quando ista fient. et quod signum erit
quando hec omnia incipient consummari.
Et respondens ihc cepit dicere illis. Videte ne
quis uos seducat. Multi enim uenient in nomi
ne meo dicentes quia ego sum: et multos seducent.
Cum audieritis autem bella et opiniones belloꝝ:
ne timueritis. Oportet enim fieri: sed nondum
finis. Exurget autem gens super gentem et
regnum super regnum: et erunt terre motus per
loca et fames. Initium dolorum hec.

Mr.c.xxv viii
Mr.cc.xl iiii.
L.cc.l.
Io.c.xl i
7.c.xl vi.

Videte autem uos ipsos. Tradent enim uos
in concilia: et in synagogis suis apparebitis. Et ad
te presides et reges stabitis propter me: in testi
monium illis.

Mr· c xl
Mr cc xl vi

Et in omnes gentes primū oportet p̄dicari euangeliū.

Mr· c xl i
Mr lxxv viii
L· c xl viii
Z c l i

Et cum duxerint uos tradentes: nolite precogitare quid loquamini: sed quod datum uobis fuerit illa hora id loquimini. Non enim estis uos loquentes: sed spūs sanctus. Tradet autem frater· frat̄em in mortem. & pat̄· filium: & consurgent filii in parentes. & morte afficient eos.

Et eritis odio omnibus p̄pter· nomen meum.

Mr· c xl ii
Mr cc xl vi

Qui autem sustinuerit in finem. hic saluus erit.

Mr· c xl iii
Mr cc xl vii
L cc viii
Z cc l iii

Cum autem uideritis abhominationem desolationis stantem ubi non debet: qui legit intelligat. Tunc qui in iudea sunt fugiant in montes: & qui super· tectum. ne descendat in domum. nec introeat ut tollat aliquid de domo sua. Et qui in agro erit: non reuertatur retro tollere uestimentum suum.

Mr· c xl iiii
Mr cc xl viii
L cc l iii
Mr· c xl v
Mr cc l. vi

Ve autem pregnantib' & nutrientib' in illis diebus.

Mr· c xl vi
Mr cc l i
L· cc l· vi

Orate uero ut hieme non fiant. Erunt enim dies illi tribulationes tales: quales nō fuerunt ab initio creaturę quam condidit deus usq; nunc. neq; fient.

Mr· c xl vii
Mr cc l ii

Et nisi breuiasset dominus dies: non fuisset salua omnis caro. Sed propter electos quos elegit breuiauit dies.

Mr· c xl viii
Mr cc l. iii
L cc iiii

Et tunc si quis uobis dixerit. ecce hic est x̄p̄s· ec

Mr̃c xl viii
Mr̃c l viii

ECce illic̃ ne credideritis.
Exurgent enim pseudoxpi & pseudo prophetę & dabunt signa & portenta ad seducendos si fieri potest etiam electos. V os ergo uidete ecce predixi uobis omnia.

Mr̃c l
Mr̃c l. viii
l cc l viii

SEd in illis diebus post tribulationem illam sol contenebrabitur & luna non dabit splendorem suu. & stellę cęli erunt decidentes & uirtutes quę sunt in cęlis mouebuntur:

Mr̃c l ii
Mr̃c l. viii
l cc l viii

ET tunc uidebunt filium hominis uenientem in nubibus cum uirtute multa & gloria. ET tunc mittet angelos suos. & congregabit electos suos a quatuor uentis: a summo terrę usq; ad summum cęli. A ficu autem discite parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit & nata fuerint folia: cognoscitis quia in proximo sit estas. Sic & uos cum uideritis hęc fieri: scitote quod in proximo sit in ostiis. A men dico uobis: quoniam non transibit generatio hęc. donec omnia ista fiant. C ęlum & terra transibunt: uerba autem mea non transibunt.

Mr̃c l. ii
Mr̃c l. v

DE die autem illo uel hora nemo scit: neq; angeli in cęlo neq; filius: nisi pater.

Mr̃c l iii
Mr̃c l. vi

VIdete: uigilate & orate: nescitis enim quando tempus sit.

Mr^c l. uiii
Mr cc lv viii
l cc xxviii

Sicut homo qui peregre profectus reliquit domũ
suam. & dedit seruis suis potestatem cuiusq:
operis: & ianitori precipiat ut uigilet.

Mr^c l v
Mr cc lviii
l c l vi

Vigilate ergo: nescitis enim quando dominus do
mus ueniat: sero. an media nocte: an gallicantu.
an mane. ne cum uenerit repente: inueniat uos
dormientes. Quod autem uobis dico. omnib⁹
dico. uigilate.

§XII

Mr^c l vi
M cc lxv viii
l cc lx
lo. x. v.
7 xl viii.

ERAT AVTEM PASCHA ET AZIMA POST BIDVVM.

Mr^c l vii
M cc lxv v

Et querebant summi sacerdotes & scribę: quo
modo eum dolo tenerent & occiderent. Di
cebant enim. Non in die festo. Ne forte tu

Mr̃e l viii
Mr̃ce xiv vi
l lxxviii
to xe viii.

ꝯ mictikec

ꝯcyntpiɣacato

ꝯ. μαβαcτρον

k oπoyc
παρεκειτ

Mr̃e l viii
Mr̃ce xiv viii
lo xe viii

Mr̃e lx
Mr̃ce xiv viii
l. ce lx iii

et cum esset bethanie in domo symonis leprosi. & recumberet: uenit mulier habens alabastrum ungenti nardi spicati preciosi. & fracto alabastro effudit super caput eius. Erant autem quidam indigne ferentes intra semetipsos & dicentes. Ut quid perditio ista unguenti facta est? Potuit enim unguentum istud uenundari plusquam trecentis denariis: & dari pauperibus. Et fremebant in eam. Ihc autem dixit. Sinite eam: quid illi molesti estis? Bonum opus: operata est in me. Semper enim pauperes habetis uobiscum: & cum uolueritis potestis illis benefacere. me autem non semper habetis. Quod habuit hec fecit: preuenit ungere corpus meum in sepulturam. Amen dico uobis: ubi cumq; predicatum fuerit euangelium istud in uniuerso mundo. & quod hec fecit narrabitur in memoriam eius.

Et iudas scarioth unus de duodecim abiit ad principes sacerdotes: ut proderet eum illis. Qui audientes gauisi sunt: & promiserunt ei pecuniam se daturos. Et quærebat quomodo illum opportune traderet. Et primo die azimorum quando pascha immolabant:

dicunt ei discipuli. Quo uis eamus: ꝑ parem
mus tibi comedere pascha: Et tmittit duos
ex discipulis suis: & dicit eis. Ite in ciuitatem:
& occurret uobis homo lagenam aque baiolãs:
& sequimini eum. Et quocumq; introierit:
dicite domino domus quia magister dicit:
Vbi est refectio mea: Vbi pascha cum discí
pulis meis manducem: Et ipse uobis demons
trabit cenaculum grande stratum: & illic parate
nobis. Et abierunt discipuli eius: & uenerunt
in ciuitatem & inuenerunt sicut dixerat illis:
& parauerunt pascha.

Mr c lxi
M cc lxv viii
Io. c xxi
Z lxx ii

Vespere autem facto: uenit cum duodecim. & dis
cumbentibus eis & manducantibus. ait ihc.
Amen dico uobis: quia unus ex uobis me tra
det qui manducat mecum.

M c lx ii
Mr cc lxxv
L. cc lv viii
Io c xxv ii

Et illi ceperunt contristari & dicere ei singillatim.
Numquid ego:

Mr c lx iii
M cc lxxvi
L. cc lv viii

Qui at illis: Vnus ex duodecim. qui intingit
mecum in catino. Et filius quidem hominis
uadit sicut scriptum est de eo. Ve autem ho
mini illi: per quem filius hominis tradetur:
Bonum erat ei: si non esset natus homo ille.

M c lx iiii
Mr cc lxxvi
M c lx v
M cc lxxx iiii
L. cc lx vi
Io. lx v Z l v

Et manducantibus illis: accepit ihc panem. & be
nedicens fregit & dedit eis. & ait. Sumite hoc

Mr c lx vi
M cc lxxx v
l cc lx v
7 cc lx vii

est corpus meum. Et accepto calice gratias
agens dedit eis. Et biberunt ex illo omnes. Et
ait illis. Hic est sanguis meus noui testamenti
qui pro multis effundetur. Amen dico uobis
quod iam non bibam de genimine uitis usq; in

Mr c lx vii
M cc lxxx vi

diem illum cum illud bibam nouum in regno di.

Mr c lx viii
M cc lxxx vii
lo c l ii

Et hymno dicto exierunt in montem oliuarum.
Et ait eis hic. Omnes scandalizabimini in nocte
ista quia scriptum est. Percutiam pastorem
& dispergentur oues. Sed postea quam resur
rexero precedam uos in galileam.

Mr c lxv
M cc lxxx viii
l cc lxx v
lo c xc vi

Petrus autem ait ei. Et si omnes scandalizati fu
erint sed non ego. Et ait illi hic. Amen dico
tibi quia tu hodie in nocte hac. priusquam bis
gallus uocem dederit ter me negaturus es.

Mr c lxvi
M cc xc

Ille amplius loquebatur. Et si oportuerit
me simul commori tibi non te negabo. Simi
liter autem & omnes dicebant.

M c lxv ii
M cc xc i
l cc lxx viii
lo c lv vi

Et uenerunt in predium cui nomen gethsemani.
Et ait discipulis suis. Sedete hic donec orem.

Mr c lxv iii
M cc xc ii

Et ad sumit petrum. & iacobum. & iohannē
secum. cepit pauere & tedere
Et ait illis. Tristis est anima mea usq; ad mortē
sustinete hic & uigilate.

M c lxv v
Mr cc xc iii
l cc lxx vi
lo c lvi

Et cum processisset paulolum procidit super

terram & orabat ut si fieri posset transiret ab eo
hora. Et dixit. Abba pater omnia tibi possi
bilia sunt transfer calicem hunc a me.
Mr e lxxvi
Mr ee xe v
2. ee lxxv ii
10. l vii
7. xl ii
Sed non quod ego uolo sed quod tu. Et uenit & inuenit eos dormientes. Et ait petro. Simon dormis non potuisti una hora uigilare.
Mr e lxxvii
Mr ee xe vi
2. ee lxxv
7 ee lxxv iiii
Mr e lxxviii
Mr ee xe vii
10. lxv
Vigilate & orate ut non intretis in temptationē. Spiritus quidem pmptus est caro autem infirma. Et iterum abiens oravit eundem sermonem dicēs.
Mr e lxxviii
Mr ee xe viii
Et reuersus denuo inuenit eos dormientes. Erant enim oculi illorum grauati. Et ignorabant quid responderent ei.
Mr e lxxv
Mr ee xe viii
10. c iii
Et uenit tertio & ait illis. Dormite iam & requiescite. Sufficit. Venit hora ecce tradetur filius hominis in manus peccatorum. Surgite eamus. Ecce qui me tradet prope est.
Mr e lxxvi
Mr ee
2. ee lxxv
10. c l viii
Et adhuc eo loquente uenit iudas scarioth unus ex duodecim. & cum illo turba multa cum gladiis & lignis a summis sacerdotibus. & scribis & senioribus.
M. e lxxvii
Mr. ee i
2. ee lxxvi
Dederat autem traditor eius signum eis dicens. Quem cumq; osculatus fuero ipse est tenete eum. & ducite caute. Et cum uenisset statim accedens ad eum ait. Rabbi. Et osculatus eum. At illi manus miserunt in eum & te

r
M c lxxxvii
Mr ccc ii
l.cc lxxxvii
to. c lx

Vnuerunt eum.

Mr c lxxxviii
Mr ccc iii
l.cc lxxxviii
to. c lxv

Vnus autem quidam de circumstantibus ducens gladium. percussit seruum summi sacerdotis. & amputauit illi auriculam.

Mr c lxxxv
Mr ccc v
vi

Tunc discipuli eius relinquentes eum omnes fugerunt.

r
M c lxxxvi
Soz vs

Adolescens autem quidam sequebatur eum. amictus sindone super nudo. & tenuerunt eum.

r
M c lxxxvii
Mr ccc vi
l cc xc
to. c lvii

Ille reiecta sindone. nudus profugit ab eis.

r
M. c lxxxviii
Mr ccc vii
iiii
to. c l. iiii

Et adduxerunt ihm ad summum sacerdotem. & conuenerunt omnes sacerdotes & scribe & seniores.

Petrus autem a longe secutus est eum. usq; intro in atrium summi sacerdotis. & sedebat cum ministris. & calefaciebat se ad ignem. προς τοφω

r
M c lxxxviii
Mr ccc viii
ii
l ccc v

Summi uero sacerdotes. & omne concilium querebant aduersus ihm testimonium ut eum morti traderent. nec inuenebant. Multi enim testimonium falsum dicebant aduersus eum. & conuenientia testimonia non erant.

M r c xc
vi
Mr ccc viii

Et quidam surgentes. falsum testimonium ferebant aduersus eum dicentes. Quoniam nos

audiuimus eum dicentem. Ego dissoluam tem
plum hoc manufactum: & per triduum aliud non
manufactum edificabo. Et non erat conueniens
testimonium illoꝝ. Et exsurgens summus sacer-
dos in medium interrogauit ihm dicens: Non re
spondes quicquam ad ea quę tibi obiciuntur ab
his? Ille autem tacebat. & nichil respondit.
Rursum summus sacerdos interrogabat eum:
& dixit ei. Tu es xpc filius benedicti?
Ihc autem dixit illi. Ego sum. Et tu debes filii
um hominis ad dextram sedentem uirtutis: & uenien
tem cum nubibus cęli.
Summus autem sacerdos scindens uestimenta sua at-
Quid adhuc desideramus testes? Audistis blas
phemiam. Quid uobis uidetur? Qui omnes
condempnauerunt eum: esse reum mortis.
Et ceperunt quidam conspuere eum & uelare fa
ciem eius: & colaphis eum cedere: & dicere ei.
Prophetiza. Et ministri alapis eum cedebant.
Et cum esset petrus in atrio deorsum: uenit una ex an
cillis summi sacerdotis. Et cum uidisset petrum
calefacientem se: aspiciens illum ait. Et tu cum
ihu nazareno eras. At ille negauit dicens: Nec
scio: neq; noui quid dicas.
Et exiit foras ante atrium: & gallus cantauit.

Mr e.xc i
Mr ccc.x
Lc e.xc vii
Io. lv viii

Mr e.xc ii
Mr ccc.xvi

Mr e.xc iii
Mr ccc.xvii
Lc e.xc viii

Mr e.xc iiii
Mr ccc.xviii
Lc e.xc viiii
Io. e lxv ii

Mr e.xc v
Mr ccc.xviii
Lc e.xc i
Io. e lv viii
Mt e lv vi

Mr e.xc vi
Mr ccc.xv
Lc e.xc ii
Io. e lxv v

Rursusautem cum uidisset illum ancilla: ce
pit dicere circumstantibus. Quia hic ex illis est.
At ille rursum negauit. Et post pusillum: rur-
sus qui adstabant dicebant petro. Vere ex illis es.
Nam & galileus es. Ille autem cepit anathema
tizare & iurare: quia nescio hominem istum quē
dicitis. Et statim rursum gallus cantauit.
Et recordatus est petrus uerbi quod dixerat ei ihc:
priusquam gallus cantet bis: ter me negabis. Et
cepit flere.
Et confestim mane consilium facientes summi sacer-
dotes cum senioribus & scribis & uniuerso concilio.
uinientes ihm. duxerunt & tradiderunt pilato.
Et interrogauit eum pilatus. Tu es rex iudeorum:
At ille respondens ait illi. Tu dicis.
Et accusabant eum summi sacerdotes in multis.
Pilatus autem rursum interrogauit eum di
cens. Non respondes quicquam. Vides in
quantis te accusant. Ihc autem amplius nichil
respondit: ita ut mirari etiam pilatus.
Per diem autem festum dimittere solebat illis unū
ex uinctis quem cumq; petissent.
Erat autem qui dicebatur barabbas qui cum sedi
ciosis erat uinctus: qui in seditione fecerat hom
icidium. Et cum ascendisset turba: cepit roga

Mr c.xc vii
ii
Mr ccc.xvi
l cc.xc iii

Mr c.xc viii
Mr ccc.xvii
l cc.xc v

Mr c.xc viii
Mr ccc.xviii
l. ccc
Io-c lxx vi.
Mr: cc
Mr ccc.xx
l. ccc ii
Io-c lxx viii
Mr cc i
iiii
Mr ccc.xxi
Io-c lxxx
l c.xc ii

Mr cc ii
Mr ccc.xxii
l. ccc viii

Mr cc iii
iiii
Mr ccc.xxiii
Io-c lxxx iii

resicuit semper faciebat illis. Pilatus autem respondit eis dicens. Vultis dimittam uobis regem iudeorum. Sciebat enim quod per inuidiam tradidissent eum summi sacerdotes.

Mr cc iiii
Mr ccc.xxv
l. ccc.xyc
lo.c.lxxv iiii.

Pontifices autem concitauerunt turbam ut magis barabban dimitteret eis.

Mr cc v
Mr ccc.xv vi
l. ccc.xvi
lo.c.lxxv viii

Pilatus autem iterum respondens ait illis. Quid ergo uultis faciam regi iudeorum. At illi iterum clamauerunt. Crucifige eum. Pilatus uero dicebat eis. Quid enim mali fecit. At illi magis clamabant. Crucifige eum.

Mr cc vi
Mr ccc.xxviii
l. ccc.xviii
lo.c.xc vi

Pilatus autem uolens populo satisfacere. dimisit illis barabban. et tradidit ihm flagellis cesum ut crucifigeretur.

Mr cc vii
Mr ccc.xv viii
lo.c.lxxv v
l. c.lxxv vi

Milites autem duxerunt eum intro in atrium preto rii. et conuocant totam cohortem. et induunt eum purpura. et imponunt ei plectentes spineam coro nam. et ceperunt salutare eum. Ave rex iude orum. Et percutiebant capud eius harundine. et conspuebant eum. et ponentes genua adorabant

Mr cc viii
Mr ccc.xxv

eum. Et postquam inluserunt ei. exierunt illum purpura. et induerunt illum uestimentis suis. Et educunt illum ut cru

Mr cc viii.
Mr ccc.xxxvi
l. ccc.xv
lo.c.xc vii

cifigerent eum.

Et angariauerunt prætereuntem quempiã

Mr cc x
Mr ccc xxxvii
l ccc xviii
Io cxc vii

Mr cc xiiii
Ml ccc xxxviii
Io cc iii

Mr xc xii
Ml ccc xxxviii
l ccc xxxi
Io cc i

Mr cc xiii
Solus x

Mr cc xiii
Ml ccc xxx v
l ccc xxviii
Io cxc viii

Mr cc xv
Mccc xxxvi
l ccc xvii
Io cxc viii

Mr cc xvi
l cc lxx viii

Mr cc xvii
Ml ccc xxxvii

symonem cyreneum uenientem de ulla pte
alexandri & rufi. ut tolleret crucem eius.
t perducunt illum in golgotha locum. quod ē
interpretatum caluarie locus.
t dabant ei bibere myrratum uinum. & ñ accepit.
t crucifigentes eum. diuiserunt uestimenta ei.
mittentes sortē super eis. quis quid tolleret.
erat autem hora tertia. & crucifixerunt eum.
t erat titulus causa eius inscriptus. rex iudeorū.
t cum eo crucifigunt duos latrones. unum a dex
tris. & alium a simistris eius.
t adimpleta est scriptura que dicit. & cum in
iquis reputatus est.
t pretereuntes blasphemabant eum. mouentes
capita sua & dicentes. Vah qui destruit tem
plum. & in tribus diebus edificat. Saluum fac
temetipsum. descendens de cruce.

Mr cc xviii
Ml ccc xxxviii
l ccc xx ii

similiter & summi sacerdotes ludentes ad alter
utrum cum scribis dicebant. Alios saluos fecit.
seipsum non potest saluum facere. Xpe rex isrl
descendat nunc de cruce. ut uideamus & credam.

Mr cc xviii
Ml ccc xxxviii
l ccc xx v

t qui cum eo crucifixi erant. conuiciabantur ei.

Mr cc xx
Mr ccc xl
l ccc xx vii

t facta hora sexta. tenebre facte sunt per totam

Mr cc xxi
Ml ccc xl i

terram usq; in horam nonam.
t hora nona. exclamauit ihc uoce magna dicens.

Heloi.heloi.lemasabactam. Quod est interpretatum. Deus meus/deus meus/ut quid dereliquisti me. Et quidam de circumstantibus audientes dicebant. Ecce helyam uocat.

Mr ce.xxvii
Mr ce.xl ii
L ccc.xxvii

Currens autem unus & implens spongiam aceto. circumponensq; calamo. potum dabat ei dicens. Sinite uideamus/si ueniat helyas ad deponendum eum.

Mr ce.xxvii
M. ccc.xl i
L ccc.xxviii
Io. cc iiii

Ihc autem emissa uoce magna expirauit.

Mr ce.xxviii
M. ccc.xl iiii
L ccc.xxviii
Io. cc v

Et uelum templi scissum est in duo/a sursum usq; deorsum.

Mr ce.xxv
M. ccc.xl vi
L. ccc.xxxv

Videns autem centurio qui ex aduerso stabat quia sic clamans expirasset. ait. Vere homo hic/filius dei erat.

M. ce.xxvi
M. ccc.xl vii

Erant autem & mulieres de longe aspicientes. inter quas erat maria magdalene. & maria iacobi minoris. & ioseph mater. & salome. Et cum esset in galilea sequebantur eum/& ministrabant ei. Et alie multe/que simul cum eo ascenderant hierosolimam.

Mr ce.xxvii
M. ccc.xl viii
L ccc xxxvii
Io. cc vi

Et cum iam sero esset factum quia erat parasceue quod est ante sabbatum/uenit ioseph ab arimathia nobilis decurio. qui & ipse erat expectans regnum dei. & audacter intrauit ad pilatum. & petiit corpus ihu. Pilatus autē

murabatur: si iam obisset. ℭ t accersito centurio
ne: interrogauit eum si iam mortuus esset. ℭ t
cum cognouisset a centurione: donauit corpus io
M cc.xv viii
M.cc.vi viii
L.ccc.xxviii
Io.cc vii
Ioseph autem mercatus sindonem: ℣ seph.
& deponens eum inuoluit sindone. & posuit eum in
monumento quod erat excisum de petra. ℭ t ad
uoluit lapidem ad ostium monumenti.
M cc.xv viii
vi
Mr cc l.
Maria autem magdalene & maria ioseph: aspicie
bant ubi poneretur.
Mr cc.xxxv
viii
L.ccc.xxxv
ℭ t cum transisset sabbatum: maria magdalene &
maria iacobi & salome. emerunt aromata: ut ue
nientes ungerent eum.
Mr cc.xxxvi
Mr ccc l.ii
L.ccc.xxxvi
Io.cc viii
ℭ t ualde mane una sabbatorum ueniunt ad monu
mentum: orto iam sole. ℭ t dicebant ad inuicē.
Quis reuoluet nobis lapidem ab ostio monumēti:
ℭ t respicientes: uiderunt reuolutum lapidē.
ℭ rat quippe magnus ualde. ℭ t introeuntes
in monumentum: uiderunt iuuenem sedentem
in dextris. coopertum stola candida. & obstupue.
Mr cc.xxxvii
Mr ccc l.iii
L.ccc.xxxviii
Qui dicit illis. Nolite expauescere. Iesum queri
tis nazarenum: crucifixum. Surrexit: non est
hic. ℭ ece locus: ubi posuerunt eum. Sed ite
dicite discipulis eius & petro: quia precedet uos
in galileam. Ibi eum uidebitis. sicut dixit uob.
Mr cc.xxxviii
M.ccc l.iiii
L.ccc.xxxviii
At ille exeuntes fugerunt de monumento: inua

/. exeraeie

serat enim eas tremor & pauor: & nemmi
quicquam dixerunt/ timebant enim. Surgēs
autem mane prima sabbati/ apparuit primo
marie magdalene/ de qua ieciera t septem demo
nia. Ille uadens nunciauit his qui cum eo fuerāt/
lugentibus & flentibus. & illi audientes quia
uiueret & uisus esset ab ea/ non crediderunt.
Post hec autem duobus ex eis ambulantibus os
tensus est in alia effigie/ eorum bus in illam. & t
illi euntes nunciauerunt ceteris/ nec illis credide-
r Al ccxxxvm Solus & Nouissime recumbentibus illis undecim apparuit
& exprobrauit incredulitatem illor/ & duriciam
cordis/ quia his qui uiderant eum resurrexisse non
crediderunt. & t dixit eis: & untes un mundu
uniuersum/ predicate euangelium omni creatę.
Qui crediderit & baptizatus fuerit/ salus erit
Qui uero non crediderit/ condempnabitur.
Signa autem eos qui crediderunt hec sequent.
In nomine meo demonia icient/ linguis loquen
tur nouis. serpentes tollent. & t si mortiferum
quid biberint/ non eis nocebit. Super egros ma
nus imponent/ & bene habebunt. & t dominus
quidem postquam locutus est eis/ assumptus ē
in celum/ & sedit ad dexteris dei. Illi autem pro
fecti predicauerunt ubiq;/ domino coopante

& sermonem confirmante sequentibus signis.

EXPLICIT.
EVANGELIVM SECVNDVM.
MARCVM.
INCIPIT ARGVMENTVM EVANGELII SCM.
LVCAM.

PROLOGVS.

VCAS. SYRV. ANTIOCHENSIS.

artē medicus. discipulus apl'oꝝ. postea paulū secutus. usq; ad confessionem eius. seruiens dño sine crimine. Nam neq; uxorem unquam habens. neq; filios. septuaginta & quatuor annoꝝ. obiit in bithynia plenus spū scō. Qui cum iam scripta eēnt euangelia. per matheū quidē in iudea. per marcum autem in italia scō mistagante spu machaię partibus hoc scripsit eam

gelium significans etiam ipse in principio ante ea
alia esse descripta. Cui extra ea que ordo euan
gelice dispositionis exposcit ea maxime necessitas
laboris fuit ut primum grecis fidelibus omni pro
phetatione ueniuri incarnem dei xpi manifesta
humanitas ne iudaicis fabulis attenti insolo legis
desiderio tenerentur ne uel hereticis fabulis &
stultis sollicitationibus seducti excederent aucto
tate elaboraret. Hoc ut in principio euan
gelii iohannis natiuitate presumpta. cui euange
lium scriberet. & in quo electus scriberet indica
ret. contestans in se completa esse que essent ab
aliis inchoata. Cui ideo post baptismum filii
dei aperfectione generationis in xpo implere re
petende a principio natiuitatis humane potes
tas promissa est ut requirentibus demonstraret
in quo adprehendens erat per nathan filium u
trorum. recurrentis ad deum generationis.
amisso indisparabilis dei predicans in hominib'
xpm finum perfecti opus hominis redire in se
p filium faceret qui per david patrem uenien
tibus iter prebebat in xpo. Cui luce non in me
rito etiam scribendo apostolico actuum po
testas in mysterio datur: ut deo in deum pleno.
& filio prodentis exstincto. oratione ab apis

facta. forte dñi electionis numerus compleretur:
sicq; paulus consummationem apostolicis actibus
daret. Quem dui contra stimulum recalcitran
tem dñs elegisset. quod ꝛ legentibus ac requirenti
bus dñm. ꝛ si ꝑ singula exqueri a nobis utile fuerit.
scient tamen quod operantem agricolam oporte
at de fructibus suis edere. Vtamur publicã
curiositatem. ne non tam uolentibus deum unde
remur: quam fastidientibus prodesse.

EXPLICIT. ARGVMENTVM.

INCIPIVNT. CAPITVLA.

I ZAcharias uiso angelo quia non credi
dit obmutuit. Elisabeth uxor eius concepit.
Maria quoq; de spu sancto cum concepisset salu
tauit elisabeth. Elisabeth salutata prophetauit.
& peperit. ꝛ uocat nomen filii sui. Iohannis. zacharias scripsit locutus est. ac filium pretururum an
te dominum prophetauit. Postea quam peperit
maria ihm. infantem in presepio posuit. quem
pastores uisa angelorum indicia inuenunt. quiq;
octaua die circumciditur:

II Symeon iustus. xpm manibus sumptum benedi
cit. anna prophetissa uidua. multa de. xpo pro

phetat. I hic annoꝝ duodecim intemplo cum doc
toribus legis inuentus: inpatris se esse oportere pro
nunciat.

III Anno quinto decimo tyberii cęsaris pilato ciuante.
iohannes baptista penitentiam predicat. & fortu
orem xpm uenturum designat. Quo baptizato co
lumbę figuram spe supra descendit. vox eiam de
cęlo filium dei indicat. quem putabant filium io
seph.

IIII Ductus in desertum ihc quadraginta diebus ieiu
nauit. & a diabolo temptatus uicit. Reuersus in
galileam docet. sabbatis in synagogam. ingressus
esayam se signare. ac nullum prophetam in pa
tria sua dicit acceptum. de qua electis apud ca
pharnaum hominem a demonio sabbatis libe
rat. & socrum symonis a febribus. & multos male
habentes curat. & demonia se confitentia arce
pat. de nauiallocutur: de qua pisces multos
capi facit. vbi etiam petrum iohannem & iaco
bum elegit. leprosum mundat. in deserto orat.

V Paralyticum dimissum per tectum ihm a pecca
tis & a infirmitate liberat. leui publicanum se
quentem. apud quem murmurantibus pharise
is cenans dicit. sanis non esse opus medico. & de
ieunio disputans. parabolam panni & utrium

ponit·spicas uellentibus discipulis panes proposi
onis commemorat·hominem manum aridam ha
bentem sabbatis curat·oratione pernoctat·
apostolos elegit·turbas alloquitur·beatitudinē
alior̄·& alior̄ infelicitatem promittens·parabola
proferens·de ducatu cęci·& magistri·& discipuli·
& festucę oculo·uel trabis·& arboris bonu fructꝰ
uel mali·& hominem qui domum supra petram
uel super harenam edificauit·

VI Centurionis puerum curat·uiduę filium resuscitat·
Iohannes discipulos mittit ad ihm·& xpc de iohe
loquitur·subnectens similitudinē puerorum in
foro sedentium·mulier peccatrix lacrimis pedes
xpi lauat & ungit·Propter quam parabola dici
tur creditoris qui parum uel multum concedit·
In turbe sequentibus se turbis & mulieribus que
curate erant·similitudinem seminantis dicit eiꝰ
semen in bonam terram uel petrosam cecidit·lu
cernam non subtus·sed super candelabrum po
ni·matrem & fratres repudiat·Hanc imposit som
num·tempestatem sedat·hominem a maledicti
one liberat·

VII Iayri filiam dum uere resuscitare·mulierem a pro
fluuio liberat·puellam munificat·

VIII Mittens discipulos predicare·data eis omni potes

tatte quibus herode mrante reuersis: mdeserto
quinq; panibus æ duobus piscibus. quinq; mlia
mrorum satiat. unterrogans quem se dicerent tur-
be. a petro xp̃c declaratur: æ monet abnegatis om
nibus crucem tolli. æ se msequi. designans esse mic
qui mortem non gustarent. ante usionem glorię ei.
VIIII In montem ad sumpto petro iohanne æ iacobo. xp̃c
transfiguratur: unter moysen æ helyam usus: ubi
tria tabernacula petrus debere fieri dicit. æ nube
obumbrantur: ac uox celestis filium declarat. pue
rum humanum libeat. ac se tradi habere pronun
ciat. & cogitantes discipulos quis eoꝝ maior esset.
instruit. ac non prohibendu qui in nomine suo ur-
tutem faciat. a samaritanis non recipitur: æ uolen
tes ap̃los ignem super eos descendere increpat. se
qui uolenti se non habere ubi caput reclinet predi
cit. alterum tamen ipsa etiam patris morte mitti
mittà. ad sequendum eligit. & alio uolenti sius pri
mum renunciari. a rationis figuram ponit retro re
spicientis.

X Eligit septuaginta duos. quos mittit ad predican
dum. ipse uero increpat ciuitates. æ reuersos dis
cipulos ex eo dicit feliciores. quod eoꝝ nomina
cęlo essent scripta. ob quam rem gratias. quod
bene sint paruulis reuelata. & omnia sibi apa

tre tradita manifestat. quod nemmem nisi filiũ
nosse declarat. beatosq; oculos qui uiderunt id
quod prophetis non contigit. alegis perito temp
tatus: mandata que fieri precepit dominus para
bolam uulneratu. quem leuita & sacerdote pre
tereunte samaritanus colligit. apud marthũ
marię partem comlaudat.

XI Post orationem propriam docet orationem. &
parabolam ponit eius qui propter importunitatem dat
postulanti panem. petendum esse querendum
& pulsandum exemplum asserens. demonium
eiciens. unprincipem demoniorum idem phari
seis opinantes destruxit. beatosq; dicit qui audi
unt uerbum & custodiunt. dans signum ionę
& regnę austri. & nmuntas iniudicio dicit fore
beatos. & lucernam super candelabrum pon.
& quod oculus sit lucerna corporis. apud pha
riseum inuitatus lauandum potius quod untus
est elemosinus pronunciat. increpans multos
phariseos. & legis doctores.

XII Phariseis uolentibus cum eo contendere. discipu
los palam docet. ut eorum fallatiam caueant.
& eum timeant. qui potest post mortem inge
hennam mittere. & plures esse discipulos.
quinq; passeribus dipondio ualentibus. & ne

gantem se negaturum. & peccatum in spiritu scō
non remittendum. & non cogitari dum quid
adprehensus loquatur: petrum respondit se non
esse diuisorem hereditatis: similitudinem eius
cui multa nata sunt. Cuius anima eadem nocte
peteretur: ac docet exemplis: non cogitandum
de crastino. faciendamq; elemosinam omnibus
uendtis. & uigilandum dicens petro. felicem esse
bonum dispensatorem. unde dicit ignem mittere
super terram. non pacem. turbis quoq; dicit.
quod faciem cęli cognoscerent. tempora non in
telligerent. quos monet ut dum mala essent re
conciliarentur aduersario. ne reclusi non exirēt.
donec nouissimum quadrantem redderent.

XIII Cum enunciatum fuisset galileos occisos. monet
agendam penitentiam. parabolam ficulneę
subiungens: quam dominus cum infructuosā
uellet excidi. cultor statum postulauit. cum
mulierem annis decem & octo curuam erexis
set. indignantem archisinagogum increpat.
unde similitudinem grani synapis subiungit.
ex quo arbor maior holeribus nascitur: et fer
menti quod absconditum mulier habuit in
farina. & ut intra ceatur per angustum ostiū
ne claudatur: pharisei scribis quia he

rodes eum uellet occidere. dicit eum mulpem &
prophetam extra hierusalem non perire. &
increpat hierusalem.

XIIII Sabbatis cum ad hydropicum. discumbendi dat
ordinem. mutantem hortatur. pauperes pas
cere. similitudinem uinge(n)s hominis qui exeu
samibus mutatis. cecos claudos debiles voca
uit. & turbas de plateis. hortatur. omnem affec
tionem propter se relinquendam. parabolam
ponens turrim edificare uolentis & regis.

XV Sal fatuum esse non debere. murmurantibus plu
risei de communio pastorum. dat similitudine
pastoris propter unam ouem. nonaginta nouem
relinquentis. & mulierem que unam dragmam
perditam inuenens gaudet. sed & hominis
qui duobus filiis suis substantiam diuisit. ex
quibus iunior prodige egit. pro quo uitulus
occiditur. de dispensatore prodigo qui sapien
ter fecit. & ideo exemplis hortatur operandu.
& deridentes eum phariseos increpat. legem &
prophetas usq; ad iohannem dicens. ac mecha
ri eum ostendit. qui sua dimissa alteram acce
pit uxorem. & abalio dimissam ducit.

XVI Parabolam de diuite & lazaro. & necminimum
de credentibus scandalizandum. atq; omnia

acceptā fiatur remittenda. ⁊ quod fides ut gra
num sinapis transferat arborem mori. In mare
quoq; seruicium debitum exhibendum. decem
leprosi emundantur: ex quibus unus reuertitur ibi
sequuntur: gratias agens deo. intra nos esse regnū
dei. Regnum autem ipsum iuxta exemplum noe
uel loth subito uenire. ac tunc alium adsumi.
⁊ alium relinqui. ⁊ ubi fuerit corpus illic aqui
le. similitudinem iudicis rogantis ⁊ iudicis iniq.
⁊ duorum in templo orantium. ⁊ infantes non
prohibendos. similitudo cuiusdā ⁊ cameli facili⁹
per foramen acus transituri. ⁊ omnia hic relin
quenda.

XVII Cum discipulis aduentum sibi indicaret. cecum
mendicantem curauit. zacheum conlaudat
dimidiam substantiam pauperibus offerentē.
⁊ similitudinem de eo qui decem mnas. iturus
ad regem seruis suis distribuit. ⁊ de extrio eoꝝ
qui eum regem recusauerunt. super pullum
asine sedit. ⁊ super ierusalem fleuit. ⁊ uentu
ra ei predicit. ibi de templo mensas euertit.
⁊ uendentes columbas eicit. phariseos interro
gantes in qua potestate hec faceret. de baptis
mo iohannis interrogat. parabolam sub
iungens eius. qui cum seruos misisset ad uineā

postea filium misit. & de lapide ab edificantibus reprobato.

XVIII Temptatus de tributo respondit. de muliere que septem uiros habuit. addidit de se interrogans quomodo xp̄e filius dauid esset. cum eum ipse dominum dicat. & monet ab scribis cauendum. Viduam laudat. que in donario duo minuta misit. de templi structura. & de futura persecutione. & de exitu hierusalem. & fine seculi. de aduentu xpi in maiestatem & similitudinem ficulnee. & monet uigilandum.

XVIIII De azimorum die ad propinquante. iudas demone repletus. de tradendi tempore. pecunia sibi promissa. & discumbentibus secum discipulis. sacramentum panis & calicis ostendit. ac tradi torem designat. certantibus de gradu. cum prefecit qui minister. & petro dicit quod eum esset negaturus. ac monitis discipulis ut uendito uestimento emant gladium. pergit ad montem oliueti. qui cum inuasset discipulos exercitat dormientes.

XX Antecedente iuda uenit turba. & osculo tradi tur xp̄c. & petrus auriculam seruo absci dit. ducto ihu ad dominum principis sacer dotum. petrus ibi ter negauit. xpc deludit

interrogamus audeis pilato & ab herode. ac
tunc in amictum pilatus & herodes redeunt
barabbas dimittitur: & ihc audeis crucifigen
dus traditur: q̄ un plangentibus cum mulierib̄
ut se se magis plangerent dixit. & inter latron̄
fixus: acetu potum accepit. titulo rex designat̄.
a quo unus ex latronibus credens ad paradisum
ducitur: ab hora sexta usq; ad nonam dies obscu
ratus est. & ihs spiritum emittens. uelum tem
pli scissum est. q̄ unbus uisis centurio. & qui ade
rant dominum magnificant.
Ioseph postulat corpus. & sepelit. quod mulie
res relinquentes non inuenunt.

XXI Nunciant mulieres angelorum uisionem. nec
credunt discipuli. eunt̄ duo ad castellum in
pam̄ fractione xp̄m cognoscunt. & reuersi
discipulis indicant. q̄ ubi ihc apparuit. &
plagas non credentibus ostendit. ac piscem.
ac fauum edendum accepit. alloquitur apostо
los. & cor eor̄ aperit. ad intellegendum quod
hoc compati oportuerit. & ut illic essent do
nec ueniret uirtus. ammonuit. Tunc be
ne dixit eos & recessit. reliquitq; laudantes de
um in templo. EXPLICIUNT. CAPITULA.

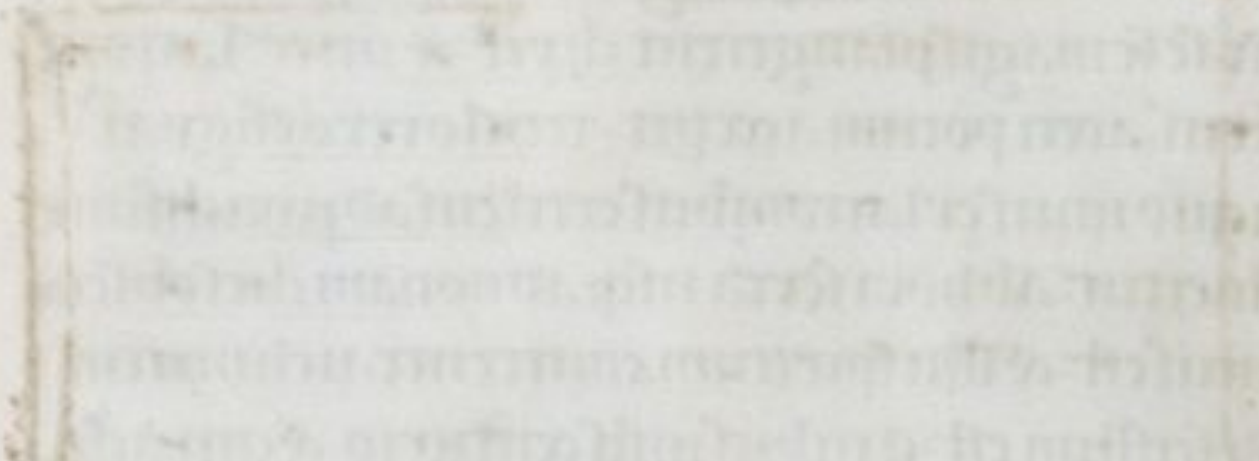

INCIPIET
ANGELIVM
SECVNDVM
QVGAM.

Lucas. 1.
Solus. x

VONIAM
AVDEM
MVLGI

conati sunt ordinare narrationem que in nobis
completa sunt rerum. sicut tradiderunt nobis.
qui ab initio ipsi uiderunt. & ministri fuerunt
sermonis. uisum est & mihi assecuto a principio
omnibus diligenter exordine tibi scribere op
time theophile. ut cognoscas eorum uerborum de quib⁹
eruditus es ueritatem.

§ 1 Fuit in diebus herodis regis iudee sacerdos quidā
nomine zacharias de uice abia. & uxor illi de filiabus aaron. & nomen eius elisabeth. ¶ erant au
tem iusti ambo ante deum. incedentes in omnib⁹
mandatis & iustificationibus dñi sine querela.
¶ et non erat illis filius eo quod esset elisabeth
sterilis. & ambo processissent in diebus suis. Fac
tum est autem cum sacerdotio fungeretur in or
dine uicis sue ante deum. secundum consuetudinem
sacerdotii sorte exiit ut incensum poneret. ingres
sus in templum domini. ¶ et omnis multitudo
erat populi orans foris hora incensi. Ap
paruit autem illi angelus domini stans a dextris
altaris incensi. ¶ et zacharias turbatus est ui
dens. & timor irruit super eum. At ille autem

2 v c̄

ad illum angelus. Ne time zacharia/ quoniã
exaudita est deprecatio tua. Et uxor tua elisa
beth pariet tibi filium/ & uocabis nomen eius Io
hannem. Et erit gaudium tibi & exultatio/
& multi in natiuitate eius gaudebunt. Et erit
enim magnus coram domino/ & uinum & sicerã
non bibet. & spũ scõ replebitur adhuc de utero matris sue.
Et multos filiorũ israel conuertet ad dñm dm ipso
rum. Et ipse precedet ante illum in spũ & uir
tute helye/ ut conuertat corda patrum in filios.
& incredibiles ad prudentiam iustorũ. parare dño
plebem pfectam. Et dixit zacharias ad ange
lum. Unde hoc sciam/ Ego enim sum senex/ = Προβεβηκυια
& uxor mea pcessit in diebus suis.
luc. ii. v mr. iii. Et respondens angelus dixit ei. Ego sum gabri
hel. qui adsto ante deum. & missus sum loqui ad
te/ & hec tibi euangelizare.
l. iii. & Solus. Et ecce eris tacens & non poteris loqui usq; in diem
quo hec fiant/ pro eo quod non credidisti uerbis
meis que implebuntur in tempore suo. Et erat
plebs expectans zachariam/ & mirabantur quod
tardaret ipse in templo. Et egressus autem non
poterat loqui ad illos/ & cognouerunt quod u
sionem uidisset in templo. Et ipse erat innu
ens illis/ & permansit mutus. Et factum est ut

mpleti sunt dies offici eius: abiit in domum suam.
Post hos autem dies concepit elisabeth uxor eius:
& occultabat se mensibus quinq; dicens. Quia
mihi sic fecit dns in diebꝫ quibꝫ respexit auferre obp
brium meum inter homines. In mense autem
sexto. missus est angelus gabriel a deo in ciuitatẽ
galileę. cui nomen nazareth. ad uirginem despon
satam uiro. cui nomen erat ioseph de domo dauid:
& nomen uirginis maria. Et ingressus angelus
ad eam dixit. Aue gratia plena: dominus tecum.
benedicta tu in mulieribꝫ. Quę cum audisset
turbata est in sermone eius: & cogitabat qualis es
set ista salutatio. Et ait angelus ei. Ne timeas
maria: inuenisti enim gratiam apud deum. Ec
ce concipies in utero & paries filium: & uocabis
nomen eius ihm. Hic erit magnus: & filius altis
simi uocabitur: Et dabit illi dns deus sedem
dauid patris eius: & regnabit in domo iacob in ęter
num. & regni eius non erit finis. Dixit autem
maria ad angelum. Quomodo fiet istud quo
uirum non cognosco: Et respondens angelus
dixit ei. Spiritus sanctus superueniet in te. &
uirtus altissimi obumbrabit tibi: ideoq; & quod
nascetur sanctum. uocabitur filius dei. Et ec
ce elisabeth cognata tua: & ipsa concepit filium

Omsenectute sua. ℭ Et hic mensis est sextus illi que
uocatur sterilis: quia non erit impossibile apud
deum omne uerbum. D ixit autem maria. ℭ ec
ce ancilla domini: fiat mihi secundu uerbu tuu.
ℭ Et discessit a bilia angelus. ℭ Exsurgens aut
maria in diebus illis: abiit in montana cum festi
natione in ciuitate iuda. ℭ Et intrauit in domu
zacharie: & salutauit elisabeth. ℭ Et factum est
ut audiuit salutationem marie elisabeth: exul
tauit infans in utero eius. ℭ Et repleta est spiri
tu sco elisabeth: & exclamauit uoce magna &
dixit. B enedicta tu inter mulieres: & benedic
tus fructus uentris tui. ℭ Et unde hoc mihi ut
ueniat mater dni mei ad me: ℭ ecce enim ut
facta est uox salutationis tue in auribus meis:
exultauit in gaudio infans in utero meo. ℭ Et
beata que credidit: quoniam perficientur ea
que dicta sunt ei a dno. ℭ Et ait maria. M ag
nificat anima mea dnm. ℭ Et exultauit sps
meus: in deo salutari meo. Q uia respexit hu
militatem ancille sue: ecce enim ex hoc beatam
me dicent omnes generationes. Q uia fecit
mihi magna qui potens est: & sanctum nomen
eius. ℭ Et misericordia eius in progenies & pro
genies: timentibus eum. F ecit potentiam in

brachio suo/ dissipauit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de sede/ & exaltauit humiles.
Esurientes implenit bonis/ & diuites dimisit inanes. Suscepit israhel puerum suum/ memorari misericordie sue. Sicut locutus est ad patres nr̃os/ abraham & semini eius in secula. Mansit autẽ maria cum illa quasi mensibus tribus/ & reuersa est in domum suam. Et in sabeth autem impletum est tempus pariendi/ & peperit filium. Et audierunt uicini & cognati eius/ quia magnificauit dns misericordiam suam cum illa/ & congratulabantur ei. Et factum est in die octauo/ uenerunt circumcidere puerum. & uocabant eum nomine patris sui zachariam. Et respondens mater eius dixit. Nequaquam/ sed uocabitur iohs. Et dixerunt ad illam. Quia nemo est in cognatione tua/ qui uocetur hoc nomine. Innuebant autem patri eius/ quem uellet uocari eum. Et postulans pugillarem/ scripsit dicens. Iohannes est nomen eius. Et mirati sunt uniuersi. Apertum est autem illico os eius/ & lingua eius/ & loquebatur benedicens deum. Et factus est timor super omnes uicinos eos/ & super omnia montana iudee diuulgabantur omnia uerba hec. Et posuerunt omnes qui

eius

audierant mcordesuo dicentes. Quid putas puer iste erit. Etenim manus domini erat cum illo.
Et zacharias pater eius impletus est spiritu sancto. & prophetauit dicens. Benedictus dominus deus israhel. quia uisitauit & fecit redemptionem plebi sue. Et erexit cornu salutis nobis in domo dauid pueri sui. Sicut locutus est per os sanctorum. qui a seculo sunt prophetarum eius. Salutem ex inimicis nostris. & de manu omnium qui oderunt nos. Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris. & memorari testamenti sui sci. Iusiurandum quod iurauit ad abraham patrem nostrum. datum se nobis. Vt sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati. seruiamus illi. In sanctitate & iustitia coram ipso. omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi uocaberis. preibis enim ante faciem domini parare uias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi eius. in remissionem peccatorum eorum. Per uiscera misericordie dei nostri. in quibus uisitauit nos oriens ex alto. Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent. ad dirigendos pedes nros in uiam pacis.
Puer autem crescebat & confortabatur spu. & erat in deserto usq; in diem ostensionis sue

adusirk. F actum est autem in diebus illis: exiit edictum a cesare augusto. ut describeretur uniuersus orbis. H ec descriptio prima facta est a preside syrie cyrino. E t ibant omnes ut profiterentur: singuli in suam ciuitatem. A scendit autem & ioseph a galilea de ciuitate nazareth: in iudeam ciuitatem dauid. que uocatur bethleem eo quod esset de domo & familia dauid. ut profiteretur cum maria desponsata sibi uxore pregnante. F actum est autem cum essent ibi: impleti sunt dies ut pareret. & peperit filium suum primogenitum. E t pannis eum involuit: & reclinauit eum in presepio. quia non erat eis locus in diuersorio. E t pastores erant in regione eadem uigilantes & custodientes uigilias noctis super gregem suum: & ecce angelus domini stetit iuxta illos: & claritas dei circumfulsit illos. & timuerunt timore magno. E t dixit illis angelus. N olite timere. E ce enim euangelizo uobis gaudium magnum quod erit omni populo: quia natus est uobis hodie saluator: qui est xps dominus in ciuitate dauid. E t hoc uobis signum. I nuenietis infantem pannis involutum: & positum in presepio. E t subito facta est cum angelo multitudo milicie celestis: laud

/. ATPACAOYNTEC

/. AOZA

damnum deum & dicentium. Gloria altissimis deo: & in terra pax in hominibus bone voluntatis. ℣. eydokiac

Et factum est ut discesserunt angeli ab eis in celum: pastores loquebantur ad invicem. Transeamus usq; bethleem: & videamus hoc verbum quod factum est: quod dominus ostendit nobis. Et venerunt festinantes: & invenerunt mariam & ioseph. & infantem positum in presepio. Videntes autem cognoverunt de verbo quod dictum erat illis de puero hoc: & omnes qui audierunt mirati sunt: & de his que dicta erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem conservabat omnia verba hec: conferens in corde suo. Et reversi sunt pastores: glorificantes & laudantes deum in omnibus que audierant & viderant: sicut dictum est ad illos. Et postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur: vocatum est nomen eius ihc. quod vocatum est ab angelo. priusquam in utero concipereretur. Et postquam impleti sunt dies purgationis eius secm legem moysi: tulerunt illum in hierlm. ut sisterent eum domino. sicut scriptum est in lege domini. quia omne masculinum adaperiens vulvam. sanctum dño vocabit. & ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege domini. par'

ſ 11 turturum. aut duos pullos columbarum. ℭ tec
ce homo erat in hierl'm. cui nomen ſym̃eon. ℭ t
homo iſte iuſtus & timoratus' expectans conſolati
onem iſrahel' & ſp̃s ſanctus erat in eo. ℭ t reſpon
ſum acceperat a ſpiritu ſancto' non uidurum se mor
tem niſi prius uideret xp̃m dñi. ℭ t uenit in ſpu
in templum. ℭ t cum inducerent pueru ihm
parentes eius ut facerent ſecm̃ conſuetudinem le
gis pro eo' & ipſe accepit eum in ulnas ſuas. & be
nedixit dñm & dixit. N unc dimittis ſeruum tu
um dne' ſecm̃ uerbum tuum in pace' quia uider
oculi mei ſalutare tuum. quod parasti ante faci
em omnium populoꝝ. l umen ad reuelationẽ
gentium. & gloriam plebis tue iſrahel. ℭ t erat
pater eius & mater mirantes ſuper his' que dice
bant de illo. ℭ t benedixit illis ſym̃eon' & dixit
ad mariam matrem eius. ℭ ece poſitus eſt hic
in ruinam & reſurrectionem multorum in iſrl'
& in ſignum cui contradicetur. ℭ t tuam ipſi'
animam pertransibit gladius' ut reuelentur
ex multis cordibus cogitationes. ℭ t erat anna
prophetiſſa filia phanuel' de tribu aſer. H ec
proceſſerat in diebus multis. & uixerat cum u
ro ſuo annis ſeptem a uirginitate ſua. & hec u
dua uſq; ad annos octoginta quatuor: que ñ

discedebat de templo. et ieiunijs & obsecrationibus
seruiens nocte ac die. ℭ & hec ipsa hora superue
niens confitebatur dño: & loquebatur de illo omn
bus qui expectabant redemptionem hierlm. ℭ &
ut perfecerunt omnia secundum legem dñi: reuer
si sunt in galileam in ciuitatem suam nazareth.
Puer autem crescebat & confortabat2: plenus sapi
entia. ℭ & gratia dei erat in illo. ℭ & ibant pa
rentes eius per omnes annos in hierlm: in die sol
lempni pasche. ℭ & cum factus esset annorum duo
decim. ascendentibus illis in hierosolimam secun
dum consuetudinem diei festi: consummatisq; diebus
cum redirent: remansit puer ihc in hierlm. & non
cognouerunt parentes eius. ℭ existimantes au
tem illum esse in comitatu: uenerunt iter diei. &
requirebant eum inter cognatos & notos. ℭ &
non inuenientes: regressi sunt in hierlm. requi
rentes eum. ℭ & factum est post triduum: in
ueneruntillum in templo sedentem in medio
doctorum audientem illos & interrogantem eos.
l. iiii Stupebant autem omnes qui eū audiebant: super
Alr lv ii prudentia & responsis ei⁹. & uidentes eum admirati sūt.
Alr xviii
l. v ℭ & dixit mater eius ad illum. Fili. quid fecis
x ti nobis sic: ecce pater tuus et ego dolentes
Solv querebamus te. ℭ & ait ad illos. Quid est quod

me querebatis? nesciebatis quia in his que patris mei sunt oportet me esse? ¶ Et ipsi non intellexerunt verbum quod locutus est ad illos. ¶ Et descendit cum eis & venit nazareth. & erat subditus illis. ¶ Et mater eius conservabat omnia verba hec in corde suo. ¶ Et ihc proficiebat sapientia & etate. & gratia. apud deum & homines. ℣ III

l. vi iii / alt. vii / io. ii. ℣ xxv

Anno autem quintodecimo imperii tiberii cesaris procurante pontio pilato iudeam. tetrarcha autem galilee herode. philippo autem fratre eius tetrarcha ituree. & traconitidis regionis. & lisania abilene tetrarcha. sub principibus sacerdotii anna & caipha. factum est verbum dni super iohannem zacharie filium in deserto.

l. vii / alt. viii / alr. ii / io. v

Et venit in omnem regionem iordanis. predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. sicut scriptum est in libro sermonum esaye ppbe. ¶ Vox clamantis in deserto. parate viam dni. rectas facite semitas eius. ¶ Omne vallis implebitur. & omnis mons & collis humiliabitur. ¶ Et erunt prava in directa. & aspera in vias planas. ¶ Et videbit omnis caro. salutare dei.

l. viii / alt. v

Dicebat ergo turbis que exibant ut baptizarentur ab ipso. ¶ Genimina viperarum. quis ostendit vobis fugere a ventura ira? ¶ Facite er-

l v c

go fructus dignos penitentię. Et ne cepertis
dicere patrem habemus abraham. Dico enim
uobis quia potest ds de lapidibus istis suscitare
filios abrahę. Iam enim securis ad radicem arbo
rum posita est. Omnis ergo arbor non faciens
fructum bonum excidetur et in ignem mittet.

l viiii
Solv^x

Et interrogabant eum turbę dicentes. Quid
ergo faciemus. Respondens autem dicebat illis. Qui habet duas tunicas det non habenti
et qui habet escas similiter faciat. Venerunt
autem et publicani ut baptizarentur et dixerunt
ad illum. Magister quid faciemus. At ille
dixit ad eos. Nichil amplius quam quod con
stitutum est uobis faciatis. Interrogabant
autem eum et milites dicentes. Quid faciem
et nos. Et ait illis. Neminem concutiatis neque
calumniam faciatis et contenti estote stipendi
is uestris. Existimante autem populo et cogi
tantibus omnibus in cordibus suis de iohanne
ne forte ipse esset xpc respondit iohannes di
cens omnibus

l x
l
Mt xi
Mr iiii
Io xii

Ego quidem aqua baptizo uos uenient enim for
tior me cuius non sum dignus soluere corri
giam calciamentorum eius. Ipse uos baptizabit in spiritu sancto et igni.

l. xi
Mr xii

Cuius ventilabrum in manu eius & purgabit aream suam: & congregabit triticum in horreum suum. paleas autem comburet igni inextinguibili. Multa quidem et alia exhortans evangelizabat populo.

l xii
ii
Mr e xl iiii
Mr l viii

Herodes autem tetrarcha cū corriperetur a illo de herodiade uxore fratris sui. & de omnibus malis que fecit herodes: adiecit & hoc supra omnia. & inclusit iohannem in carcerem.

l. xiii
i
o xiiii
or v
Io xv

Factum est autem cum baptizaretur omnis ppls. & ihu baptizato & orante apertum est celum. & descendit spūs scūs corporali specie sicut columba in ipsum: & uox de celo facta est. Tu es filius me us dilectus. in te complacuit mihi.

τ eyaσκηι

l. xiiii
iii
Mr. i.
Io. i. viii. iv.

Et ipse ihs erat incipiens quasi annoꝝ triginta: ut putabatur filius ioseph. Qui fuit heli. qui fuit mathat. qui fuit leui. Qui fuit melchi. qui fuit iamne. qui fuit ioseph. Qui fuit mathie. qui fuit amos. qui fuit naum. Qui fuit esli. qui fuit nagge. qui fuit maath. Qui fuit mathathie. qui fuit semei. qui fuit iosech. Qui fuit ioda. qui fuit iohanna. qui fuit resa. Qui fuit zorobabel. qui fuit salathiel. qui fuit neri. Qui fuit melchi. qui fuit addi. qui fuit chosan. Qui fuit helmadan. qui fuit

her' qui fuit hesu. Q ui fuit heliezer' qui fuit
iorim. qui fuit matthad. Q ui fuit leui. qui
fuit symeon. qui fuit iuda. Q ui fuit ioseph.
qui fuit iona. qui fuit heliacim. Q ui fuit me
lea. qui fuit menna. qui fuit mathatha. Q ui
fuit nathan. qui fuit dauid. qui fuit ieſſe. Q ui
fuit obed.' Q ui fuit booz. qui fuit salmon.
Q ui fuit naaſſon.' Q ui fuit amminadab' qui fi
tt aram Q ui fuit esrom. Q ui fuit phares. qui
fuit iude. Q ui fuit iacob.' Q ui fuit ysaac. qui
fuit abraham. Q ui fuit thare.' Q ui fuit na
chor' qui fuit seruch. Q ui fuit ragau.' Q ui
fuit phalech. qui fuit heber' Q ui fuit sale.
ui fuit caman. qui fuit arfaxat. Q ui fuit sem.
ui fuit noe. qui fuit lamech. Q ui fuit mathu
sale.' Q ui fuit enoch. qui fuit iareth. Q ui fi
tt maleleel.' Q ui fuit caman. qui fuit enos.
Q ui fuit seth. qui fuit adam. qui fuit dei. ¶ IIII.

l .xv. ihc autem plenus spū sancto. regressus est a ior'
ii
Mt. xv dane. & agebatur' in spū in deserti diebus .xl.
Mr vi et temptabatur' a diabolo.

l .xvi. Et non manducauit diebus illis. & consūma
v
Mt .xvi tis illis esurijt. D ixit aut̄ illi diabolus. Si
filius dei es. dic lapidi huic ut panis fiat. Et
respondit ad illum ihc. Scriptum est. quia

non in pane solo viuit homo: sed in omni verbo
dei. Et tduxit illum diabolus: & ostendit illi
omnia regna orbis terre in momento temporis: &
ait ei. Tibi dabo potestatem hanc universam.
& gl'am illor quia mihi tradita sunt: & cui volo
do illa. Tu ergo si adoraueris coram me: erunt
tua omnia. Et tresponden's ihc: dixit illi.
Scriptum est: dñm dm tuum adorabis: & illi
soli seruies. Et tduxit illum in hierlm: & statu
it eum sup pinnam templi: & dixit illi. Si
filius dei es: mitte te hinc deorsum. Scriptū e
enim: quod angelis suis mandauit de te ut con
seruent te: & quia manibus tollent te: ne for-
te offendas ad lapidem pedem tuum. Et tres
ponden's ihc: ait illi. Dictum est: non tempta
bis dñm dm tuum. Et tconsummata omni
temptatione: diabolus recessit a illo usq: ad tēp.
l. xvii
Mt. xviii
Mr. xv vii
lo lv vi
Et tregressus ē ihc in virtute spūs in galileam. Et t
fama exiit p universā regionē de illo. Et tipse
docebat in synagogis eor: & magnificabat ab omīb.
l xvii
Sol vv
Et tuenit nazareth ubi erat nutritus: Et tintra
uit sc̄dm consuetudinem suam die sabbati in
synagogam: & surrexit legere. Et ttraditus
est illi liber ppheteę esaię. Et tut reuolui't li
brum: inuenit locum ubi scriptum erat. Sps

dñs sup me ꝓpter qđ unxit me euangelizare
pauꝑibus misit me sanare contritos corde. pre
dicare captiuis remissionem. & cęcis uisum. di
mittere confractos in remissionẽ. predicare an
num dñi acceptũ. & diem retributionis. Et t
cũ plicuisset librum reddidit ministro & sedit.
Et omniũ in sỹnagoga oculi erant intenden
tes in eũ. Cepit autem dicere ad illos. Quia
hodie impleta est hęc scriptura in auribꝰ uris.
Et omnes testimonium illi dabant. & mirabantur in uer
bis gratię quę procedebant de ore ipsius. Et t
dicebant. Nonne hic filius est ioseph.
Et ait illis. Utiq; dicetis mihi hanc similitudi
nẽ. Medice cura teipsum. Quanta audiuimꝰ
facta in capharnaũ fac & hic in patria tua.
Amen autem dico uobis quia nemo pro
pheta acceptus est in patria sua.
In ueritate dico uob. Multę uidue erant in di
ebus helyę in israhel quando clausum est cęlum annis
tribꝰ & mensibꝰ sex. cum facta esset fames magna in
omni terra. & ad nullam illarum missus est hely
as nisi in sarepta sydonię ad mulierem uduam.
Et multi leprosi erant in israhel sub helyseo
pphta. & nemo eorum mundatus est nisi naman sy
rus. Et repleti sunt omnes in sỹnagoga ira.

2. xviii
Mr c xl i
Mr 2
Io 2 viii

2. xv. x
Solvs

2. xxi
Mr c xl ii
Mr l i
Io xxxv

2 xxii
Sol v

hec audientes. Et surrexerunt & ejecerunt illum extra ciuitatem & duxerunt illum usq; ad supercilium montis supra quem ciuitas illorum erat edificata. ut precipitarent eum. Ipse autem transiens. per
l xxiii
viii
or xii
medium illorum ibat.
Et descendit in capharnaum ciuitatem galilee ibiq;
l. xxiiii
Mr lv
ii
Mr xiii
docebat illos sabbatis.
Et stupebant in doctrina eius quia in potestate erat sermo ipsius.
l. xxv
viii
or xiiii
Et in synagoga erat homo habens demonium immundum & exclamauit uoce magna dicens. Sine quid nobis & tibi iesu nazarene. Venisti perdere nos. Scio te qui sis sanctus dei. Et increpauit illum ihesus dicens. Obmutesce & exi ab illo. Et cum proiecisset illum demonium in medium exiit ab illo. in nichilq; illum nocuit. Et factus est pauor in omnibus. & conloquebantur ad inuicem dicentes.
Quod est hoc uerbum quia in potestate & uirtute imperat immundis spiritibus & exeunt. Et diuulgabatur fama de illo in omnem locum regionis.
l. xxvi
or lv
ii
vii
or xv
Surgens autem de synagoga. intrauit in domum symonis. Socrus autem symonis tenebatur magnis febribus. Et rogauerunt illum pro ea. Et stans super illam. imperauit febri. & dimisit illam. Et continuo surgens ministrabat illis.

Cum sol autem occidisset/ omnes qui habebāt
infirmos suarius languoribus ducebant illos
ad eum. At ille singulis manus imponens/ cu
l. xxvii viii Mr. xxviii Exiebant autē demonia a multis clamantia & dicentia/ quia tu es filius
dei. Et increpans non sinebat ea loqui/ quia
sciebant ipsum esse xpm.
l. xxviii v viii oj xvii Facta autem die egressus ilat in desertū locum/
& turbę requirebant eum. Et tenuerunt usq;
ad ipsum/ & detinebant illū ne discederet abeis.
Quibus ille ait. Quia et aliis ciuitatibus
oportet me euangelizare regnum dei/ quia
ideo missus sum. Et erat predicans in sȳna
gogis galileę.
l. xxviii Solvo xv Factum est autem cum turbę irruerent in eum
ut audirent uerbu dī/ et ipse stabat secus stag
num genesareth/ et uidit duas naues stantes
secus stagnum. Piscatores autē descenderat/
& lauabant retia. Ascendens autem in unā
nauem quę erat sȳmonis/ rogauit eum a ter-
ra reducere pusillum. & sedens docebat de
naucula turbas.
l. xxxv viii lo. cc xxvii y cc xviii Ut cessauit autē loqui/ dixit ad sȳmonē. Duc
in altum & laxate retia ura in capturam. Et
respondens sȳmon dixit illi. Preceptor: per-

totam noctem laborantes nichil cepimus: in
uerbo autem tuo laxabo rete. ℭ tcum hoc fe
cissent: concluserunt piscium multitudinẽ co
piosam. R umpebatur autem rete eor: ℭ amm
erunt socios qui erant in alia naui ut uenirent
& adiuuarent eos. ℭ tuenerunt & impleuer̃t
ambas naviculas: ita ut mergerentur.
l.xxxvi
Solus
Quod cum uideret symon petrus: procidit ad ge
nua ihu dicens. ℭ xi a me: quia homo peccator
sum dne. S tupor enim circumdederat eum:
& omnes qui cum illo erant in captura piscium
quam ceperant. S imilit̃er autem iacobum
l.xxxvii
Mt xxi
Mr x
& iohannem filios zebedei: qui erant socii symo
tant ad symonem ihc. N oli timere: Jam
ex hoc iam homines eris capiens. ℭ tsubduc
tis ad terram nauibus: relictis omnibus secu
ti sunt illum.
l.xxxviii
Mt lviii
Mr.xviii
ℭ tfactum est cum esset in una ciuitatum: & ec
ce uir̃ plenus lepra. ℭ tuidens ihm & proci
dens in faciem: rogauit eum dicens. D omi
ne: si uis potes me mundare. ℭ textendens
manum: tetigit illum dicens. V olo: M un
dare. ℭ tconfestim lepra discessit a illo.
ℭ tipse precepit illi: ut nemini diceret.
S ed uade ostende te sacerdoti: & offer pro

emundatione tua sicut precepit moyses in testimo
nium illis.

l xxxiii
oyt xxiii
Mr xxvii
lo xl vi

Perambulabat autem magis sermo de illo: & con
ueniebant turbe multe ut audirent & curaren
tur ab infirmitatibus suis.

l. xxxv
Mr cxl viii
Mr lv vi

Ipse autem secedebat in desertum. & orabat. ℣.

l xxxvi
Mr c l iii
Mr lv viii

Et factum est in una dierum: & ipse sedebat do
cens. Et erant pharisei sedentes & legis docto
res qui uenerant ex omni castello galilee & iu
dee & hierlim: & uirtus erat dni ad sanandu eos.

l xxxvii
oyt lv
Mr xx
lo xxxviii

Et ecce uiri portantes in lecto hominem qui erat
paralyticus: & querebant eum inferre. & pone
re ante eum. Et non inuenientes qua parte
illum inferrent pre turba: ascenderunt supra
tectum. & per tegulas submiserunt illum cum
lecto in medium ante ihm. Quorum fidem ui
dit dixit. Homo: remittuntur tibi peccata
tua. Et ceperunt cogitare scribe & pharisei
dicentes. Quis est hic qui loquitur blasphemi
as: Quis potest dimittere peccata: nisi solus
deus: Vt cognouit autem ihc cogitationes co
rum: respondens dixit ad illos. Quid cogitatis
in cordibus uestris: Quid est facilius dicere. di
mittuntur tibi peccata. an dicere. surge & am
bula: Vt autem sciatis quia filius hominis

potestatem habet ūtra dimittere peccata. ait
paralitico. tibi dico surge. tolle lectum tuum. &
uade in domum tuam. ℭ t confestim surgens
coram illis. tulit in quo iacebat. & abiit in domū
suam. magnificans deum. ℭ t stupor apprehendit omnes. & magnificabant deum. ℭ t re
pleti sunt timore dicentes. quia uidimus mira
bilia hodie.

l xxxv viii
dr lxvi
dr xvi

ℭ t post hęc exiit. & uidit publicanum nomine
leui sedentem ad teloneum. & ait illi. S eque
re me. ℭ t relictis omnibus surgens secutus ē ei.

l xxxv viii
or lxvii
or xvii

ℭ t fecit ei conuiuium magnum leui in domo sua. ℣ Adhn
& erat turba multa publicanoꝝ. & aliorꝝ qui cū
illis erant discumbentes. ℭ t murmurabant
pharisei & scribę eoꝝ dicentes ad discipulos ei.
Quare cum publicanis & peccatoribus manducatis & bibitis.

l xl
or lxviii
or xviii

ℭ t respondens ihc dixit ad illos. N on egent qui
sani sunt medico. sed qui male habent. N on
enim uenio uocare iustos sed peccatores in pœnitentiam. A t illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieunant frequenter. & obsecrationes faciunt. similiter & pharisęoꝝ. tui autem
edunt & bibunt. Q uibus ipse ait. N um
quid potestis filios sponsi dum cum illis est spon

sus facere ieunare. Venient autem dies & cum
ablatus fuerit ab eis sponsus: tunc ieunabunt in
illis diebus. Dicebat autem & similitudinē ad il
los: Quia nemo commissurā a uestimento nouo
immittit uestimentū ueteris: alioquin & nouū
rumpit: & ueteri non conuenit commissura a no
uo. Et nemo mittit uinum nouum in utres
ueteres: alioquin rumpet uinum nouum utres: & ip
sum effundetur: & utres peribunt: sed uinum nouum
mittes nouos mittendum est: & utraq; conseruabit.
Et nemo bibens uetus: statim uult nouum: dicit
enim: uetus melius est.

l xl i
dñr xc iiii
ojr xxiiii

Factum est autē in sabbato secundo primo. cū tran
siret per sata: uellebant discipuli eius spicas: & ꝫ Δευτερο πρωτον
manducabant confricantes manibus. Quidam
autem pharisęorū: dicebant illis. Quid facitis qđ
non licet in sabbatis: Et respondens ihc ad eos dix̄.
Nec hoc legistis quod fecit dauid cum esuriret ipse
& qui cum eo erant: quomodo intrauit in domum
dei: & panes propositionis sumpsit & manducā
uit: & dedit his qui cum ipso erant: quos non licet
manducare: nisi tantum sacerdotibus: Et di
cebat illis. Quia dñs est filius hominis etiam sab

l xl ii
Mr c xvi
ojr xxv

Factum est autem & in alio sabbato: ut
intraret in synagogam & doceret. Et erat

ibi homo ⁊ manus eius dextera. erat arida. Ob
seruabant autem scribę ⁊ pharisei si in sabbato
curaret. ut inuenirent unde accusarent illū.
accusare illū.
Ipse uero sciebat cogitationes eor. ⁊ ait homini
qui habebat manum aridam. Surge ⁊ sta in
medium. Et surgens stetit. Ait autem ad illos ihs. Interrogo uos. si licet sabbatis bene face
re an male. animam saluam facere an perdere.
Et circumspectis omnib⁹ dixit homini. Extende manum tuam. Et extendit. Et restituta est manus eius. Ipsi autem repleti sunt in
sipientia. ⁊ conloquebantur ad inuicem quid
nam facerent ihu.

l xl iii
Mr c xl viii
Or lx vi

Factum est autem in illis diebus exiit in montem
orare. ⁊ erat pernoctans in oratione dei.

l xl iiii
Mr lxxxv
Mr xxxv

Et cum dies factus esset. uocauit discipulos suos.
⁊ elegit duodecim ex ipsis. quos ⁊ aplos nomina
uit. symonē quem cognominauit petrum. ⁊ an
dream fratrem eius. iacobum ⁊ iohannem. phi
lippum ⁊ bartholomeū. matheum ⁊ thomam.
iacobum alphei. ⁊ symonē qui uocatur zelotes.

l xl v
Or xxviii
Or xxvii
Io xl vi

Et iudam iacobi. ⁊ iudam scarioth qui fuit proditor.
Et descendens cum illis stetit in loco campestri. ⁊
turba discipulor eius. ⁊ multitudo copiosa ple
bis ab omni iudea ⁊ hierlm. ⁊ maritima. ⁊ ty

ri. æsidonis. qui uenerant ut audirent eum. æ sa
nari erant a langoribus suis. æ qui uexabant
ab spiritibus immundis curabantur. Et omnis
turba quærebat eum tangere. quia uirtus de il
lo exibat & sanabat omnes.

l. xl vi. v. Alt. xv v

Et ipse eleuans oculos in discipulos suos dicebat.

l. xl vii. v. Alt. xx viii

Beati pauperes. quia uestrum est regnum dei.

l. xl viii. v. Alt. xx vii

Beati qui nunc esuritis. quia saturabimini.

l. xl viii. v. Alt. xv v

Beati qui nunc fletis. quia ridebitis.

Beati eritis cum uos oderint homines. & cum sepa
rauerint uos. & exprobrauerint. & eiecerint nomen
uestrum tanquam malum. propter filium homi
nis. Gaudete in illa die & exultate. ecce enim
merces uestra multa in cælo. Secundum hæc enim
faciebant prophetis patres eorum.

alt. fusultate.

l. l. Solus. x

Verumtamen uæ uobis diuitibus. qui habetis con
solationem uestram. Uæ uobis qui saturati estis.
quia esurietis. Uæ uobis qui ridetis nunc. quia
lugebitis & flebitis.

l. l. i. Solus. x

Uæ cum uobis benedixerint omnes homines. se
cundum hæc faciebant pseudo prophetis patres eorum.

l. l. ii. v. Alt. xl.

Sed uobis dico qui audistis. Diligite inimicos
uestros. benefacite his qui uos oderunt. Benedi
cite maledicentibus uos. orate pro calumnian
tibus uos.

l. l. iii
or xxxviii Et qui te percutit in maxillam / prebe & alteram.
Et tabeo qui aufert tibi ueſtimentum / & iam
tunicam noli prohibere. Omni autem petenti
te tribue / & qui aufert quę tua ſunt ne repetas.
l. l. iiii
or l. iiii Et prout uultis ut faciant uobis homines / & uos
facite illis ſimiliter:
l. l. v
or xl i Et ſi diligitis eos qui uos diligunt / quę uobis eſt gra:
Nam et peccatores diligentes ſe diligunt. Et
ſi bene feceritis his qui uobis bene faciunt / quę
uobis eſt gratia: Siquidem & peccatores hoc
faciunt. Et ſi mutuum dederitis his a quib⁹
ſpatis recipere / quę gra eſt uobis: Nam & pecca
tores peccatoribus fenerantur / ut recipiant
equalia. Verumtamen / diligite inimicos uros /
& benefacite & mutuum date nichil deſperantes.
& erit merces ura multa. & eritis filii altiſſimi.
qui a ipſe benignus eſt ſuper ingratos & malos.
Eſtote ergo miſericordes / ſicut & pater ueſter
miſericors eſt.
l. l vi
or. l.ii
or xl i. Nolite iudicare / & non iudicabimini. Nolite con
dempnare / & non condempnabimini. Dimit
tite & dimittemini. Date / & dabitur uobis.
Menſuram bonam confertam & coagitatam &
ſuperfluentem / dabunt in ſinum uru. Eadē
uero menſura qua menſi fueritis / remetietur uob.

l. l vii
Mt. c vi

Dicebat autem & illus similitudinem. Numquid
potest cęcus cęcū ducere. Nonne ambo in foueā

l. l viii
or xc iii
Io. c xviii
y c. x. x. xviii

Non est discipulus sup magistrum. Scadet
Perfectus autem omnis erit sicut magister eius.

l. l. viiii
or l v

Quid autem uides festucam in oculo fratris tui. trabe
autē quę in oculo tuo est nō consideras. Aut quo
modo poteris dicere fratri tuo. frater sine eiciam
festucam de oculo tuo. ipse in oculo tuo trabem non
uidens. Hypocrita eice primum trabem de ocu
lo tuo. & tunc perspicies ut educas festucā. de ocu

l l. v
or l v viii

Non est enim arbor bona quę
facit fructus malos. neq; arbor mala faciens fruc
tum bonum. Vnaquaq; enim arbor de fructu
suo cognoscitur.

l l. v i
or l v vii

Neq; enim de spinis colligunt ficus. neq; de rubo
uindemiant uuam.

l l. v ii
dr c. x. x. v

Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bo
num. & malus homo de malo thesauro profert
malum. Ex abundantia enim cordis os loquit.

l l. v iii
or l viii
Io. c. v vi

Quid autē uocatis me dne dne. & nō facitis quę dico.

l. l. v iiii
dr l v i

Omnis qui uenit ad me. & audit sermones meos.
& facit eos. ostendam uobis cui similis sit. Si
milis est homini edificanti domum. qui fodit i
altum. & posuit fundamenta supra petram. in
undatione autē facta. illisum est flumen do

mundi. & non potuit eam mouere. fundata enim
erat supra petram. Q ui autē audit & non facit.
similis est homini edificanti domū suam supra
terrā sine fundamento. in quam inlisus est flumē.
& continuo cecidit. & facta est ruina domus illius
¶VI 1. lx v^tus C um autem implesset omnia uerba ¶ magna.
alr lv iiii sua aures plebis. intrauit capharnaum. C en
to. xxxv vii turionis autem cuiusdā seruus male habens erat
morti ur. qui illi erat pretiosus. E t cum au
disset de ihu. misit ad eum seniores iudeorū. ro
gans eum ut ueniret & saluaret seruum eius.
A t illi cū uenissent ad ihm. rogabant eum soll
icite dicentes ei. Q uia dignus est ut hoc illi
prestes. D iligit enim gentem nr̄am. & synago
gam ipse edificauit nobis. I hc autem ibat cum
illis. E t cū iam non longe esset a domo. misit
ad eum centurio amicos dicens. D omine. noli
uexari. non enim dignus sum ut sub tectum
meum intres. propter quod & me ipsum non sum
dignum arbitratus sum ut uenirē ad te. sed dic uer-
bo. & sanabit ur puer meus. N am & ego homo
sum sub potestate constitutus. habens sub me
milites. & dico huic uade & uadit. & alio uem
& uenit. & seruo meo fac hoc & facit. Q uo au
dito ihe mirat us est. & conuersus sequentibus

se turbis dixit. Amen dico uobis: nec in israhel
tantam fidem inuenj.

2. Lu vi v / dir lu vi Et reuersi qui missi fuerant domū: inuenerunt
seruum qui langueiat sanum.

2 lu vii Solus x Et factum est deinceps: ibat in ciuitatē quę uocatur
naum: et ibant cum illo discipuli eius: et turba co
piosa. Cum autē adpropinquaret portę ciuita
tis: ecce defunctus efferebatur: filius unicus matris
suę. Et hęc uidua erat: et turba ciuitatis multa
cum illa. Quam cum uidisset dns: misericordia motus
super ea dixit illi. Noli flere. Et accessit et tetigit loculum. Hi autem qui portabant steterūt.
Et ait. Adolescens: tibi dico surge. Et resedit qui erat mortuus: et cepit loqui: et dedit illū
matri suę. Accepit autē omnes timor: et magnificabant deum dicentes. Quia propheta magnus surrexit in nobis: et quia dns uisitauit plebem suam.

2 lu viii Solus x Et exiit hic sermo in uniuersam iudeam de eo: et
omnem circa regionem.

2. Lu viii v / or c ii Et nunciauerunt iohanni discipuli eius: de omnibus his. Et conuocauit duos de discipulis suis
iohannes: et misit ad dm dicens: Tu es qui uenturus es: an alium expectamus? Cum autem
uenissent ad eū uiri dixerunt: Iohannes baptista misit nos ad te dicens: Tues qui uenturus

es. an alium ꝯpectamuſ. In ipſa autem hora cu
rauit multoſ a langoribꝫ. & plagiſ. & ſpiritibuſ
malis. & cecis multis donauit uſum. Et reſpon
dens dixit illis. Et untes nunciate ioh qᵘᵉ audiſ
tis & uidiſtis. quia cci uident. claudi ambulant.
lepſi mundant. ſurdi audiunt. mortui reſurgunt.
pauperes euangelizant. & beat eſt quicunq; fuerit
ſcandalizat in me. Et cum diſceſſiſſent nuncia
ioh ſ. cepit dicere de ioh ad turbas. Quid exiſtiſ
in deſertū uidere. harundinē uento motā. Sed
quid exiſtiſ uidere. homīē mollibꝫ ueſtimentiſ in
dutū. Et ecce qui mollicie preciosa ſt. & delicijſ in
domibꝫ regum ſunt. Sed quid exiſtiſ uidere. pro
phām. Vtiq; dico uobiſ. & plus quam ꝓphetam.

2. lxx / Mr c iii / ogr i

Hic eſt de quo ſcriptum ē. Et ecce mitto angl̄m meū
ante faciem tuā. q̄ preparabit uiā tuā ante te.

2. lxxvi / Mr c iiii

Dico enī uob. maior inter natoſ mulierum ꝓpha
iohanne baptiſta nemo eſt. Qui autem minor
eſt in regno dei. maior eſt illo.

2. lxxvii / Soluſ x

Et omnis populus audienſ. & publicani iuſtifica
uerunt deū. baptizati baptiſmo iohannis. Pha
riſei autē & legiſperti conſilium dei ſpreuerunt
in ſemetipſos. non baptizati a beo.

2. lxxviii / ogr c vii

Cui ergo ſimiles dicā homines generationis huius.
& cui ſimiles ſt. Similes ſt pueriſ ſedentibuſ

mforo: ⁊ loquentib' admunicē ⁊ dicentibus. Cantauimus uobis tibus: ⁊ non saltastis. Lamentauimus: ⁊ non ploraftis. Venit enī iohannes baptista. neq; manducans panē. neq; bibens sumī: et dicitis demonium habet. Venit filius hominis manducans ⁊ bibens: ⁊ dicitis. Ecce homo uorator ⁊ bibens uinum: amicus publicanoꝝ ⁊ peccatorum: ⁊ uustificata est sapientia abomnibus filiis sus.

2. lxxviii
T ℣ ce lxxvi
℣r c l. viii
Io. xc viii

Rogauit autē illum quidam de phariseis: ut manducaret cū illo. ⁊ ingressus domū phariseī discubuit. ⁊ ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. ut cognouit qđ accubuit in domo phariseī: attulit alabastrum unguentū. ⁊ stans retro secus pedes eius. lacrimis cepit rigare pedes eius. ⁊ capillis capitis sui tergebat. ⁊ osculabatur pedes eius. ⁊ unguento ungebat. Videns autē phariseus qui uocauerat eū: ait intra se dicens. Hic si esset ꝓpha: sciret utiq; que ⁊ qualis esset mulier que tangit eū. quia peccatrix est. ⁊ respondens ihc dixit ad illum. Symon: habeo tibi aliquid dicere. At ille ait. Magister dic. Duo debitores erant cuda feneratori: unus debebat denarios quingentos. alius quinquaginta. Non habentī

bus illis unde redderent. dona uit uti sq. Quis
ergo eū plus diligit. Respondens symon dixit.
Estimo quia is cui plus donauit. At ille dixit ei.
Recte iudicasti. Et conuersus ad mulierē. dixit
symoni. Vides hanc mulierem. Intraui domū
mū tuā. aquam pedibus meis non dedisti. hec au
tem lacrimis rigauit pedes meos. & capillis suis
tersit. Osculum mihi non dedisti. hec autem ex
quo intrauit non cessauit osculari pedes meos.
Oleo caput meum non unxisti. hec autē un
guento unxit pedes meos. Propter quod dico
tibi. Remittūt ei peccata multa. quō dilexit
multū. Cui autem minus dimittit. minus
diligit. Dixit autē ad illam. Remittūt
tibi peccata. Et cepерunt qui simul accum
bebant dicere intra se. Quis est hic qui etiā
peccata dimittit. Dixit autē ad mulierē.
Fides tua te saluam fecit. uade in pace.
L. lxxv Solus. x Et factum est deinceps. & ipse iter faciebat per
ciuitatē & castellum. predicans & euangeli
zans regnū dei. & duodecim cum illo. & mulie
res aliquę quę erant curatę. a spiritib⁹ malig
nis & infirmitatibus. maria quę uocatur mag
dalena. de qua demonia septem exierant. &
iohanna uxor chuzę procuratoris herodis. &

fusanna. & alię multę quę ministrabant eis de fa
cultatibus suis.

l. lxxvi
ii
Mr. c.xxxvi
My. xxv vi

Cum autē turba plurima conueniret. & de ciuita
tib⁹ properarent ad eū: dixit per similitudinem.
Exiit qui seminat: seminare semen suū. Et
dū seminat: aliud cecidit secus uiam. & conculca
tū est. & uolucres cęli comederunt illud. Et
aliud cecidit supra petram: & natum aruit quia
non habebat humorē. Et aliud cecidit inter
spinas: & simul exortę spinę suffocauerunt illud.
Et aliud cecidit in terram bonā: & ortum fecit
fructum centuplum. Hę dicens clamabat.
Qui habet aures audiendi audiat. Interro
gabant autē eum discipuli eius: quę esset hęc para
bola. Quibus ipse dixit. Vobis datum est
nosse mysterium regni dei.

l. lxxvii
i
Mr. c.xxxvi
My. xxv vii
lo. c viiii

Ceteris autē in parabolis: ut uidentes non uide
ant. & audientes non intelligant.

l lxxviii
ii
My. c.xxxv
My. xxv viii

Est autem hęc parabola. Semen est uerbum dei.
Qui autem secus uiam sunt: hi sunt qui audi
unt. deinde uenit diabolus. & tollit uerbum
de corde eo⁹: ne credentes salui fiant. Nam qui
supra petram: qui cum audierint cum gaudio
suscipiunt uerbum. & hi radices non habent.
qui ad tempus credunt. & in tempore tempta

tionis recedunt. Quod autem in spinas cecidit hi sunt qui audierit & a sollicitudinib⁹ & diuitijs & uoluptatibus uite cunctis suffocant & non referunt fructū. Quod aute in bona terra hi sunt qui in corde bono & optimo audientes uerbu retinent & fructum afferunt in patientia.

2. lxxviii
ii
or xxxii
or xxxviii

Nemo aute lucernam accendens operit eam uasi. aut subtus lectum ponit sed supra candelabrū ponit. ut intrantes uideant lumen.

2ve lxxxv
ii
or. xc ii
or xl.

Non enim est occultū qđ non manifestet. nec abscondtū qđ non cognoscat & in palā uenat.

2. lxxxi
or c xxxvii

Videte ergo quomodo audtis. Qui enim habet dabitur illi. & qui cumq; non habet. & iam qđ putat se habere auferetur ab illo.

2. lxxii
ii
or c xxxv
or xxxv

Venerunt aute ad illū mat & frs eius. & non poterant adire eum pre turba. Et nunciatū est illi. mat tua & frs tui stant foris uolentes te uidere. Qui respondens dixit ad eos. Mat mea & fratres mei. hi sunt qui uerbu dei audiunt & faciunt.

2. lxxviii
ii
or lx viii
or xl vii

Factum est autem in una dierum. & ipse ascendit in nauiculam & discipuli eius. Et dixit ad illos. Transfiremus trans stagnum. Et ascenderunt. Nauigantib⁹ aute illis. obdormiuit. Et descendit procella uenti in stagnū.

& complebat. & prehtabuntur. Accedentes au
tem: suscitauerunt eū dicentes. Preceptor: pm̄.
Atille surgens: increpauit uentū & tempestati
aque. & cessauit. Et facta est tranquillitas.
Dixit autē illis. Vbi est fides uā? Qui timentes
mirati sunt dicentes ad inuicem. Quis putas hic
est. quia & uentis imperat & mari. & obediunt ei.
Et nauigauerunt autē ad regionē gerasenoꝝ: que
est contra galileam. Et cum egressus esset ad ter-
ram: occurrit illi uir quidam qui habebat demo
nium: iam temporib⁹ multis. & uestimento non
induebatur: neq; in domo manebat: sed in monu
mentis. Ihesum uidit ihm: procidit ante illū. & ex
clamans uoce magna dixit. Quid mihi & tibi est
ihu fili dei altissimi? Obsecro te ne me torqueas.
Precipiebat enī spiritui immundo: ut exiret ab
homine. Multis enim temporib⁹ arripiebat illū:
& uinciebatur catenis. & compedib⁹ custodiebat.
& rupto funiculos agebat a demonio in deserto.
Interrogauit autem illum ihe dicens. Quod
tibi nomen est? Atille dixit. Legio. Quia am
plures erant demonia multa in eū. Et rogabant
illum ne imperaret illis: ut in abyssum irent. Erat
autem ibi grex porcoꝝ multoꝝ pascentiū in mon
te: & rogabant eum ut permitteret eis in illos in

gredi. Et ꝓmisit illis. Et exierunt ergo demonia
ab homine: & inporcos ſunt auerunt. Et ecce impetu
abiit grex ꝓceps in ſtagnum: & ſuffocat' eſt.
Quod ut uiderunt factum qui pascebant fugę
runt: & nunciauerũt in ciuitatẽ & in uillas. Et exie
runt autẽ uidere quod factum eſt: & uenerunt
ad ihm. & inuenerunt hominẽ ſedentẽ a quo de
monia exierant uestitum ac ſana mente ad pedes
eius: & timuerũt. Nunciauerũt autẽ illis & qui uide
rant: quomodo ſanus factus eſſet a legione. Et
rogauerunt illũ omnis multitudo regionis gera
senoꝝ: ut discederet a ipsis: quia timore magno
l. lxxxviii ipse autem ascendens nauem ꝓ tenebatur:
alr xl viii reuersus est: & rogabat illũ ut a quo demonia exi
erant: ut cũ eo esset. Dimisit autẽ eum ihc dicẽs.
Redi domum tuam: & narra quanta tibi fecit
ds. Et abiit per uniuersam ciuitatẽ predicãs:
l. lxxxv quanta illi fecisset ihc ꝓ VII
r alr lxxxviii Factũ est autẽ cum rediisset ihc: excepit illũ tur
gr xl viii ba. Erant enim omnes expectantes eũ. Et ec
ce uenit uir: cui nomen iayrus: & ipse princeps
ſynagoge erat. & cecidit ad pedes ihu. rogans
eum ut intraret in domũ eius: quia filia unica
erat illi fere annoꝝ duodecim. & hęc moriebat.
a. abus ſuꝑfluũ ee uidet. Et contigit dum iret a turbis comprimebat.

Et mulier quedam erat influxu sanguinis ab
annis xii. que in medicos erogauerat omnem
substantiam suam. nec a bullo potuit curari. ac
cessit retro & tetigit fimbriam uestimenti eius.
& confestim stetit fluxus sanguinis eius. Et
ait ihc. Quis est qui me tetigit. Negantib
aut omnibus. dixit petrus. & qui cum illo erant.
Preceptor. turbe te comprimunt & affligunt.
& dicis quis me tetigit. Et dixit ihc. Tetigit me aliquis. Nam ego noui uirtutē de me ex
isse. Videns aut mulier quia non latuit. tre
mens uenit. & procidit ante pedes illius. & ob quā
causam tetigerit cum indicauit coram omni po
pulo. & quemadmodum confestim sanata sit.
At ipse dixit illi. Filia. fides tua te saluam fe
cit. uade in pace. Adhuc illo loquente. uenit
quidam ad principem synagoge dicens ei.
Quia mortua est filia tua. noli uexare illum.
Ihc autem audito hoc uerbo. respondit patri
puelle. Noli timere. Crede tantum. & salua
erit. Et cum uenisset domum. non permisit
intrare secum quemquā. nisi petrum. & iacobu
& iohannem. & patrē & matrem puelle. Fe
bant autē omnes & plangebant illam. At il
le dixit. Nolite flere. non est mortua sed dor

mit. ⁊ deridebant eum: scientes quia mortua
esset. Ipse autem tenens manum eius: clamauit
dicens: Puella surge. ⁊ reuersus est spūs eius:
⁊ surrexit continuo. ⁊ iussit illi dari manduca
re. ⁊ stupuerunt parentes ei. Quibus prece
pit ne alicui dicerent. quod factum erat. ℣VIII
Lc. lxxxvi
Mr lxxxviii
Mr. xxviii
Conuocatis autem duodecim apīs: dedit illis uir
tutem ⁊ potestatem sup omnia demonia. ⁊ ut
languores curarent. ⁊ misit illos predicare
regnum dei. ⁊ sanare infirmos.
Lc. lxxxvii
Mr lxxxviii
Mr. l. viii
Et ait ad illos. Nichil tuleritis in uia. neq; uir
gam. neq; peram. neq; panē. neq; pecuniā. neq; du
as tunicas habeatis. ⁊ in quamcunq; domū
Lc. lxxxviii
Mr lxxxix
Mr. l. ix
intraueritis: ibi manete: ⁊ inde ne exeatis.
⁊ quicunq; non receperint uos: exeuntes de ciuita
te illa ⁊ iam puluerem pedum uestrorum excutite
in testimonium supra illos.
Lc. lxxxix
Mr. l. vi
Egressi autem circuibant p castella: euangeli
zantes ⁊ curantes ubiq;.
Lc. xc
Mr. c.xl iii
Mr. l. vii
Audiuit autē herodes tetrarcha. omnia que fie
bant ab eo. ⁊ hesitabat eo quod diceretur: a quī
busdam quia iohannes surrexit a mortuis. a quī
busdam uero quia helyas apparuit. alius au
tem. quia ppheta unus de antiquis surrexit.
Et ait herodes. Iohannem ego decollaui: qs

autem est iste de quo ego audio talia. Et que
l. xc i relata audire cum.
gr. lx i viii Et reuersi apli narrauer t̄ illi que cumq; fecer t̄.
l. xc ii Et ad sim pr̄ illis secessit seorsum in locum deser tū
dic. c. xl vi iii qui est bethsaida. Quod cum cognouissent tur-
lo. xl vii bę secute sunt illum. Et ꝑ exceptit illos & loque
batur illis de regno dei & eos qui curam digebat
l. xc iii Dies autem cepit declinare. Et sanabat
gr. c. xl vii i & accedentes duodecim dixerunt illi. Dimit
dic. l̄. lv iii te turbas ut euntes in castella ullasq; que circa
lo. xl viii sunt diuertant & inueniant escas. quia hic in
loco deserto sumus. At ille autem ad illos. Vos
date illis manducare. At illi dixerunt. Non
sunt nobis plus quam quinq; panes & duo pisces.
nisi forte nos eamus & emamus in omnē hanc
turbam escas. Erant aut̄ fere uiri quinq; mi
lia. At ille autem ad discipulos suos. Facite il
los discumbere ꝑ contubia quinquagenos. Et
ita fecerunt. Et discumbere fecerunt omnes.
Acceptis aut̄ quinq; panibus & duobus pisci
bus: respexit in cęlum: & benedixit illos & fregit.
& distribuit discipulis suis ut ponerent ante
turbas. Et manducauerunt omnes: & saturati
sunt. Et sublatum est quod superfuit illis
fragmentoꝝ cophini duodecim.

l.xc iii
Mr c lv vi
Mr lxxxvii
Lo.lxxviii

Et factum est cum solus esset oraⁿs/ erant cum illo
discipuli. Et interrogauit illos dicens. Quē
me dicunt esse turbę/ At illi responderunt &
dixerunt. Iohannem baptistam. Alii autem
helyam. alii quia ppheta unus de priorib⁹ surrexit.
Dixit autem illis. Vos autē quem me esse dici
tis/ Respondens symon petrus dixit. Xpi dei.

l.xc v
Mr c lv viii
Mr lxxxix

At ille increpans illos/ precepit ne cui dicerent hoc
dicens. Quia oportet filiū hominis multa pati.
& reprobari a senioribus & principibus sacerdotum.
& scribis. & occidi. & tercia die resurgere.

l.xc vi
Mr c lv
Mr lxxxx

Dicebat autē ad omnes. Si quis uult post me uenire/ abneget semetipsum. & tollat crucē suam de/ sepsa
cotidie. & sequatur me. Qui enim uoluerit
animam suam saluam facere. pdet illam. Nam
qui pdiderit animam suam propter me/ saluā
faciet illam. Quid enim proficit homo si lu
cretur uniuersum mundū. se autem ipsum p
dat. & detrimentum sui faciat/

l.xc vii
Mr.xc iiii
Mr lxxxxvi

Nam qui me erubuerit. & meos sermones. hunc
filius hominis erubescet cum uenerit in maies
tate sua & patris. & scōrum angelorum.

l.xc viii
Mr.c lxvii
Mr lxxxxvii

Dico autem uobis. Vere sunt aliqui hic stantes
qui non gustabunt mortem. donec uideant

§ VIIII

regnum dei. Factum est autem post hęc uer

ba fer dies octo· & adsumpsit petrum & iacobu.
& iohannem. & ascendit in montem ut oraret.
Et factum est dum oraret· species uultus eius
altera. & uestimentum eius albus refulgens. Et ecce
duo uiri loquebantur cum illo. Erant autem
moyses & helyas ursi in maiestate. Et dicebant
excessum eius quem completurus erat in hierlm.
Petrus uero & qui cum illo grauati erant somno.
& euigilantes uiderunt maiestatē eius· & duos
uiros qui stabant cum illo. Et factum est dum
discederent ab illo· ait petrus ad ihm. Preceptor·
bonum est nos hic esse. Et faciamus tria tabernacula· unum tibi. & unum moysi. & unum he
lye. nesciens quid diceret. Hec autē illo loquente· facta est nubes & obumbrauit eos & timuerūt.
In tra mbus illis in nubem· & uox facta est de
nube dicens. Hic est filius meus dilectus· ipsū
audite. Et dum fieret uox· inuentus est ihs
solus. Et ipsi tacuerunt· & nemini dixerunt
illis diebus quicquam. ex his que uiderant.
Factum est autē in sequenti die· descendentibus
illis de monte. occurrit illi turba multa. Et
ecce uir de turba exclamauit dicens. Magister·
obsecro respice in filium meū· quia unicus est
mihi. Et ecce spiritus adprehendit illum· &

l. xc viii
ii
dñr. e ihesum
dñr. xc i

subito clamat & elidit eum & dissipat eum spuma.
& uix discedit dilanians eum. ℭ Et rogaui discipu
los tuos ut eicerent illum: & non potuerunt. R es
pondens autem ihc dixit. O generatio infidelis
& peruersa: usq; quo ero apud uos. & patiar uos:
Adduc huc filium tuum. ℭ Et cum accederet: eli
sit illū demoniū & dissipauit. ℭ Et increpauit
ihc spm immundū. ℭ Et sanauit puerū: & reddidit
illum patri eius.

l. c. viii
Mr. xv v

l. c. ix ii
Mr. c xv vi
Mr. xc iii

Stupebant autem omnes in magnitudine dei.
Omnib; q; mirantib; in omnib; que faciebat: dixit ad
discipulos suos. P onite uos in cordib; uris sermo
nes istos. F ilius enim hominis futurū est ut tra
datur in manus hominū. A t illi ignorabant uer
bū istud: & erat uelatū ante eos ut non sentirent il
lud. & timebant interrogare eum de hoc uerbo.

l. c. xi ii
Mr. c xv viii
Mr. xc v

I ntrauit autem cogitatio in eos: quis eorū maior esset.
A t ihc uidens cogitationes cordis illorū: apprehen
dens puerū. statuit illum secus se. & ait illis. Q ui
cumq; susceperit puerū istum in nomine meo: mere
cipit. ℭ Et quicumq; me receperit: recipit eū qui
me misit. N am qui minor est inter omnes uos.
hic maior est.

l. c. xiii viii
Mr. xc vii

R espondens autē iohannes dixit. P receptor: uidi
mus quendam in nomine tuo eicientē demonia·

æ prohibuimus eū: quia non sequitur nobiscum.
Et ait ad illum ihc. Nolite prohibere. Qui enī
non est aduersum uos. pro uobis est.

l. c iii Solus

Factum est autē dum complerentur dies assumpti
onis eius: æ ipse faciem suam firmauit ut iret hie
rusalē. Et misit nuncios ante conspectum suū:
& euntes intrauerunt in ciuitatē samaritanoꝝ
ut pararent illi æ non receperunt eum. quia facies
eius erat euntis hierlm. Cumq; uidissent autē discī
puli eius iacobus æ iohannes dixerunt. Domine.
uis dicimus ut ignis descendat de cęlo. æ consumat
illos: Et conuersus increpauit illos dicens. Nes
citis cuius spiritus estis. Filius hominis non uenit
animas perdere sed saluare. Et abierunt in ali
ud castellū.

l. c v Mt viii

Factum est autē ambulantib⁹ illis in uia: dixit quī
dam ad illum. Sequar te quocumq; ieris. Et
ait illi ihc. Vulpes foueas habent. æ uolucres cę
li nidos: filius autē hominis non habet ubi caput re
clinet. Alii autē ad alterum. Sequere me. Ille
autē dixit. Domine. p̄mitte mihi primū ire æ se
pelire patrē meū. Dixit q; ei ihc. Sine ut mortui
sepeliant mortuos suos: tu autē uade adnū tia
regnum dī. Et ait alter:

l. c vi Solus

Sequar te dñe: sed primum p̄mitte mihi renuncia

re his qui dom sunt. Et ad illum ihe. Nemo mit
tens manū suam in aratrum. & aspiciens retro: aptus
est regno dī. ℣ x

l. c vii x Solus Post hęc autē designauit dns & alios septuaginta du
os: & misit illos binos ante faciem suam in omnē ciu
tatē & locum quo erat ipse uenturus. Et dicebat illr.

l. c viii v Mr. lxv viii Messis quidē multa: operarii autē pauci. Rogate ergo
dnm messis: ut mittat operarios in messem.

l. c viiii v Mr lxvi vi Ite: ecce ego mitto uos: sicut agnos inter lupos.

l. c x ii Mr lxvi i Nolite portare sacculū. neq; peram. neq; calciamen
Mr: l. iii ta: & neminem per uiam salutaueritis.

l. c xi v Mr lxvi viii In quācumq; domū intraueritis: primū dicite. pax
huic domui. Et si ibi fuerit filius pacis: requies
cet sup illā pax uestra: si autē. a duos reuertetur:

l. c xii ii Mr lxvi iii Mr. l. iii In eade autē domo manete: edentes & bibentes quę
apud illos st. Dignus est enī operarius mercede sua.

l. c xiii x Solus Nolite transire de domo in domū. Et in quamcūq;
ciuitatē intraueritis: & susceperint uos: manduca
te quę apponunt uobis: & curate infirmos qui in
illa sunt. Et dicite illis. Adpropinquauit in uos
regnum dei.

l. c xiiii ii Mr lxvi v Mr. l. v In quācumq; ciuitatē intraueritis: & non receperint uos: exeuntes in plateas eius dicite. Etiam
puluerem qui adhesit nobis de ciuitate uestra. extergimus in uos. Tamen hoc scitote: quia ad pro

pmquauit regnum dī. Dico uobis quia sodomis
indie illa remissius erit quam illi ciuitati.
l. c. xv v dīt c viii Ve tibi corozaim. ue tibi bethsaida: quia si in tyro &
sidone facte fuissent uirtutes que in uobis facte
sunt olim in cilicio & cinere sedentes penitentiam
Verumtamen tyro & sidoni remissius erit in iu
dicio quam uobis. Et tu capharnaum usq; ad
celum exaltata: usq; ad infernum dimergeris.
l. c. xvi t dīt. xc viii dīt. xc vi Io. c. x. v Qui uos audit: me audit. Et qui uos spernit:
me spernit. Qui autē me spernit: spernit eū
qui me misit.
l. c. xvii Solus x Reuersi sunt autem septuaginta duo cum gau
dio dicentes. Domine: etiam demonia subiici
untur nobis in nomine tuo. Et ait illis. Vi
debam satanan sicut fulgur de celo cadentem.
Ecce dedi uobis potestatem calcandi supra
serpentes & scorpiones. & super omnem uirtu
tem inimici: & nichil uos nocebit. Verumtamē
in hoc nolite gaudere: quia spiritus uobis subi
cuntur: Gaudete autē quod nomina uestra
scripta sunt in celis.
l. c. xviii s. dīt c x In ipsa hora exultauit spiritu sco & dixit. Con
fiteor tibi pater domine celi & terre quod abscondis
ti hec a sapientibus & prudentibus: & reuelas
ti ea paruulis. Et iam pater: quia sic placitū

l. c xvm
dr. c xvi. III
7 c xvii
Io. lxxxvii

Omnia mihi tradita sunt a patre. Et nemo scit q̄
sit filius nisi pater: & q̄ sit pater nisi filius: & cui
uoluerit filius reuelare.

l. c xx
dr. c xxxviii V

Et conuersus ad discipulos suos dixit. Beati
oculi qui uident quę uidetis. Dico enim uobis:
quod multi prophetę & reges uoluerunt ude
re quę uos uidetis & non uiderunt. & audire
quę audtis & non audierunt.

l. c xxvi
dr. c xcviii II
dr. c vii

Et ecce quidam legis peritus surrexit: temptans
illū & dicens. Magister: quid faciendo uitā ęter
nā possidebo? At ille dixit ad eū. In lege quid
scriptū est? quomodo legis? Ille respondens
dixit. Diliges dīm deum tuum ex toto corde
tuo. & ex tota anima tua. & ex omnibus uiribus
tuis. & ex omni mente tua: & proximum tuū sicut
teipsum. Dixitq; illi. Recte respondisti: hoc
fac & uives.

l. c xxvii
Solus x

Ille autē uolens iustificare seipsum: dixit ad ihm.
Et quis est meus proximus? Suscipiens au
tem ihc dixit. Homo quida descendebat ab
hierlm in hiericho: & incidit in latrones. Qui
etiam despoliauerunt eum: & plagis impositis
abierunt semiuiuo relicto. Accidit autē ut
sacerdos quida descenderet eadem uia: & uiso

illo pretertuit. S imliter ǽleuita cū esset secus
locū. ǽuideret eum ꝑtransiit. S amaritan' autē
quida iter faciens uenit secus eum. ǽuidens eum
mīa motus est. Et adyppians alligauit uulnera
eius infundens oleum ǽ uinum. Et imponens
illum iumentū suum. duxit in stabulum. ǽ cu
ram eius egit. Et altera die ꝓtulit duos denarios.
ǽ dedit stabulario. ǽ ait. C uram illius habe.
ǽ quodcumq; superogaueris. ego cū rediero red
dam tibi. Q uis horum triū uidet tibi ꝓximus
fuisse illi qui incidit in latrones. A t ille dixit.
Q ui fecit mīam in illum. Et ait illi ihs. V ade.
ǽ tu fac similiter. F actum est autē dū irent.
ǽ ipse intrauit in quod da castellū. ǽ mulier quē
da martha nomine. excepit illū in domū suam.
Et huic erat soror nomine maria. Q uę ǽ ia
sedens secus pedes dñi. audiebat uerbū illius.
M artha autē satagebat circa frequens ministe
riū. Q uę stetit ǽ ait. D omine non est tibi cu
re qđ soror mea reliquit me solam ministrare.
D ic ergo illi ut me adiuuet. Et respondens
dixit illi dns. M artha martha. sollicita es ǽ tur
baris erga plurima. P orro unū est necessariū.
M aria optimā partē elegit. quę nō auferet ab ea. ℔ XI
Et factum est cum esset in loco quodam orans.

l. c. xxvii dlr. xl iii v

intercessauit. dixit unus ex discipulis eius ad eum.
Domine: doce nos orare. sicut & Iohannes docuit
discipulos suos. Et ait illis. Cum oratis dicite.
Pater: sanctificetur nomen tuum. Adueniat
regnum tuum. Panem nrm cottidianum da nob cot
tidie. Et dimitte nob peccata nra. siquidē & ip
si dimittimus omni debenti nob. Et ne nos induc
as in temptationem.

L. cxxviii Soluf x

Et ait ad illos. Quis ūr habebit amicum. & ibit
ad illum media nocte. & dicet illi. Amice. commo
da mihi tres panes: quia amicus meus uenit de ui
a ad me. & non habeo quod ponam ante illum. Et il
le deintus dicat respondens. Noli mihi molestus
esse. iam ostium clausum est. & pueri mei mecum sunt
in cubili. non possum surgere & dare tibi: et ille
si perseuerauerit pulsans: dico uob. & si non dabit
illi surgens eo quod amicus eius sit: propter improbi
tatem tamen eius surget. & dabit illi quotquot
habet necessarios.

L. cxxv Mt l vii

Et ego uobis dico. Petite & dabitur uobis: que
rite & inuenietis: pulsate. & aperietur uobis.
Omnis enim qui petit accipit: & qui quærit in
uenit. & pulsanti aperietur: Quis antem ex uob
panem petit panem: numquid lapidem dabit illi:
Aut piscem: numquid pro pisce serpentem da

bit illi: Aut si petierit ouum: numquid porriget illi scorpionem: Si ergo uos cum sitis mali nostis bona data dare filiis uestris: quanto magis pater uester de cęlo dabit spm̃ bonum petentibus se.

l.c xxvi
m.c xviii

Et erat eiciens demonium: & illud erat mutum. Et cum eiecisset demonium: locutus est mutus: Et turbę.

l.c xxvii
m.c xvi
r.xxv ii

Quidam autẽ ex eis dixerunt. In beelzebub principe demoniorum eicit demonia.

l.c xxviii
r c xxv vii

Et alii temptantes signũ de cęlo querebant a deo.

l.c xxix
m
r c xxv ii
r xxv iii

Ipse autẽ ut uidit cogitationes eorum: dixit eis. Omne regnum in se ipsum diuisum desolabitur: & domus supra domũ cadit. Si autẽ & satanas in se ipsum diuisus est: quomodo stabit regnũ ipsius: quia dicitis in beelzebub eicere me demonia. Si autem ego in beelzebub eicio demonia: filii uestri in quo eiciunt: ideo ipsi iudices uestri erunt. Porro si in digito dei eicio demonia: profecto peruenit in uos regnum dei. Cum fortis armatus custodit atrium suum: in pace sunt ea que possidet. Si autẽ fortior illo superueniens uicerit eum: uniuersa arma eius auferet in quibus confidebat: & spolia eius distribuet. Qui non est mecum: aduersum me est: & qui non colligit mecum dispergit.

l.c xxx
v
r.c xxvi

Cum immundus spus exierit de homine: pambulat

per loca maquosa. querens requiē & non inueniens
dicit. Reuertar in domū meā unde exiui. Et ueniens
inuenit scopis mundatā. Et tunc uadit & assumit septē alios spīs nequiores se & ingressi habi
tant ibi. Et fiunt nouissima hominis illius peiora
l. c xxxvi Solus x Actū est autē cū hec diceret extollens quedā prioris
uocē quedā mulier de turba dixit illi. Beatus uen
ter qui te portauit & ubera que suxisti. At ille
l. c xxxvii dixit. Quinimmo beati qui audiunt uerbū dei.
dic. c xxviii Turbis autē concurrentibus cepit dicere. Generatio hec generatio nequā est.
Signū querit & signū non dabitur illi nisi signū
ione. Nam sicut fuit ionas signum ninuitis sic erit
& filius hominis generationi isti. Regina austri
surget in iudicio cū uiris generationis huius & con
dempnabit illos quia uenit a finibus terre audire
sapientiā salemonis. Et ecce plus salemone hic.
Viri ninuite surgent in iudicio cum generatione
hac & condempnabunt illam quia penitentiam
egerunt ad predicationē ione. Et ecce plus iona
l. c xxxv iii
dic. xxxv ii
dic. xxxv viii Nemo lucernā accendit & in abscon so ponit neq; sub modio sed sup candelabrum ut
qui ingrediuntur lumen uideant.
l. c xxxix
dic xl vii Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus
tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidū

ertt. Si autē nequā fuerit ꝙ etiam corpus tuum tenebrosum ertt. Vide ergo ne lumen quod in te tenebre sint. Si ergo corpus tuū totū lucidū fuerit non habens aliquā partē tenebrarum: erit lucidum totū. Et sicut lucerna fulgoris sui illuminabit

l. c xxxv v
Alr cc xxv vi

Et cum loqueretur rogauit illum quidam § te. phariseus ut pranderet apud se. Et ingressus recubuit. Phariseus autē cepit intra se reputans dicere quare non baptizatus esset ante pranduum. Et ait dns ad illū. Nunc uos pharisei quod deforis est calicis et catini mundatis: quod autē intus est uestrum plenū est rapina et nequitia. Stulti non ne qui fecit quod deforis est. etiam id quod deintus est fecit. Verumtamen quod sup est date elemosinā: et ecce omnia munda sunt uobis.

l. c xxxv vi
Alr cc xxv viii

Sed uę uobis pharisei: quia decimatis mentā et rutam. et omne holus. et pretertis iudiciū et caritatem dei. Hec autē oportuit facere. et illa non omittere.

l. c xxxv vii
Alr c xxv v

Vę uob pharisei quia diligitis primas § te. cathedras in synagogis. et salutationes in foro.

l. c xxxv viii
Alr cc xxv vii

Vę uob quia estis ut monumenta que non apparent: et homines ambulantes supra nesciunt.

l. c xxxv viii
Alr cc xxv viii

Respondens autē quidā ex legis pertis: ait illi. Magister: hec dicens etiam nobis contumeliā facis. At ille ait. Et uob legis pertis uę: quia one

ratis homines onerib' que portari ñ possint. & ipsi
uno digito uro non tangnisse cnas.

l. c xl
Mt. cc xxxvi

Vę uob qui edificatis monumenta pphar̃ / pa
tres aut̃ uri occiderunt illos. Profecto testifica
mini / qđ consentitis operib' patrũ uroꝝ. quo
niam quidem ipsi eos occiderũt uos aut̃ edificatis eoꝝ

l. c xl i
Mr cc xl

Propterea & sapientia dei dixit.
Mittam ad illos pphas & aplos / & ex illis occidet
& psequent̃. ut inquirat̃ sanguis omniũ pphar̃
qui effusus est a constitutione mundi a generati
one ista. a sanguine abel usq; ad sanguinẽ zacha
rię qui perijt inter altare & ed̃e. Ita dico uob /
requiretur ab hac generatione.

l. c xl ii
Mr cc xxxvii

Vę uob legis periti / quia tulistis clauem scientię.
ipsi ñ introistis. & eos qui introibant prohibuistis.

§ XII

l. c xl iii
Solus x

Cum hęc ad illos diceret / ceperunt pharisei & legis
ti grauiter insistere. & os eius opprimere. de
multis insidiantes ei. & querentes capere aliquid
ex ore eius ut accusarent eũ. Multis autem
turbis circumstantibus ita ut se invicem con
culcarent / cepit dicere ad discipulos suos.

l. c xl iiii
Mr. c lxviii
Mr lxxviii

Attendite a fermento pharisęoꝝ / qđ est hypocrisis.

l. c xl v
Mr xc iii

Nichil aut̃ opertũ est qđ non reuelet̃ / neq; absco
ditũ qđ non sciatur / qui in tenebris dixistis
in lumine dicent̃. & qđ in aurẽ loquimini eius in eu

bicul̄ſ. predicabit̄ ſup tecta. Dico aut̄ uob amicis meis. ne terreamini ab his qui occidunt corp̄. & post hec non habent amplius quid faciant. Ostendam aut̄ uob quē timeatis. Timete eum qui post quā occiderit. habet potestatē mittere in gehennā. Ita dico uobis. hunc timete. Nonne quinq; passeres ueneunt dipondio. & unus ex illis non est in oblione coram d̄o. Sed & capilli capitis uri omnes numerati sunt. Nolite ergo timere. multis passeribꝫ pluris estis. Dico aut̄ uobis. omnis qui cumq; confessus fuerit me coram hominib̄. & filius hominis confitebit̄ illo. coram angelis

l. c. xl vi
Mr. xe. iiii
Mr. lxxv vi

Qui autem negauerit me coram hominibus § di.

l. c. xl vii
Mr. c. xxxii
Mr. xxx viii

nibus. denegabitur coram angelis dei.

l. c. xl viii
Mr. lxxxviii
Mr. c. xl i.

Omnis qui dixerit uerbum in filium hominis. remittet̄ illi. Ei aut̄ qui in sp̄m scm blasphemauerit non remittetur. Cum aut̄ inducent uos § in synagogas & ad magistratus & potestates. nolite sollicti esse qualiter aut quid respondeatis. aut quid dicatis. Spūs enim scs docebit uos in ipsa hora. quę oporteat dicere.

l. c. xl viii
Solus x

Ait aut̄ ei quidā de turba. Magister. dic fratri meo. ut diuidat mecū hereditatē. At ille dixit ei. Homo. quis me constituit iudicē aut diuisorē sup uos. Dixit q; ad illos. Videte & cauete

abomm anancia: qua non m habundantia cuī
quā uita eius est. exhis que possidet. Dixit autem
similitudinē ad illos dicens. Hominis cuiusda di
uitis uberes fructus ager attulit. & cogitabat in
tra se dicens. Quid faciā quod non habeo quo con
gregē fructus meos. Et dixit hoc faciā. Des tru
am horrea mea & maiora faciā: & illuc congrega
bo omnia que nata sunt mihi. & bona mea. & di
cā anime mee. Anima habes multa bona posita
in annos plurimos. requiesce. comede. bibe. epula
re. Dixit aut illi ds. Stulte. ac nocte anmā
tuā repetunt a te: que aut parasti cuī erunt.
Sic ē qui sibi thesaurizat. & non ē in dm dives.
2. c 2 Mt xl vm Dixit ad discipulos suos. Ideo dico uob: nolite
sollicti esse anime quid manducetis. neq; cor po
ri quid uestiamini. Anima plus est quā esca: &
corp quā uestimentū. Considerate coruos quia
non seminant neq; metunt: quib non ē cellariū
neq; horreū. & ds pascit illos. Quanto magis
uos pluris estis illis. Quis aut ex uīn cogitando
potest adicere ad staturā suā cubitū unū. Si er
go neq; qō minimū est potestis: quid de ceteris
sollicti estis. Considerate lilia quomodo crescūt:
non laborant: neq; nent. Dico aut uob: nec
salemon in omni gl'a sua uestiebat sic unū ex istus.

Si autē scīret pat̄familias qua hora fur uenturus esset: uigilaret utique: et non sineret perfodi domum suam. Et uos estote parati: quia qua ho

l. c l vi
Mr. c xxiiii
Mr. c viii

Hoc autē scitote: quōd si sciret pat̄familias qua hora fur uenturus esset: uigilaret utique: et non sineret perfodi domum suam. Et uos estote parati: quia qua ho

l. c l v
Mr. c xxiiii
Mr. c viii

Beati serui illi: quos cū uenerit dñs inuenerit uigilantes: Amen dico uob: qōd precinget se et faciet illos discumbere: et transiens ministrabit illis. Et si uenerit in secūda uigilia: et si in tertia uigilia uenerit et ita inuenerit: beati sunt serui illi.

l. c l iiii
Mr. c xiii
Mr. c vi

Sint lumbi uestri precincti: et lucerne ardentes. Et uos similes hominib̄ exspectantibus dominum suum: quando reuertatur a nuptiis: ut cū uenerit et pulsauerit: confestim aperiant ei.

l. c l iii
Mr. xi vi
Mr. c xiii

Nolite timere pusillus grex: quia complacuit patri uestro dare uobis regnum.
Vendite que possidetis: et date elemosinam.
Facite uob sacculos qui non ueterescant: thesaurū non deficientē in celis: quo fur non adpropiat: neq; tinea corrumpit. Vbi enī est thesaurus uester: ibi et cor uestrum erit.

l. c l ii
Mr. c xiii
Mr. c viii

Nolite timere pusillus grex: quia complacuit patri uestro dare uobis regnum.
Vendite que possidetis: et date elemosinam.
Facite uob sacculos qui non ueterescant: thesaurū non deficientē in celis: quo fur non adpropiat: neq; tinea corrumpit. Vbi enī est thesaurus uester: ibi et cor uestrum erit.

l. c l
Mr. c xiii
Mr. c viii

Nolite timere pusillus grex: quia complacuit patri uestro dare uobis regnum.
Vendite que possidetis: et date elemosinam.
Facite uob sacculos qui non ueterescant: thesaurū non deficientē in celis: quo fur non adpropiat: neq; tinea corrumpit. Vbi enī est thesaurus uester: ibi et cor uestrum erit.

l. c l vii
Mr ce lx v

Ara non putatis filius homini suenet-
tra autē ei petrus. D ñe. ad nos dicis hanc parabola an
& ad omnes. D ixit autē dns. Quis putas est fidelis
dispensator & prudens. quē constituit dns supra fa
miliā suā ut det illis in tempore trticī mensuram.
B eatus ille seruus. quē cū uenerit dns inuenerit
ita facientē. V ere dico uob. quia supra omnia quę
possidet constituet illum.

l. c l viii
Mr ce lx vii

Quod si dixerit seruus ille in corde suo. morā facit
dns meus uenire. & cepit percutere pueros & ancil
las. & edere. & bibere. & mebriari. uenet dns ser
ui illius. in die qua non sperat. & hora qua nescit. &
diuidet eum. partemq; eius cum infidelib' ponet.

l. c l viii
Solus x

Ille autē seruus qui cognouit uoluntatē dñi sui.
& nō preparauit. & non fecit secm uoluntatē eius.
uapulabit multas. Q ui autē nō cognouit. & fecit
digna. plagis uapulabit paucis. O mni autem
cui multū datū est. multū quere. abeo. & cui
commendauerit multū. plus petent abeo.

l. c lx
Mr xc v

Ignē uenī mittere in terrā. & quid uolo nisi accen
datur. B aptisma autē habeo baptizari. & quo
modo coartor usq; dum p'ficiat. P in arbitrio
pacē uenī dare in terrā. N on dico uob. sed sepa
rationē. E runt enī ex hoc quinq; in domo una
diuisi. tres in duo. & duo in tres dividentur.

Pater in filiū & filius in patrem suum. Mater in
filiā & filia in matrē. Socrus in nurū sua & nur?
2. clxi Dicebat autē & ad turbas. In socrū suam.
Mr lxvii Cum uidertis nubem orientem ab occasu statī
dicitis imbr uenit & ita fit. Et teū austrum
flantē dicitis quia estus erit & fit. Hypocrite
faciē cēli & terre nostis pbare hoc autē tempus
quomodo nō probatis. Quid autem & a nobis
ipsis non iudicatis quod iustum est.
2. c lxii Cum autē uadis cum aduersario tuo ad principē
Mr xxxvi mia da operā liberari ab illo. ne forte trahat
te apud iudicē & iudex tradat te exactori & ex
actor mittat te in carcerē. Dico tibi non exies
inde donec etiam nouissimum minutū reddas.
2. c lxiii Aderant autē quidā ipso in tempore nunciantes Xliii
Solus x illi de galileis quoz sanguinē pilatus misceat
cū sacrificiis eoz. Et respondens dixit illis.
Putatis q̄ hi galilei pre omnib galileis fuerīt
peccatores quia talia passi sunt. Non dico uo
bis sed nisi penitentiā habueritis omnes simlit
pibitis sicut illi decē & octo supra quos cecidit
turris in syloam & occidit eos. Putatis quia
& ipsi debitores fuerunt prer omnes homines
habitantes in hierlm. Non dico uob sed si non
penitentiā egeritis omnes similiter peribitis.

l. c lxxm
Soluſ.x

Dicebat autē hanc ſimilitudinē. Arborē ficī habe
bat quidā plantatā in uinea ſua: & uenit quere
fructū in illa & nō inuenit. Dixit autē ad cultō
rē uineę. Ecce anni tres ſunt ex quo uenio quere
fructū in ficulnea hac: & nō inuenio. Succide ergo
illā: ut quid etiā terrā occupat? At ille reſpon
dens ait illi. Dñe dimitte illā & hoc anno: uſq;
dū fodiā circa illā. & mittā ſtercora. Et ſi quidē
fecerit fructū: ſin autē in futurū ſuccides eam.
Erat autē docens in ſynagoga eoꝝ ſabbatis. Et
ecce mulier: quę habebat ſpm infirmitatis annis
decē & octo: & erat inclinata nec omnino poterat
ſurſū reſpicere. Quā cū uideret ihc: uocauit ad
ſe & ait illi. Mulier: dimiſſa es ab infirmitate
tua. Et impoſuit illi manus: & confeſtim erecta ē.

l. c lxxv
Mr c xvi

Reſpondens autē archi ſynagogus indignans: quia ſabbato curaſſet ihc:
dicebat turbę. Sex dies ſunt in quib' oportet
opari: in his ergo uenite & curamini. & nō in die
ſabbati. Reſpondit autē ad illū dns & dix. Hy
pocrite: unuſquiſq; ur in ſabbato nō ſoluet bouem
ſuū aut aſinū a preſepio. & ducit adaquare?
Hanc autē filiā abrahę quā alligauit ſathanas:
ecce decē & octo annis nō oportuit ſolui a uinculo
iſto die ſabbati?

l. c lx vi Soluſ x Et cū hęc diceret: erubescebant omnes aduersarii
ei. & omnis populus gaudebat in omnibus his quę
gloriose fiebant abeo.

l. c lx vii Mr c. xxxvii Mr xl iii Dicebat ergo. Cui simile est regnū di. & cui simile
esse existimabo illud: Simile ē grano sinapis qđ
acceptū homo misit in hortū suum & creuit: &
factum ē in arborē magnā: & uolucres cęli requi
euerūt in ramis eius.

l. c lx viii Mr c. xxxviii Et rursū dixit: Cui simile estimabo regnū di: Si
mile est fermēto qđ acceptū mulier abscondit in farī
nę sata tria: donec fermentatum est totum.

l. c lx viiii Mr lxx vi Mr l ii Et ibat p ciuitates & castella docens: & iter faciens
l. c lxx Mr l x Ait autē illi quidā. D nē. si pauci sūt qui saluant? Ipse autē dixit ad illos. Contendi
te intrare p angustā portā: quia multi dico uobis
querent intrare & non poterunt.

l. c lxxi Mr l x Cū autē intrauerit pat familias. & clauserit ostiū:
& incipietis foris stare & pulsare ostiū dicentes.
D nē. ape nob. Et respondens dicet uob. Nescio
uos unde sitis. Tunc incipietis dicere. Manducauim̄ coram te & bibim̄: & in platis nr̄is docuisti.
& dicet uob. Nescio uos unde sitis: Discedite
a me omnes operarii iniquitatis. Ibi erit fletus & stri
l. c lxxii Mr lx v Cum uideritis abraham. & ysaac dor deorum.
ac. & iacob. & omnes pphas in regno dei: uos autē

ẽxpelli foras. Et tuement aboriente & occidente.
L. c xxxiii
Mr c xcviii
Mr cxi
& aquilone & austro: & accumbent in regno dei.
Et ecce sunt nouissimi qui erunt primi: & sunt
primi. qui erunt nouissimi.
L. c xxxiii
Soluf x
In ipsa die accesserũt quidã phariseoꝝ: dicentes illi.
Exi & uade hinc: quia herodes uult te occidere.
Et ait illis. Ite & dicite uulpi illi. Ece eicio de
monia. & sanitates ꝓficio hodie & cras: & tercia
die consummor. Verumtamen oportet me hodie
& cras. & sequenti ambulare: quia non capit ꝓphe
tam perire extra hierusalem.
L. c xxxv
Mr cc xli
Hierlm hierlm que occidis ꝓphas & lapidas eos qui
mittuntur ad te: quocies uolui congregare filios
tuos. quẽadmodũ auis nidũ suũ sub pennis. & no
luisti. Ece relinquetur uob domus uestra. Dico au
tem uob: quia nũ uidebitis me donec ueniat cũ di
cetis. Benedictus qui uenit in nomine domini.
XIIII L. c xxxvi
Soluf x
Et factũ est cũ iniret in domũ cuiusdã principis
phariseoꝝ sabbato manducare panẽ: & ipsi obser
uabant eum. Et ecce quidã homo hydropicus
erat ante illum.
L. c lxxvii
Mr c xvi
Mr xxv
Et respondens ihs: dixit ad legisꝑtos & phariseos
dicens. Si licet sabbato curare? At illi tacuerũt.
Ipse uero apprehensũ sanauit eũ ac dimisit.
Et respondens ad illos dixit. Cuius ũ in bos

℔ ꝯ ℭ

ant asinus in puteū cadit. & non continuo extra
het illū die sabbati? ℭ tū potuerant adhec respon
℔.clxxvii Solus x Dicebat autē & ad inuitatos parabo ſ dere illi.
lam: intendens quomodo primos accubitus eligę
rent. dicens ad illos. ℭ um inuitatus fueris ad
nuptias non discumbas in primo loco: ne forte ho
noratior te sit inuitatus ab illo. & ueniens is qui
te & illū uocauit. dicat tibi. D a huc locū. ℭ t
tunc incipias cum rubore nouissimū locū tene
re. S ed cum uocatus fueris: uade recumbe in no
uissimo loco. ut cū uenerit qui te inuitauit dicat
tibi. A mice: ascende superi? ℭ unc erit tibi glo
℔.clxxviii Mr ce.xxvi ria. coram simul discumbentibus.
Q uia omnis qui se exaltat humiliabitur: & qui se
humiliat exaltabitur.
℔.clxxix Solus x Dicebat autē & ei qui se inuitauerat. C um facis
prandiū aut cenam. noli uocare amicos tuos. neq;
fratres tuos. neq; cognatos. neq; uicinos diuites:
ne forte & ipsi te reuocent. & fiat tibi retribu
tio. S ed cū facis conuiuiū. uoca pauperes. debiles.
claudos. ęcos. & beatus eris: quia non habent
retribuere tibi. R etribuet? enī tibi in resurrec
tione iustoꝝ. H ęc cū audisset quidā de simul
discumbentib' dixit illi. B eatus qui manduca
bit panem in regno dei.

l.c.lxxxi
Alt cc xxvi

Atipsedixitei. Homoquidāfecitcenāmagnā: & uocauitmultos. & tmisitseruūsuūhoracene dicereimuntatisuntuenirent: quiaiamparatasūt omnia. & tceputtsimuloīīsexcusare. Primus dixītei. Villamemi: & necesse habeoexire & uidere illa. Rogote: habemeexcusatū. & talītdixit. Iugaboumemiquinq; & eoplureilla. Rogote: habemeexcusatū. & talīusdixit. Uxorēduxi: & ideononpossiumuenire. & treuersussernus: nunciauitheecdnosuo. Tunciratusspatfamiliā: dixītseruosuo. & xi ctto implatteas & uicosciuita tis: & pauperes acdebiles. & cecos & claudos intro duchuc. & tait seruus: Domine factumest ut impasti: & adhuclocusest. & tait dnsseruo. & xi inuias & sepes. & compelleintrare: ut impleatur domea. Dico autē uobis: qd nemo uiroꝝ illoꝝ qui uocati sunt gustabit cenam meam.

l.c.lxxxii
Alt xc vi

Ibant autē turbe multe cū eo: & conuersus dixit ad illos. Si quis uenit adme. & non odit patrē suum. & matrē. & uxorē. & filios. & fratres. & sorores. ad huc autē & aiām suā: non potest meus esse discipls. & tqui nō baiolat crucē suā & uenit post me: non potest meus esse discipulus.

l.c.lxxxiii
Solus x

Quisenī exuob uolens turrim edificare. non prius sedens computat sumptꝰ qui necessarii sunt. si ha

bet adpficiendū. ꝫ e postea quiā posuerit fundam̄
tum. æ non potuerit pficere. omnes qui uident m
cipiant inludere ei dicentes. Q uia hic homo ce
pit edificare. æ non potuit consummare. A ut q̄
rex iturus committere bellū aduersus aliū regē. n̄
sedens prius cogitat. si possit cū decē milibus occur
rere ei qui cū uiginti milib' uenit ad se. A lioq̄n.
adhuc illo longe agente. legationē mittens rogat
Sic ḡ omnis ex uob' q̄ non re ¶ ea quę pacis sunt. ¶ x v
nunciat omnib' quę possidet. n̄ potest meus ē discipl's.
Bonū est sal. S i aut̄ sal euanuerit. in quo condie
tur. neq; in terrā. neq; in sterquilinū utile ē. sed
foras mittet. Q ui hr aures audiendi. audiat.
Erant aut̄ ad ꝑpinquantes ei publicani æ peccato
res. ut audirent illū. Et murmurabant phari
sei æ scribę dicentes. Q uia hic peccatores reci
pit. æ manducat cum illis.
Et tam ad illos parabolam ist̄ dicens. Q uis ex uob
homo qui habet centū oues. Et si ꝑdiderit unā
ex illis. nonne dimittit nonaginta nouē in deser
to. æ uadit ad illā quę perierat donec inueniat illā.
Et cū inuenerit eā. imponit in humeros suos gau
dens. Et ueniens domū. conuocat amicos æ u
cinos dicens illis. C ongratulamini mihi. quia
inueni ouē meā quę perierat. D ico uob. quod ita

l. c lxxxiii
dlr xc vi

l. c lxxxv
ii
dlr xxxvi
dlr c ii

l. c lxxxvi
ii
dlr lxxii
dlr xxx ii

l. c lxxxvii
v
dl c lxxxii

at insterquilinū

gaudiū erit in cęlo sup uno peccatore penitentiā
at habente agente. quā sup nonaginta nouē iustis qui non
indigent penitentia.

l. c|xxxviii Solus x
Aut quę mulier habens dragmas decē. si pdiderit
dragmā unā. nonne accendit lucernā. & euerit
domū. & querit diligenter donec inueniat. Et
cū inuenerit. conuocat amicas & uicinas dicens.
l. c|xxxviii et. c|xxxvii
Congratulamini mihi. quia inueni dragmam
quā pdideram. dico uob. gaudiū erit coram
angłis dei sup uno peccatore penitentiā agente.

l. c xc Solus x
Ait autē. Homo quidā habuit duos filios. & dixit
adolescentior ex illis patri. Pater. da mihi portio
nem substantię quę me contingit. Et diuisit illis
substantiā. Et nō post multos dies congregatis
omnib' adolescentior filius peregre pfectus est in
regionē longinquā. & ibi dissipauit substantiā
suā uiuendo luxuriose. Et postquā omia con
summasset. facta est fames ualida in regione illa.
& ipse cepit egere. Et abiit & adhesit uni ciuiū
regionis illi. & misit illū in uillā suā ut pasceret
porcos. Et cupiebat implere uentrē suū de si
quis quas porci manducabant. & nemo illi dabat.
In se autē reuersus dixit. Quam mercenarii
patris mei habundant panib' ego autē hic fame
pereo. Surgā & ibo ad patrē meum. & dicam illi.

l v c.

Pater: peccaui in celū & coram te: iam non sū dignus uocari filius tuus: fac me sicut unū de mercenariis tuis. Et surgens: uenit ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset: uidit illū pater ipsius: & misericordia motus est. Et accurrens: cecidit super collū eius: & osculatus est eū. Dixitq; ei filius. Pater: peccaui in celū & coram te: iam non sum dignus uocari filius tuus. Dixit autem pater ad seruos suos. Cito proferte stolam primam & induite illū: & date anulum in manu eius: & calciamenta in pedes. Et adducite uitulū saginatū & occidite: & manducemus & epulemur. quia hic filius meus mortuus erat & reuixit. perierat & inuentus est. Et ceperunt epulari. Erat autem filius eius senior in agro. Et cum ueniret & appropinquaret domui: audiuit symphoniam & chorum. & uocauit unum de seruis: & interrogauit quę hec essent. Ipse q; dixit illi. Frater tuus uenit: & occidit pater tuus: uitulum saginatum. quia saluum illum recepit. Indignatus est autem: & nolebat introire. Pater ergo illius egressus: cepit rogare illum. At ille respondens: dixit patri suo. Ecce tot annis seruio tibi: & nunquam mandatum tuum preterui. & nunquam dedisti mihi hedum. ut cum amicis meis epularer: sed postquam filius tuus hic qui deuorauit substantiam suam cum meretricibus uenit. occidisti illi uitulum

sagnatiõ. At ipse dixit illi. Fili tu semper mecũ es/ & omnia mea tua sunt. Epulari autẽ & gaudere oportebat/ quia frat tuus hic mortuus erat & revixit/ perierat & inuentus ẽ. Dicebat autẽ & ad discipulos suos. Homo quidã erat dives qui habebat villicũ/ & hic diffamatus est apud illũ quasi dissipasset bona ipsius. Et vocans illũ/ & ait illi. Quid hoc audio de te/ Redde rationẽ villicationis tuę/ iã enim non poteris villicare. Ait autẽ villicus intra se. Quid faciã/ quia dns meus aufert a me villicationẽ/ Fodere nũ valeo/ mendicare erubesco. Scio quid faciã/ ut cũ amotus fuero a villicatione/ recipiant me in domos suas. Convocatis singulis debitoribus dni sui/ dicebat primo. Quantum debes/ dño meo/ At ille dixit. Centum cados olei. Dixitq; illi. Accipe cautionem tuã/ & sede cito scribe quinquaginta. Deinde alio dixit. Tu vero quantum debes/ Qui ait. Centum choros tritici. Ait illi. Accipe litteras tuas/ & scribe octoginta. Et laudauit dns villicum iniquitatis/ quia prudenter fecisset/ quia filii huius sęculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico. Facite vobis amicos de mammona iniq/ tatis/ ut cũ defecerimus recipiant vos in ętẽna tabernacula. Qui fidelis ẽ in minimo/ & in maiore

fidelis est. Et qui in modico iniquus est: & in ma
iore iniquus est. Si ergo in iniquo mammona
fideles non fuistis: quod uerum est quis credet uobis: At ut̄m.
Et si in alieno fideles ū fuistis: quod ut̄m est quis da
2. exc 1. Mt. vi vm Nemo seruus potest duob⁹ dominis Sive uobis:
seruire: aut enim unum odiet: & alterum diliget: aut
unum adherebit: & alterum contemnet. Non po
testis deo seruire & mammonę.
2. exc ii Soluf. x Audiebant autem omnia hęc pharisei qui erant aua
ri: & deridebant illum. Et ait illis: Vos estis qui
iustificatis uos coram hominib⁹: deus autem nouit corda
2. exc iii Mt. v v uestra. quia quod hominib⁹ altum est: abhominatio est ante dm.
Lex & pphete usq; ad iohannem exco regnum di euange
lizatur: & omnis in illud unum facit.
2. exc iii Mt. xxxvm Facilius est autem cęlum & terram preterire: quam
de lege unum apicem cadere.
2. exc v Mt. v ii exc Mt. c v Omnis qui dimittit uxorem suam & ducit alteram: mo
chat. Et qui dimissam a uiro ducit: mechatur:
2. exc vi Soluf. x Homo quidam erat diues & induebat purpura & bis
so: & epulabat cotidie splendide. Et erat quu
dam mendicus nomine lazarus: qui iacebat ad ia
XVI nuam eius ulceribus plenus: cupiens saturari de mi
cis quę cadebant de mensa diuitis. Sed & canes
ueniebant: & lingebant ulcera ei. Factum est au
tem ut moreretur mendicus: & portaretur ab anglis

nſinum abrahę. Mortuus eſt autẽ & diues & ſe
pultꝰ eſt in inferno. Et leuans autẽ oculos ſuos cũ eſ
ſet in tormentis: uidit abraham a longe & lazarũ in
ſinu eius. Et ipſe clamans dixit. Pater abraham: miſe
rere mei: & mitte lazarũ ut intinguat extremum
digiti ſui in aqua ut refrigeret linguã meã quia
crucior in hac flamma. Et dixit illi abraham. Fi
li recordare quia recepiſti bona in uita tua: & laza
rus ſimiliter mala. Nunc autẽ hic conſolat̃: tu ue
ro cruciaris. Et in hiſ omnib̃ inter nos & uos cha
os magnũ firmatũ eſt: ut hi qui uolunt hinc tran
ſire ad uos non poſſint neq; inde huc tranſmeare.
Et ait. Rogo ergo te pater: ut mittas eũ in do
mũ patris mei. Habeo enim quinq; fratres: ut
teſtet̃ illis ne & ipſi ueniant in locũ hunc tormẽtoꝝ.
Et ait illi abraham. Habent moyſen & pphas:
audiant illos. At ille dixit. Non pater abraha:
ſed ſi quis ex mortuis ierit ad eos penitentiã agent.
At ait illi. Si moyſen & pphas non audiunt:
neq; ſi quis ex mortuis reſurrexerit. credent.
Et ad diſcipulos ſuos ait. Impoſſibile eſt ut non
ueniant ſcandala: uę autẽ illi p quẽ uenerint.
Vtiluſ eſt illi ſi lapis molaris imponat̃ circa col
lum eius & proiciat̃ in mare: quã ut ſcandalizet
unũ de puſilliſ iſtis.

l. & chaſma

l. exc vii
ii
al. exlvi viii
al. xc viii

l. exc viii
Mc lxxv viii

Attendite uobis. Si peccauerit frater tuus in te
l. exc viii
Mr c lxxv viii
paullū: & si pententiā egerit. dimitte illi.
l. exc viii
Mr c lxxv viii
Et si septies in die peccauerit in te. & septies in die con
uersus fuerit ad te dicens: penitet me: dimitte illi.
l. cc v
Mr lxx v
Et dixer̄ apli dño. Adauge nob fidē. Dixit autē
dñs. Si habueritis fidē sicut granum synapis: di
ceretis huic arbori moro. eradicare & transplanta
re in mare. & obediret uobis.
l. cc i
Solus x
Quis autē ur̄m habens seruū arantē aut pascentem.
qui regresso de agro. dicet illi statim. Transi re
cumbe. & non dicet ei. para quod cenem & precinge te.
& ministra mihi donec manducē & bibam: & post
hec tu manducabis & bibes. Numquid gratiam
habet seruo illi. quia fecit que ei imperauerat. ut sibi
Non puto. Sic & uos cum feceritis omnia que
precepta sunt uob dicite. Serui inutiles sumus:
quod debuimꝰ facere fecimꝰ. Et factum est dum iret
in hierlim: transiebat p mediā samariā & galileā.
Et cū ingrederet quoddā castellū: occurrerunt
ei decē uiri lepsi. Qui steterūt alonge: & leuauerūt
uocē dicentes: Ihu preceptor: miserere nr̄i.
Quos ut uidit dixit. Ite ostendite uos sacerdotib.
Et factū est dum irent: mundati s. Unus autē ex
illis ut uidit quia mundat̄ ē: regressus ē cū mag
na uoce magnificans dñm. Et cecidit in faciem

ante pedes eius: gñs agros: ẽt hic erat samaritan⁹.
R espondens aut̄ ihc dixit: N onne decē mundati sunt: & nouē ubi sunt? N on est inuent⁹ qui redueret & daret gl'am do: nisi hic alienigena. E t
ait illi. S urge uade: qua fides tua te saluū fecit.
l. cc ii
Alt cc lv
I nterrogatus aut̄ a phariseis quando uenit regnū
dī: respondit eis & dixit. N on uenit regnū dei
cū obseruatione: neq; dicent. ecce hic. aut ecce illic.
ecce enim regnum dei intra uos est.
l cc iii
Solus x
E t ait ad discipulos suos. V enient dies quando de
l. cc iiii
Alt cc l iii
Alt c xl viii
sidere etis unū die filiū hominis: & ñ uidebi⁹.
E t dicent uob: ecce hic. ecce illic. N olite ire: neq; sec
l. cc v
Alt cc l. v
N am sic̄ fulgur coruscans de sub cęlo in ea
que sub cęlo s̄ fulget: ita erit filius hominis in die
l. cc vi
Alt c lx viii
Alt lxxx viii
P rimū aut̄ oportet illū multa pati: & reprobari a generatione hac.
l. cc vii
Alt cc l xi
E t sicut factū est in diebus noe: ita erit & in diebus filii
hominis. E bant & bibebant. uxores ducebant.
& dabant ad nuptias: usq; in die qua intrauit noe
l. cc viii
Solus x
archa. & uenit diluuiū. & perdidit omnes.
S imilit̄ sic̄ factum est in diebus loth: edebant & bibe
bant. emebant & uendebant. plantabant & ed
ificabant. Q ua die aut̄ exiit loth a sodomis: pluit ignē & sulphur de cęlo. & omnes perdidit. S e
cundū hęc erit: qua die filius hominis reuelabit.

l. cc viii
Mtt cc xl viii
Mr c xl iii

In illa hora qui fuerit in tecto. & uasa eius in domo ne descendat tollere illa. Et qui in agro similiter

l. cc x
Soluſ. x

Memores estote uxoris loth. Qui

l. cc xi
Mtt xc vii
lo. c v

quesierit animam suam saluam facere perdet illam. Et quicunq; perdiderit illam uiuificabit eam.

l. cc xii
Mtt cl x ii

Dico uob. In illa nocte erunt duo in lecto uno unus assumet. & alter relinquet. Due erunt molentes simul una assumet. & altera relinquet. Duo

l. cc xiii
Mtt c l. vii

in agro unus assumetur. & alter relinquetur. Respondentes dicunt illi. Vbi dne. Qui dixit eis.

l. cc xiiii
Soluſ. x

Vbi cunq; fuerit corp illuc congregabuntur aquile. Dicebat autem & parabola ad illos. quoniam oportet semp orare. & ne deficere dicens. Iudex quidam erat in quadam ciuitate. qui deum non timebat. & hominem non reuerebatur. Vidua autem quedam erat in ciuitate illa. & uenebat ad eum dicens. Vindica me de aduersario meo. Et nolebat per multum temp. Post hec autem dixit intra se. Et si deum non timeo. nec hominem reuereor. tamen quia molesta est mihi hec uidua uindicabo illam. ne in nouissimo ueniens suggillet me. Ait autem dns. Audite quid iudex iniq dicit. Deus autem non faciet uindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte. & patientiam habebit in illis. Dico uob. quia cito faciet uindictam illorum. Verumtamen filius hominis ueniens

enſ' putas inueniat fidē in terra? D ixit autē & ad
quoſdā qui in ſe confidebant tanquā iuſti: & aſpe
nabant ceteros parabolā iſtam. D uo homines aſ
cenderūt in templū ut orarent: unus phariſeus: &
alter publicanus. P hariſeus ſtans: hec apud ſe
orabat. O enſ. gratias ago tibi: quia non ſum ſic
ceteri hominū. raptores. iniuſti. adulteri. uelut et
am hic publican̄. I eiuno bis in ſabbato: decimas
do omniū que possideo. E t publicanus alongeſtās:
nolebat nec oculos ad cēlum leuare. ſed percutiebat
pectus ſuū dicens. D eus: ppitius eſto mihi pecca
tori. O ico uob: deſcendit hic iuſtificat̄ in domū
suam ab illo.

At pectꝰ

l. cc. xv
ꝯ
al cc. xxxvi

Quia omnis qui ſe exaltat humiliabit: & qui ſe humiliat: exaltabitur.

l. cc. xvi
al cxc. ii
Mr. c. vi

A fferebant autē ad illū & infantes: ut eos tangeret.
Quod cū uiderent diſcipuli: increpabant illos.
I hs autē conuocans illos dixit. S inite pueros
uenire ad me: & nolite eos uetare. T alium eſt enim
regnum dei.

l. cc. xvii
ꝯ
al cl. xxviii
Mr. x. c. v

A men dico uob: quicūq; non ac
cepit regnum dei ſicut puer: non intrabit in illud.

l. cc. xviii
al cxc. iii
Mr. c. vii

E t interrogauit eū quidā princeps dicens. M a
giſter bone: quid faciens uitā ēternā possidebo?
D ixit autē ei ihc. Quid me dicis bonū? N emo
bonus: niſi ſolus deus. M anda tua noſti: N on oc
cides. non mechaberis. non furtū facias. non fal

sum testimoniū dices. honora patrem tuū & matrem.

l. cc xviii
Mr c xc viii
Mr c vii

Quid ait. Hec omnia custodiui a iuuentute mea.
Quo audito ihc ait ei. Adhuc unū tibi deest. Oīa
quecunq; habes uende & da pauperibus & habebis
thesaurū in celo. & ueni sequere me.

l. cc xv
Mr c xc v
Mr c viii

His ille auditis contristatus est. quia diues erat ualde.
Videns autē ihc illū tristem factū. dixit. Quam
difficile qui pecunias habent in regnū dei intrabūt.
Facilius est enī camelū per foramen acus transire. quā
diuitē intrare in regnū dei. Et dixerūt qui audie
bant. Et quis potest saluus fieri. Ait illis.
Que impossibilia sunt apud homines. possibilia sūt
apud deū. Ait autē petrus. Ecce nos dimisimus
omnia. & secuti sumus te.

l. cc xvi
Mr c xc viii
Mr c x

Qui dixit eis. Amen dico uob. nemo est qui reliq̄t
domū. aut parentes. aut fratres. aut uxorē. aut
filios propter regnū dei. & non recipiat multo plura
in hoc tempore. & in seculo uenturo uitā eternam.

l. cc xvii
Mr cc i
Mr c xii

Assumpsit autē ihc duodecim. & ait illis. Ecce ascen
dimus hierosolimā. & consummabuntur omnia
que scripta sunt per prophetas de filio hominis. Tra
detur enim gentibus & illudetur. & flagellabitur. & con
spuetur. Et postquā flagellauerint occident eū.
& die tertia resurget.

l. cc xxiii
Soluf. x

Et ipsi nichil horum intellexerūt. Et erat uerbū

l. cc xxiiii
Alr cc vii
Alr c xvi

Factū est autē cū adppinquaret hiericho cecus quidā
sedebat secus uiā mendicans. Et cū audiret turba
pretereuntē interrogabat quid hoc eēt. Dixerūt
autē ei quod ihc nazarenus transiret. Et clama
uit dicens. Ihu fili dauid miserere mei. Et qui
precedebant increpabant eū ut taceret. Ipse uero
multo magis clamabat. Fili dauid miserere mei.
Stans autē ihc iussit illū adduci ad se. Et cū
adppinquasset interrogauit illū dicens. Quid
tibi uis faciā. At ille dixit. Dne ut uideā. Ait ihc
dix illi. Respice. fides tua te saluū fecit. Et
confestim uidit et sequebat illū magnificans dm.
Et omnis plebs ut uidit dedit laudem deo.

l. cc xxv
Soluis x

Et ingressus perambulabat hiericho et ecce uir no
mine zacheus et hic erat princeps publicanor
et ipse diues. Et querebat uidere ihm qui eēt
et nō poterat pre turba. quia statura pusillus
erat. Et p̄ecurrens ascendit arborē sicomor.
ut uideret illū. quia inde erat transiturus. Et cū
uenisset ad locū. suspiciens ihc uidit illū. et dixit
ad eū. Zachee festinans descende. quia hodie in
domo tua oportet me manere. Et festinans desc
endit. et excepit illū gaudens. Et cū uiderent
oēs murmurabant dicentes. q̄d ad hominē pecca

to ꝓ̃ duer tisset. Stans autẽ zacheus dix̃ ad dñm.
Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dne do paupib⁹ ⁊ si quid
aliquẽ defraudaui. reddo quadruplū. At tribe ad
eū. Quia hodie salus huic domui facta ē eo quod
l. cc xxv vi Alr e l vm Venit et ipse filius hominis ꝯ ipse filius sit abrahę.
quere re ⁊ saluum facere. quod pertigit.
l. cc xxvii Soluf. x Hec illis audientib⁹ adiciens dixit parabolā eo quod
ēet prope hierlm. ⁊ quia existimarent quod con
festim regnum dei manifestaretur:
l. cc xxvii Alr cc lx vim Alr e l um Dixit ergo. Homo quidā nobilis abiit in regionē
longinquā ⁊ accipere sibi regnū ⁊ reuerti.
l. cc xxviii Alr cc lxv Vocatis autē decē seruis suis dedit illis decē mnas.
Et ait ad illos. Negociamini dū uenio. Ciues
autē eius odiebant illū ⁊ miserūt legationē post illū
dicentes. Nolumus hunc regnare sup nos. Et fac
tū est ut rediret accepto regno ⁊ iussit uocari ser
uos quib⁹ dedit pecuniā ut sciret quantū quisq;
negociatus ēet. Venit autē primus dicens. Dñe
mna tua decē mnas adquisiuit. Et ait illi.
Euge bone serue. quia in modico fidelis fuisti.
eris potestatē habens sup decē ciuitates. Et alt
uenit dicens. Dñe. mna tua fecit quinq; mnas.
Et tibi esto sup quinq; ciuitates.
Et alter uenit dicens. Dñe. ecce mna tua quā
habui repositā in sudario. timui enī te quia ho

auſteris ſes/ tollis qđ non poſuiſti. & metis qđ ñ ſe
mnaſti. Dicit ei. De ore tuo te iudico ſerue ne
quã. Sciebas qđ ego auſteris homo ſũ/ tollens qđ
ñ poſui. & metens qđ non ſemnaui. Et quare ñ
dediſti pecuniã meã ad mensã/ Et ego uenies/
cũ uſuris utiq; exegiſſem illud. Et aſtantib9 dix̃.
Auferte abillo mnam/ & date illi qui decẽ mnas
hꝫ. Et dixer̃t illi. Domine habet decẽ mnas.
Dico autẽ uob/ quia omni habenti dabit̃. ab eo autẽ
qui ñ habet. & quod habet auferet̃ur/ ab eo.
Verumtamñ inimicos meos illos qui noluer̃t me reg
nare ſup ſe/ adducite huc & interficite ante me.
Et hꝫ dicti/ præcedebat aſcendens hierosolimã.
Et factũ eſt cũ adpropinquaſſet ad bethfage & betha
niã ad montẽ qui uocat̃ oliueti/ miſit duos diſci
pulos ſuos dicens. Ite in caſtellũ quod contra ẽ/
in qđ intro euntes inuenietis pullũ aſine alliga
tũ cui nemo unqua hominũ ſedit. Soluite il
lũ & adducite. Et ſi quis uos interrogauer̃t
quare ſoluitis/ ſic dicetis ei. Quia dñs opeꝛã ei
Abierunt autẽ qui miſſi erant/ & ſicut dixerat illis ſtantẽ pullũ. Soluen
tib9 autẽ illis pullũ/ dixerunt dñi ei ad illos.
Quid ſoluitis pullũ/ At illi dixer̃t. Quia
dñs eũ neceſſariũ hꝫ. Et dixer̃t illũ ad ihm/

L cc xxxx
Mr cc xxvi
Mr xlvi

L cc xxxxi
Mr cc lxxvii

L cc xxxxii
Mr cc vi
Mr cxvii

L cc xxxxiii
Mr cc viii
Mr cxviii

& iactam̃ uestimẽta sua sup̃a pullũ. imposuer̃t
ihm. Et unte aut̃ illo substernebant uestimenta
sua in uia.

l. cc.xxxvm
T M. cc. viii
Mr c.xviii
Io. c

Et ceũ adp̃pinquaret iam ad descensũ montis ꝯ
ceperunt omnes turbe discipulo; gaudentes laudare
deum uoce magna sup̃ omnib; quas uiderant
uirtutib; dicentes. Benedictus qui uenit rex in
nomine dñi. pax in celo & gloria in excelsis.

l. cc.xxxv
Mr cc.xvii

Et quidã phariseo; de turbis dixerunt ad illum.
Magister increpa discipulos tuos. Quib; ipse at-
dico uob; quia si hi tacuerint lapides clamabũt.

l. cc.xxxvi
Solus. x

Et ut adp̃pinquauit uidens ciuitatẽ fleuit sup̃ illã
dicens. Quia si cognouisses & tu & quidẽ in hac
die tua que ad pacẽ tibi. nunc aut̃ abscondita sũt
ab oculis tuis. quia uenient dies in te. & circumda
bũt te inimici tui uallo. & circumdabũt te. & coan
gustabunt te undiq;. & ad terrã p̃sternent te. & fi
lios tuos qui in te sunt.

l. cc.xxxvii
T M. cc. xl ii
M. c.xxxvii

Et non relinquent in te lapidẽ sup̃ lapidẽ. eo qd non
cognouisti tẽp; uisitationis tue.

l. cc.xxxviii
Mr cc xl
Mr c.xxxix
Io xxxix

Et ingressus in templũ. cepit eicere uendentes in
lo & ementes. dicens illis. Scriptũ est quia dom̃
mea dom̃ orationis est. uos aut̃ fecistis illam spe
luncã latronum.

l. cc.xxxviii
Mr cc xl
Mr c.xxxix
Io. lxxxv

Et erat docens cotidie in templo. Principes aut̃ sacerdotũ & scribe

& principes plebis querebant illū ꝑdere & non inue
niebant quid facerent illi. Omnis enī populus sus
pensus erat audiens illum.

L. cc. xl. 11 Mr cc.xvii Mr c.xxvii

Et factū est in una dieꝝ docente illo ppl'm in templo
& euangelizante conuenerūt principes sacerdotū
& scribę cū senioribꝰ & aiunt dicentes ad illū. Dic
nobꝭ in qua potestate hęc facis aut quis ē qui dedit
tibi hanc potestatē. Respondens aut ē dixit ad
illos. Interrogabo uos & ego unū uerbū respon
dete mihi. Baptisma iohannis de cęlo erat an ex
hominibꝰ. At illi cogitabant inter se dicentes.
Quia si dixerimꝰ de cęlo dicet. Quare ḡ non cre
didistis illi. Si aut ē dixerimꝰ ex hominibꝰ plebs
uniuersa lapidabit nos. Certi s ē iohannē pro
phetā esse. Et respondērūt se nescire unde eēt. Et
ihc ait illis. Neq; ego dico uobꝭ in qua potestate

L. cc.xl.i 11 Mr cc.xviii Mr c.xxviii

Cepit aut ē dicere ad plebem pa ¶ hęc facio.
rabolā hanc. Homo plantauit uineā & locauit
eam colonis & ipse peregre fuit multis temporibꝰ.
Et tempore misit ad cultores seruū ut de
fructu uineę darent illi. Qui cesū dimisērūt eū
manē. Et addidit alterū seruū mittere. Illi au
tē hunc quoq; cedentes & afficientes contumelia
dimiserūt manē. Et addidit tertiū mittere. qui
& illum uulnerantes eiecerunt. Dixit autem

dñs̄ meꝰ. Quid faciam⁹ mittam filiū meū dilec
tū⁹ forsitan cum hꝫ uiderit uerebunt⁹. Quē cū au
dissent colon⁹ cogitauerunt inter se dicentes. Hic
ē hꝫes⁹ occidam⁹ illū ut nr̄a fiat hereditas⁹. Et eiec
tū illū extra uineā⁹ occiderūt. Quid ergo faciet illi⁹
dñs̄ meꝰ⁹ Veniet & pdet colonos istos⁹ & dabit u
neam alis⁹. Quo audito dixer⁹ illi. Absit. Ille aūt
aspiciens eos ait. Quid ē ergo hoc qđ scriptū est. La
pidē quē reprobauer⁹ edificantes hic factus est
in caput anguli⁹⁷ Omnis⁹ qui ceciderit supra illū
lapidē conquassabit⁹ sup quē aūt ceciderit com
Lec xl ii
1
Mr ce xx
Mr c x c viii
Io]xxx viii
Et querebant principes sacer⁹ immittere illum.
dotū & scribę timuer⁹ illa hora⁹ & timu
erūt populum. Cognouerunt enim quod ad ip
sos dixerit similitudinem istam. SXVIII
Lec xl iii
11
Mr cc xxviii
Mr c xxxv
Et observantes miserūt insidiatores⁹ qui se iustos si
mularent⁹ ut caperent eū in sermone⁹ ut traderent
illū principatui & potestati presidis⁹. Et inter
rogauerūt illū dicentes⁹. Magister⁹ scim⁹ quia rec
te dicis⁹ & doces⁹ & non accipis⁹ psonā⁹ sed in uerita
te uiam dei doces⁹. Licet nob⁹ dare tributū cesa
ri annon⁹⁷ Considerans⁹ aūt dolū illoꝝ⁹ dixit
ad eos⁹. Quid me temptatis⁹⁷ Ostendite mihi
denariū. Cuius habet imaginē & inscriptio
nē⁹⁷ Respondentes⁹ dixer⁹. Cesaris⁹. Et ait

illis. Reddite ergo que cesaris sūt cesari: & que dei sūt deo. Et non potuerūt verbū eius reprehendere coram plebe: & mirati in responsione eius tacuerūt. Accesserūt autē quidā saduceoꝝ qui negant esse resurrectionē: & interrogauerūt eū dicentes. Magister: moyses scripsit nob. si frater alicuius mortuus fuerit habens uxorē. & hic sine filiis fuerit. ut accipiat eam frater eius uxorem: & suscitet semen fratri suo. Septē ergo fratres erant: & primus accepit uxorē & mortuus est sine filiis. Et secundus accepit illā: & ipse mortuus est sine filio. Et tertius accepit illā: similiter & omnes septē: & non reliquerunt semen. & mortui sūt. Nouissime omnium mortua est & mulier. In resurrectione ergo cuius eoꝝ erit uxor? Omnes enim septē habuerunt eam uxorē. Et ait illis iesus. Filii huius seculi nubūt & traduntur ad nuptias: illi uero qui digni habebuntur seculo illo & resurrectione ex mortuis: neq; nubunt neq; ducunt uxores: neq; ultra mori poterunt. Et quales enim angeli sunt & filii sunt dei: cū sint filii resurrectionis. Quia uero resurgant mortui: & moyses ostendit secus rubū. sicut dicit dīm deum abraham. & deum ysaac. & deum iacob. Deus autē non est mortuoꝝ sed uiuoꝝ. Omnes enim uiuunt ei. Respondentes autē quidā scribarū dixerūt. Magister: bene dixisti.

℣ ꝟ ℭ

l.ce.xl.iiii
Mr.ce.xxvi
Mr.c.xxxviii
Et amplius non audebant eum quicquã interrogare.
l.ce.xl.v
Mr.ce.xxvii
Dixit autẽ ad illos. Quomõ dicunt xp̃m filiũ dauid
Mr.c.xxxviii
ee. Et ipse dauid dicẽ in libro psalmoꝝ. Dixit dñs
dño meo. sede ad dexterã meã. Donec ponã inimicos
tuos. scabellũ pedũ tuoꝝ. Dauid ergo dñm illũ uocat.
& quomõ filius eius est.
l.ce.xl.vi
Mr.ce.xxviii
Audiente autẽ omni pplo. dixit discipulis suis. At
Mr.c.xxxix
tendite a scribis qui uolunt ambulare in stolis. &
amant salutationes in foro. & primas cathedras in
synagogis. & primos discubitus in conuiuiis.
l.ce.xl.vii
Mr.ce.xxxvi
Qui deuorant domos uiduarũ. simulantes longã
orationẽ. Hi accipient dampnationẽ maiorem.
Respiciens autẽ. uidit eos qui mittebant munera
sua in gazophilaciũ diuites. Vidit autẽ & quan
dã uiduã paupercula. mittentẽ ęra minuta duo.
Et dixit. Vere dico uob. quia uidua hęc paup.
plus quã omnes misit. Nam omnes hi exhabun
dantia sibi miserũt in munera dei. hęc autẽ ex eo qd
de est illi. omnẽ uictũ suũ quẽ habuit misit.
l.ce.xl.viii
Mr.ce.xl.ii
Mr.c.xxxvii
Et quibusdã dicentib9 de templo qd lapidib9 bonis
& donis ornatũ est. dixit. Hęc quę uidetis uenient
dies in quib9 nõ relinquet lapis sup lapidẽ qui non
l.ce.xl.viii.
Mr.ce.xl.iii
Mr.c.xxxviii
interrogauerunt autẽ illũ dicen ꝺ destruatur.
tes. Preceptor: quando hęc erunt. & qd signũ
cũ fieri incipient. Qui dixit. Videte ne seduca

mnu. Multi enī uenient in nomine meo dicentes. quia ego sum: & tempꝰ adppinquauit. Nolite ergo ire post illos. Cum autē uideritis prelia & seditiones: nolite terreri. Oportet primū hec fieri: sed non statī finis. Tunc dicebat illis. Surget gens contra gentē. & regnū aduersus regnū: & terre motus magni erunt ploca. & pestilentie & fames. terroresq; de celo. & signa magna erunt.

l. cc l. i
or cc. xl
Mrc. xxxix
lo. c. xl i

Sed ante hec omnia mittent uobis manus suas & persequentur: tradentes in synagogas. & custodias: trahentes ad reges & presides propter nomen meum. Continget autē uobis in testimonium.

l. cc l. i
Mlxxxviii
Mr c. xl i

Ponite ergo in cordibus uestris non premeditari: quē admodū respondeatis. Ego enī dabo uob os & sapientiā: cui non poterunt resistere & contradicere omnes aduersarii uri. Trademini autē a parentibus. & fratribus. & cognatis. & amicis: & morte afficient ex uob. Et eritis odio omnibꝰ propter nomen meū. Et capillus de capite uro non peribit. In

l. cc l. ii
Solus x

patientia ura. possidebitis animas uras.

Cum autē uideritis circumdari ab exercitu hierlm: tunc scitote quia adppinquauit desolatio eius.

l. cc l. iii
Mr cc. xl viii
Mr c. xl iii

Tunc qui in iudea sunt fugiant in montes. & qui in medio eius discedant: & qui in regionibꝰ non intrēt in eam. quia dies ultionis hi sunt: ut impleantur

Luc l um
Mr c xl viii
Mr c xl viii
Luc l v
Mr c l i
Mr c xl vi
Luc l vi
Solus x
Luc l vii
Mr c l vii
Mr c l

oīa · que ſcripta ſunt.

VE autē pregnantib⁹ & nutrientibus in illis diebus.
erit autē p̄ſſura magna ſup terrā · & ira populo huic.
& cadent in ore gladii · & captiui ducent⁹ in oēs gentes ·
& hierl̄m calcabit⁹ a gentib⁹ donec impleant⁹ tempora
& erunt ſigna in ſole & luna & ſtellis · & in terris preſſura gentiū · pre confuſione ſo
nit⁹ maris & fluctuū · arescentib⁹ hominib⁹ p̄ timore
& expectatione que ſup uenient uniuerſo orbi.
NAm uirtutes cęlorum mouebuntur ·

Luc l viii
Mr c l vii
Mr c l i

& tunc uidebit filiū hominis uenientē in nube cum
potestate magna · & maiestate. His autē fieri incipientib⁹ · reſpicite & leuate capita uīa · q̄m adpro
pinquat redemptio uīa. & dixit illis ſimilitudi
nē. Videte ficulneā & oēs arbores · cū p̄ducunt iā
ex ſe fructū · ſcitis q̄m prope eſt eſtas. Ita & uos cū
uideritis hęc fieri · ſcitote q̄m p̄pe eſt regnū dei.
Amen dico uob⁹ · quia nō p̄teribit generatio hęc.
donec omnia fiant. Cęlum & terra tranſibunt.
uerba autem mea non tranſibunt.

Luc l viii
Solus x

Adtendite autē uob⁹ · ne forte grauent⁹ corda uīa in
crapula & ebrietate · & curis huius uitę · & ſuperueniat
in uos repentina dies illa. Tamquā laqueus enī
ſuperueniet oēs · qui ſedent ſup faciē omnis terrę.
Vigilate itaq; omni tempore orantes · ut digni

habeammu fugere ista omnia que fiunt a s̄. æstare
ante filiū hominis. ¶ Erat autē diebꝰ docens in templo·
noctibꝰ uero exiens morabat in monte qui uocat oli
uet. ¶ Et omnis ppls mane ibat ad eū in templo audi

L. cc lx
Mr cc lxxiii
Mr c l. vi
Io. xx

§ XVIII § re eum.

DPROPIN
QVABAT
AVTEM

L cc lx i
Mr cc xx
Mr c xxviii
Io. lxxvii
L. cc lx ii
Io. cxiii. ȳ c
x x iiii
L. cc lx iii
Mr cc lxviii
Mr. c lx

DIES festus azimorum. qui dicitur pascha.
Et quærebant principes sacerdotū & scribę quomō eū
interficerent. timebant uero plebē.
Intrauit autē satanas in iudam qui cognominatus
scariothē. unum de duodecim.
Et abiit. & locutus est eū principibꝰ sacerdotū & magis
tratibꝰ. quē admodū illū traderet eis. Et gauisi sūt.
& pacti sunt pecuniā illi dare. Et despondit. Et
quærebat opportunitatē. ut traderet illum sine
turbis. Venit autē dies azimoꝝ. in qua necesse erat
occidi pascha. Et misit petrū & iohannē dicens.
Euntes parate nobis pascha. ut manducemus. At illi
dixerūt. Vbi uis paremus? Et dixit ad eos. Ecce in
troeuntibus uobis ciuitatem occurret uobis ho

amphorã aquę portans. S eqummni eũ mdomũ
mquã ummat· & dicens patrifamlias dom̃. D icit
tibi magifter: V bi ẽ diuerforiũ ubi pafcha eũ difci
pulis meis mandũcẽ· E t ipfe uob oftendet cenaculũ
magnũ ftratũ· & ibi parate. E t untes autẽ inuene
runt ficẽ dixit illis· & parauerũt pafcha. E t cũ facta
cẽt hora· difcubuit. & duodecim apli cum eo.
E t ait illis. D efiderio defideraui hoc pafcha mandu
care uobifcũ· ante quam patiar:
D ico enim uob· quia ex hoc non manducabo illud.
donec impleat in regno dei. E t accepto calice· gra
tias egit & dixit. A ccipite & diuidite inter uos.
D ico enim uobis· quod non bibam de generatio
ne uitis. donec regnum dei ueniat.
E t accepto pane· gratias egit & fregit. & dedit eis dicens.
H oc eft corp̃ meũ qđ pro uobis datur· hoc facite in
meam commemorationem.
S imiliter & calicẽ· poftquã cenauit dicens. H ic ẽ
calix nouũ teftamentũ in fanguine meo· qui pro
V eru tamen. ecce manus tra
dentis me mecũ eft in menfa. E t quidẽ filius hoĩs
fcdm quod definitũ eft uadit. V erumtamen.
E t ipfi cepunt querere inter fe· quis eflet ex eis
qui hoc facturus eflet.

ℓ cc lx m
Solus x

ℓ cc lx v
ℓ cc lxx v
Mr c lx vi

ℓ cc lx vi
ℓ cc lxxx iiii
Mr c lx v
Io. xv. vi. v
7 lx vii

ℓ cc lx vii
ℓ cc lxx v
Mr c lx vi

ℓ cc lx viii
ℓ cc lxx vi
Mr c lx iii

ℓ cc lx viii
Mr cc lxx x
Mr c lx ii
Io. c xx ii.

2. cc lxx x Mr cc xi Mr c x xi

Facta est autē & contentio inter eos: quis eorū uideretur esse maior: Dixit autē eis: Reges gentiū dominantur eorū: & qui potestatē habent sup eos benefici uocantur. Vos autē non sic: sed qui maior est in uob. fiat sicut minor: & qui præcessor est sic ministrator:

2. cc lxx i Solus x

Nam quis maior ē: qui recumbit an qui ministrat: Nonne qui recumbit: Ego autē in medio uri sum: sic qui ministrat. Vos autē estis qui permansistis mecū in temptationib meis: et ego dispono uob sicut disposuit mihi pat meus regnū: ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.

2. cc lxx ii Mr c x c vii

Et sedeatis sup thronos: iudicantes xii tribus israel.

2. cc lxx iii Solvs x

Ait autē dns: Symon symon: ecce satanas expetiuit uos ut cribraret sicut triticū. Ego autē rogaui pro te: ut non deficiat fides tua.

2. cc lxx iiii 10. cc xx vii 7 cc xx viii

Et tu aliquando conuersus: confirma fratres tuos.

2. cc lxx v Mr cc lxx viii 1

Qui dixit ei. Dne: tecū paratus sū. & in carcerē. & in mortem ire. Et ille dixit. Dico tibi petre: non cantabit hodie gallus: donec ter abneges nosse me.

Mr c lxx 10. c xx vi 2. cc lxx vi Solus x

Et dixit eis: Quando misi uos sine sacculo & pera & calciamentis: numquid aliquid defuit uobis: At illi dixerūt. Nichil. Dixit ergo eis: Sed nunc qui habet sacculū: tollat similiter & peram. Et qui nō habet: uendat tunicā suā et emat gladium.

2. cc lxx vii Mr cc xvi

Dico enī uobis: quōd adhuc hoc quod scriptum est

oportet impleri inme: æ qđ cũ iniquis deputat est.

2. ce lxxviii Solus x Et tenĩ ea quę s̃ de me finem habent.

Atilli dixert. D nĕ ecce gladi duo hic. Atille dix

2. ce lxxviii eis. Sat est.

1 2. ce lxxix dlr ce xc i dlr c lxv ii to. c l vi Et egressus ibat secm consuetudinẽ in montẽ oliua

2. ce lxxx 11 dll ce xc vi dlr c lxv vii rum. Secuti sunt autẽ illum æ discipuli.

Et cũ peruenisset ad locũ: dixit illis: O rate ne in

2. ce lxxxi 1 dll ce xc iii dlr c lxv v to. c lv i tretis intemptationem.

Et ipse auulsus est ab eis quantum iactus est lapidis: æ positus genibus orabat dicens:

2. ce lxxxii 1 dll ce xc v dlr c lxv vi to. c lv ii Pater: si uis transfer calicem istum a me. Verumta

men. non mea uoluntas: sed tua fiat.

2. ce lxxxiii Solus x Apparuit autẽ illi angls de ęlo confortans eum: æ

factus in agonia prolixius orabat. Et factus est

2. ce lxxxiii 11 dlr ce xc vi dlr c lxv vi sudor ei sicĩ gutte sanguinis decurrentis in terrã.

Et cũ surrexisset ab oratione: æ uenisset ad discipu

los suos: inuenit eos dormientes pre tristicia.

Et ait illis: Quid dormitis: Surgite orate:

2. ce lxxxv 1 dlr ccc dlr c lxxv i lo. c l viii ne intretis in temptationem. ℣ xx

Adhuc eo loquente: ecce turba æ qui uocabat iudas

unus de duodecĩ antecedebat eos: æ adpropin

2. ce lxxxvi 11 dlr ccc i dlr c lxxv ii quauit ihu. ut oscularet eum.

Ihc autẽ dixit illi. Iuda osculo filium hominis

2. ce lxxxvii 1 dlr ccc ii dlr c lxxv iii lo. c xl tradis:

Videntes autẽ hi qui circa ipsũ erant qđ futurũ

erat: dixerunt ei. D nē si percutimus in gladio: & percussit unus ex illis seruū principis sacerdotū: & amputauit auriculā ei⁹ dextrā. R espondens autē ihc ait. Sinite usq; huc.

l. cc xxxv viii
Solus x

l. cc xxxv viii
1
Mr ccc iii
Mr c xxx viii
Io. c lxv

E t cū tetigisset auriculam eius: sanauit eum. D ixit autem ihc ad eos qui uenerant ad se principes sacerdotū. & magistratū templi. & seniores: Q uasi ad latronē existis cū gladiis & fustib⁹: cū cotidie uobiscū fuerim in templo. non extendistis manus in me. S ed hec est hora uestra: & potestas tenebrarum.

& magistratus templi

l. cc xc
1
Mr ccc vi
Mr c lxxx viii
Io. c lvii

C omprehendentes autē eum: duxerunt ad domum principis sacerdotum.

l. cc xc i
1
Mr ccc xviii
Mr c xc v
Io c lv viii

P etrus uero sequebat a longe. A ccenso autē igne in medio atrio. & circumsedentib⁹ illis: erat petrus in medio eorū. Q uē cū uidisset ancilla quedam sedentē ad lumen. & eum fuisset intuita dixit. E t hic cū illo erat.

l. cc xc ii
1
Mr ccc xv
Mr c xc vi
Io. c lxv v

A t ille negauit eum dicens: M ulier nō noui illū. E t post pusillū: alius uidens eum dixit. E t tu de illis es: P etrus uero ait. O homo non sum. E t cum interuallo facto quasi horę unius: alius quidā affirmabat dicens: V ere & hic cū illo erat. N am et galileus est. E t ait petrus: H omo: nescio quid dicis. E t continuo adhuc illo loquente: cantauit gallus.

l. cc xc iii
11
Mr ccc xvi
Mr c xc vii

E t conuersus dñs: respexit petrū. E t recordatus est

petr⁹ sue⁹bi dñi sicut dixerat· quia prius quã gal
l. cc xc iii
Mr ccc xviii
Mr c xc iii
Io. c lxvii
lus cantet· ter me negabis· Et egressus foras petr⁹·
Et tenuerunt eum qui tenebant illum ¶ fleuit amare·
illudebant ei cedentes· ꝫ uelauerunt eum· ꝫ percu
tiebant faciem ei· ꝫ interrogabant eum dicentes.
Prophetiza; quis est qui te percussit· Et alia mul
ta blasphemantes dicebant in eum.
l. cc xc v
Mr ccc xvii
Mr c xc viii
Et ut factus est dies· conuenerunt seniores plebis· ꝫ
principes sacerdotũ ꝫ scribę· ꝫ duxerunt illũ in
concilium suum dicentes. Si tu es· xp̄e· dic nobis·
l. cc xc vi
S o l v s x
Et ait illis· Si uobis dixero non credetis mihi· si aut̃
l. cc xc vii
Mr ccc x
Mr c xc i
Io. l v viii.
ꝫ interrogauero· nõ respondebitis mihi neq; dimit
tetis. Ex hoc autem erit filius hominis· ¶ tetis.
sedens ad dextram uirtutis dei·
l. cc xc viii
S o l v s x
Dixerunt aut̃ omnes. Tu ergo es filius dei·
Qui ait· Vos dicitis· quia ego sum.
l. cc xc viii
Mr ccc xii
Mr c xc iii
Ait illi dixerunt· Quid adhuc desideramus test
imonium· Ipsi enim audiuimus de ore eius·
l. ccc
Mr ccc xviii
Mr c xc viii
Io. c lxv vi
Et surgens omnis multitudo eor· duxerunt illũ
l. ccc i
Solus x
ceperunt autem illum accu ¶ adpellatum·
sare dicentes· Hunc inuenimus subuertentẽ
gentẽ nr̄am· ꝫ prohibentem tributa dari cesari·
ꝫ dicentem se xp̄m regem esse.
l. ccc ii
Mr ccc xx
Mr c c
Io. c lxxviii
Pilatus aut̃ interrogauit eum dicens· Tu es
rex iudeor· Ait ille respondens ait· Tu dicis.

Ł ccc iii
to c lxxvi viii
Ait autem pilatus ad principes sacerdotū & turbas.
Nichil inuenio causę in hoc homine.

Ł. ccc iiii
Solus x
At illi inualescebant dicentes. Commouet populū
docens p uniuersā iudeā: & incipiens a galilea usq;
huc. Pilatus aut̄ audiens galileam: interroga
uit si homo galileus esset. Et ut cognouit quod
de herodis potestate esset: remisit eum ad herodē.
qui & ipse hierosolimis erat illis diebus. Herodes
aut̄ uiso ihu: gauisus est ualde. Erat enim ex
multo tempore cupiens uidere eum. eo quod audi
ret multa de eo: & sperabat signum aliquod uidere
a beo fieri. Interrogabat aut̄ illum multis ser
monibus: & ipse nichil illi respondebat.

Ł. ccc v
xi
Alt ccc viii
Alt c lxxx iv
Stabant etiam principes sacerdotum & scribe con
stanter accusantes eum.

Ł. ccc vi
Solus x
Spreuit aut̄ illum herodes cum exercitu suo. & in
lusit indutum ueste alba: & remisit ad pilatum.
Et facti sunt amici herodes & pilatus in ipsa die:
nam antea inimici erant ad inuicem.

Ł. ccc vii
to. c lxxx
viii
vi
Pilat aut̄ conuocatis principib̄ sacerdotum & ma
gistratib̄ & plebe: dixit ad illos. Obtulistis mihi
hunc hominē quasi auertentē pplm: & ecce ego co
ram uobis interrogans nullam causā inuenio in
homine isto: ex his in quib̄ eum accusatis:

Ł. ccc viii
Solus x
Sed neq; herodes. Nam remisi uos ad illum: & ecce

l. ccc. viii.
Mr ccc.xv ii
Mr cc ii

Nichil dignū mortē actum est ei.
Emendatū ergo illum dimittam. Necesse autē ha
bebat dimittere eis per diem festum unum.

l ccc x
Mr ccc.xv v
Mr cc iiii
Io. c lxxviii

Exclamauit autē simul uniuersa turba dicens.
Tolle hunc & dimitte nob barabban. Qui erat
propter sedtionem quandam factam in ciuitate
& homicidium missus in carcerem.

l. ccc xi
Mr ccc.xxvi
Mr cc v
Io. c lxxviii

Iterū autē pilat locutus est ad illos volens dimitte
re ihm. At illi succlamabat dicentes. Crucifige.

l. ccc xii
Io. c lxxvii

Ille autē tercio dixit ad illos. Crucifige illū.
Quid enim mali fecit iste. Nullā causam mor
tis inuenio in eo. Corripiā ergo illū & dimittā.

l. ccc xiii
Mr ccc.xxvi
Mr cc v
Io. c.xc iii

At illi instabant uocib magnis postulantes ut cru
cifigeretur. Et inualescebant uoces eorum.

l. ccc xiiii
Mr ccc.xxviii
Mr cc vi
Io c.xc vi

Et pilat adiudicauit fieri petitionē eor. Dimisit
autē illis eū qui propter homicidiū & sedtionem
missus fuerat in carcerē quē petebant ihm uero
tradidit uoluntati eorum.

l. ccc xv
Mr ccc.xxvi
Mr cc viii
Io c.xc vii

Et cum ducerent eū. adprehenderunt simonem
quendā cyrenensem uenientē de uilla & imposu
erunt illi crucē portare post ihm.

l. ccc xvi
Solus x

Sequebat autē illū multa turba populi & mulie
rū quę plangebant & lamentabant eū. Con
uersus autē ad illas ihc dixit. Filię hierlm no
lite flere sup me. sed sup uos ipsas flete. & sup filios

urō ſ. qñ ecce uenient dies in quib⁹ dicent· B eatę
ſteriles & uentres qui non genuer⁊· & ubera quę non
lactauerunt· ⁊ tunc incipient dicere montibus ca
dite ſup nos⁊· & collibus operite nos⁊· quia ſi in uuri di
ligno hęc faciunt· in arido quid fiet·⁊

l. ecc. x vii
Mr ecc. xxvi
Mr ec xv
Io. e. xc viii
2. ecc. x viii
Mr ecc. xxvii
Mr ec x
Io. e. xc vii
2. ecc x viii
Mr. ecc. xxvi
Mr ec xv
Io. e. xc viii
2. ecc x. x.
Soluſ x
2. ecc x. xi
Mr ecc. xxvi
Mr. xx xii
Io. ec i
2. ecc x. x ii
Mr ecc. xxviii
Mr ec. xviii
2. ecc. xx iii
Mr ecc. xxvii
Mr ec. xx iii
Io. e. xc viii
2. ecc. xx iiii
Mr ecc. xxv
Mr ec. xx iiii
Io. e. xc viii
2. ecc. xx v
Mr. ecc. xxviii
Mr ec. xviii
2 ecc xx vi
Soluſ x

Ducebant autē & alii duo nequā cū eo⁊· ut mīficerent·
Et postquā uenerunt in locū qui uocatur caluarię⁊·
ibi crucifixerunt eum.
Et latrones· unum ad dextris· & alterum a sinistris·
hic autē dicebat· P ater⁊· dimitte illis· non enim sci
unt quid faciunt.
Diuidentes uero uestimenta eius⁊· miserunt sortes.
& stabat populus expectans·
Et deridebant illum principes cum eis dicentes· A li
os saluos fecē· se saluū faciat si ipse ē· xpc dei electus·
Illudebant autē ei & milites⁊· accedentes & acetum
offerentes illi dicentes· S i tu es rex iudeoꝝ⁊· saluū
Erat autē & superscriptio scripta ſ te fac.
super illum⁊· litteris grecis· & latinis· & hebraicis·
hic est rex iudeorum·
Unus autē de his qui pendebant latronib⁹· blaſphe
mabat eum dicens· S i tu es xpc· saluum fac temet
Respondens autē alter⁊· increpabat illum dicens· N eq; tu times deum quod in ea
dē dampnatione es⁊· & nos quidē iuste. nam digna

factis recipimus/ hic uero nichil mali gessit. Et dicebat adihm. Dñe/ memento mei cū ueneris in regnū tuū. Et dixit illi ihc. Amen dico tibi/ hodie mecum eris in paradiso.

l. ccc. xxvii
Mr cc. xl.
Mr cc. xv

Erat autē fere hora sexta. Et tenebre facte sunt in

l. ccc. xxviii
Mr ccc. xl. iii
Mr cc. xv. iii

uniuersa terra/ usq; in horam nonam. Et obscu

l. ccc. xxviii
Mr. ccc. xl. ii
Mr cc. xv. ii

tuit sol templi scissum ē medium. ☽ rat ē sol.

l. ccc. xxviii
Mr. ccc. xl. i
Mr cc. xv. i
lo. cc. iii

Et clamans uoce magna ihc ait. Pater/ in manus tuas commendo spm meū. Et hec dicens/ exspirauit.

l. ccc. xxx
Mr ccc. xl. vi
Mr cc. xv. v

Videns autē centurio quod factum erat/ glorificauit

dm dicens. Vere/ hic homo iustus erat.

l. ccc. xxxvi
Solus. x

Et omnis turba eoy qui simul aderant ad spectaculū

istud & uidebant que fiebant/ percutientes pectora

sua reuertebantur. Stabant autē omnes noti ei⁹

a longe/ & mulieres que secute erant eū a galilea

hec uidentes.

l. ccc. xxvii
Mr ccc. xl. viii
Mr cc. xv. viii
lo. cc. vi

Et ecce uir nomine ioseph. qui erat decurio uir bon⁹

& iustus/ hic non consenserat consilio & actib⁹ eoy.

ab arimathia ciuitate iudee. qui expectabat & ip

se regnum dei. Hic accessit ad pilatum/ & petiit

corpus ihu.

l. ccc. xxv. m
Mr ccc. xl. viii
Mr cc. xv. viii
lo. cc. viii

Et deposuit illud & involuit in sindone/ & posuit eum

in monumento excisso/ in quo nondum quisquā

positus fuerat.

l. ccc. xxxviii
Solus. x

Et dies erat parasceues/ & sabbatum illucescebat.

Subsecute aut̃ mulieres que cũ ipso uenerant de galilea: uiderunt monumentũ. & quem ad modum positum erat corpus eius.

l. ccc. xxxv
Alr cc xxxv viii

Et reuertentes parauerunt aromata & unguenta: & sabbato quidẽ siluerunt secundũ mandatũ.

l. ccc. xxxv vi
Al cc l i
Alr cc xxxvi
lo. cc viii

Una aut̃ sabbati ualde diluculo: uenerunt ad monumentũ portantes que parauerant aromata. & inuenerunt lapidem reuolutũ a monumento. & ingresse non inuenerunt corpus dñi ihu. Et factum est dum mente consternate essent de isto: ecce duo uiri steterunt secus illas in uestr fulgenti.

l. ccc. xxxv vii
Alr cc l iii
Alr cc xxxvii

Cum timerent aut̃ & declinarent uultũ in terram: dixerunt ad illas. Quid quer tis mortuũ cum uiuentem. Non est hic sed resurrexit. Recordamini qualiter locutus est uobis: cũ adhuc in galilea esset dicens. Quia oportet filium hominis tradi in manus hominũ peccatorũ & crucifigi: & die tercia resurgere. Et recordate sunt uerborum eius.

XXI

l. ccc. xxxv viii
Alr cc l iii
Alr cc xxxvii

Et regresse a monumento: nunciauerunt hec omnia illis undecim. & ceteris omnibus.

l ccc xxxv viii
Sol v s. x

Erat aut̃ maria magdalene. & iohanna. & maria iacobi: & ceteree que cum eis erant que dicebant ad apostolos hec. Et uisi sunt ante il

los ſicut deliramentū uerba iſta: & non crede
bant illis. P etrus autē ſurgens cucurrit ad
monumentū: & procumbens uidit lintea mina
ſola poſita. & tabiit ſecum mirans ꝙd factum
fuerat. & tecce duo ex illis ibant ipſa die in caſ
tellū ꝙd erat in ſpatio ſtadiorum ſexaginta ab
hierlm: nomine emmaus. & tipſi loquebant
ad inuicē: de his omnib⁹ que acciderant. & fac
tū eſt dū fabularentur & ſecum quererent: & ip
e ihc adppinquans ibat cum illis. O culi autē
illoꝝ tenebant: ne eum agnoſcerent. & tait ad
illos. Q ui ſunt hi ſermones quos conferitis adin
uicē ambulantes & eſtis triſtes: & trespondēs
uni cui nom̄ cleopas: dixit ei. T u ſolus peregri
nus es in hierlm. & nō cognouiſti que facta ſunt in
illa hⁱs diebꝫ: Q uib⁹ ille dixit. Q ue: & tdix
erunt. D e ihu nazareno qui fuit uir ꝓpheta
potens in ope & ſermone: coram deo & omni pplo.
& tquomodo eū tradiderunt ſummi ſacerdo
tes & principes nri in dampnationē mortis: & e
crucifixerunt eū. N os autē ſpabamus: quia
ipſe eſſet redemptur⁹ iſrl. & tnunc ſup hec
omnia tercia dies eſt hodie: ꝙd hec facta ſunt.
S ed & mulieres quedam ex nrīs terruerunt
nos: que ante luce fuerunt ad monumentū:

æ non inuento corpore cuſq; uenerunt dicentes.
ſe etiam uiſionē angelo; uidiſſe. qui dicunt eū
uiuere. ℭ t abierunt quidam ex nr̄is ad mo
numentū. æ ita inuenerunt ſicut mulieres dix
erunt. ipſum uero non inuenerunt. ℭ t ipſe
dixit ad eos. O ſtulti æ tardi corde ad credēn
dum. in omnib; q̄ locuti ſunt prophetæ. N on
ne hęc oportuit pati xp̄m. æ ita intrare in gl̄am
ſuam. ℭ t incipiens a moyſe æ omnibus ꝓphetis
interpretabatur illis in omnib; ſcripturis q̄
de ipſo erant. ℭ t adpropinquauerūt caſtello
quo ibant. æ ipſe ſe finxit longius ire. ℭ t coe
gerūt illū dicentes. M ane nobiſcū q̄m adueſpaſ
cit. æ inclinata eſt iam dies. ℭ t intrauit cū il
lis. ℭ t factum eſt dū recumberet cū illis. acce
pit panē æ benedixit. ac fregit. æ porrigebat
illis. ℭ t aperti ſunt oculi eoy. æ cognouerūt eū.
ℭ t ipſe euanuit ex oculis eoy. ℭ t dixerunt
ad inuicē. N onne cor nr̄m ardens erat in nob
dū loqueret in uia æ aperiret nobis ſcripturas.
ℭ t ſurgentes eadem hora. regreſſi ſunt in hie
ruſalē. æ inuenerūt congregatos undecī. æ eos
qui cum ipſis erant dicentes. q̄ ſurrexit dñs
uere æ apparuit ſymoni. ℭ t ipſi narrabant
que geſta erant in uia. æ quomodo cognouer̄

cum. in fractione panis.

l. ccc. xl
lo. ec. xviii

Dum hec autē loquunt ihc stetit in medio eoꝝ. & dicit eis. Pax uobis. ego sum. Nolite timere. Conturbati uero & conterriti. existimabant se spm uidere. Et dixit eis. Quid turbati estis. & cogitationes ascendunt in corda uā. Videte manus mea & pedes. quia ipse ego sum. Palpate & uidete quia spūs carnē & ossa non habet. sicut me uidetis habere. Et cum hoc dixisset. ostendit eis manus & pedes.

l. ccc. xl i
lo. ec. xxi

Adhuc autē illis non credentib' & mirantib' pre gaudio dixit. Habetis hic aliquid quod manducetur. At illi obtulerunt ei partem piscis assi. & fauum mellis. Et cum manducasset coram eis. sumens reliquias dedit eis.

l. ccc. xl ii
Solus. x

Et dixit ad eos. Hec sunt uerba que locutus sum ad uos. cū adhuc essem uobiscum. quōn necesse est impleri omnia que scripta sunt in lege moysi. & pphetis. & psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. & dixit eis. Quoniam sic scriptum est. & sic oportebat xpm pati. & resurgere a mortuis die tercia. & predicari in nomine eius penitentiam & remissionē peccatoꝝ in omnes gentes. incipientibus ab hierosolima. Vos autem testes estis horum. Et ego

matto ꝓmissium patris mei mnos: uos autē sedete
ne urbe. quoadusq; induamini uirtute ex alto.
Et dixit autē eos foras in bethaniam: & eleuatis
manibus suis: benedixit eis. Et factum est dum
benediceret illis: recessit ab eis. & ferebat in cēlū.
Et ipsi adorantes: regressi sunt in hierlm cū gau
dio magno. Et erant semper in templo laudan
tes. & benedicentes deum. Amen.

EXPLICIT. EVANGELIVM. SECVNDVM. LVCĀ.

INCIPIT. ARGVMENTVM EVANGELII. SECVNDVM. IOHANNEM.

PROLOGVS.

IC. EST. IOHANNES. EVANGELISTA.

unus ex discipulis dei. qui uirgo electus a deo ẽ. quẽ de nuptiis uolentẽ nubere uocauit dñs. cui uirginitatis hoc duplex testimoniũ meus angelio datur: qđ & pre ceteris dilect⁹ a dño dicitur: Et huic matrẽ suã de cruce commendauit dñs: ut uirginẽ uirgo seruaret. Deinq; manifestatus meus angelio: qđ erat ipse incorruptibilis uerbi opus incho. ans. Solus uerbu carnẽ factũ esse. nec lumen a tenebris comprehensum fuisse testat². primum signum ponens qđ innuptiis fecit dñs. ut ostendens qđ erat ipse legem lib⁹ demonstraret. Quod ubi dñs mutatis deficere nuptiarum unum debeat. & ut ueteribus immutatis noua omnia quę a xpo instituunt² appareant. Hoc autẽ euangeliũ scripsit masia. postea quã in bathmos insula apocalipsin scrip

sen:tt-itt cui in principio canon ſ incorruptibile
principiū ingeneſi. et ꝛam incorruptibiliſſi
nis ꝑ uirginē in apocalipſi redderet. dicente
xp̄o. Ego ſum alpha. & ω. Et hic eſt iohan
nes qui ſciens ſuperuenisse diem receſſus ſui. con
uocatis diſcipulis ſuis in epheſo. p multa ſignoꝝ
ẽxpimenta p mens. xp̄m. deſcendens in deſſoſſum
ſepulture ſuę locum. facta oratione poſitus eſt
ad patres ſuos. tam extraneus a dolore mortis.
quam a corruptione carnis inuenit. alienis.
Tamen poſt omnes eu angelium ſcripſit. & hoc
uirgin debebat. Quorum tamen uel ſcriptoꝝ
tempore diſpoſitio. uel libroꝝ ordinatio. ideo p
ſingula nobis non ẽxponit. ut ſcienti deſiderio
collocato. & querentib' fructus laboris. & deo
magiſterii doctrina ſeruetur. Amen.

EXPLICIT. ARGVMEN
TVM. EVANGELII. SE
CVNDVM. IOHANNEM.

I Pharisei leuite interrogant iohannē. iohs ihm un
dens agnū dī dicit. & andreas petro dicit. inuen
II mus messiā. I hc ad cenā de aqua uinū fecit. de
templo nummularios eicit. solutte hoc templū
dicēs. nichodemo loquit de baptismo & de alijs mul
III tis. I hc in iudea baptizat. & iohs in enon. quiq;
dicit xpm crescere. se aut̄ minorari.
IIII I hc cū muliere samaritana loquit. ppham un pa
tria sua sine honore esse dicit. & reguli filiū amor
V te resuscitat. A pud natatoriam bethsaidam
.xxxviii. annoꝝ infirmitatē hominis sanat. ac
dicit. scripturas. & si crederetis moy
si. crederetis forsitan & mihi.
VI De quinq; panib' & duob' piscib'. & qd cum regē fa
cere uoluerunt. ihc supra mare ambulat. & de
manna & pane celesti loquit. ac recedentib' ab
eo discipulis. unum ex duodecī diabolum dicit.
VII Scenophegia ihc medio die festo ascendens in
templū docet. multis etiā de turba credentib'
id'e clamat. si quis sitit. ueniat & bibat. cum
ministris & nichodemo principes contendunt.
de muliere adultera. ihc lumen mundi esse se
VIII predicat. I hc interrogatus principiū se esse
respondit. quod omnis peccator' seruus sit.
& qd ihc ante abraham sit. cecū ex natiuitate

VIIII cuit. De ianua æ ouli per dedicationē deam
bulans in templo. se æ patrem unū esse dicit. de la
X zari resurrectione. Maria pedes ihu ungit. æ
capillis suis extergit. ihe sup asinum sedit. æ no
lentibus grecis uidere ihm. loquit de grano fru
menti quod uterrā mittitur. æ uox de cēlo ad
ihm. æ quod multi ex principibus crediderūt
in ihm. sed propter pharisēos non confitebant.
XI Pedes discipulos lauat. de iude traditione æ petri
negatione predicit. æ de dilectione fratrum. æ
quod ipse in patre. æ pater in ipso est. æ de obser
uandis mandatis paracliti spūs.
XII De uinea æ palmitibus. æ de dilectione æ de pro
missione paracliti. æ omnia patris sua esse. æ ce
XIII tera mandata. Ihe discipulos patri commen
dat. ihe a iuda traditur. allocutio pilati ad iu
deos. de ihu æ de barabba.
XIIII Passio ihu. æ sepultura. æ resurrectio eius.

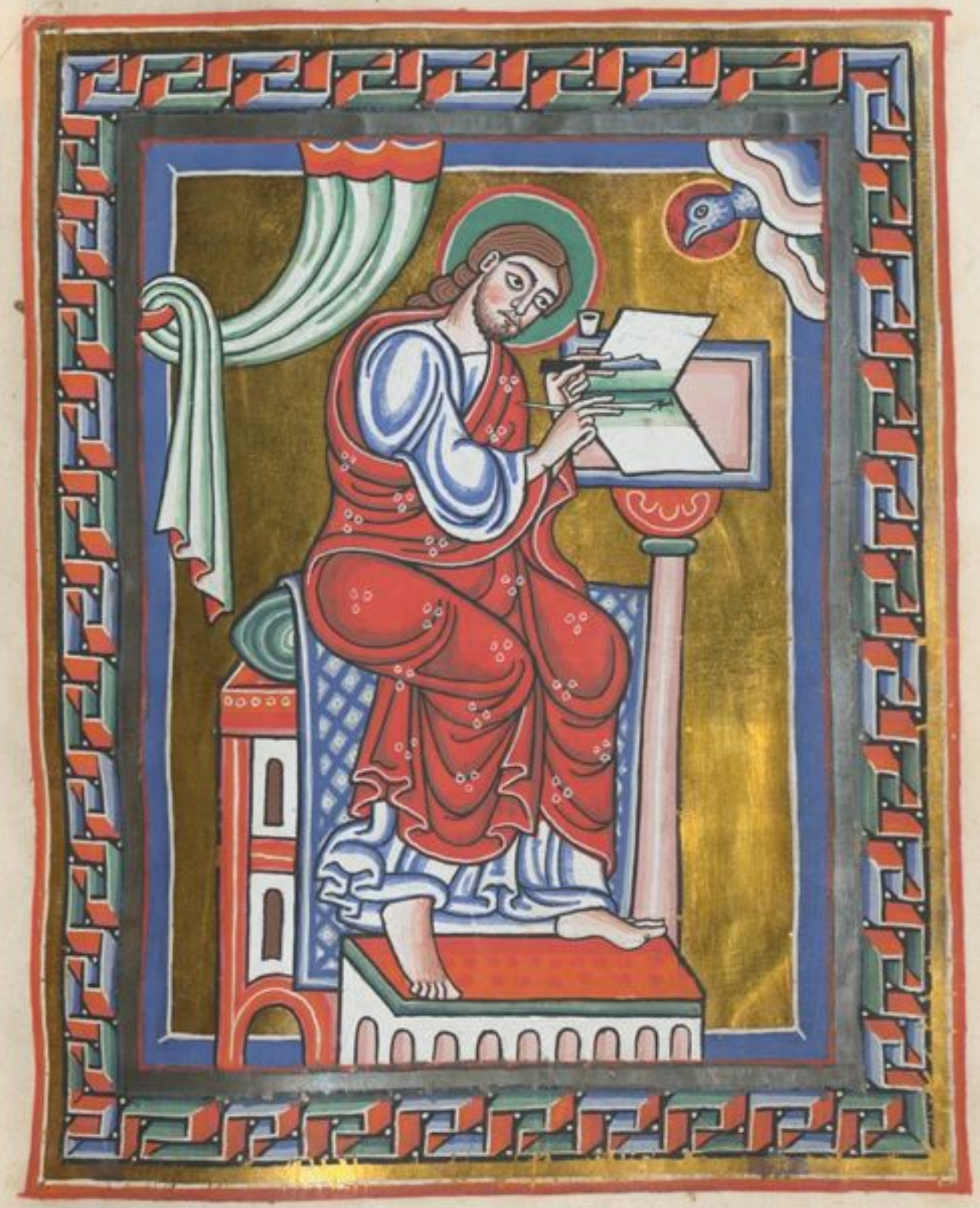

INCI
PIT EV
ANGELI
VM. SE
CVNDVM.
IOHAN
NEM.

IN PRINCIPIO ERAT VERBVM. ET VERBVM ERAT.

Io. i
iii
dñr. i
l. xviii

apud deum. Et ds erat uerbum. Hoc erat in
principio apud dm. Omnia per ipsum facta s̄/
& sine ipso factum est nichil. Quod factum est
in ipso uita erat/ & uita erat lux hominū. & lux
in tenebris lucet. & tenebre eam non comprehen
lo. 11. iii / dr vii / l vi
Fuit homo missus a deo/ cui nomen ¶ deri tū.
erat iohannes. Hic uenit in testimoniū/ ut tes
timoniū phiberet de lumine. ut omnes crederēt
per illū. Non erat ille lux/ sed ut testimonium
perhiberet de lumine.
lo iii / dr i / l. xiiii
Erat lux uera/ que illuminat omnē hominē ue
nientē in mundū. In mundo erat/ & mundus
per ipsū facta est. & mundus eum non cognouit.
lo iiii / x / Solus
In propria uenit/ & sui eū non receperunt. Quot
quot autē receperunt eum/ dedit eis potesta
tem filios dei fieri his qui credunt in nomine eius.
qui non ex sanguinibus neq; ex uoluntate carnis
neq; ex uoluntate uiri/ sed ex deo nati sunt.
lo v / dr iii / l i / l xiiii
Et uerbum caro factum est/ & habitauit in nobis.
Et uidimus gl'am eius/ gl'am quasi unigeniti
a patre. Plenum gratie & ueritatis.
lo vi / dr i / xi / gr iii / l x
Iohannes testimoniū perhibet de ipso/ & clamat
dicens. Hic erat quem dixi/ qui post me uen
turus est. ante me factus est. quia prior me erat.
lo vii / Solus x
Et de plenitudine eius nos omnes accepimus/

& gratiam pro gratia. quia lex per moysen data
ta est. gratia & ueritas p ihm xpm facta est.

Lo viii Mr c.xii Lc.xviii Deum nemo uidit umquam. Unigenitus filius
qui est in sinu patris. ipse enarrauit. ¶ I

Lo viii Solus x Et hoc est testimonium iohannis quando miserunt
uidelicet ab hierosolimis sacerdotes & leuitas ad
eum. ut interrogarent eum. Tu quis es.
Et confessus est. & non negauit. Et confessus
est. quia non sum ego xpc. Et interrogauerunt
eum. Quid ergo helias es tu. Et dixit. Non
sum. Propheta es tu. Et respondit. Non.
Dixerunt ergo ei. Quis es ut responsum de
mus his qui miserunt nos. Quid dicis de te ip

Lo x 1 Mr viii Mr ii l vii Lo xi x Solus A
it. Ego uox clamantis in deserto. dirigite
uiam dñi sicut dixit esaias propheta.
Et qui missi fuerant erant ex pharisees. Et in
terrogauerunt eum. & dixerunt ei. Quid er
go baptizas si tu non es xpc. neq; helyas. neq;
ppheta. Respondit eis iohannes dicens.

Lo. xii 1 Mr xi Mr viii l x Ego baptizo in aqua. medius autem uestrum stetit
quem uos non scitis. Ipse est qui post me uen
turus est. qui ante me factus est. cuius ego non
sum dignus ut soluam eius corrigiam calcia

Lo xii Solus x Hec in bethania facta sunt. ¶ trans
iordanen. ubi erat iohannes baptizans.

Altera die uidit iohannes ihm uenientē adse
& ait. Ecce agnus dei · q tollit peccatū mundi.
Lo xiiii Mr xi Mr iii L x Hic est de quo dixi. Post me uenit uir qui ante
me factus est · quia prior me erat · & ego nesciebam eum. Sed ut manifestetur israhel · propterea uenio ego in aqua baptizans.
Lo xv Mr xiiii Mr v L xiii Et testimonium phibuit iohannes dicens.
Quia uidi spm descendentē quasi columbam de cęlo · & mansit sup eum · & ego nesciebam eū.
Sed qui misit me baptizare in aqua · ille mihi dixit. Sup quē uideris spm descendentē & manentem super eum · hic est qui baptizat in spu scō. Et ego uidi · & testimonium phibui · quia hic est filius dei.
Lo xvi Solus x Altera autē die iterum stabat iohannes · & ex discipulis eius duo. Et respiciens ihm ambulantem dicit. Ecce agnus dei. Et audierunt eū duo discipuli loquentē · & secuti sunt ihm. Conuersus autem ihc · & uidens eos sequentes se · dicit eis. Quid queritis · Qui dixerunt ei. Rabbi · quod dicit interpretatū magister · ubi habitas · Dicit eis. Uenite & uidete. Uenerunt & uiderunt ubi maneret · & apud eū manserunt die illo. Hora autē erat quasi decima. Erat autem andreas frater · symonis

petrum⁹ qui audierant a iohanne⁹
& secuti fuerant eum.

Lo xvii
ex e[x]vi
al⁹-[x]xxii
[x]xc iii

Inuenit hic primum fratrē suū symonē⁹ & dicit
ei. Inuenim⁹ messyam⁹ qđ est interpretatū xpc.
Et adduxit eum ad ih̄m. Intuitus aūt eum
ih̄c dixit. Tu es symon filius iona⁹ tu uocabe
ris cephas quod interpretatur petrus.

Lo xviii
x
Solus

Inera stimū uoluit exire in galileam⁹ & inuenit
philippū. & dicit ei ih̄c. Sequere me. Erat au
tem philippus a bethsaida ciuitate andree & pe
tri. Inuenit philippus nathanael. & dicit ei.
Quem scripsit moyses in lege & pphete⁹ inuenim⁹
ih̄m filiū ioseph a nazareth. Et dixit ei nathana
el. A nazareth potest aliquid bonum esse⁹? Dicit
ei philippus. Veni & vide. Vidit ih̄c nathana
el uenientē ad se⁹ & dicit de eo. Ecce uere israhe
lita⁹ in quo dolus non est. Dicit ei nathanael. Un
de me nosti⁹? Respondit ih̄c⁹ & dixit ei. Priusq
quam te philippus uocaret⁹ cum esses sub ficu
uidi te. Respondit ei nathanael & ait. Rabbi.
tu es filius dei. tu es rex israhel. Respondit ih̄c⁹
& dixit ei. Quia dixi tibi uidi te sub ficu. credi⁹
mans⁹ his⁹ uidebis⁹. Et dicit ei. Amen amen
dico uobis⁹ uidebitis celum apertum & angelos
di ascendentes & descendentes supra filiū ho

§ II

mmſ. Et die tercio nupcie facte ſunt in cha
na galilee. & erat mater ihu ibi. Vocatus eſt au
tem & ihc & diſcipuli eius ad nupcias. Et defici
ente uino dicit mater ihu ad eum. Vinum non
habent. Et dicit ei ihc. Quid mihi & tibi eſt
mulier. Nondum uenit hora mea. Dicit ma
ter eius ministris. Quodcumq; dixerit uobis
facite. Et erant autem ibi lapidee hydrie ſex po
ſite ſecm purificationē iudeoꝝ capientes ſin
gule metretas binas uel ternas. Dicit eis ihc.
Implete hydrias aqua. Et impleuerunt eas
uſq; ad ſummū. Et dicit eis ihc. Haurite nūc
& ferte architriclino. Et tulerunt. Vt autē
guſtauit architriclinus aquā uinum factam
& non ſciebat unde eſſet. ministri autē ſciebāt
qui hauſerant aquā. uocat ſponſum archi
triclinus. & dicit ei. Omnis homo primū bo
num uinū ponit. & cum inebriati fuerint tunc
id quod deterius eſt. tu autē ſeruaſti bonum ui
num uſq; adhuc. Hoc fecit initium ſignorum
ihc in chana galilee. & manifeſtauit gl'am ſuā.
Et crediderunt in eum diſcipuli eius.

In anno ag̃ uinū factum

Lo xviii
vii
Alt xviii

Poſt hec deſcendit capharnaum ipſe & mater ei.
& fratres eius. & diſcipuli eius. & ibi manſerūt
non multis diebus.

Lo xx 1
Mr cc xxviii
Mr c l. vi
z cc lv
Et prope erat pascha iudeorum: & ascendit hieroso
Lo. xxi
Mr cc xi
Mr cxxvi
l cc xxxviii
Et inuenit in templo uendentes ſ lumam ibs
boues & oues & columbas: & nummularios sedentes: Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis: omnes eiecit de templo. Oues quoq; & boues: & nummulariox effudit ces: & mensas subuertit. & his qui columbas uendebant. dixit. Auferte ista hinc: nolite facere domum patris mei domū negotiationis.
Lo xxii
Soluſ x
Recordati uero sūt discipuli ei: quia scriptū est. Zelus domꝰ tuę comedit me.
Lo xxiii
Mr c xi
Mr lxxvii
Respondertūt ergo iudei: & dixerūt ei. Quod signū ostendis nobis: quia hęc facis:
Lo xxiii
Soluſ x
Respondit ihc: & dixit eis: Soluite templū hoc: & in tribꝰ diebus excitabo illud. Dixerunt ergo iudei. Quadraginta & sex annis ędificatū est templū hoc: & tu in tribꝰ diebꝰ excitabis illud: Ille autē dicebat: de templo corporis sui. Cum ergo resurrexisset a mortuis: recordati sunt discipuli eiꝰ quia hoc dicebat. & credidērunt scripturę & sermoni quē dixit ihc. Cum autē esset hierosolimis in pascha in die festo: multi crediderunt in nomine eiꝰ uidentes signa eius quę faciebat. Ipse autē ihc non credebat semetipsum eis: eo qꝺ ipse nosset omnes. Et quia opꝰ eius non erat ut quis testimoniū phiberet de ho

mine. Ipse enim sciebat quid esset in homine.
Erat autē homo ex pharisēis in codem nomine
princeps iudeorū. Hic venit ad ihm nocte & dixit
ei. Rabbi scimus quia a deo venisti magister.
Nemo enim potest hec signa facere que tu facis
nisi fuerit ds cū eo. Respondit ihs & dixit ei.
Amen amen dico tibi nisi quis natus fuerit de
nuo. non potest videre regnū dei. Dicit ad eum
nichodemus. Quomodo potest homo nasci cū
sit senex. Numquid potest in ventrē matris suę
iterū introire & nasci. Respondit ihc. Amen
amen dico tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua
& spu. non potest introire in regnū di. Quod na
tum est ex carne caro est & qd natum est ex spu
ps est. Non mireris quia dixi tibi oportet vos
nasci denuo. Spūs ubi vult spirat & vocē ei⁹
audis. sed non scis unde veniat & quo vadat.
Sic est omnis qui natus est ex spu. Respondit
nichodemus & dixit ei. Quomodo possunt hec
fieri. Respondit ihc & dixit ei. Tu es magis
ter in israhel & hec ignoras. Amen amen dico
tibi quia quod scimus loquimur & quod vidi
mus testamur & testimoniū nr̄m non accipitis.
Si terrena dixi vobis & non creditis quomo
do si dixero vobis celestia credetis. Et nemo

ascendit nc̃lum nisi qui descendit dec̃lo: filius
hominis qui est nc̃lo. Et sicut moyses exaltauit serpentẽ in deserto. ita exaltari oportet filiũ
hominis: ut omnis qui credit in ipso non pereat: sed
habeat uitã ẽternã. Sic enĩ dilexit ds mundũ
ut filiũ suũ unigenitũ daret: ut omnis qui cre
dit in eum non pereat: sed habeat uitã ẽternã.
Non enĩ misit ds filiũ suũ in mundũ ut uudicet
mundũ: sed ut saluetur mundus p ipsũ. Qui
credit in eũ: non uudicat. Qui aũt non credit
iam uudicatus est: quia non credidit in nomine
unigeniti filii dei. Hoc est aũt uudiciũ quia
lux uenit in mundũ: & dilexerunt homines ma
gis tenebras quã lucẽ. Erant enim eor mala
opa. Omnis enĩ qui mala agit odit lucẽ: & non
uenit ad lucẽ: ut non arguant opa eius. Qui au
tem facit ueritatẽ uenit ad lucẽ: ut manifesten
tur opera ei quia in deo sunt facta. Post hec
uenit ihs & discipuli eius in uudeã terrã: & illic
demorabatur cum eis & baptizabat.

lo xxv: iii Mc x viii Mt viii

Erat aũt & iohannes baptizans in ẽnon. iuxta
salim. quia aque multe erant illic: & uenie
bant & baptizabantur.

lo. xxvi iiii Mc x viii Mt viii lo xxx vii Soluit x

Nondum enĩ missus fuerat in carcerẽ iohannes.
Facta est ergo questio ex discipulis iohannis cũ

i. fons

ndeis de purificatione: & uenerunt ad iohannē
& dixerunt ei. R abbi: qui erat tecū trans iordā
nen. cui tu testimonium phibuisti: ecce hic bapti
zat. & omnes uenium ad eū. R espondit iohs
& dixit. N on potest homo accipe quicquā: nisi
fuerit ei datum de cęlo.

Lo xxviii Mt xi Mr iii L x — I psi uos mihi testimoniū phibetis qđ dixerī ego
non sum xpc: sed quia missus sum ante illum.
Lo xxviii Solus x — Q ui habet sponsā: sponsus est. A micus aut̄ spon
si qui stat & audit eū: gaudio gaudet ppter uo
cem sponsi. H oc ergo gaudiū meū impletū est.
I llum oportet crescere: me aut̄ minui. Q ui
de sursū uenit: sup omnes est. Q ui est de terra.
de terra est: & de terra loquitur: Q ui de cęlo ue
nit: supra omnes est. & qđ uidit & audiuit hoc
testatur: & testimoniū eius nemo accipit. Q ui
accipit eius testimoniū: signauit quia ds ue
rax est. Q uē enī misit ds: uerba dī loquit̄. N on
enim ad mensuram dat deus spm.

Lo xxxx Mr cxi L cxviii Lo xxxx Solus x — P ater diligit filium: & omnia dedit in manu ei.
Q ui credit in filiū: habet uitā ęternam. Q ui au
tem incredulus est filio: non uidebit uitam.
sed ira dei manet sup eum. ℣ iiii
V t ergo cognouit ihc. quia audierunt pharisei
quia ihc plures discipulos facit & baptizat

lo

lo xxxvii
Act xviii

lo xxxviii
Soluſ x

Quia iohannes · quia quam ihc non baptizaret ſed diſ
cipuli eius · abiit iterum in galileam. Oportebat autem eum transire per ſamariam. Venit ergo in
ciuitatem ſamarie que dicitur ſychar · iuxta predi
um quod dedit iacob ioſeph filio ſuo. Erat autem ibi
fons iacob. Ihc ergo fatigatus ex itinere · ſedebat
ſic ſup fontem. Hora erat quaſi ſexta. Venit mu
lier de ſamaria · haurire aquam. Dicit ei ihc.
Da mihi bibere. Diſcipuli enim eius abierant in
ciuitatem · ut cibos emerent. Dicit ergo ei mulier
illa ſamaritana. Quomodo tu iudeus cum ſis bi
bere a me poſcis que ſum mulier ſamaritana ·
Non enim coutuntur iudei ſamaritanis. Respondit
ihc · et dixit ei. Si ſcires donum dei · et quis eſt qui
dicit tibi da mihi bibere · tu forſitan petiſſes ab eo ·
et dediſſet tibi aquam uiuam. Dicit ei mulier. Do
mine · neq; in quo haurias habes · et puteus altus eſt ·
unde ergo habes aquam uiuam ·
Numquid tu maior es patre noſtro iacob qui dedit nobis puteum · et ip
ſe ex eo bibit · et filii eius et pecora eius ·
Respondit ihc · et dixit ei. Omnis qui bibit ex aqua hac
ſitiet iterum · qui autem bibet ex aqua quam ego
dabo ei non ſitiet in eternum · ſed aqua quam da bo
ei · fiet in eo fons aque ſalientis in uitam eternam.
Dicit ad eum mulier. Domine · da mihi hanc aquam ·

ut non sitiã neq; uemã huc haurire. Dicit eis ihs.
Vade uoca uirũ tuũ: & ueni huc. Respondit
mulier & dixit. Non habeo uirũ. Dicit eis ihs. Bene
dixisti: quia non habeo uirũ. Quinq; enim uiros
habuisti: & nunc quem habes non est tuus: hoc
uere dixisti. Dicit ei mulier: Domine uideo
quia propheta es tu: patres nri in monte hoc ado
rauerunt: & uos dicitis quia hierosolimis est locus
ubi adorare oportet. Dicit eis ihs. Mulier: crede
mihi: quia uenit hora quando neq; in monte
hoc neq; in hierosolymis adorabitis patrem. Vos
adoratis quod nescitis: nos adoramus quod scimus: qa
salus ex iudeis est. Sed uenit hora & nunc est:
quando ueri adoratores adorabunt patrem in
spu & ueritate. Nam & pater tales quærit: qui
adorent eum. Spus est ds: & eos qui adorant
eum in spu & ueritate oportet adorare. Dicit ei
mulier: Scio quia messyas uenit: qui dicitur
xps. Cum ergo uenerit: ille nobis annunciabit
omnia. Dicit ei ihs. Ego sum qui loquor
tecum. Et continuo uenerunt discipuli eius
& mirabantur: quia cum muliere loquebatur:
Nemo tamen dixit: quid quæris: aut quid lo
queris cum ea. Reliquit ergo hydriam suam
mulier: & abiit in ciuitatem & dicit illis hom

nibus. Venite audite hominē qui dixit mihi
omnia quęcunq; feci. Nunquid ipse est xp̄c̄.
Et exierunt de ciuitate & uenebant ad eum. In
terea rogabant eū discipuli dicentes. Rabbi.
manduca. Ille autē dixit eis. Ego cibū habeo
manducare quē uos nescitis. Dicebant ergo
discipuli ad inuicē. Nunquid aliquis attulit
ei manducare. Dicit eis ihc. Meus cibus est ut
faciā uoluntatē eius qui misit me ut p̄ficiam
opus eius. Nonne uos dicitis quod adhuc qua
tuor menses sūt & messis uenit. Ecce dico uobis.
Leuate oculos uros & uidete regiones quia albę
sunt iam ad messem. Et qui metit mercedē ac
cipit & congregat fructū in uitā ętern̄ā ut et
qui seminat simul gaudeat & qui metit. In hoc
enī est uerbū uerum quia alius est qui semmat.
& alius est qui metit. Ego misi uos metere qđ
uos non laborastis. Alii laborauerunt & uos
in labores eor̄ introistis. Et ex ciuitate illa
multi crediderunt in eū samaritanor̄ p̄pter
uerbū mulieris testimoniū p̄hibentis quia dix̄it
mihi omnia quęcunq; feci. Cum uenissent
ergo ad illū samaritani rogauerunt eū ut ibi
maneret. Et mansit ibi duos dies & multo
plures crediderūt p̄pter sermonē eius. Et tu

lo xxxx iiii
Mr x viiii

lo xxxv
Mr cxl ii
Mr l i
l xxi
lo xxxvi
Soluf x

lo xxxvii
Mr lx iiii
l lx iiii

hieri dicebant. Quia iam non propter tuā loquelam credimus: ipsi enī audiuimus & scimus. quia hic est uere saluator mundi.
Post duos autē dies exiit inde: & abiit in galileam.
Ipse enim ihc testimonium perhibuit: quia propheta in sua patria honorem non habet.
Cū ergo uenisset in galileā: exceperunt eū galilei.
cū omnia uidissent quę fecerat hierosolimis in die festo. & ipsi uenerant in diē festū. Venit ergo iterū in cana galileę: ubi fecit aquā uinū.
Et erat quidam regulus: cui filius infirmabat capharnaū. Hic cū audisset quia ihc aduenisset a iudea in galileā: abiit ad eū & rogabat eū ut descenderet & sanaret filiū eius. Incipiebat enī mori. Dixit ergo ihc ad eum. Nisi signa & prodigia uideritis non creditis. Dicit ad eū regulus. Dñe descende priusquā moriat filius mis. Dicit ei ihc. Vade filius tuus uiuit. Credidit homo sermoni quē dixit ei ihc. & ibat.
Iam autē eo descendente: serui occurrerunt ei & nunciauerunt dicentes. quia filius eius uiuit. Interrogabat ergo horam abeis: in qua melius habuerit. Et dixerunt ei. Quia heri hora septima: reliquit eū febris. Cognouit ergo pater: quia illa hora erat in qua

dixit eis ihc. filius tuus uiuit. Et credidit ipse. Et do
mus eius tota. Hoc iterū secundum signū fecit ihc cū
uenisset a iudea in galileam. S V

Lo.xxxv viii
dlr. i. xx
dlr. xx
l. xxxv vii

Post hęc erat dies festus iudeoꝝ. Et ascendit ihc hie
rosolimā. Est autē hierosolimis probatica pisci
na. quę cognominat hebraice bethsaida. quinq;
porticus habens. In hijs iacebat multitudo mag
na languentiū. cecoꝝ. claudoꝝ. aridoꝝ. expectan
tiū aquę motū. Angelus autē dñi secundum tempus
descendebat in piscinā. Et mouebat aquā. Et q
qui prior descendisset in piscinā post motionē
aquę. sanus fiebat a quacunq; tenebat infir
mitate. Erat autē quidam homo ibi. triginta
et octo annos habens in infirmitate sua. Hunc
cū audisset ihc. iacentē. Et cognouisset quia mul
tū iam tempus habet. dicit ei. Vis sanus fieri.
Respondit ei languidus. Dñe. hominē non
habeo. ut cū turbata fuerit aqua mittat me in
piscinam. Dum uenio enī ego. alius ante me
descendit. Dicit ei ihc. Surge tolle grabat
tum tuū. Et ambula. Et statim sanus factus est
homo. Et sustulit grabattū suū. Et ambulabat.
Erat autē sabbatum in illo die. Dicebant iu
dei illi qui sanat fuerat. Sabbatū est. non li
cet tibi tollere grabattum tuum.

Lo.xxxviii
Solus.x

Respondit eis. Qui me fecit sanum ille mihi dixit/
tolle grabattū tuū & ambula. Interrogauer̄
ergo eū. Quis est ille homo qui dixit tibi. tolle
grabattū tuū & ambula:/ Is autē qui sanus fac
tus est effectus/ nesciebat quis esset. Ihc enim/ de
clinauit a turba constituta in loco. Postea inue
nit eū ihc in templo/ & dixit illi. Ecce sanus
factus es/ iam noli peccare. ne deterius tibi ali
quid contingat. Abiit ille homo & nunciauit
iudeis/ quia ihc esset qui fecit eum sanum.
Propterea p̄sequebant2 iudei ihm/ quia hec fa
ciebat in sabbato. Ihc autē respondit eis. Pater
meus usq; modo operatur/ & ego operor. Propte
rea ergo magis querebant eum iudei interfice
re/ quia non solum soluebat sabbatū. sed & pa
trē suum dicebat dm. equalē se faciens deo. Re
spondit itaq; ihc/ & dixit eis. Amen amen dico
uobis/ non potest filius facere a se quicquā. nisi
q̄d uiderit patrē facientē. Quecumq; enī ille
fecerit/ hec & filius similiter facit. Pater enī dili
git filiū/ & omnia demonstrat ei que ipse facit.
& maiora his demonstrabit ei opa. ut uos mire
mini. Sicut enī pater/ suscitat mortuos & vi
uificat/ sic & filius quos uult uiuificat. Neq;
enī pater/ iudicat quemquā. sed iudicium om̄e

Lo xl 1 dlr xc viii dlr xc vi l c x vi

Qui dedit filio. ut omnes honorificent filiū sicut ho
Qui non honorificat ✠ norificant patrem.
filiū. non honorificat patrem qui misit illum.
Lo xl 1 Solus x
Amen amen dico uob. qua qui uerbu meū audit.
& credit ei qui misit me habet uitam ęternam.
Et in iudiciū non uenit. sed transit a morte in
uitā. Amen amē dico uob. qua uenit hora & nūc
ē. quando mortui audient uocē filii dī. & qui
audierint uiuent. Sicut enī pater habet uitā
in semetipso. sic dedit & filio uitā habere in semet
ipso. Et potestatē dedit ei & iudiciū facere. qa
filius hominis ē. Nolite mirari hoc. qua uenit
hora in qua omnes qui in monumentis sunt au
dient uocē ei⁹ & procedent. qui bona fecerūt in re
surrectionē uitę. qui uero mala egerunt. in re
surrectionem iudicii. Non possum ego a me
ipso facere quicquam. sicut audio iudico. & iu
Lo xl ii dlr cc xc v dlr c lxx vi l cc lxxv ii
Quia non quero ✠ dicium meum iustum est.
Lo xl iii Solus x
uoluntatē meā. sed uoluntatē ei⁹ qui misit me.
Si ego testimoniū phibeo de me. testimoniū meū
non est uerū. Alius est qui testimoniū phibet
de me. & scio qua uerū est testimoniū qđ per
hibet de me. Vos misistis ad iohannē & testimo
niū phibuit ueritati. ego aut̄ non ab homine
testimoniū accipio. sed hęc dico. ut uos salui si

tis. Ille erat lucerna ardens & lucens. Vos autem
uoluistis exultare ad horã in luce eius. Ego autẽ
habeo testimoniũ maius Iohe. Opera enim quę
dedit mihi pater ut perficiam ea. ipsa opa quę ego
facio testimoniũ phibent de me. quia pater me
misit. Et qui misit me pater. ipse testimoniũ
perhibuit de me.

lo xl iiii
Mt c xii
l c xviii
lo xl v
Solus x

Neq; uocẽ eius umquã audistis. neq; speciẽ eius uidistis.
Et uerbu eius non habetis in uobis manens. quia
quẽ misit ille huic uos non creditis. Scruta
mini scripturas. quia uos putatis in ipsis uitã
ęternam habere. Et ille sunt quę testimoniũ
phibent de me. & non uultis uenire ad me ut ui
tam habeatis. Claritatẽ ab hominib̃ non ac
cipio. sed cognoui uos quia dilectionẽ dei non
habetis in uob. Ego ueni in nomine patris mei.
& non accipitis me. Si alius uenerit in nomine
suo. illum accipietis. Quomodo potestis uos
credere qui gl'am ab inuicẽ accipitis. & gl'am
quę a solo est d'o non queritis. Nolite putare qa
ego accusaturus sum uos apud patrẽ. Est qui
accusat uos. moysès in quo uos sperastis. Si enim
crederetis moysi. crederetis forsitan & mihi.
De me enim ille scripsit. Si autẽ illius litte
ris non creditis. quomodo meis uerbis credetis.

lo xl vi
1 dlr xxvii
dlr xxviii
l xl v

lo xl vii
III dlr c xl vi
l xc ii

lo xl viii
1 dlr ce lxxvi
dlr c l vi
l cc lx

lo xl viiii
1 dlr c xl vii
dlr lxxiiii
l xc iii

POst hec abiit ihc trans mare galilee qđ est tyberi VI
adis. Et sequebat eum multitudo magna
qua uidebant signa que faciebat sup his qui in
firmabant.
SUbiit ergo in montē ihc et ibi sedebat cū discipulis
erat autē pxim̄ pascha dies festus iudeoꝝ. ¶ sius.
Cum sublenasset ergo oculos ihc et uidisset qua
multitudo maxima uenit ad eū dicit ad philip
pū. Vnde emem panes ut manducent hi. Hoc
autē dicebat temptans eū. I pse enim sciebat
quid esset facturus. Respondit ei philippus.
Ducentoꝝ denariorum panes non sufficiunt eis
ut unusquisq; modicū quid accipiat. Dicit ei
unus ex discipulis ei andreas frater symonis pe
tri. Est puer unus hic qui habet quinq; panes
ordeaceos et duos pisces. Sed hec quid sunt in
ter tantos. Dixit ergo ihc. Facite homines
discumbere. Erat autē fenum multum in loco.
Discubuerunt ergo uiri numero quasi quin
q; milia. Accepit ergo panes ihc et cū gratias
egisset distribuit discumbentib. similiter
et ex piscib quantum uolebant. Vt autē imple
ti sunt dixit discipulis suis. Colligite que
superauerunt fragmenta ne pereant. College
runt ergo et impleuerunt duodecī cophinos

fragmentoꝝ exquinq; pan̄b' ordeaceis q̄ sup
fuerunt his q̄ manducauerant.

lo l x sol vs

In ergo homines cū uidissent q̄d fecerat signū dice
bant. Quia hic est uere propheta: qui uenturꝰ
est in mundū. Ihs ergo cū cognouisset quia uen
turi erant ut raperent eum. & facerent eū regem:

lo l i mil gr c l g lx vii

fugit iterū in montē ipse solus. Vt autē sero
factum est: descenderunt discipuli ei' ad mare.
Et cū ascendissent nauem: uenerunt trans ma
re in capharnaum. Et tenebre iam facte erāt:
& nō uenerat ad eos ihc. Mare autē uento mag
no flante exsurgebat. Cum remigassent er
go quasi stadia uiginti quinq; aut triginta:
uident ihm ambulantē sup mare. & proximū na
ui fieri. & timuerunt. Ille autē dicit eis. Ego
sū: nolite timere. Voluerunt ergo accipere
eū in nauē: & statim fuit nauis ad terrā quā ibāt.

lo l xi sol ius

Altera die turba que stabat trans mare: uidit
quia nauicula alia non erat ibi nisi una. & q̄a
non intrasset cū discipulis suis ihc in nauem.
sed soli discipuli eius abissent. Alie uero sup
uenerunt naues a tyberiade iuxta locum
ubi manducauerant pan̄ē: gratias agente do
mino. Cū ergo uidisset turba quia ihc non
esset ibi: neq; discipuli eius: ascenderunt in

1o ℔.

nauiculas. æ uenerunt capharnaü querentes
ihm. Et cũ inuenissent eũ trans mare: dixerũt ei.
Rabbi. quando huc uenisti: Respondit ihc æ
dixit. Amen amen dico uob: quer tis me non qa
uidistis signa. sed quia manducastis ex panibus
& saturati estis. Operamini non cibũ qui perit:
sed qui pmanet in uitã ẽternã. quẽ filius hominis
dabit uob. Hunc enim pater signauit ds. Dixe
runt ergo ad eũ. Quid faciemus ut operemur
opera dei: Respondit ihs: & dixit eis. Hoc est
opus dei: ut credatis in eum. quem misit ille.
lo l iii
dñr cl vi
dñr lxx vii
Dixerunt ergo ei. Quod ergo tu facis signum ut
uideamus & credamus tibi quid operaris:
lo l iii
Solus x
Patres nri manna manducauerũt in deserto sicut
scriptũ est. Panẽ de ẽlo: dedit eis manducare.
Dixit ergo eis ihc. Amen amen dico uobis: non
moyses dedit uob panẽ de ẽlo. sed pater meus dat
uob panẽ de ẽlo uerũ. Panis enim dei est qui des
cendit de ẽlo: & dat uitam mundo. Dixerunt
ergo ad eũ. dñe: semp da nobis panem hunc.
lo l v
dñr cc lxxxvi
dñr c lx v
l cc lx vi
Dixit autẽ eis ihs. Ego sũ panis uitæ: qui uenit
ad me nõ esuriet. & qui credit in me non sitiet
umquã. Sed dixi uobis: quia & uidistis me. &
lo l vi
Solus x
Omẽ qd dat mihi pat ad me uenit & nõ credentis.
et: & eũ qui uenit ad me non eiciam foras.

Io l vii
Mr cxc v
Mr cl xv vi
l cc lxxxvii

Quia descendi de cęlo. non ut faciā uoluntatē meā
sed uoluntatē eius qui misit me.

Io l viii
Soluſ x

Hęc est autē uoluntas eius qui misit me patris ut
omnē quō dedit mihi non pdam ex eo. sed resuscitē
illud in nouissimo die. Hęc est enī uoluntas pa
tris mei qui misit me. ut omnis qui uidet filiū &
credit in eum habeat uitā ęternam. Et resuscita
bo ego eum in nouissimo die.

Io l viii
Mr c lvi
Mr l
l cxviii

Murmurabant ergo iudei de illo. quia dixisset. ego
sum panis qui de cęlo descendi. & dicebant. Nonne
hic est ihc filius ioseph. cuius nos nouimus patrem
& matrē. Quomō g̃ dicit hic. qa de cęlo descendi.

Io lv
Soluſ x

Respondit ergo ihc. & dixit eis. Nolite murmura
re inuicem. Nemo potest uenire ad me. nisi
pater qui misit me traxerit eum. Et ego resus
citabo eū in nouissimo die. Est scriptū in pphe
tis. Et erunt omnes docibiles dei. Omnis qui
audiuit a patre & didicit. uenit ad me.

Io lvi
Mr c xii
l cxviii

Non quia patrē uidit quisquā. nisi is qui est a dō
hic uidit patrem.

Io lvii
Soluſ x

Amen amen dico uobis. qui credit in me habet

Io lviii
Mr cc lxxvi
M c lvi
l cc lvi
Io lviii
Soluſ x

ego sum panis uitę. Patres uestri manducauerunt in deserto manna
& mortui sunt. Hic est panis de cęlo descen
dens. ut si quis ex ipso manducauerit non moriat.

lo lx v
Mr ce lxxxvm
Mr c lx v
L ce lx vi

EGo sum panis uiuus qui de celo descendi. si quis manducauerit ex hoc pane uiuet in eternum. Et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi uita.

lo lx vi
Solus x

LItigabant ergo iudei ad inuicem dicentes. Quomodo potest hic ad manducandum nob carnem suam dare. Dixit ergo eis ihc. Amen amen dico uob nisi manducaueritis carnem filii hominis. et biberitis eius sanguinem non habebitis uitam in uobis. Qui manducat meam carnem. et bibit meum sanguinem habet uitam eternam. Et ego resuscitabo eum in nouissimo die.

lo lx vii
Mr ce lxxxvm
Mr c lx v
L ce lx vi
Lo lx viii
Solus x

CAro enim mea uere est cib. et sanguis mis uere est potus. Qui manducat meam carnem. et bibit meum sanguinem. in me manet. et ego in illo. Sicut misit me uiuens pat. et ego uiuo propter patrem. Et qui manducat me. et ipse uiuet propter me. Hic est panis q de celo descendit. non sic manducauerunt patres uri manna. et mortui sunt. Qui manducat hc panem. uiuet in eternum. Hc dixit in synagoga docens in capharnaum. Multi ergo audientes ex discipulis ei dixerunt. Dure est hic sermo. quis potest eum audire. Sciens autem ihc. apud semet ipsum quia murmurarent de hoc discipuli eius. dixit eis. Hoc uos scandalizat.

lo lx viii
Mr ce x
Mr c xc i
L ce xc vii

SI ergo uideritis filium hominis ascendentem ubi

lo. lxxiiii
Mr ccc.xc vii
Mr c lxxxviii

erat prius.

lo lxxi
Solus x

Spē est qui uiuificat· caro non prodest quicquā.
Verba quę ego locutus sū uob. spē et uita sunt· sed

lo lxxii
Mr cc lxxviii
Mr c lxi

sunt quidam ex uobis qui non credunt.
Sciebat enim ab initio ihē qui essent ñ credentes·

lo lxxiii
Solus x

æ quis traditurus esset eum.
Et dicebat· Propterea dixi uobis· quia nemo po
test uenire ad me. nisi fuerit ei datum a patre
meo. Ex hoc multi discipuloꝝ ei abierunt re
tro· æ iam non cū illo ambulabant. Dixit ergo
ihs ad duodecī. Numquid æ uos uultis abire·

lo lxxiiii
Mr c lxi vi
Mr lxxxii
Luc iiii

Respondit ergo ei sȳmon petrus. Dñe. ad quem
ibimus· Verba uitę eternę habes· æ nos credidi
mus æ cognouim' quia tu es xp̄s filius dei.

lo lxxv
Solus x

Respondit ei ihē. Nonne ego uos duodecim elegi.
æ ex uob unus diabolus est· Dicebat autē iudā
sȳmonis scariothen. Hic enim erat traditurus

VII

eū· cum eet unus ex duodecim. Post hęc am
bulabat ihē in galileā. Non enī uolebat in iu
deam ambulare· quia querebant eum iudei in
terficere. Erat autē in proximo dies festus iu
deoꝝ scenophegia. Dixerunt autē ad eum fr̄s
ei. Transi hinc· æ uade in iudeam· ut et discī
puli tui ibi opa tua quę facis. Nemo quip
pe in occulto quid facit· æ querit ipse in palam

esse. Sic hec facis manifesta te ipsum mundo.
Neq; enim fr̃s eius credebant in eum. Dicit g̃
eis ihs. Tempus meum nondum aduenit: tempꝰ
aut̃ ur̃m semp est paratũ. Non potest mundus
odisse uos: me aut̃ odit: quia ego testimonium
phibeo de illo. quia opa eius mala sunt. Vos as
cendite ad diem festũ hunc: ego non dum ascendo
ad diem festũ istum. quia meũ tempꝰ nondum im
pletum est. Hec cum dixisset: ipse mansit in ga
lilea. Vt aut̃ ascenderunt fratres eius: tunc
& ipse ascendit ad die festum non manifeste.
sed quasi in occulto. Iudei g̃ querebant eum ĩ
die festo: & dicebant. Vbi est ille: Et mur in
multus de eo erat in turba. Quida enim dice
bant quia bonus est: alii aut̃ dicebant. ñ. sed
seducit turbas. Nemo tam palã loquebatur
de illo: propt̃ metũ iudeoꝝ. Iam aut̃ die festo
mediante: ascendit ihc in templu & docebat.
Et mirabant̃ iudei dicentes: Quomodo hic
litteras scit cũ non didicerit: Respondit eis
ihc & dixit. Mea doctrina non est mea: sed ei
qui misit me. Si quis uoluerit uoluntatem
ei facere: cognoscet de doctrina utrum ex deo
sit. an ego a me ipso loquar: Qui a semetipso
loquitur: gl̃am propriã querit. Qui aut̃em

querit gl'am ei' qui misit illū. hic uer; ex est' æ m
ulticia in illo non ē. Nonne moÿses dedit uob
legē. æ nemo ex uobis facit legem' Quid me que
ritis interficere' Respondit turba æ dixit.
Demoniū habes' quis te querit interficere'
Respondit ihc' æ dixit eis. Unum opus feci' æ
omnes miramini. Propterea moÿses dedit uob
circumcisionē' non quia ex moÿse est sed ex pa
tribus' æ in sabbato circumcidit's homine. Si
circumcisionē accipit homo. ut non soluatur'
lex moÿsi' mihi indigniamini quia totū hom
nem sanū feci in sabbato' Nolite iudicare se
cundū faciem' sed iustū iudiciū iudicate. Di
cebant g̃ quidam ex hierosolimis. Nonne hic ē
quē querunt interficere' Et ecce pal' loquitur'
æ nichil ei dicunt. Numquid uere cognouer̄t
principes' quia hic est xp̄s' Sed hunc scimus
unde sit' xp̄s autē cū uenerit. nemo scit unde sit.
Clamabat g̃ docens' in templo ihc æ dicens'. Et me
scitis' æ unde sim scitis' æ a me ipso non uenio. sed
est uerus' qui misit me. quē uos nescitis'. Ego
scio eū quia ab ipso sū' æ ipse me misit.
Querebant g̃ eū adprehendere' æ nemo misit in
illū manū' quia nondum uenerat hora eius'.
De turba autē multi crediderunt in eū' æ dice

lo lxxvi
dlr c xii
l. c xviii

lo lxxvii
dlr cc xxv
dlr c xxviii
l cc lvi
lo lxxviii
Solus' x

1 oth

bant. Xpc ueniret. numquid plura signa fa
ciet quã aq̃ hic facit. Audierunt pharisei
turbã murmurantẽ de illo hec.
Lo lxxvm Mr ccc dir lxxvi L. ce lxxv v Et miserunt principes & pharisei ministros ut
adprehenderent eum.
Lo lxxx Soluſ x Dixit ergo ihc. Adhuc modicũ tempꝰ uobiscũ
sum & uado ad eum qui misit me.
Lo lxxvi Soluſ x Queretis me & non inuenietis. & ubi ego sum
uos non potestis uenire.
Dixerunt ergo iudei
ad semetipsos. Quo hic iturus est quia non in
uenemus eũ. Numquid in dispsionẽ gentium
iturus est & docturus gentes. Quis est hic ser-
mo quẽ dixit. queretis me & non inuenietis. & u
bi sum ego uos non potestis uenire. In nouis
simo autem die magno festiuitatis stabat ihc
& clamabat dicens. Si quis sitit ueniat ad me
& bibat. Qui credit in me sicut dicit scriptura
flumina de uentre eius fluent aq̃ uiue.
Hoc autẽ dixit de spu quẽ accepturi erant cre
dentes in eũ. Nondum enim erat spus datus qꝛ
ihc nondum fuerat glorificatus.
Lo lxxv u vii Mr c xv Ex illa hora turba cum audissent hos sermones
ei dicebant. Hic est uere propheta. Alii dice
bant hic est xpc.
Lo lxxv m Mr v vii Quidam autẽ dicebant. Numquid a galilea xpc

uenit. Nonne scriptura dicit. quia ex semine da
lo lxxxviii Soluſ x uid. æ de bethlehem castello ubi erat dauid uenit
Dissensio itaq; facta ē in turba ppt eum. Sqp̄-
lo lxxxv dlt ce xxv Quida aut̄ ex ipsis uolebant ad prehendere eum:
dlt ce xxviii lce xl ii sed nemo misit sup illum manus.
lo lxxxvi Soluſ x Venert ḡ ministri ad pontifices æ phariseos: æ dixe
runt eis illi. Quare non adduxistis eū. Respon
derunt ministri. Nunqua sic locutus est homo:
sic hic homo. Responderunt ergo eis pharisei.
Numquid æ uos seducti estis. Numquid alicuj
ex principib̄ credidit in eū. aut ex phariseis.
Sed turba hec que non nouit legē. Maledicti s.
Dicit nicodemus ad eos: ille qui uenit ad eū noc
te. qui unus ex ipsis. Numquid lex nr̄a iudi
cat hominē nisi audierit ab ipso prius æ cogno
uerit quid faciat. Responderunt æ dixerunt
ei. Numquid æ tu galileus es. Scrutare scrip
turas æ uide: quia prop̄ha a galilea non surgit.
Et reuersi sunt unusquisq; in domū suā. Ihc
aut̄ pr̄exit in montē oliuet: æ diluculo rerum
uenit in templū. æ omnis populus uenit ad eū.
Et sedens docebat eos. Adducunt aut̄ scribę
æ pharisei mulierē in adulterio deprehensam:
æ statuerunt eam in medio. æ dixerūt ei. Magis
ter: hec mulier modo deprehensa ē in adulterio:

in lege aut̃ moyses mandauit nob huiusmodi lapidare. Tu uero quid dicis? Hec aut̃ dicebãt temptantes eum: ut possent accusare eum. Ihc aut̃ inclinans se deorsũ: digito scribebat in terra. Cum aut̃ perseuerarent interrogantes eum: erexit se: & dixit eis. Qui sine peccato est uestrũ: primus mittat lapidem in illã. Et iterũ se inclinans: scribebat in terra. Audientes aut̃ unus post unũ exibant: incipiebant a senioribus. Et remansit solus: & mulier in medio stans. Erigens aut̃ se ihc: dixit ei. Mulier ubi sunt qui te accusabant? Nemo te condempnauit? Que dixit. Nemo dñe. Dixit aut̃ ihc. Nec ego te condempnabo. Vade: & amplius iam noli peccare. Iterum ergo locutus est eis ihc dicens. Ego sum lux mundi. Qui sequit̃ me nõ ambulat in tenebris: sed habebit lumen uite. Dixerunt ergo ei pharisei. Tu de teipso testimoniũ phibes: testimoniũ tuũ non est uerum. Respondit ihs: & dixit eis. Et si ego testimoniũ phibeo de meipso. uerũ est testimoniũ meum: quia scio unde ueni & quo uado. Vos aut̃ nescitis unde uenio: aut quo uado. Vos secũm carnẽ iudicatis: ego nõ iudico quemquã. Et si iudico ego: iudicii

um meū uerū eſt. quia ſolus non ſum. ſed ego & qui me miſit pater. ℭ t in lege uā ſcriptū eſt. quia duoꝝ hominū teſtimoniū uerū eſt. ℭ go ſum qui teſtimoniū phibeo de me ipſo. & teſti monīū phibet de me. qui miſit me pater. Dice bant ergo ei. V bi eſt pat̄ tuus. ℣ Reſpondit ihc. Neq; me ſcitis. neq; pat̄ meum. Si me ſciretis. forſitan & patrem meū ſciretis. Hec uerba locutus eſt in gazophilatio. docens in templo. ℭ t nemo adprehendit eum. quia nec dum uenerat hora eius. ℣ VIII Dixit ḡ iter ū eis ihc. ℭ go uado & quęretis me. & in peccato uř o moriemini. Quo ego uado. uos non potestis uenire. Dicebant ergo iudei. Numquid interficiet semetipsum. quia dicit quo ego uado uos non potestis uenire. ℭ t dicebat eis. V os de deorsum estis. ego de ſup nis sum. V os de mundo hoc estis. ego non sū de hoc mundo. Dixi ergo uobis. quia moriemini in peccatis ſuris. Si enim n̄ crediderit is quia ego sū. moriemini in peccato uř o. Dicebant ergo ei. Tu quis es. Dixit eis ihc. Principium. qui & loquor uobis. Multa habeo de uobis loqui & iudicare. ſed qui mi sit me uerax est. ℭ t ego quę audiui a beo.

lo|xxxvii
dlr c xiii
ℨ c xviii

lo|xxxviii
dlr cc xv
dlr cxxviii
ℨ cxxviii
ℨ. ccxxxix
ℨ cc xl ii

lo|xxxviii
Soluſ x

hec loquor in mundo. Et non cognouerunt
quia patrem eis dicebat dm. Dixit ergo eis ihc.
Cum exaltaueritis filium hominis tunc cog
noscetis quia ego sum. & a me ipso facio nichil.
sed sicut docuit me pater: hec loquor: Et qui
me misit mecum est & non reliquit me solum. quia
ego que placita sunt ei facio semp. His illoquen
te multi crediderunt in eum. Dicebat ergo ihc ad
eos qui crediderunt ei iudeos. Si uos manseri
tis in sermone meo uere discipuli mei eritis. Et
cognoscetis ueritatem & ueritas liberabit uos.
Responderunt ei. Semen abrahe sumus & nemini
seruiuimus umquam quomodo tu dicis liberi eritis.
Respondit eis ihc. Amen amen dico uobis quia
omnis qui facit peccatum seruus est peccati. Serui
autem non manet in domo in eternum filius manet in et
num. Si ergo filius uos liberauerit uere liberi eri
tis. Scio quia filii abrahe estis sed queritis me
interficere quia sermo meus non capit in uobis. Ego
quod uidi apud patrem loquor & uos que audistis
apud patrem uestrum facitis. Responderunt & dixerunt
ei. Pater noster abraham est. Dicit eis ihc. Si filii
abrahe estis opa abrahe facite. Nunc autem que
ritis me interficere hominem qui ueritatem locutus
sum uobis quam audiui a deo. Hoc abraham non

fecit⁹ uos fac mſo pa patris ſui ñi. Dixerunt itaq;
ei. Nos ex formicatione non ſumus nati⁹ unum
patrē habem⁹ dm. Dixit ergo eis ihc. Si ds pat
ūr eſſet⁹ diligeretis utiq; me. Ego enī ex do pro
ceſſi & ueni. Neq; enī a me ipſo ueni. ſed ille me
miſit⁹ quare loquelā meā non cognoſcitis. quia
ñ poteſtis audire ſermonē meū. Vos ex patre dia
bolo eſtis⁹ & deſideria patris ſui ñ uultis facere. Il
le homicida erat ab initio & in ueritate ñ ſteti⁹
quia non ē ueritas in eo. Cum loquit⁹ mendaciu
um ex ppriis loquit⁹ quia mendax ē & pat eius.
Ego aut̄ quia ueritatē dico⁹ ñ creditis mihi.
Quis ex uob arguit me de peccato⁹ Si ueritatē
dico⁹ quare uos non creditis m⁹ Qui est ex deo⁹
uerba di audit. Propterea uos ñ auditis⁹ quia
ex do ñ eſtis⁹ Respondēr igit̄ iudei⁹ & dixerunt
ei. Nonne bene dicim⁹ nos⁹ quia samarita ñ es tu
& demoniū habes⁹ Respondit ihc. Ego demo
niū ñ habeo⁹ sed honorifico patrē meū. & uos m
honoratis me. Ego aut̄ ñ quero gl'am meā⁹ est
q̄ quer⁹ & iudicat. Amen amen dico uob⁹ si quis
ſermonē meū ſeruauerit mortē ñ uidebit in ęt̄
nū. Dixerunt g iudei. Nunc cognouim⁹ quia
demoniū habes. Abraham mortuus est & pphe⁹
& tu dicis⁹ ſi quis ſermonē meū ſeruauerit⁹ non

gustabit mortē nētern ū. Numquid tu ma
ior es patre nr̄o abraham qui mortuus est.
Et pphete mortui sunt. Quē te ipsū facis.
Respondit ihc. Si ego glorifico me ipsum. gla
mea nichil est. Est pater mꝰ qui glorificat me.
quē uos dicitis quia dꝰ nr̄ est. & nō cognouistis eū.
Ego aut̄ noui eū. & si dixero quia non scio eum.
ero similis uob mendax. Sed scio eum. & ser
monē eius seruo. Abraha pat̄ uester exultauit
ut uideret diē meū. & uidit. & gauisus est. Dixe
runt ḡ iudei ad eū. Quinquaginta annos nō
dū habes. & abraham uidisti. Dixit eis ihc.
Amen amē dico uobis. ante quā abraham fieret
ego sū. Tulerunt ḡ lapides. ut iacerent in eum.
Ihc aut̄ abscondit se. & exiuit de templo.
Et pteriens uidit hominē cecū a natiuitate. Et
interrogauerūt eū discipuli sui. Rabbi. quis pec
cauit. hic aut parentes ei. ut cecus nasceretur.
Respondit ihc. Neq; hic peccauit. neq; parentes
ei. sed ut manifestent opa dei in illo. Me opor
tet operari opa eius qui misit me. donec dies est. Ve
nit nox. quando nemo potest operari. Quā diu
in mundo sum. lux sū mundi. Hec cum dixis
set. expuit in terrā. & fecit lutū ex sputo. & li
nuit lutū sup oculos ei. & dixit ei. Vade laua

al manifestet opus dī.

unatatoria siloe· quod uñ pretaī missus. Abi
it ergo & lauit· & uenit uidens. Itaq; uicini &
qui uidebant eū pr̄ quia mendicus erat dicebat.
Nonne hic ē qui sedebat & mendicabat· Alii
dicebant quia hic ē· alii aut̄ nequaquā. sed si
milis ē eius. Ille uero dicebat· quia ego sū. Dice
bant ḡ ei. Quomodo ap̄ti sunt tibi oculi· Res
pondit. Ille homo qui dicit̄ ih̄c. lutū fecit & unxit
oculos meos· & dix̄it mihi. Vade ad natatoriam si
loe· & laua. Et tabui. & laui. & uidi. Et dixerūt
ei. Vbi est ille· Ait. Nescio. Adducunt eum
ad pharisæos· qui cæcus fuerat. Erat aut̄ sabba
tū quando lutū fecit ih̄c. & aperuit oculos ei. Iter
rūt ergo interrogabant eū pharisei· quom̄ uidis
set. Ille aut̄ dixit eis. Lutū posuit mihi sup ocu
los· & laui. & uideo. Dicebant ergo ex pharisæis
quidā. Non est hic homo a d̄o· qui sabbatū nō cus
todit. Alii dicebant. Quom̄ potest homo peccа
tor hæc signa facere· Et scisma erat inter eos. Di
cunt ḡ cæco iterū. Tu quid dicis de eo qui ap̄
rit oculos tuos· Ille aut̄ dix̄it· quia pphēta est.
Non credidere ergo iudei de illo qui cæcus fuis
set & uidisset· donec uocauerunt parentes ei⁹ qui u
derat· & interrogauerunt eos dicentes. Hic ē filiꝰ
uꝝ· quē uos dicitis quia cæcus nat̄ est· quom̄ ergo

nē uidet. Respondent eis parentes ei dixer:
Scim quia hic est filius nr: & quia cęcus natus ē
quom aūt nunc uideat nescim. aut quis ei ap
uit oculos: nos nescim. Ipsum rogate: etatem
hr. ipse de se loquat. Hęc dixerunt parentes ei
quia timebant iudeos: Iam enim conspiraueiant
iudei: ut si quis eū confiteret xpm. extra synago
gā fieret. Propter a parentes ei dixerunt: quia
etatē habet ipsum rogate. Vocauerunt g
rursū hominē qui fuerat cęcus: & dixerunt ei.
Da gl'am do. Nos scim quia hic homo peccator
est. Dixit g̊ ille. Si peccator est nescio: unum
scio quia cęcus cū ceī modo uideo. Dixerunt
g̊ illi. Quid fecit tibi. quom aperuit tibi oculos:
Respondit eis: Dixi uobis iam & audistis: quid
ūltra uultis audire: Numquid & uos uultis
discipuli ei fieri: Maledixerunt ei & dixerunt.
Tu discipulus illi⁹ sis: nos aūt moysi discipuli
sum. Nos scim quia moysi locut est ds: hunc
aūt nescim unde sit. Respondit ille homo:
& dixit eis: In hoc enī mirabile est: quia uos
nescitis unde sit. & aperuit meos oculos. Scim
aūt: quia peccatores ds nō audit. Sed si quis
dei cultor ē. & uoluntatē ei⁹ facit: hunc ex au
dit. A seculo non ē auditū: quia aperuit quis

oculos cecinati. Nisi esset hic a deo non posset
facere quicquã. Responderũt & dixerunt ei. In
peccatis natus es totus: & tu doces nos: & eiecerũt
eũ foras: Audiuit ihc quia eiecerunt eũ foras:
& cũ inuenisset eũ. dixit ei. Tu credis in filiũ dei:
Respondit ille & dixit. Quis est dne ut credã
in eũ: & dixit ei ihc. & tu uidisti eum: & qui loq̃
tur tecum ipse est. Ait ille. Credo dne: & p
procidens: adorauit eũ. & dixit ei ihc. In iu
diciũ ego in hunc mundũ uenio: ut qui non uident
uideant & qui uident cęci fiant. & audierũt
ex pharisęis qui cũ ipso erant: & dixerunt ei.
Numquid & nos cęci sumus? Dixit eis ihc. Si cęci
essetis: non haberetis peccatũ. Nunc autem dici
tis quia uidemus: peccatũ ur̃m manet. VIIII

Amen amen dico uob: qui non intrat per ostiũ in ouile
ouiũ. sed ascendit aliunde. ille fur est & latro.
Qui aut̃ intrat per ostium: pastor est ouium.
Huic ostiarius aperit: & oues uocẽ ei audiunt.
& propria oues uocat nominatim: & educit eas:
& cum propria oues emiserit: ante eas uadit.
& oues illum sequunt̃: quia sciunt uocẽ eius:
Alienum aut̃ non sequunt̃: sed fugiunt ab
eo: quia non nouerunt uocẽ alienorũ. Hoc
prouerbium dixit eis ihc. Ipse aut̃ non cognouer:

quid loquerē ei? Dixit ergo eis iterū ihc. Amen
amē dico uob' quia ego sū ostiū ouium. Omnes
quotquot uenerūt' fures sunt & latrones: sed non
audierūt eos oues. ℰ go sū ostiū' p̄me si quis intro
ierit saluabit. ℰ ingrediet & egredient' & pa
scua inueniet. Fur' nō uenit' nisi ut furet' & ma
ctet & perdat. ℰ go ueni ut uitā habeant'
& habundantius habeant. ℰ go sum pastor' bo
nus. Bonus pastor' animā suā dat pro ouibus.
Mercenari' & qui non ē pastor: cui non sunt
oues p̄prie uidet lupū uenientē' & dimittit
oues & fugit. ℰ lup' rapit & dissipat oues. Mer
cenari' aut̄ fugit quia mercenari' est' & non
p̄tinet ad eū de ouib'. ℰ go sum pastor' bon' & cog
nosco meas: & cognoscunt me meę.
Sicut nouit me pat̄r' & ego agnosco patrem.
& animā meā pono pro ouibus meis.
Et alias oues habeo quę nō sunt ex hoc ouili' & illas
oportet me adducere & uocē meā audient. ℰ fi
et unū ouile & unus pastor. Propterea me al' fient
pat̄r diligit' quia ego pono animā meā ut iterū
sumā eam. Nemo tollit eā a me' sed ego pono eā
a me ipso. Potestatē habeo ponendi eam' & po
testatē habeo iterū sumendi eā. Hoc mandatū
accepi a patre meo. Dissensio iterū facta est in

lo xc iii
Mt c xii
Lc xxviii
Lo xc iiii
Mt c xiii
Mr c xv
Lo xc v
Solus x

ter iudeos: propter sermones hos: D icebant autem
multi ex ipsis: D emonium habet et insanit: quid eum au
dittis: A lii dicebant: H ec verba non sunt demonium
habentis: N umquid demonium potest ceco rum oculos aperire: F acta sunt autem encenia in hierosoli
mis: et hiems erat. E t ambulabat ihc in templo: in porticu salomonis: C ircumdederunt ergo eum
iudei: et dicebant ei. Q uousq; animam nram tollis:
S i tu es xpc: dic nob palam. R espondit eis ihc. I o
quor vob: et non creditis: O pa que ego facio in nomine
patris mei: hec testimonium phibent de me. S ed
vos non creditis: quia non estis ex ouib' meis: O ues
mee: voce mea audiunt. E t ego cognosco eas:
et sequuntur me: et ego vitam eternam do eis: E t non
pibunt in eternum: et non rapiet eas quisquam de ma
nu mea. P ater mis qd dedit mihi maius omnib'
est: et nemo potest rapere de manu patris mei. E go
et pater unum sumus. S tulerunt lapides iudei: ut
lapidarent eum. R espondit eis ihc. M ulta opa
bona ostendi vobis ex patre meo: propter quod
eoz opus me lapidatis: R espondert ei iudei.
D e bono ope non lapidam te: sed de blasphemia.
E t quia tu homo cum sis: facis te ipsum deum. R e
spondit eis ihc. N onne scriptum est in lege vra.
quia ego dixi dii estis: S i illos dixit deos ad

quos sermo dei factus est. & non potest solui scrip
tura. quē pater sc̄ificauit & misit in mundū uos
dicitis quia blasphemas. quia dixi filius dei sim.
Si nō facio opa patris mei nolite credere mihi. Si
aut̄ facio. & si mihi non uultis credere. opibus cre
dite. ut cognoscatis & credatis. quia in me est pat̄
Lo xl iii
Mr c xvii
Mr xxvi
Querebant ergo eū apprehendere & ego ī pace.
& exiuit de manib' eor. Et abiit iterum trans ior
danem in eū locū ubi erat iohannes baptizans pri
mum & mansit illic.
Lo xc iii
Solus x
Et multi uenerunt ad eū & dicebant. Quia ioh's
quidē signū fecit nullū. Omnia aut̄ quecūq;
dixit iohannes de hoc uera erant. & multi credi
derunt in eum. Et erat aut̄ quid'a languens la
zarus a bethania. de castello marie & marthe soro
ris ei'. Maria aut̄ erat que unxit dn'm unguen
to. & extersit pedes ei' capillis suis. cui' frater laza
rus infirmabat. Miserunt g̃ sorores ei' ad eū di
centes. Dn̄e. ecce quē amas infirmat̄. Audiens
aut̄ ih's dixit eis. Infirmitas hec̄ non est ad mort̄
sed pro gl'a dei. ut glorificetur filius dei per eam. Di
ligebat aut̄ ih's martha. & sororē eius mariā &
lazarū. Ut g̃ audiuit quia infirmat̄. tē quidē
mansit in eo de loco duob' dieb'. Deinde post hec
dic discipulis suis. Et amus in iudeam iterum.

In annũ. xxxiiii.

Dicunt ei discipuli. R abbi. Nunc quærebant te iudei lapidare: & iterū uadis illuc: R espondit ihc. N onne duodecī hore sunt diei: S i quis ambulauerit in die non offendit: qua lucē huius mundi uidet. S i autē ambulauerit nocte offendit: qua lux non est in eo. H ec aut: & post hoc dicit eis. L azarus amicus nr dormit: sed uado ut a somno exsuscitē eū. D ixerunt g discipuli eius. D ne si dormit saluus erit. D ixerat autē ihc de morte ei. illi autē putauerūt: quia de dormitione somni diceret. T unc ergo dicit eis ihc manifeste. L azarus mortuus est: & gaudeo propter uos ut credatis. quō non eram ibi. sed eam ad eū. D ixit g thomas qui dicit didimus: ad condiscipulos. E amus & nos: & moriamur cū eo. V enit itaq; ihc: & inuenit eū quatuor dies iam in monumento habentē. E rat autē bethania uicina hierosolimā: quasi stadiis quindecī. M ulti autē ex iudeis uenerant ad martha & mariam: ut consolarentur eas de fratre suo. M artha ergo ut audiuit quia ihc uenit: occurrit illi. maria autē domi sedebat. D ixit g martha ad ihm. D ne si fuisses hic: frater meus non fuisset mortuus. Sed & nunc scio: quia quecumq; poposceris a deo. dabit tibi ds. D icit illi ihc: R esurget

frater tuus. Dicit ei martha. Scio quia resurget
in resurrectione in nouissimo die. Dixit ei ihs.
Ego sum resurrectio & uita qui credit in me etiam
si mortuus fuerit uiuet. Et omnis qui uiuit
& credit in me non morietur in eternum. Credis hoc
Ait illi. Vtique dne. Ego credidi quia
tu es xpc filius dei qui in hunc mundum uenisti.
Et cum hec dixisset abiit & uocauit mariam sororem
suam silentio dicens. Magister adest & uocat
te. Illa ut audiuit surrexit cito & uenit ad surgit
eum. Nondum enim uenerat ihs in castellum sed
erat adhuc in illo loco ubi occurrerat ei martha.
Iudei igitur qui erant cum ea in domo & consolabantur eam cum uidissent mariam quia cito surrexit
& exiit secuti sunt eam dicentes. Quia uadit ad
monumentum ut ploret ibi. Maria cum uenisset
ubi erat ihs uidens eum cecidit ad pedes eius. &
dixit ei. Dne si fuisses hic non esset mortuus fra-
ter meus. Ihs ergo ut uidit eam plorantem & iudeos
qui uenerant cum ea plorantes. fremuit spu & ex-
turbauit seipsum & dixit. Vbi posuistis eum.
Dicunt ei. Dne uenite & uide. Et lacrimatus
est ihs. Dixerunt ergo iudei. Ecce quomodo amabat eum. Quidam autem dixerunt ex ipsis.
Non poterat hic qui aperuit oculos ceci facere

ut ꝫ hic non moreret. Ihc ergo rursum fremens
in semetipso uenit ad monumentū. Erat autē
spelunca. ⁊ lapis suꝑ positus erat ei. Ait ihc. Sol
lite lapidē. Dicit ei martha soror ei⁹ qui mortu
us fuerat. Onē. iam fetet. quadriduanus enī ē. Di
cit ei ihs. Nonne dixi tibi. qm̄ si credideris uidebis
gl'am dei. Tulerūt ergo lapidē. Ihc autē eleuatis
sursū oculis dixit. Pr̄ gr̄as ago tibi. qm̄ audisti me.
Ego autē sciebā quia semp̄ me audis. sed ꝓpter
ꝓplm qui circumstat dixi. ut credant quia tu me
misisti. Hec cū dixisset. uoce magna clamauit.
Lazare. ueni foras. Et statim ꝓdiit qui fuerat mor
tuus. ligatis pedes ⁊ manus institis. ⁊ facies illi⁹ suda
rio erat ligata. Dicit ihc eis. Solute eū. ⁊ sinite abire. Multi ergo ex iudeis qui uenerant ad
mariā ⁊ uiderant quę fecit. crediderūt in eum.
Quidā autē ex ipsis abierunt ad phariseos. ⁊
dixerūt eis quę fecit ihc. Collegerūt ergo pontifices ⁊ pharisei concilium. ⁊ dicebant. Quid
facim⁹ qua hic homo multa signa facit. Si
dimittim⁹ eū sic. omnes credent in eū. Et uenient romani. ⁊ tollent nr̄m ⁊ locū ⁊ gentem.
Unus autē ex ipsis caÿphas. cū esset pontifex anni illi. dixit eis. Vos nescitis quicquā
nec cogitatis. quia expedit nob⁹ ut unus moriat

homo ꝑ populo⁹ & ñ tota gens pereat. Hoc autem
a semetipso ñ dixit⁹ sed cũ eẽt pontifex anni illius
ꝓphauit quia ihc moriturus erat pgenie. Et ñ
tantũ pgenie⁹ sed ut filios dei qui erant dispsi con
Lo xc v
Mr c xvii
Mr xv vi
A billo ḡ die⁹ cogitauerunt ſ gregaret in unũ.
ut interficerent eũ. Ihc ḡ iam ñ in palã ambulabat
apud iudeos⁹ sed abiit in regionẽ iuxta desertũ
in ciuitatẽ que dicit̃ effrẽ. & ibi morabat⁹ cũ disci
pulis suis. ſ x
Lo xc vi
Mr c lxv
Mr c l vi
l c lv
Lo xc vii
Solus x
1
Proximum autem⁹ erat pascha iudeorum.
Et ascenderũt multi hierosolimã de regione ante
pascha⁹ ut sanctificarent se ipsos. Querebant ergo
ihm⁹ & conloquebant̃ ad inuicẽ in templo stantes.
Quid putatis⁹ quia ñ uenit ad diẽ festũ⁹ Dede
runt autẽ pontifices & pharisei mandatũ⁹ ut si
quis cognouerit ubi sit indicet ut adprehen
dant eũ. Ihs ḡ ante sex dies pasche uenit be
Lo xc viii
Mr c lxv vi
Mr c l viii
l lxx iii
thaniã ubi fuerat lazarus mortuus⁹ quẽ suscita
1
Fecerunt autẽ ei cenam ibi⁹ & martha ſ ministra
ministrabat. Lazarus uero⁹ unꝰ erat ex discum
bentib⁹ cũ eo. Maria ḡ accepit libram unguenti
nardi pistici pretiosi unxit pedes ihu⁹ & extersit
capillis suis pedes ei⁹ & domꝰ impleta ẽ ex odore
unguenti. Dicit ḡ unus ex discipulis eius iudas
scarioth is qui erat eũ traditurus⁹ Quare hoc

unguentū nonuenit trecentis denariis ædatū ē egenis. Dixit autē hoc non quia de egenis pertinebat ad eū. sed quia fur erat. & loculos habens. ea quę mittebant portabat. Dixit ḡ ihc. Sine illa. in tī diē sepulture mee seruet illud. Pauperes enī semper habens uobiscū. me autē nō semp habens.

Ioxc viii Solus x

Cognouit ḡ turba multa ex iudeis. quia illic est. Et uenerunt nō propt ihm tantū. sed ut lazarum uiderent quē suscitauit a mortuis. Cogitauerūt autē principes sacerdotū ut & lazarū interficerent. quia multi abibant propter illū ex iudeis. & credebant in ihm.

Io. c. 1 Mr cc viii Mr c x vim L cc. xxxvii

In crastinū autē turba multa quę uenerat ad diē festū. cū audissent qa uenit ihc hierosolimā. acceperunt ramos palmarū. & processerunt obuiā ei. & clamabant. Osanna. benedictus qui uenit in nomine dñi. rex isrl.

Io. c i vii Mr cc vii

Et inuenit ihc asellū & sedit supra eū. sicut scriptū ē. Noli timere filia syon. ecce rex tuus uenit sedens super pullum asinę.

Io. c ii Solus x

Hęc non cognouerūt discipuli ei primū. sed quando glorificatus est ihc. Tunc recordati sunt quia hęc erant scripta de eo. & hęc fecerūt ei. Testimoniū ḡ phibebat turba quę erat cū eo. quando lazarū uocauit de monumēto. & suscitauit eum a mortuis. Propterea & obuiam uenit ei turba

ba⁹ quia audierunt eū fecisse hoc signū. Pharisei ergo dixerunt ad semetipsos. Videtis quia nichil proficimus⁹. Ecce mundus totus post eū abiit. Erant autē gentiles quidā ex his qui ascenderant⁹ ut adorarent in die festo. Hi ergo accesserunt ad philippū qui erat a bethsaida galileę⁹ et rogabant eū dicentes. Domine⁹ nolumus⁹ ihm videre. Venit philippus⁹ et dicit andreę. Andreas rursū et philippus⁹ dixerūt ihu.

lo. c iii dir. ce. xc viii dir. c lxxx

Ihc autē⁹ respondit eis dicens. Venit hora⁹ ut clarificetur filius hominis.

lo. c iii Solus⁹ x

Amen amen dico uob⁹ nisi granū frumenti cadens in terrā mortuū fuerit⁹ ipsum solū manet. Si autē mortuum fuerit⁹ multum fructum affert.

lo. c v dir. xc viii dir. cc xi

Qui amat animā suā⁹ perdet eā. Et qui odit animā suam in hoc mundo⁹ in uitā ętnam custodit eam.

lo. c vi Solus⁹ x

Si quis mihi ministrat⁹ me sequatur. Et ubi sum ego⁹ illic et minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit⁹ honorificabit eū pater meus.

lo. c vii dir. cc xc iii dir. c lxxx viii

Nunc anima mea turbata est. Et quid dicam⁹ Pater⁹ saluifica me ex hac hora.

lo. c viii Solus⁹ x

Sed propterea ueni in horā hanc. Pater⁹ clarifica tuū nomen. Venit ergo uox de ęlo. Et clarificaui⁹ et iterū clarificabo. Turba ergo quę stabat et audierat⁹ dicebat tonitruū factum esse. Alii

dicebant/ angelus ei loquit̄ ē. Respondit ihc & dix̄.
Non ppter me uox hec uenit/ sed ppt̄ uos. Nunc
iudiciū ē mundi/ nunc princeps huj̄ mundi eicie-
tur foras. Et ego si exaltat̄ fuero a terra/ omnia tra
ham ad me ipsū. Hoc aut̄ dicebat/ significans
qua morte eet moriturus. Respondit ei turba.
Nos audiuim̄ ex lege quia xps manet in eternū/
& quomodo tu dicis oportet exaltari filiū homi
nis/ Quis est iste filius hominis/ Dixit ergo eis
ihc. Adhuc modicū lum̄ in uob est. Ambulate
dū lucem habetis/ ut nō tenebre uos comprehen
dant. Et qui ambulat in tenebris/ nescit quo
uadat. Dum lucē habetis credite in lucem/ ut fi
lii lucis sitis. Hec locutus est ihc & abiit/ & abscon
dit se ab eis. Cum aut̄ tanta signa fecisset coram
eis non credebant in eū/ ut sermo esaye prophete
impleret̄ quē dixit. Dne quis credidit au
ditui nro. & brachium dni cui reuelatum est.
Propterea non poterant credere/ quia iterū dix̄
esaias. Excecauit oculos eoz & indurauit
cor eoz/ ut nō uideant oculis & intelligant corde.
& conuertant̄ & sanem eos.

lo. c. viii
Act. xxviii
gr. xxv vii
2. Iux vii

lo. c x
Solus x

Hec dixit esaias. quando uidit gl̄am eius/ & locu
tus est de eo. Verumtamen & ex principibus
multi crediderūt in eum. Sed ppter phariseos

non confitebant. ut de synagoga ñ eicerentur.
Dilexerunt enī gl'am hominū. magis quā gl'am
Io. c xi 1 mr. xc viii Mr. xc vi L. c. x vi Ihe. autē clamauit & dix. Qui credit in me ſ di.
non credit in me. sed in eū qui misit me. Et qui ui
det me. uidet eum qui misit me.
Io. c xii Solus. x Ego lux in mundū uen. ut omnis qui credit in me
in tenebris non maneat. Et si quis audierit uer-
ba mea & non custodierit. ego ñ iudico eū. Non
enī uen ut iudicē mundū. sed ut saluificē mun
dū. Qui spernit me. & ñ accipit uerba mea. ha
bet qui iudicet eū. Sermo quē locutus sum. ille
iudicabit eum in nouissimo die. qua ego ex me
ipso ñ sū locut. sed qui misit me pat. ipse mihi man
datū dedit quid dicā. & quid loquar. Et scio q̄a
mandatū eius uita ęterna est. Quę ergo loquor.
sicut dixit mihi pat. sic loquor.

XI
ad mandatū.

INCENA. DÑI. NTE DIEM AVGEM

festum paſche. ſciens ihc quia uenit eius hora ut
tranſeat ex hoc mundo ad patrē. cū dilexiſſet ſuos
qui erant in mundo. in finē dilexit eos.

lo. c. xiii. Et cena facta. cū diabolus iam miſiſſet in cor. ut tra
ſ. ccl. lx. viii dere ei iudas ſymonis ſcariothis.

In anti. ō. iudē ſymon ſcar. lo. c. xiiii. Sciens quia omnia dedit ei pater in manus. & quia
alt. c. xi. iii
ſ. c. xviii adeo exiit. & ad deum uadit.

lo. c. x v Surgit a cena. & ponit uestimēta sua. Et cū accepiſ
Soluſ. x ſet linteū. precinxit ſe. Deinde mittit aquā in pel
uī. & cepit lauare pedes diſcipulorū. & extergere
linteo quo erat precinctus. Venit ergō ad ſymonem
petrū. & dicit ei petrus. Dñe. tu mihi lauas pedes.
Reſpondit ihc. & dicit ei. Quod ego facio tu nes
cis modo. ſcies autē poſtea. Dicit ei petrus. Non
lauabis mihi pedes in ēternū. Reſpondit ei ihc.
Si non lauero te. non habebis partē mecū. Dicit
ei ſymon petrus. Dñe. nō tantū pedes meos. ſed
& manus & caput. Dicit ei ihc. Qui lotus eſt nō indi

get nisi ut pedes lauet⁹ sed est mundus tot⁹. Et u
uos mundi estis⁹ sed nō oēs. Sciebat enī quis nam
ēet qui traderet eū⁹ ꝓpterea dixit nō estis mundi
oēs. Postquā ḡ lauit pedes eor⁹. æ accepit uesti
menta sua⁹ cum recubuisset iterum dixit eis.

Scitis quid fecerim uobis⁹
Vos uocatis me magist⁹ æ dñe⁹ æ bene dicitis⁹. sū æ enī.
Si ḡ ego lau pedes uř⁹ dñs⁹ æ magister⁹ æ uos debe
tis⁹ alt⁹ alter⁹ alterius⁹ lauare pedes. Et exemplū enī dedi
uob⁹ utq; ut ad modū ego feci uob⁹. ita & uos faciatis⁹.
Amen amē dico uob⁹ non est seruus maior⁹ dño suo.
neq; apostolus⁹ maior⁹ eo qui misit illū. Si hec
scitis⁹ beati eritis⁹ si feceritis ea.
Non de oībus uobis dico⁹ ego scio quos elegerim.
Sed ut adimpleat⁹ scriptura. Qui manducat
meū panē⁹ leuabit⁹ contra me calcaneū suū. Amo
do dico uob⁹ priusquā fiat⁹ ut credatis⁹ cū factum fu
erit⁹ quia ego sum.
Amen amē dico uob⁹ qui accipit⁹ si quē misero me ac
cip̄. Qui aut̄ me accip̄⁹ accipit eū qui me misit.
Cū hec dixisset⁹ ihc⁹ turbat⁹ ē⁹ spu. & protestat⁹ ē⁹ & dix̄.
Amen amē dico uob⁹ quia unus⁹ ex uob⁹ tradet me.
Aspiciebat⁹ ḡ ad inuicē discipuli⁹ hesitantes⁹ de quo di
cebat⁹ ḡ recumbens⁹ unus⁹ ex discipulis⁹ ceret⁹
eius⁹ in sinu ihu⁹ quē diligebat⁹ ihc. Innuit ergo

lo. c. xvi
Mr l. viii
l. l m

lo. c. xvii
Solus⁹ x

lo. c. xviii
Mr l. xi
l. l vm

lo. c. xviii
Solus⁹ x

lo. c. xx
Mr. xi vm
Mr. xi vi
l. c. x vi

lo. c. xxi
Mr cc. lxxix
Mr c. lvi

lo. c. xxii
Mr cc. lxxv
Mr. c. lvii
l. cc. lxviii
lo. c. xxiii
Solus⁹ x

huic symon petrus dicit ei. Quis est de quo dic-
Itaq; cū recubuisset ille supra pectus ihu dicit ei.
Dñe. quis est. Respondit ihc. Ille est cui ego
intinctum panem porrexero.

lo.c.xviii
l.cc lvii

Et cū intinxisset panē dedit iude symonis scarioth.

Et post buccellā tunc introiuit in illū satanas.

lo.c.xv v
Solus x

Et dicit ei ihc. Quod facis fac citius. Hoc autē ne
mo scīuit discumbentiū ad quid dixerit ei. Quī
dā enī putabant quia loculos habebat iudas qa
dicit ei ihc. eme ea que opus sunt nobis ad diē festū
aut egenis ut aliquid daret. Cum ergo accepisset
ille buccellā exiuit continuo. Erat autē nox.
Cum ergo exisset dicit ihc. Nunc clarificatus ē
filius hominis et ds clarificatus est in eo. Si deus
clarificatus est in eo et ds clarificabit eū in semetip
so. Et continuo clarificabit eum. Filioli adhuc
modicū uobiscū sum. Queretis me et sicut dixi
iudeis. quo ego uado uos non potestis uenire et
uobis dico modo. Mandatū nouū do uobis ut
diligatis inuicē sicut dilexi uos ut et uos diligatis
inuicē. In hoc cognoscent omnes quia mei discī
puli estis si dilectionem habueritis ad inuicem.

lo.c.xxvi
Alt cc lxxvi
Alr c lxv
l.cc lxv v

Dicit ei symon petrus. Dñe quo uadis. Respon
dit ihc. Quo ego uado non potes me modo sequi
sequeris autē postea. Dicit ei petrus. Quare

non possum te sequi modo: Animā meā pro te ponā.
Respondit ihc. Animā tuā pro me ponis: Amen
amen dico t: non cantabit gallus donec me ter neges.
Ioc xxv vii solus x Et ait discipulis suis: Non turbetur cor uestrum. Cre
ditis in deū: et in me credite. In domo patris mei
mansiones multe sūt. Si quominus dixissem uobis:
quia uado parare uobis locū. Et si abiero et pre
parauero uob locū: iterū uenio et accipiā uos ad me
ipsū: ut ubi sum ego: et uos sitis. Et quo ego uado
scitis: et uiam scitis. Dicit ei thomas: Dñe nescimꝰ
quo uadis: et quomō possumꝰ uiā scire: Dicit ei ihs.
Ego sum uia. et ueritas. et uita. Nemo uenit ad
patrē: nisi per me. Si cognouissetis me: et patrē meū
utiq; cognouissetis: Et amodo cognoscetis eum:
et uidistis eū. Dicit ei philippus: Dñe ostende
nob patrē: et sufficit nob. Dicit ei ihc. Tanto tem
pore uobiscum sū: et nō cognouistis me philippe:
Qui uidet me: uidet et patrē. Quomō tu dicis os
tende nob patrē: Non credis quia ego in patre: et
pater in me est: Verba que ego loquor: uobis a me
ipso non loquor: pater autē in me manens: ipse
fac opa. Non creditis quia ego in patre: et pater in
me ē: Alioquin propter opa ipsa credite. Amen amen
dico uobis: q credit in me opa que ego facio. et ipse
faciet: et maiora horū faciet: quia ego ad patrem

Evado.

Io.c.xxviii dlr.cc.xvi dlr.c.xv

Et quodcumq; petieritis nomine meo hoc faciã: ut glorificet pat in filio. Si quid petieritis me in nomine meo: hoc faciã. Si diligitis me: mandata mea seruate. Et ego rogabo patrẽ. & alium paraclitũ dabit uob: ut maneat uobiscũ in ẽternũ. spm ueritatis quẽ mundus nõ potest accipe: quia nõ uidet eũ nec scit eũ. Vos aut cognoscetis eũ: quia apud uos manebit. & in uob erit. Non relinquam uos orphanos: uenio ad uos. Adhuc modicũ & mundus me iam nõ uidet: uos aut uidetis me: quia ego uiuo & uos uiuetis. In illo die uos cognoscetis: quia ego in patre meo & uos in me: & ego in uob. Qui habet mandata mea & seruat ea: ille est qui diligit me.

Io.c.xxviii dlr.xc viii dlr.xc vi l.c.xvi

Qui aut diligit me: diliget a patre meo: & ego diligã eum: & manifestabo ei me ipsum.

Io.c.xxxv Soluf

Dicit ei Iudas nõ ille scariothis. Dñe: quid factũ ẽ. quia nobis manifestaturus es te ipsum. & nõ mundo: Respondit ihc: & dixit ei. Si quis diligit me: sermonẽ meũ seruabit. Et pat meus diliget eũ: & ad eũ ueniem. & mansionẽ apud eũ faciemus. Qui nõ diligit me: sermones meos nõ seruat.

Io.c.xxxvi dlr.xc viii dlr.xc vi l.c.x vi

Et sermonẽ quẽ audistis nõ est meus: sed eius qui misit me pat. Hec locutus sũ uob: apud uos manens.

Io. xxxv.n Solus

Paraclitus autē spūs scūs quē mittet pat̄r in nomine meo ille uos docebit omnia. & suggeret uob oīa quecunq; dixero uob. Pacē relinquo uob· pacē meā do uobis. Non quomō mundus dat· ego do uobis. Non turbet cor uūm· neq; formidet. Audistis quia ego dixi uob· uado & uenio ad uos. Si diligeretis me gauderetis utiq; quia uado ad patrē· quia pat̄r maior me ē. Et nunc dixi uobis prius quā fiat· ut cū factū fuerit credatis. Iam non multa loquar uobiscū· uenit enī princeps mundi huius· & in me non habet quicquā. Sed ut cognoscat mundus quia diligo patrē· & sicut mandatū dedit mihi pat̄r· sic facio. Surgite· eamus hinc.

XII Ego sū uitis uera· & pat̄r meus agricola est. Omnē palmitē in me non ferentē fructū tollet eū· & omnē qui fert fructū purgabit eum· ut fructū plus afferat. Iam uos mundi estis· propter sermonem quē locutus sum uobis. Manete in me· & ego in uobis. Sicut palmes non potest ferre fructū a semet ipso nisi manserit in uite· sic nec uos nisi in me manseritis. Ego sum uitis· uos palmites. Qui manet in me & ego in eo. hic fert fructū multum· quia sine me nichil potestis facere. Si quis in me non manserit mittet foras sicut palmes & arescet· & colligent eū & in ignē mittet & ardet.

Io.c.xxxvm dlr cc.xvi^{IIII} dlr c.xxv

Si manserritis in me & uerba mea in uob manserint quod cumq; uoluerritis petetis & fiet uobis.

Io.c.xxxvm Soluf.x

In hoc clarificatus est pater mis. ut fructum plurimū afferatis & efficiamini mei discipuli. Sicut dilexit me pat & ego dilexi uos. Manete in dilectione mea. Si precepta mea seruaueritis. manebitis in dilectione mea. sic & ego patris mei precepta seruaui. & maneo in ei dilectione. Hec locutus sum uob. ut gaudiū meū in uob sit. & gaudiū ur im impleat. Hoc ē pceptū meū. ut diligatis inuicē sic dilexi uos.

Io.c.xxxv dlr cc^{IIII} dlr c.xv

Maiorē hac dilectionē nemo habet. ut aiam suā quis ponat pro amicis suis.

Io.c.xxxvi Soluf.x

Vos amici mei estis. si feceritis que ego precipio uob. Iam non dico uos seruos. qua seruus nescit quid faciat dns ei. Vos aut dixi amicos. qua omnia que cumq; audiui a patre meo. nota feci uobis.

Non uos me elegistis sed ego elegi uos. & posui uos ut eatis & fructū afferatis. & fructus ur maneat. ut quodcumq; petieritis patrē in noīe meo. det uobis.

Io.c.xxxvii dlr cc^{IIII} xvi dlr c.xxv

Hec mando uobis. ut diligatis inuicē.

Io.c.xxxviii Soluf.x

Si mundus uos odit. scitote qua me prior ē uob odio habuit. Si de mundo fuissetis. mundus quod suū erat diligeret. Quia uero de mundo nō estis. sed ego elegi uos de mundo. propterea odit uos mundus.

Io.c.xxxviii dlr iii^{o} xc Li viii

Memento te sermonis mei. quē ego dixi uob. Non

ctt seruus maior dommo suo.

lo·c xl. Soluſ·x Si me pſecuti sunt & uos pſequent. Si sermonē

meū seruauerunt & uestrum seruabunt.

lo·c xl i dlr cc xl iii dlr cxxxvm ·c· i lo·c xl ii dlr c xl iii l·c x viii. lo·c xl iii Soluſ· x Sed hęc omnia facient uobis propter nomen meū

quia nesciunt eū qui misit me.

Si nō uenissē & locut fuissē eis peccatū nō haberent.

Nunc autē excusationē nō habent de peccato suo.

lo·c xl iiii dlr xc viii dlr xc vi l·c x vi. lo·c xl v Soluſ· x Qui me odit & patrem meum odit.

Si opa nō fecissem meis quę nemo aliꝰ fec peccatū nō

haberent. Nunc autē & uiderūt & oderūt & me & patrē meū. Sed ut impleat sermo qui in lege eor

scriptꝰ est quia odio habuerunt me gratis.

Cū autē uenerit paracl quē ego mittā uobis a patre spm ueritatis qui a patre pcedit ille testi

monū phibebit de me & uos testimonū phibe bitis quia ab initio mecū estis. Hęc locut sum

uobis ut non scandalizemini. Absq; synago

lo·c xl vi dlr cc xl iiii dlr c xxxv viii l·c l. Sed uenit hora ut om gis facient uos.

nis qui interficit uos arbitretur obsequium se

prestare do. Et hęc facient uob quia nō nouerūt

patrē neq; me. Sed hęc locutus sum uobis ut

cū uenerit hora eor reminiscamini ꝗa ego dixi uob.

lo·c xl vii Soluſ· x Hęc autē uob ab initio nō dixi quia uobiscū eram.

Et nunc uado ad eū qui me misit & nemo ex

uob interrogat me. Quo uadis Sed quia

hec locuti sum uob' tristicia impleuit cor uꝝ.
Sed ego ueritatē dico uob' expedit uob ut ego ua
da. Si enī non abiero paracl⁹ nō uenet ad uos' si
autē abiero mittā eū ad uos. Et cū uenerit' ille
arguet mundū de peccato. & de iustitia. & de iu
dicio. De peccato quidē quia nō credunt in me'
de iustitia uero. quia ad patrē uado. & iam nō ui
debitis me. Ō e iudicio autē' quia princeps mun
di hui⁹ iudicat⁹ est. Adhuc multa habeo uobis
dicere' sed nō potestis portare modo. Cum autē uene
rit ille spūs ueritatis' docebit uos omnē ueritatē.
Non enī loquet⁹ a semetipso. sed quęcumq; audi
et loquet⁹' & quę uentura sunt annunciabit uobis.
Ille me clarificabit. quia de meo accipiet' &
annunciabit uobis.

Io. c xl viii
Mt c xi
Mr c xviii
Io. c xl viii
Soluf x

Omnia quęcumq; habet pater. mea sunt.
Propterea dixi quia de meo accipiet' & annun
abit uob. Modicū & iam nō uidebitis me. & ite
rum modicū & uidebitis me' quia uado ad pa
trē. Dixerunt ḡ ex discipulis ei⁹ ad inuicem.
Quid ē hoc qđ dicit nob. modicū & non uidebi
tis me. & iterū modicū & uidebitis me. & quia ua
do ad patrē' Dicebant ergo. Quid est hoc qđ
dicit modicū' Nescim⁹ quid loquit⁹. Cognō
uit autē ihc quia uolebant eū interrogare'

1 o ℏ

ædixit eis. Dhoc quer̄tis inter uos⁹ quia dixi mo
dicū æ nō uidebitis me. æ iterū modicū æ uidebitis
me. Amen amē dico uobis⁹ quia plorabitis æ flebi
tis uos. mundus aut̄ gaudebit. Vos aut̄ contris
tabimini⁹ sed tristicia uestra uertet̄ in gaudium.
Mulier cū parit tristiciā habet quia uenit hora
ei⁹ cū aut̄ pepererit puerū. iam non meminit pres
suræ ppt̄ gaudiū. quia natus est homo in mundum.
Et uos igitur nunc quidē tristiciā habetis⁹ iterū
aut̄ uidebo uos. æ gaudebit cor uestrū⁹ æ gaudiū
uestrū nemo tollet a uobis. Et in illo die me nō roga
lo. cl. iiii dñr ce. xvi dñr c. xvv Amen amē dico uob⁹ si quid ſ bitis quicquā.
petieritis patrē in nomine meo dabit uob. V sq;
modo nō petistis quicquā in nomine meo. P etite
æ accipietis⁹ ut gaudiū uestrū sit plenum.
lo cl i Soluſ. x Hæc in prouerbiis locutus sum uob. V enit hora⁹ cū
iam non in prouerbiis loquar uob. sed palam de
patre annunciabo uobis. I lo die in nomine
meo petetis. Et nō dico uobis⁹ quia ego rogabo pa
trē de uobis. I pse enī pat amat uos⁹ quia uos me
amastis æ credidistis. quia ego a dō exiui. Et exi
ui a patre⁹ æ uenī in mundū. I terū relinquo
mundū⁹ æ uado ad patrē. D icunt ei discipuli
ei⁹. Ecce nunc palam loqueris⁹ æ prouerbiū nullū
dicis. Nunc scimus quia scis omnia⁹ æ nō opus ē

Ioel. ii
Mr ce. lxxxviii
Mr e. lv viii

Rubi. ut quis te interroget. In hoc credimꝰ q̃a a deo ex
espondit eis ihs. Modo creditis. Ecce ¶ ista.
uenit hora & iam uenit ut dispgamini unusq̃sq;
in ppria & me solum relinquatis. Et tñ non sum so
lus. quia pater mecum est.

Ioel. iii
Solus. x

Hec locutus sum uob. ut in me pacem habeatis. In
mundo pressurã habebitis. sed confidite ego u
ci mundu. Hec locutus est ihs & subleuatis ocu
lis in celum dixit. Pater uenit hora. clarifica fi
liũ tuũ. ut & filius tuus clarificet te. sicut dedisti
ei potestatẽ omnis carnis. ut omne quod dedisti ei.
det eis uitã ẽternã. Hec est aũt uita ẽterna. ut
cognoscant te solum deum uerũ. & quẽ misisti ihm
xpm. Ego te clarificaui sup terrã. opus consum
maui quod dedisti mihi ut faciã. Et nunc cla
rifica me tu pater apud te metipsum. claritate
quã habui priusquã mundus esset apud te. Ma
nifestaui nomen tuũ hominibus. quos dedisti
mihi de mundo. Tui erant & mihi eos dedisti. &
sermonẽ tuũ seruauerunt. Nunc cognouerũt
quia omnia quẽ dedisti mihi abste sunt. quia
uerba quẽ dedisti mihi dedi eis. & ipsi acceperũt
& cognouerunt uere quia a te exiui. & credide
runt quia tu me misisti. Ego pro eis rogo non
pro mundo rogo. sed pro his quos dedisti mihi

XIII

quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt. & tua
mea sūt. & clarificatus sum in eis. Et iam non sum
in mundo. & hi in mundo sunt. & ego ad te uemo.
Pater sancte. serua eos in nomine tuo quos de
disti mihi. ut sint unū. sicut & nos. Cum eē cū
eis. ego seruabam eos in nomine tuo. Quos dedis
ti mihi custodiui. & nemo ex his pit nisi filiꝰ pdnī
onis. ut scriptura impleat. Nunc aut ad te ue
nio & hec loquor in mundo. ut habeant gaudiū
meū impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermo
nē tuū. & mundus odio eos habuit. quia nō sunt
de mundo sicut & ego non sum de mundo. Non
rogo ut tollas eos de mundo. sed ut serues eos ex
malo. De mundo non sunt. sicut & ego nō sum
de mundo. Sanctifica eos in ueritate. Sermo
tuus ueritas est. Sicut tu me misisti in mun
dū. & ego misi eos in mundū. Et pro eis ego sancti
fico me ipsū. ut sint & ipsi sanctificati in ueritā
te. Non pro his aut ē rogo tantū. sed et pro eis qui
credituri sunt pꝰ uerbū eoꝝ in me. ut omnes unū
sint. sicut tu pater in me & ego in te. ut & ipsi in
nobis unū sint. ut mundus credat quia tu me
misisti. Et ego claritatē quam dedisti mihi
dedi eis. ut sint unum sicut & nos unū sumus.
Ego in eis & tu in me. ut sint consummati in

In. anno pbi

umum. ⁊ cognoscat mundus quia tu me misisti. ⁊
dilexisti eos sicut ⁊ me dilexisti. P atr̄: quos de
disti mihi uolo ut ubi ego sum ⁊ illi sint mecum:
ut uideant claritatem meā quā dedisti mihi. q̄a
dilexisti me ante constitutionem mundi.

lo. cl. mi
Mr cxii
l cxviii

P atr̄: iuste: ⁊ mundus te non cognouit. ego aut̄
te cognoui:

lo. cl v
Solus x

Et hi cognouerunt quia tu me misisti. Et notū
feci eis nomen tuum ⁊ notum faciam: ut dilec
tio qua dilexisti me in ipsis sit. ⁊ ego in ipsis.

lo. cl vi
Mr cc xci
Mr cl xxvii
l. cc lxxviii

EC CVM DIXISSET:

egressus est cum discipulis suis trans torrentem
cedron: ubi erat hortus. In quem introiuit
ipse: ⁊ discipuli eius.

lo. cl vii
Solus x

Sciebat aut̄ ⁊ iudas qui tradebat eū locū: q̄a
frequenter ihc conuenerat illuc cū discplis suis.

lo. cl vii
or ccc
Mr cl xxxvi
l. cc lxxv

Iudas aut̄ cū accepisset cohort̄. ⁊ a pontificib⁹
⁊ pharisæis ministros: uenit illuc cum laternis

Io.c lvm Solus.x

æ facibus æ armis.
Ihc itaq; sciens omnia que uentura erant sup eū
processit æ dixit eis. Quem queritis. Respon
derunt ei. Ihm nazarenū. Dicit eis ihc.
Ego sum. Stabat aut̄ æ iudas qui tradebat
eū cum ipsis. Vt ergo dixit ihc ego sum. abierūt
retrorsum æ ceciderunt interram. Iterū ergo
eos interrogauit. Quem queritis. Illi aut̄
dixer̄t. Ihm nazarenū. Respondit ihc. Dixi
uob. quia ego sum. Si ergo me queritis. sinite
hos abire. Vt impleret̄ sermo quē dixit. quia
quos dedisti mihi non perdidi ex eis quem quā.

Io.c lx
Mr ccc ii
Mr c lxxxvii
L.cc lxxxvii

Simon ergo petrus habens gladiū eduxit eum
æ percussit pontificis seruum. æ abscidit ei auri
culam dextrā. Erat aut̄ nomen seruo malchus.

Io.c lxi
Or cc.xc iii
Or c lxxv
L.cc lxxxvi

Dixit ergo ihc petro. Mitte gladium in uaginā. Ca
licē quē dedit mihi pater. non bibam illum.

Io.c lxii
Or ccc vi
Mr.c lxxxvii
L.cc xc

Cohors ergo æ tribunus æ ministri iudeorum com
prehenderunt ihm. æ ligauerunt eum.

Io.c lxiii Solus x

Et adduxerunt eū ad annam primū. Erat
enim socer caÿphe. qui erat pontifex anni illius.
Erat aut̄ caiphas qui consiliū dederat iudeis.
quia expedit unū hominē mori pro populo.

Io.c lxiiii
Or ccc vii
Mr c lxxxviii
Io.c lxv
Solus.x

Sequebat aut̄ ihm simon petrus æ alius discipulus.
Discipulus aut̄ ille erat notus pontifici. Et in

Lo.c.lv vi
Mr ccc xiiii
Mr.c.xc v
L.cc.xc i
Lo.c.lv vii
Solus x

Petrus autem stabat ad ostium foris.
Exiit ergo discipulus alius qui erat notus pontifici
& dixit ostiarie. & introduxit petrum.

Lo.c.lv viii
Mr ccc xiiii
Mr.c.xc v
L.cc.xc i

Dicit ergo petro ancilla ostiaria. Numquid & tu ex discipulis es hominis istius. Dicit ille. Non sum.

Lo.c.lv viii
Solus x

Stabant autem servi & ministri ad primas quia frigus erat. & calefiebant. Erat autem cum eis & petrus stans & calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit ihm de discipulis suis. & de doctrina eius.

Lo.c.lxx
Mr ccc iiii
Mr.c.xc vi
L.cc.xc ii

Respondit ei ihc. Ego palam locutus sum mundo.
ego semper docui in synagoga. & in templo. quo
omnes iudei conveniunt. & in occulto locutus sum

Lo.c.lxx i
Solus x

Quid me interrogas. Interroga [illegible] michil.
eos qui audierunt. quid locutus sum ipsis. Ecce hi sciunt. que dixerim ego.

Lo.c.lxx ii
Mr ccc xiii
Mr.c.xc iii
L.cc.xc iii

Hec autem cum dixisset. unus adsistens ministrorum dedit
alapam ihu dicens. Sic respondes pontifici.

Lo.c.lxx iii
Solus x

Respondit ei ihc. Si male locutus fui. testimonium
phibe de malo. si autem bene. quid me cedis.

Lo.c.lxx iiii
Mr ccc vi
L.cc.xc

Et misit eum annas ligatum. ad caiphan pontificem.

Lo.c.lxx v
Mr ccc xv
Mr.c.xc vi
L.cc.xc ii

Erat autem simon petrus stans. & calefaciens se.
Dixerunt ergo ei. Numquid & tu ex discipulis eius es.
Negavit ille & dix. Non sum. Dicit unus ex ser-
vus pontificis cognatus eius. cui abscidit petrus

auricula. Nonne ego te uidi in horto cum illo. In aliq̃ non ego

Io.c.lxxvi
ỹ ccc.xviii
ỹ cxc.ix
l.ccc
Io.c.lxxvi
Soluf x

AIterū negauit petrus. & statim gallus cantauit.
Adducūt ihm a caipha in prtoriū. erat aūt mane. XIIII
Et ipsi nō introierunt in prtoriū nō contaminarent. sed manducarent pascha. Et exiit pilat ad eos foras. & dix. Quā accusationē affertis ad uersus hominē hunc. Respondert & dixerunt ei.
Si nō esset hic malefactor. nō tibi tradidissemus eum.
Dix eis pilatus. Accipite eū uos. & secdm legē uram iudicate eū. Dixerunt ei iudei. Nobis
nō licet interficere quemquā. Vt sermo ihu im
Io.c.lxxviii
ỹ ccc.xx
ỹ cc
l.ccc.ii
pleretur quem dixit. significans qua morte eet
I nitronuit ergo iterum in pre Smorituus.
torium pilat & uocauit ihm. & dix ei. Tu es
rex iudeoꝝ. Et respondit ihc. A temetipso
hoc dicis. an alii tibi dixerunt de me.
Io.c.lxxviii
Soluf x
Respondit pilat. Numquid ego iudeus sum. gens
tua & pontifices tradiderunt te. quid fecisti.
Respondit ihc. Regnū meū nō est de hoc mundo.
Si ex hoc mundo eet regnū meū. ministri mei
utiq; decertarent ut non traderer iudeis. Nunc
autem regnum meum non est hinc.
Io.c.lxxx
ỹ ccc.xvi
ỹ cc
Io.c.lxxxi
Soluf x
Dixit itaq; ei pilat. Ergo rex es tu. Respondit
ihc. Tu dicis. quia rex sum ego.
Ego in hoc natus sum. & ad hoc uen in mundū.

ut testimonium phibeã veritati. Omnis qui
est ex veritate audit meã uocẽ. Dicit ei pilat.
Quid est ueritas. Et cũ hoc dixisset iterũ exi
it ad iudeos. & dicit eis.

lo. clxxxvii
2. ccc vi viii
7 cc ii

Ego nullam inuenio in eo causam.

lo. clxxxviii
Mr ccc xcviii iiii
9r cc iii

Est autẽ consuetudo uob ut unũ dimittã uob in pas
cha. Vultis ergo dimittã uob regem iudeorum.

lo. clxxxviii
Mr ccc xcv i
Mr cc iiii

Clamauerunt rursum omnes dicentes. Non hunc
sed barabban. Erat autẽ barabbas latro.

2. ccc x
lo. clxxxv
Mr ccc xciv iiii
Mr cc vii

Tunc ergo apprehendit pilatus ihm & flagellauit
& milites plectentes coronam de spinis. imposue
runt capiti eius & ueste purpurea circumdede
runt eũ. & ueniebant ad eũ & dicebant. Aue rex iu
deorum. Et dabant ei alapas.

lo. clxxxvi
2. ccc iii. viii. ccc vii

Exiit iterũ pilat foras. & dicit eis. Ecce adduco
uob eũ foras. ut cognoscatis quia in eo nullã cau
sã inuenio.

lo. clxxxvii
Mr ccc xcv iiii
Mr cc vii

Exiit ergo ihc portans spineã coro
nã. & purpureũ uestimentũ. & dicit eis. Ecce homo.

lo clxxxviii
Mr ccc xcvi i
Mr cc v

Cum ergo uidissent eũ pontifices & ministri. clama
bant dicentes. Crucifige. crucifige eum.

2. ccc xi
lo. clxxxviii
Solus x

Dicit eis pilat. Accipite eum uos. & crucifigite.
Ego enim non inuenio in eo causam.

lo. c xc
2. ccc vii. ccc xi

Responderunt ei iudei. Nos legẽ habem & secm
legẽ debet mori. quia filium dei se fecit.

lo. c xc ii
Mr ccc xcvi
Mr cc i iiii

Cũ ergo audisset pilat hc sermonẽ. magis timuit.

Et ingressus est pretorium iterum: & dic ad ihm.
Vnde es tu: Ihc autē responsum non dedit ei.
Dic ergo ei pilatus: Mihi nō loqueris: Nescis quia
potestatē habeo crucifigere te: & potestatē habeo
dimittere te: Respondit ihc. Non haberes po
testatē aduersum me ullā: nisi tibi esset datū de
sup. Propterea qui tradidit me tibi: maius pec
catū habet. Et exin de querebat pilatus: dimit
tere eū. Iudei autē clamabant dicentes: Si hc
dimittis: non es amicus cesaris: Omnis qui se re
gē facit: contradicit cesari. Pilatus: ḡ eū audisset
hos sermones: adduxit foras ihm: & sedit pro tri
bunali in loco qui dicit lithostrotos: hebraice
autē gabbatha. Erat autē parasceue pasche:
hora quasi sexta. Et dic iudeis: Ecce rex uē:
Illi autē clamabant: Tolle tolle: crucifige eum.
Dixit eis pilatus: Regem uē in crucifigam:
Responderunt pontifices. Non habemus re
gem: nisi cesarem.
Tunc ḡ tradidit eis illum: ut crucifigeretur.
Susceperunt autē ihm: & eduxerunt: & baiolans
sibi crucem exiuit in eū qui dicit calualie locū:
hebraice golgotha: ubi eū crucifixerunt:
Et cū eo alios duos hinc & hinc: medium autē ihm.
Scripsit autē & titulū pilat: & posuit sup crucē.

Io. exc m
soluf. x

Io. exc m
Mr ccc xxvi
Mr cc v
L. ccc xiii
Io. exc v
soluf. x

Io. exc vi
Mr ccc xxix
Mr ccc vi
L. ccc xiiii.
Io. exc vii
Mr ccc xxxvi
Mr cc viii
L. ccc xv.
Io. exc viii
Mr ccc xxxiii
Mr cc xv
L. ccc xviii
L ccc x vii
Io. exc viii. Mr. ccc xxxv. Mr. cc xiii. L. ccc xx iii.

Lo·cc.
Solus x

Erat autē scriptum: ihc nazarenꝰ rex iudeorum.
Hunc ꝯ multi legerunt iudeoꝝ. quia prope
ciuitatem erat locus: ubi crucifixus est ihc. Et
erat scriptum hebraice: grece. & latine. Dicebat
ꝯ pilato pontifices iudeoꝝ. Noli scribere rex iu
deoꝝ: sed quia ipse dixit. rex sum iudeoꝝ. Re
spondit pilatus: Quod scripsi scripsi.

Lo·cc i
M·cccc xxxvm
Mr·cc xii
L ccc xxi

Milites ꝯ cum crucifixissēt eum: acceperunt uesti
menta eius. & fecerunt quatuor partes: unicuiq;
militi partē & tunicā. Erat autē tunica inconsu
tilis: desuper contexta p totum. Dixerunt
ꝯ ad inuicem. Non scindamꝰ eam: sed sortiamꝰ
de illa cuius sit. Ut scriptura impleretur dicens.
Partiti sunt uestimenta mea sibi: & in uestē
meā miserūt sortē. Et milites quidē hec fecerūt.

Lo·cc ii
Solus. x

XXXIII

Stabant autē iuxta crucē ihu. mater eius. & so
ror matris eius maria cleope. & maria magda
lene. Cum uidisset ergo ihc matrē & discipulum
quē diligebat: dicit matri suę. Mulier: ecce
filius tuus. Deinde die discipulo. Ecce mater
tua. Et ex illa hora: accepit eam discps in sua.

Lo·cc iii
iiii
M ccc.xxx iii
M.cc.xi

Postea sciens ihc quia iam omnia consummata
sunt: ut consummaretur scriptura dicit. Sitio.
Vas ergo positum erat aceto plenū. Illi au
tem spongiam plenā aceto hysopo circumpo

nentes. obtulerunt ori eius.

Lo. cc. iiii
dlr ccc.xl iii
dlr. cc.xv iii
l. cc.xx viii

Cum ergo ihc. accepisset. acetum dix. Consumma
tū est. Et inclinato capite. tradidit spiritum.

Lo. cc v
Solus x
+ aute

Iudei g quō parasceue erat. ut nō remanerent in cru
ce corpora sabbato. erat enim magnus dies ille sab
bati. rogauerūt pilatū ut frangerentur eoy crura.
& tollerent. Venerunt g milites. & primi quidē
fregerunt crura. & alterius qui crucifixus ē cum
eo. Ad ihm aute cū uenissent. ut uiderūt eū iam
mortuū. nō fregerunt eius crura. sed unus militū
lancea latus eius aperuit. & continuo exiuit sangui
& aqua. Et qui uidit testimoniū phibuit. & ue
rum ē eius testimoniū. Et ille scit quia uera dicit.
ut & uos credatis. Facta sunt enim hec ut scrip
tura impleret. Os non comminuetis ex eo. Et ite
rum alia scriptura dicit. Videbunt in quem
transfixerunt.

Lo. cc vi
dlr. ccc.xl viii
dlr cc.xx vii
l. cc.xxxvii

Post hec autem rogauit pilatum ioseph ab
arimathia. eo quod esset discipulus ihu. occul
tus autē propter metū iudeoy. ut tolleret cor
pus ihu. Et permisit pilatus. Venit ergo. & tulit
corpus ihu. Venit autem & nicodemus qui ue
nerat ad ihm nocte primū ferens mixturā myr
re & aloes. quasi libras centum.

Lo. cc viii
dlr ccc.xl viii
dlr cc.xx viii
l. cc.xxxviii.

Acceperunt ergo corpus ihu. & ligauerunt eum

linteis cũ aromatib⁹. sicut mos iudeis est sepelire.

Erat autẽ in loco ubi crucifixus est hortus: & in horto monumentũ nouũ. in quo nondum quis quam positus erat. Ibi ergo ꝓpt̃ parasceuen iude orum. quia iuxta erat monumentũ. posuerunt

lo. cc viii
dlr cce l ii
dlr cc.xxxvi
l. ccc.xxxvi

at ibi posuer- eum.

Vna autẽ sabbati. maria magdalene. ℣ ihm uenit mane cũ adhuc tenebre: & uidit lapidẽ sublatũ a monumẽto.

lo. cc x
soluſ x

Cucurrit ḡ & uenit ad symonẽ petrũ. & ad alium discipulũ quẽ amabat ihc̃: & dicit eis. Tulerũt dñm de monumẽto: & nescimus ubi posuerunt eum. Exiit ḡ petrus & ille alius discipulus: & uenerunt ad monumentum. Et cũ se inclinasset uidit posita linteamina: non tamen introiuit. Venit ḡ sym̃on petrus sequens eum. & introiuit in monumẽtum: & uidit linteamina posita. & sudariũ quod fuerat sup̃ caput eius. non cum linteaminibus sed separatum in uolutum in unum locum. Tunc ḡ introiuit & ille discipulus qui uenerat primus ad monumẽtum: & uidit & credidit. Non dum enim sciebant scripturam: quia oportebat eum a mortuis resurgere. Abierunt ḡ iterum ad semetipsos discipuli.

lo. cc xi
dl cce l ii
dlr cc.xxxvi
l. ccc.xxxvi

Maria ḡ stabat ad monumentum: foris ploransꝫ. Dum ergo fleret: inclinauit se & prospexit in monumentum. & uidit duos angelos in albis se

demes. unū ad caput. & unū ad pedes. ubi posi
tum fuerat corpus ihu.

Dicunt ei illi. Q ulier quid ploras. Dicit eis.
Quia tulerunt dñm meū. & nescio ubi posuerūt
eum. Hec cū dixisset. conuersa est retrorsum.
& uidet ihm stantē. & nō sciebat quia ihc ē. Dicit
ei ihc. Mulier. quid ploras. quē queris. Illa
existimans quia hortulanus esset. dicit ei. Dñe.
si tu sustulisti eū dicito mihi ubi posuisti eum.
& ego eum tollam. Dicit ei ihc. Maria. conuersa
illa. dicit ei. Rabboni. quod dicit magister. Di
cit ei ihc. Noli me tangere. nondum enim ascen
di ad patrē meū. Vade aut ad fratres meos. &
dic eis. Ascendo ad patrē meū & patrē uestrū. & dn
meū & deū uestrū. Venit maria magdalene. ad
nuncians discipulis quia uidit dñm. & hec dixit ei.
Cū ergo sero esset die illo una sabbatorū. & fores essent XXXV.
clause ubi erant discipuli congregati propter
metū iudeorū. uenit ihc & stetit in medio. & dicit
eis. Pax uobis. Et cum hoc dixisset. ostendit
eis manus & latus.

Gauisi sunt ergo discipuli. uiso dño. Dixit ergo eis
iterū. Pax uobis. Sicut misit me pater. & ego
mitto uos. Hoc cum dixisset. insufflauit & dicit
eis. Accipite spiritum sanctum.

unctis cū aromatib⁹. sicut mos iudeis est sepelire.

Erat autē in loco ubi crucifixus est hortus: & in horto monumentū nouū. in quo nondum quis quam positus erat. Ibi ergo ꝓpt̄ parasceuen iorum. quia iuxta erat monumentū. posuerūt

Lo. cc viii
dlr cce l ii
dlr cc.xxxvi
l. ccc.xxxvi

Vna autē sabbati. maria magdalenę. ihm uenit mane cū adhuc tenebrę essent ad monumentū: & uidit lapidē sublatū a monumento.

Lo. cc x
soluſ x

Cucurrit g̊ & uenit ad symonē petrū. & ad alterū discipulū quē amabat ihc̄: & dicit eis. Tulerūt dñm de monumento: & nescimus ubi posuerunt eum. Exiit g̊ petrus & ille alius discipulus: & uenerunt ad monumentum. Et cū se inclinasset uidit posita linteamina: non tamen introiuit. Venit g̊ symon petrus sequens eū. & introiuit in monumentū: & uidit linteamina posita. & sudariū quod fuit sup caput eius. non cū linteaminibus sed separatim inuolutū in unū locū. Tunc g̊ introiuit & ille discipulus qui uenerat primus ad monumentū: & uidit & credidit. Non dū enim sciebant scripturam: quia oportebat eum a mortuis resurgere.

Abierunt g̊ iterū ad semetipsos discipuli.

Lo. cc xi
dl cce l ii
dlr cc.xxxvi
l. ccc.xxxvi

Maria g̊ stabat ad monumentū: foris plorans. Dum ergo fleret: inclinauit se & prospexit in monumentū. & uidit duos angelos in albis se

dentes.unū ad caput. & unū ad pedes. ubi posi
tum fuerat corpus ihu.

Dicunt ei illi. Q ulier quid ploras. Dicit eis.
Quia tulerunt dnm meū. & nescio ubi posuerūt
eum. Hec cū dixisset. conuersa est retrorsum.
& uidet ihm stantē. & nō sciebat quia ihc ē. Dic
ei ihc. Mulier. quid ploras. quē queris. Illa
existimans quia hortulanus eēt. dicit ei. Dne.
si tu sustulisti eū dicito mihi ubi posuisti eum.
& ego eum tollam. Dicit ei ihc. Maria. conuersa
illa. dicit ei. Rabboni. quod dicit magister. Di
cit ei ihc. Noli me tangere. nondum enim ascen
di ad patrē meū. Vade aut ad fratres meos. &
dic eis. Ascendo ad patrē meū & patrē uestrū. & dm
meū. & dm uestrū. Venit maria magdalene. ad
nuncians discipulis quia uidit dnm. & hec dixit ei.

Cū ergo sero die illo una sabbatorū. & fores eēnt XXXV.
clause ubi erant discipuli congregati propter
metū iudeorū. uenit ihc & stetit in medio. & dic
eis. Pax uobis. Et cum hoc dixisset. ostendit
eis manus & latus.

Gauisi sunt ergo discipuli. uiso dno. Dixit ergo eis
iterū. Pax uobis. Sicut misit me pater. & ego
mitto uos. Hoc cum dixisset. insufflauit & dic
eis. Accipite spiritum sanctum.

lintheis eū aromatib⁹ sicut mos iudeis est sepelire.

Erat autē in loco ubi crucifixus est hortus: & in horto monumentū nouū. in quo nondum quis quam positus erat. Ibi ergo ꝓpt̄ parasceuen

lo. cc viiii
dlr cce l ii
dlr cc.xxxvi
l. ccc.xxxvi

orum. quia iuxta erat monumentū. posuerūt Vna autē sabbati. maria magdalene. ihm uenit mane cū adhuc tenebre essent ad monumentū: & uidit lapidē sublatū a monumēto.

lo. cc x
soluſ x

Cucurrit g̃ & uenit ad symonē petrū. & ad alū discipulū quē amabat ihe: & dicit eis. Tulerūt dñm de monumēto: & nescim⁹ ubi posuerunt eum. Exiit g̃ petrus & ille alius discipulus: & uenerunt ad monumentum. Et cū se inclinasset uidit posita linteamina: non tamē introiuit. Venit g̃ symon petrus sequens eū. & introiuit in monumētū: & uidit linteamina posita. & sudariū quod fuerat sup̄ caput eius. non cū linteaminibus sed separatim inuolutū in unū locū. Tunc g̃ introiuit & ille discipulus qui uenerat primus ad monumētū: & uidit & credidit. Nondū enī sciebant scripturam: quia oportebat eum a mortuis resurgere.

Abierunt g̃ iterū ad semetipsos discipuli.

lo. cc xi
dl cce l ii
dlr cc.xxxvi
l. ccc.xxxvi

Maria g̃ stabat ad monumentū: foris plorans. Dum ergo fleret: inclinauit se & prospexit in monumentū. & uidit duos angelos in albis se

demes.unū ad caput. ⁊ unū ad pedes. ubi posi
tum fuerat corpus ihu.

Lo.cc.xi Solus.x

Dicunt ei illi. Q ulier quid ploras. Dicit eis.
Quia tulerunt dñm meū. ⁊ nescio ubi posuerūt
eum. Hec cū dixisset. conuersa est retrorsum.
⁊ uidet ihm stantē. ⁊ nō sciebat quia ihc ē. Dicit
ei ihc. Mulier. quid ploras. quē queris. Illa
existimans quia hortulanus sit. dicit ei. Dñe.
si tu sustulisti eū dicito mihi ubi posuisti eum.
⁊ ego eum tollam. Dicit ei ihc. Maria. conuersa
illa. dicit ei. Rabboni. quod dicit magister. Di
cit ei ihc. Noli me tangere. nondum enim ascen
di ad patrē meū. Vade aut ad fratres meos. ⁊ di
ce eis. Ascendo ad patrē meū ⁊ patrē uestrū. ⁊ dm
meū ⁊ dm uestrū. Venit maria magdalene. ad
nuncians discipulis quia uidit dñm. ⁊ hec dixit ei.

Lo.cc.xx. l. viiii. ccc.xl

XXXV.

Cū esset ḡ sero die illo una sabbatorū. ⁊ fores essent
clause ubi erant discipuli congregati propter
metū iudeorū. uenit ihc ⁊ stetit in medio. ⁊ dicit
eis. Pax uobis. Et cum hoc dixisset. ostendit
eis manus ⁊ latus.

Lo.cc.xxiii Solus.x

Gauisi sunt ḡ discipuli. uiso dño. Dixit ergo eis
iterū. Pax uobis. Sicut misit me pater. ⁊ ego
mitto uos. Hoc cum dixisset. insufflauit ⁊ dicit
eis. Accipite spiritum sanctum.

Io.cc.xv
dñr.clxxxvii

Quoꝝ remiſeritis peccata: remittuntur eis: & quorũ re
tinueritis retenta ſunt.

Io.xc.xvi
Soluſ.x

Thomas autẽ unus ex duodecĩ qui dicit̃ didimus
ñ erat cũ eis quando uenit ihc. Dixer̃ g̃ ei alii
diſcipuli. Vidimus dñm. Ille aut̃ dixit eis: Niſi
uidero in manib⁹ ei⁹ figuram clauoꝝ. & mittã digi
tum meũ in locũ clauoꝝ. & mittam manũ meam
in latus eius: non credam.

Io.cc.xvii
viiii
l.ccc.xl

Et poſt dies octo. iterum erant diſcipuli ei⁹ intus:
& thomas cum eis. Venit ihc ianuis clauſis: & ſte
tit in medio & dixit. Pax uob. Deinde dic̃ tho
mę. Infer digitum tuum huc: & uide manus meas.
& affer manum tuam. & mitte in latus meum: &
noli eſſe incredulus ſed fidelis.

Io.cc.xviii
Soluſ.x

Respondit thomas: & dixit ei. Dñs mꝰ: & ds mꝰ.
Dic̃ ei ihc. Quia uidiſti me credidiſti: beati qui
non uiderunt & crediderunt. Multa quidẽ &
alia ſigna fecit ihc in conſpectu diſcipuloꝝ ſuoꝝ:
quę non ſunt ſcripta in libro hoc. Hęc aut̃ ſcrip
ta ſunt ut credatis quia ihc eſt xpc filius di: & ut
credentes uitam habeatis in nomine ei⁹. XXXVI.

Io.cc.xviii
viii
l.xxxv

Poſtea manifeſtauit ſe iterum ihc ad mare tybe
riadis: manifeſtauit autem ſic. Erant ſimul
ſymon petrus. & thomas qui dicitur didym⁹. &
nathanahel qui erat a cana galileę. & filii zebe

dei: & alii ex discipulis ei duo. Dicit ei simon petr⁹
Vado piscari. Dicunt ei. Venim⁹ & nos tecum.
Et exierunt & ascenderunt nauem: & illa nocte
nichil prendiderunt. Mane aut̃ iam facto: ste
tit ihc in littore. Non tamen cognouerunt discipli:
quia ihc ẽ. Dicit g̃ eis ihs. Pueri. numquid pulm̃
tarium habetis: Responderunt ei. Non. Dixit ei.
Mittite in dexteram nauigii rete: & inuenietis.
Miserunt g̃: & iam non ualebant illud trahere pre
multitudine piscium.

lo. cc. xx solus. x

Dicit g̃ discipulus ille quẽ diligebat ihc petro. Dñs
est. Simon petrus cum audisset quia dñs est: tu
nica succinxit se. erat enim nudus. & misit se in
mare. Alii autem discipuli: naui gio uenerunt.
Non enim longe erant a terra: sed quasi cubitis
ducentis trahentes rete piscium.

lo. cc. xxi viiii l. ccc xl i

Vt g̃ descenderunt in terram: uiderunt prunas po
sitas. & piscem sup positum & panem. Dicit eis ihc.
Afferte de piscibus: quos prendidistis nunc. at prendistis.

lo. cc. xxii viiii l. xxx

Ascendit symon petrus & traxit rete in terram ple
num magnis piscib⁹: centum quinquaginta trib⁹.
Et cum tanti eẽnt: non est scissum rete.

lo. cc. xxiii viii l. ccc xl i

Dicit ei ihc. Venite prandete.

lo. cc. xxiii Solus. x

Et nemo audebat discumbentium interrogare
eũ tu quis es. scientes quia dominus est.

Io.cc.xxv
Luc.cc.xlviii

Etuenit ihc/ & accepit panē. & dat eis. & piscē similit.

Io.cc.xxvi
Soluſ x

Hoc iam tercio manifestat se ihc discipulis suis/ eū
resurrexisset a mortuis.

Io.cc.xxvii
Luc.cc.xxiiii

Cum ḡ prandissent/ dicit simon petro ihc. Simon
iohannis diligis me plus his/ Dicit ei. Etiam
domine/ tu scis quia amo te. Dicit ei. Pasce ag
nos meos.

Io.cc.xxviii
Soluſ x

Dicit ei iterum. Symon iohannis diligis me/ Ait
illi. Etiam dne/ tu scis quia amo te.

Io.cc.xxviii
Luc.cc.lxxiiii

Dicit ei. Pasce agnos meos.

Io.cc.xxx.
Soluſ x

Dicit ei tercio. Symon iohannis amas me/ Con
tristatus est petrus quia dixit ei tercio amas me/
& dicit ei. Domine tu omnia scis/ tu scis quia amo te.

Io.cc.xxxi
Luc.cc.lxxiiii

Dicit ei. Pasce oues meas.

Io.cc.xxxii
Soluſ x

Amen amen dico tibi/ cum esses iunior cingebas te.
& ambulabas ubi uolebas. Cum aut senueris
extendes manus tuas/ & alius te cinget. & ducet
quo non uis. Hoc aut dixit/ significans/ qua
morte clarificaturus esset dm. Et hoc cum dix
isset/ dicit ei. Sequere me. Conuersus petrus/ ui
dit illum discipulum quem diligebat ihs sequen
tem. qui & recubuit in cena sup pectus eius &
dixit. Domine quis est qui tradet te/ Hunc
ḡ cum uidisset petrus/ dicit ihu. Domine hic au
tem quid/ Dicit ei ihs. Sic eum uolo manere

donec ueniam: quid adte: Tu me sequere. Ex
iuit ḡ sermo iste inter fratres quia discipulus il
le non moritur: & non dixit ei ihc quia non moritur. ate 7th
sed si eum uolo manere donec ueniam. quid adte.
Hic est discipulus qui testimonium perhibet
de his: & scripsit hec: & scimus quia uerum est
testimonium eius. Sunt autē & alia multa que
fecit ihc: que si scribantur p singula. nec ipsum
arbitror mundum capere eos qui scribendi sunt
LIBROS.

EXPLICIT. EV
ANGELIVM.
SECVNDVQ.
IOHANNEM.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

196
+ axb
198 fol.

Opuscula f. 20. 21. 68. 106. 158.

Nr. 2751 Ausgang: Nov. 1959
I. Schäden:
II. Behandlung:
III. Besonderheiten: Schließen angefertigt

Cod. lat.
21255

Cod. c pict.
50

Evangelia

Ex Bibliotheca
Florentii.

finjorth.

Euangelica Christi historia
secundum Matthaeum,
——— Marcum,
——— Lucam,
——— Johannem.

Latine, cum Hieronymi praefatiunibus,
itemque canonibus diuersis, atque concor-
dantium perpetuo indice.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

U.
55.
Cod. Ist.
21255